

Stjórnartíðindi

1949 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 78, 118, og 209.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1949

A-DEILD

REYKJAVÍK 1949
RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	26. jan.	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	1
2	13. febr.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	1
3	14. febr.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1949	2
4	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á sildarbræðsluskipti	2
5	22. febr.	Lög um kjötmat o. fl.	3—6
6	23. febr.	Lög um afnám laga nr. 54 31. maí 1927, um breyting á lögum nr. 30 20. október 1913, um umboð þjóðjarða	6—7
7	24. febr.	Forsetabréf um heiðursmerki Rauðakross Íslands	7—8
8	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	8
9	26. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 64 23. júní 1932, um kirkjugarða	9
10	28. febr.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h.f. Eimskipafélags Íslands	9
11	8. marz	Lög um afhending skyldueintaka til bókasafna	10—11
12	14. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja f. h. ríkissjóðs lóð á horni Þverholts og Stakkholts í lög-sagnarumdæmi Reykjavíkur	11
13	16. marz	Lög um vöruhappdrætti fyrir Samband íslenskra berklasjúklinga	12
14	S. d.	Lög um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	12—13
15	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 59 7. maí 1946, um sérstakar fyrningarafskriftir	13
16	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 6 9. janúar 1935, um tekju-skatt og eignarskatt	13—14
23	21. marz	Auglýsing um framboð og kjör forseta Íslands	28
17	22. marz	Lög um bæjarstjórn í Keflavík	14—18
18	S. d.	Lög um kyrrsetningu og lögbann	18—26
19	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja land-ræmu úr Öskjuholtslandi í Landsveit	26

IV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
20	22. marz	Lög um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðar- ráðstafanir	26
21	S. d.	Lög um sölu á steinolíu, hráolíu, benzíni og smurn- ingsolíu	27
22	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 112/1941, um lax- og sil- ungsveiði	28
32	30. marz	Auglýsing varðandi gengistryggingarsamning milli Ís- lands og Frakklands	36
69	13. apríl	Auglýsing um vegabréfsáritanir til hernámssvæða vest- urveldanna í Þýzkalandi	201
75	19. apríl	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	206
24	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 33 12. febr. 1945, um breyting á lögum nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl.	29
25	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur	29
26	3. maí	Lög um hvalveiðar	30—31
27	S. d.	Lög um breyting á framfærslulögum nr. 80/1947	32
28	S. d.	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	32—34
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 20 20. maí 1942 um breyt- ing á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	34
30	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einka- sölu ríkisins á tóbaki	35
31	9. maí	Lög um breyting á lögum nr. 42 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	35—36
34	16. maí	Lög um ný orkuver og nýjar orkuveitur rafmagns- veitna ríkisins	39
35	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafn- arhreppi Þjóðjörðina Hafnarnes	40
36	17. maí	Bréf handhafa valds forseta Íslands um þinglausnir	40
63	S. d.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	196
64	20. maí	Auglýsing um samning milli Íslands og alþjóðaflug- málastofnunarinnar varðandi flugþjónustu	196
37	23. maí	Lög um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðunum Efri-Skútu og Neðri-Skútu í Siglufirði	41
38	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 28 18. febr. 1943, um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	41
40	S. d.	Lög um áburðarverksmiðju	118—120
42	S. d.	Erfðalög	136—141
43	S. d.	Lög um innflutning og úthlutun jeppabifreiða til land- búnaðarþarfa o. fl.	141—144
39	25. maí	Fjárlög fyrir árið 1949	42—117
41	S. d.	Lög um gildistöku alþjóðasamnings um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa .	120—136
44	S. d.	Lög um Landsbókasafn	144—145
45	S. d.	Fjárukalög fyrir árið 1945	146—157

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
46	25. maí	Lög um iðnfræðslu	157—162
47	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka á móti og ráðstafa framlögum samkvæmt áætlun um fjárhagslega viðreisn Evrópu	163
48	S. d.	Lög um hlutatryggingasjóð bátautvegsins	163—166
49	S. d.	Lög um breyting á lögum um menntaskóla, nr. 58 frá 7. maí 1946	167
50	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins	167—168
51	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 44 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, og lögum nr. 35 12. febr. 1940, um heilbrigðisnefndir og heilbrigðissamþykktir	168
52	S. d.	Lög um fiskiðjuver ríkisins í Reykjavík	169—170
53	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56/1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	170—171
54	S. d.	Lög um Laxárvirkjunina	171—173
55	S. d.	Lög um meðferð ölvaðra manna og drykkjusjúkra .	173—175
56	S. d.	Lög um eyðingu refa og minka	176—178
57	S. d.	Lög um nauðungaruppböð	178—191
58	S. d.	Lög um breyting á raforkulögum, nr. 12 2. apríl 1946	192
59	S. d.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1945.	193—194
60	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	194
61	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37 29. apríl 1946, um áhrif kjötverðs á framfærsluvisitölu	195
62	S. d.	Lög um eignarnám á lóðum vegna bygginga fyrir Menntaskólann í Reykjavík	195—196
65	S. d.	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	197
68	S. d.	Lög um bifreiðaskatt o. fl.	198—200
66	30. maí	Auglýsing um staðfestingu alþjóðasamnings varðandi loftflutninga milli landa	197
67	31. maí	Auglýsing um viðbótarsamning milli Íslands og Póllands	197—198
70	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Finnlands	201—202
71	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Bretlands 1949	202
76	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu	206
77	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Hollands	206—208
72	29. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 85 15. desember 1948, um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	203
78	S. d.	Tilskipun um viðauka við tilskipun nr 8 11. apríl 1933, um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum	209

VI

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
73	2. júlí	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 100 29. desember 1948, um dýrtiðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	204
74	S. d.	Bráðabirgðalög um togarakaup ríkisins	204—205
79	9. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur	210—211
86	20. júlí	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Svíþjóðar	215
81	21. júlí	Auglýsing um, að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	212
88	22. júlí	Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk og þurrmjólk	216
80	29. júlí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 30 1. febrúar 1936, um breyting á lögum og viðauka við siglingalög nr. 56 30. nóvember 1914	212
93	4. ágúst	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 15 8. marz 1948, um innflutning búfjár	218—219
84	12. ágúst	Forsetabréf um þingrof	214
85	S. d.	Forsetabréf um kosningar til Alþingis	215
98	S. d.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast allt að 2 500 000 króna lán til útgerðarmanna, er stunduðu sildveiðar á þessu sumri	228—229
82	16. ágúst	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 3 14. febrúar 1949, um samkomudag reglulegs Alþingis 1949	213
83	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum um kosningar til Alþingis, nr. 80 7. sept. 1942	213—214
87	19. ágúst	Auglýsing um framlengingu gengistryggingarsamnings milli Íslands og Frakklands	215
89	28. ágúst	Auglýsing varðandi ferðalög milli Íslands og Saar	216
91	21. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 56 7. maí 1946 um breyting á lögum nr. 80 7. sept. 1942, um kosningar til Alþingis	217
92	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 51/1940, um gengisskráningu og ráðstafanir í því sambandi	218
94	S. d.	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Hollands	220
97	S. d.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	226—228
95	27. sept.	Auglýsing um fullgildingu alþjóðasamnings um ráðstafanir gegn hópmorðum	221
96	11. okt.	Auglýsing um fullgildingu Norður-Atlantshafssamningsins	221—225
99	28. okt.	Bráðabirgðalög um framkvæmd gildandi viðskiptasamninga milli Íslands og Póllands	229—230
102	2. nóv.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 47 30. júní 1942, fyrir Háskóla Íslands	234—235

VII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
100	3. nóv.	Auglýsing um Norðurlandasamning um gagnkvæma veitingu ellilífeyris	230—233
101	8. nóv.	Forsetabréf um að reglulegt Alþingi 1949 skuli koma saman til fundar mánudaginn 14. nóvember 1949 ..	233
104	12. nóv.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Frakklands	236—238
103	29. nóv.	Forsetabréf um breyting á forsetabréfi 11. júlí 1944, um hina íslenzku fálkaorðu	235
105	6. des.	Forsetaúrskurður um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.	239—240
106	14. des.	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	240
107	30. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1950 með viðauka	241
108	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1950	241
109	S. d.	Lög um bæjarstjórn á Húsavík	242—245
110	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	245—246
111	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 8 1944, um breyting á lögum nr. 44/1932, um skipun læknishéraða, verk-svið landlæknis og störf héraðslækna	246
112	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	247
113	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	247
114	S. d.	Lög um bráðabirgðafjárgreiðslur úr rikissjóði á árinu 1950	248
115	S. d.	Lög um framlengingu heimilda í lögum nr. 92 29. des. 1948, um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar	248
116	S. d.	Lög um framlenging á III. kafla laga nr. 100 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	249
117	S. d.	Lög um tekjuskattsviðauka 1950	249—250

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Áburðarverksmiðja.	
40	23. maí	Lög um áburðarverksmiðju	118—120
		Almannatryggingar.	
115	30. des.	Lög um framlengingu heimilda í l. nr. 92 29. des. 1948, um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar	248
		Alþingi, alþingiskosningar.	
2	13. febr.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda	1
3	14. febr.	Lög um samkomudag reglulegs Alþingis 1949	2
36	17. maí	Bréf handhafa valds forseta Íslands um þinglausnir ..	40
84	12. ágúst	Forsetabréf um þingrof	214
85	S. d.	Forsetabréf um kosningar til Alþingis	215
82	16. ágúst	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 3 14. febrúar 1949, um samkomudag reglulegs Alþingis 1949 ..	213
83	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum um kosningar til Alþingis, nr. 80 7. sept. 1942	213—214
91	21. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 56 7. maí 1946 um breyting á lögum nr. 80 7. sept. 1942, um kosningar til Alþingis	217
101	8. nóv.	Forsetabréf um að reglulegt Alþingi 1949 skuli koma saman til fundar mánudaginn 14. nóvember 1949 ..	233
		Bátaútvegur, sjá fiskveiðar.	
		Benzínsala.	
21	22. marz	Lög um sölu á steinolíu, hráolíu, benzíni og smurningsolíu	27
		Berklasjúklingar.	
13	16. marz	Lög um vöruhappdrætti fyrir Samband íslenzkra berkla-sjúklinga	12

IX

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Bifreiðar.	
68	25. maí	Lög um bifreiðaskatt o. fl.	198—200
		Bókasöfn.	
11	8. marz	Lög um afhending skyldueintaka til bókasafna	10—11
		Bæjarmálefni.	
17	22. marz	Lög um bæjarstjórn í Keflavík	14—18
38	23. maí	Lög um breyting á lögum nr. 28 18. febr. 1943, um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	41
109	30. des.	Lög um bæjarstjórn á Húsavík	242—245
		Drykkjumannahæli.	
55	25. maí	Lög um meðferð ölvaðra manna og drykkjusjúkra ..	173—175
		Dýrtiðarráðstafanir.	
20	22. marz	Lög um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtiðar-ráðstafanir	26
73	2. júlí	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 100 29. desember 1948, um dýrtiðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	204
112	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtiðar og erfiðleika atvinnuveganna	247
116	S. d.	Lög um framlenging á III. kafla laga nr. 100 1948, um dýrtiðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	249
		Eignarnám	
37	23. maí	Lög um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á jörðunum Efri-Skútu og Neðri-Skútu í Siglufirði	41
		Eimskipafélag Íslands.	
10	28. febr.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands	9
		Erfðalög.	
42	23. maí	Erfðalög	136—141
		Fálkaorðan, sjá heiðursmerki.	
		Fiskveiðar, fiskiðjuver.	
48	25. maí	Lög um hlutatryggingasjóð bátatúvgsins	163—166
50	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togara-kaup ríkisins	167—168
52	S. d.	Lög um fiskiðjuver ríkisins í Reykjavík	169—170
72	29. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 85 15. desember 1948, um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	203
74	2. júlí	Bráðabirgðalög um togarakaup ríkisins	204—205

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
98	12. ágúst	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast allt að 2 500 000 króna lán til útgerðarmanna, er stunduðu sildveiðar á þessu sumri	228—229
		Fjárlög, fjáráukalög o. fl.	
39	25. maí	Fjárlög fyrir árið 1949	42—117
45	S. d.	Fjáráukalög fyrir árið 1945	146—157
47	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka á móti og ráðstafa framlögum samkvæmt áætlun um fjárhagslega viðreisn Evrópu	163
114	30. des.	Lög um bráðabirgðafjárgreiðslur úr ríkissjóði á árinu 1950	248
		Flugmál.	
64	20. maí	Auglýsing um samning milli Íslands og alþjóðaflugmálastofnunarinnar varðandi flugþjónustu	196
41	25. maí	Lög um gildistöku alþjóðasamnings um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa	120—136
66	30. maí	Auglýsing um staðfestingu alþjóðasamnings varðandi loftflutninga milli landa	197
		Framfærslulög.	
27	3. maí	Lög um breyting á framfærslulögum nr. 80/1947	32
		Framfærsluvísitala.	
61	25. maí	Lög um breyting á lögum nr. 37 29. apríl 1946, um áhrif kjötverðs á framfærsluvísitölu	195
		Fyrningarafskriftir	
15	16. marz	Lög um breyting á lögum nr. 59 7. maí 1946, um sérstakar fyrningarafskriftir	13
		Gjaldeyrismál.	
8	24. febr.	Lög um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	8
31	9. maí	Lög um breyting á lögum nr. 42 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri	35—36
32	30. marz	Auglýsing varðandi gengistryggingarsamning milli Íslands og Frakklands	36
87	19. ágúst	Auglýsing um framlengingu gengistryggingarsamnings milli Íslands og Frakklands	215
92	21. sept.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 51/1940, um gengisskráningu og ráðstafanir í því sambandi	218
		Hafnarmál.	
25	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafnargerðir og lendingarbætur	29

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Hafnarnes, sjá söluheimild.	
		Háskólinn.	
97	21. sept.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 47 frá 30. júní 1942	226—228
102	2. nóv.	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 47 30. júní 1942, fyrir Háskóla Íslands	234—235
		Heiðursmerki.	
7	24. febr.	Forsetabréf um heiðursmerki Rauðakross Íslands ..	7—8
103	29. nóv.	Forsetabréf um breyting á forsetabréfi 11. júlí 1944, um hina islenzku fálkaorðu	235
		Heilbrigðismál.	
24	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 33 12. febr. 1945, um breyting á l. nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl.	29
51	25. maí	Lög um breyting á lögum nr. 44 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, og lögum nr. 35 12. febr. 1940, um heilbrigðisnefndir og heilbrigðissamþykktir	168
111	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 8/1944, um breyting á lögum nr. 44/1932, um skipun læknishéraða, verk-svið landlæknis og störf héraðslækna	246
		Hlutatryggingasjóður, sjá fiskveiðar.	
		Hópmorð, sjá milliríkjasamningar.	
		Húsavík.	242—245
109	S. d.	Lög um bæjarstjórn á Húsavík	
		Hvalveiðar.	
26	3. maí	Lög um hvalveiðar	30—31
		Iðnfræðsla.	
46	25. maí	Lög um iðnfræðslu	157—162
		Innflutningsbann.	
88	22. júlí	Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk og þurrmjólk	216
		Jeppabílar.	
43	23. maí	Lög um innflutning og úthlutun jeppabíleiða til land-búnaðarþarfa o. fl.	141—144
		Keflavík.	
17	22. marz	Lög um bæjarstjórn í Keflavík	14—18

XII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
9	26. febr.	Kirkjugarðar. Lög um breyting á lögum nr. 64 23. júní 1932, um kirkju- garða Kjötmat, sjá landbúnaður.	9
18	22. marz	Kýrrsetning og lögbann. Lög um kýrrsetningu og lögbann Landbúnaður.	18—26
2	22. febr.	Lög um kjötmat o. fl.	3—6
43	23. maí	Lög um innflutning og úthlutun jeppabifreiða til land- búnaðarþarfa o. fl.	141—144
88	22. júlí	Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk og þurr- mjólk	216
93	4. ágúst	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 15 8. marz 1948, um innflutning búfjár	218—219
44	25. maí	Landsbókasafn. Lög um Landsbókasafn Laxárvirkjun, sjá rafmagn. Laxveiði, sjá veiði. Lendingarbætur.	144—145
25	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946, um hafn- argerðir og lendingarbætur	29
12	14. marz	Lóðarsala. Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja f. h. ríkissjóðs lóð á horni Þverholts og Stakkholts í lög- sagnarumdæmi Reykjavíkur Löftflutningar, sjá flugmál. Læknishéruð, sjá heilbrigðismál. Lögbann, sjá kýrrsetning. Meindýr.	11
56	25. maí	Lög um eyðingu refa og minka	176—178
49	S. d.	Menntaskólar. Lög um breyting á lögum um menntaskóla nr. 58 frá 7. maí 1946	167
62	S. d.	Lög um eignarnám á lóðum vegna bygginga fyrir Menntaskólann í Reykjavík	195—196

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Milliríkjasamningar.			
32	30. marz	Auglýsing varðandi gengistryggingarsamning milli Íslands og Frakklands	36
67	31. maí	Auglýsing um viðbótarsamning milli Íslands og Póllands	197—198
70	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Finnlands	201—202
71	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Bretlands 1949	202
76	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu	206
77	S. d.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Hollands	206—208
79	9. júlí	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur	210—211
86	20. júlí	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Svíþjóðar	215
87	19. ágúst	Auglýsing um framlengingu gengistryggingarsamnings milli Íslands og Frakklands	215
94	21. sept.	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Hollands	220
95	27. sept.	Auglýsing um fullgildingu alþjóðasamnings um ráðstafanir gegn hópmorðum	221
96	11. okt.	Auglýsing um fullgildingu Norður-Atlantshafssamningsins	221—225
99	28. okt.	Bráðabirgðalög um framkvæmd gildandi viðskiptasamninga milli Íslands og Póllands	229—230
100	3. nóv.	Auglýsing um Norðurlandasamning um gagnkvæma veitingu ellilífeyris ..	230—233
104	12. nóv.	Auglýsing um viðskiptasamning milli Íslands og Frakklands	236—238
Minkar.			
56	25. maí	Lög um eyðingu refa og minka	176—178
Mjólk, sjá innflutningsbann.			
Nauðungaruppboð.			
57	S. d.	Lög um nauðungaruppboð	178—191
Neskaupstaður.			
38	23. maí	Lög um breyting á lögum nr. 28 18. febr. 1943, um stækkun lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar	41
Olíusala.			
21	22. marz	Lög um sölu á steinolíu, hráolíu, benzíni og smurningsolíu	27

XIV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Orkuver, sjá rafmagn.	
		Prentsmiðjur.	
11	8. marz	Lög um afhending skyldueintaka til bókasafna	10—11
		Rafmagn.	
34	16. maí	Lög um ný orkuver og nýjar orkuveitur rafmagns- veitna ríkisins	39
54	25. maí	Lög um Laxárvirkjunina	171—173
58	S. d.	Lög um breyting á raforkulögum, nr. 12 2. apríl 1946	192
		Rauðikross Íslands.	
7	24. febr.	Forsetabréf um heiðursmerki Rauðakross Íslands	7—8
		Refir og minkar.	
56	25. maí	Lög um eyðingu refa og minka	176—178
		Ríkisábyrgð.	
72	29. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 85 15. desem- ber 1948, um aðstoð til útvegsmanna, er sildveiðar stunduðu sumarið 1948	203
98	12. ágúst	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast allt að 2 500 000 króna lán til útgerðar- manna, er stunduðu sildveiðar á þessu sumri	228—229
		Ríkisborgararéttur.	
1	26. jan.	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	1
28	3. maí	Lög um veitingu ríkisborgararéttar	32—34
		Ríkisreikningur.	
59	25. maí	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1945	193—194
		Ríkisstjórn.	
23	21. marz	Auglýsing um framboð og kjör forseta Íslands	28
63	17. maí	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	196
81	21. júlí	Auglýsing um, að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	212
105	6. des.	Forsetaúrskurður um skipun og skipting starfa ráð- herra o. fl.	239—240
		Saar, sjá utanferðir.	
		Siglingar, skip.	
78	29. júní	Tilskipun um viðauka við tilskipun nr. 8 11. apríl 1933, um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á ís- lenzkum skipum	209
80	29. júlí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 30 1. febrúar	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
110	30. des.	1936, um breyting á lögum og viðauka við siglingalög, nr. 56 30. nóvember 1914 Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	212 245—246
Síld.			
4	14. febr.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á síldarbræðsluskipi	2
72	29. júní	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 85 15. desember 1948, um aðstoð til útvegsmanna, er síldveiðar stunduðu sumarið 1948	203
98	12. ágúst	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast allt að 2 500 000 króna lán til útgerðarmanna, er stunduð síldveiðar á þessu sumri	228—229
Sjúkrahús.			
24	20. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 33 12. febr. 1945, um breyting á lögum nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl.	29
Skattar, tollar.			
10	28. febr.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands	9
14	16. marz	Lög um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka	12—13
16	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 6 9. janúar 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	13—14
20	22. marz	Lög um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir	26
29	3. maí	Lög um breyting á lögum nr. 20 20. maí 1942, um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	34
53	25. maí	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56/1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	170—171
60	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt	194
68	S. d.	Lög um bifreiðaskatt o. fl.	198—200
73	2. júlí	Bráðabirgðalög um viðauka við lög nr. 100 29. desember 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	204
107	30. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1950 með viðauka	241
108	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1950	241
112	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna	247

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
113	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum	247
116	S. d.	Lög um framlenging á III. kafla laga nr. 100 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna	249
117	S. d.	Lög um tekjuskattsviðauka 1950	249—250
Skólamál.			
49	25. maí	Lög um breyting á lögum um menntaskóla, nr. 58 frá 7. maí 1946	167
62	S. d.	Lög um eignarnám á lóðum vegna bygginga fyrir Menntaskólann í Reykjavík	195—196
Söluheimild.			
12	14. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja f. h. ríkissjóðs lóð á horni Þverholts og Stakkholts í lög-sagnarumdæmi Reykjavíkur	11
19	22. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja land-ræmu úr Öskjuholtslandi í Landsveit	26
35	16. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafn-arhreppi Þjóðjörðina Hafnarnes	40
Tóbakseinkasala.			
30	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einka-sölu ríkisins á tóbaki	35
Togarakaup, sjá fiskveiðar.			
Utanferðir.			
89	28. ágúst	Auglýsing varðandi ferðalög milli Íslands og Saar ..	216
Útvegsmenn, sjá ríkisábyrgð.			
Vátryggingarfélög.			
110	30. des.	Lög um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um vá-tryggingarfélög fyrir fiskiskip	245—246
Vegabréf.			
69	13. apríl	Auglýsing um vegabréfsáritanir til hernámssvæða vest-urveldanna í Þýzkalandi	201
75	19. apríl	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	206
65	25. maí	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	197
106	14. des.	Auglýsing um afnám vegabréfsáritana	240
Veiði.			
22	22. marz	Lög um breyting á lögum nr. 112/1941, um lax- og sil-ungsveiði	28

XVII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Vöruhappdrætti.	
13	16. marz	Lög um vöruhappdrætti fyrir Samband íslenzkra berklasjúklinga	12
		Vörumerki.	
94	21. sept.	Tilskipun um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vöru- merki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Hollands	220
		Þjóðjarðir.	
6	23. febr.	Lög um afnám laga nr. 54 31. maí 1927, um breyting á lögum nr. 30 20. október 1913, um umboð þjóðjarða	6—7
35	16. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Hafnar- hreppi þjóðjörðina Hafnarnes	40
		Þjóðleikhús.	
53	25. maí	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56/1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	170—171
		Þurrmjólk, sjá innflutningsbann.	
		Þverholt og Stakkholt, sjá söluheimild.	
		Öskjuholtsland, sjá söluheimild.	

L Ö G

um veitingu ríkisborgararéttar.

1

26. jan.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Með lögum þessum er islenzkur ríkisborgararéttur veittur eftirtöldum aðilum:

1. a. Dr. phil. Karl Max Herbert Metzner, fæddur 20. nóvember 1900 í Dessau.
b. Frú Johanne Jenny Dora Metzner, fædd Hansen, fædd 6. febrúar 1904 í Hamburg.
c. Hans Herbert Brix Metzner, fæddur 27. september 1935.
2. a. Bernhard Albert Fritz Wiencke, fæddur 28. júní 1913 í Hamburg.
b. Frú Elsa Frida Wiencke, fædd Peterhänsel, ekkja Nottelmann, fædd 27. apríl 1920 í Hamburg.
c. Karin Lena Peterhänsel, nefnd Nottelmann, fædd 10. marz 1938 í Hamburg.
d. Peter Peterhänsel, nefndur Nottelmann, fæddur 14. ágúst 1941 í Hamburg.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. janúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

FORSETA BRÉF

2

13. febr.

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfunda.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi, 68. löggjafarþing, skuli koma saman til framhaldsfunda föstudaginn 21. janúar 1949, kl. 13.30.

Gjört í Reykjavík, 13. janúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

3

14. febr.

L Ö G

um samkomudag reglulegs Alþingis 1949.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Reglulegt Alþingi 1949 skal koma saman ellefta dag októbermánaðar, hafi forseti Íslands eigi tiltekið annan samkomudag fyrr á árinu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

4

14. febr.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að leyfa innflutning á sildarbræðsluskipti.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ráðherra er heimilt að leyfa innflutning skips, sem í verða sett sildarbræðslutæki, þótt eldra sé en 12 ára, sbr. 38. gr. laga nr. 68/1947.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 14. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

5

22. febr.

um kjötmat o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Sláturfénaður: Sauðfé, nautgripi, hross, svín, alifugla o. s. frv.

Læknir: Dýralækni þann, er kjötskoðunina annast, eða hvern þann lækni eða læknanema, sem löggiltur hefur verið til starfsins samkvæmt 7. gr. laga þessara.

Kjötmatmaður: Hvern þann undirkjötmatsmann, er lýtur yfirkjötmatsmanni.

2. gr.

Sláturfénaði, sem slátra á í því augnamiði að flytja kjötið nýtt, fryst, saltað eða á annan hátt verkað á erlendan markað eða til sölu og neyzlu innanlands, í kjötbúðum og öðrum opinberum sölustöðum, skal slátra í löggiltum sláturhúsum og frysting kjötsins fara fram í löggiltum frystihúsum. Atvinnumálaráðuneytið löggildir sláturhús og frystihús, að fengnum meðmælum frá yfirdýralækni eða hlutaðeigandi héraðsdýralækni, ef húsin eru að dómi þeirra svo fullkomin að gerð og öllum útbúnaði, að hægt sé þess vegna að fullnægja nauðsynlegum heilbrigðis- og hreinlætiskröfum.

Ráðherra getur þó, þar sem brýn nauðsyn krefur, leyft slátrun til eins árs í senn í sláturhúsum, sem ekki eru svo úr garði gerð, að löggilding geti farið fram á þeim, ef yfirdýralæknir eða hlutaðeigandi héraðsdýralæknir telja, að slátrun geti tekizt þar á viðunandi hátt, en stefna skal að því, að sem allra fyrst verði málum svo komið, að öll slátrun fari fram í löggiltum sláturhúsum, ef afurðirnar eru ætlaðar til sölu á opinberum markaðsstöðum, og getur ráðherra sett hlutaðeigandi aðilum ákveðinn frest til úrbóta.

Ráðherra setur reglur um útbúnað sláturhúsa og frystihúsa, að fengnum tilögum yfirdýralæknis og kjötmatismanns.

3. gr.

Við gildistöku þessara laga skulu allir sláturleyfishafar senda atvinnumálaráðuneytinu umsóknir, þar sem þeir óska eftir, að fram fari löggilding húsa til slátrunar og frystingar á sláturafurðum, söltunar o. s. frv. Ráðuneytið sendir síðan yfirdýralækni eða hlutaðeigandi héraðsdýralækni umsóknirnar til umsagnar, sbr. 2. gr.

Hver sá, sem síðar hyggst að hefja slátrun sauðfjár eða annars sláturfénaðar í þeim tilgangi að selja afurðir á opinberum markaðsstöðum, skal senda atvinnumálaráðuneytinu slíka umsókn. Eftir fyrstu löggildingu annast yfirdýralæknir eða héraðsdýralæknar eftirlit með slátur- og frystihúsum í hlutaðeigandi umdæmum. Ráðuneytið heldur skrá yfir löggilt sláturhús og frystihús, þar sem hvert þeirra hefur sérstakt löggildingarmerki eða löggildingarnúmer, og skal númer þetta eða merki koma fram í kjötstimpli, sem notaður er til auðkennis í hlutaðeigandi sláturhúsi.

4. gr.

Nú fullnægir löggilt slátur- eða frystihús eigi lengur skilyrðum þeim, sem sett voru fyrir löggildingu, og ber þá dýralækni, sem eftirlitið hefur annast, að skýra ráðuneytinu frá því tafarlaust. Setur ráðuneytið umráðamönnum hússins hæfilegan

22. febr. 5 frest til að lagfæra það, sem ábótavant er, og fellur löggildingin niður, ef eigi er bætt úr göllunum innan hins ákveðna frests. Ráðuneytið tilkynnir þá jafnframt aðilum þeim, sem sláturleyfin veita, að slátrun á þeim stað skuli þá þegar niður lögð, unz úr sé bætt.

5. gr.

Læknisskoðun skal fram fara á öllum sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, áður en slátrun fer fram, og mega ekki líða meira en 12 klst. frá þeirri skoðun og til slátrunar. Enn fremur skal heilbrigðisskoðun á öllu kjöti og innyflum af þeim sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, fara fram áður en afurðirnar eru boðnar til sölu nýjar á opinberum markaði og enn fremur áður en kæling, frysting, söltun eða önnur verkun fer fram. Að skoðun lokinni skal dýralæknir eða hver sá, sem löggiltur hefur verið til starfsins, merkja kjötið samkvæmt reglugerð, er ráðherra setur um heilbrigðisskoðun og merkingu á kjöti og innyflum. Enn fremur getur ráðherra sett reglur, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, um læknisskoðun og merkingu annarra sláturfjárafurða, ef þörf krefur.

Í reglum þeim, sem ráðherra setur samkvæmt þessari grein, má ákveða hámarksþóknun fyrir læknisskoðun og merkingu kjöts og annarra sláturfjárafurða.

6. gr.

Sláturfjárafurðir, sem reynast spilltar eða sýktar, svo að hætta geti stafað af að nota þær til manneldis, eftir úrskurði kjötskoðunarlæknis, skulu þegar í stað ónýttar samkvæmt fyrirmælum ráðuneytisins, á þann hátt að tryggt sé, að engin hætta geti stafað af þeim.

Ekki má slátra í sláturhúsi sjúku sláturfé, er nokkur sýkingarhætta getur stafað af að álitu kjötskoðunarlæknis, nema sérstakur klefi sé til þeirra afnota einna í sláturhúsinu. Sjálfdauðar skepnur má ekki flytja inn í sláturhús né á lóð þess, nema til komi leyfi kjötskoðunarlæknis, enda geri hann sér þá þegar ljóst, hver dauðaorsökin hafi verið, og fyrirskipar ráðstafanir samkvæmt því.

7. gr.

Dýralæknar annast kjötskoðun og merkingu á kjöti og öðrum sláturfjárafurðum, sbr. 5. gr. laga þessara. Náist ekki til dýralæknis, skipar ráðherra, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, lækni til starfsins, enda hafi hann lokið kjötskoðunarprófi hjá dýralækni hér á landi.

8. gr.

Allt kjöt og innyfli af sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, sem flutt er á erlendan markað eða til sölu innanlands í kjötbúðum og öðrum opinberum sölustöðum, skal metið, flokkað og merkt eftir tegundum og gæðum af kjötmatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirkjötmatsmanna.

Ráðuneytið setur reglugerð um flokkun, merkingu, frystingu, söltun, umbúðir, flutning og meðferð kjöts og innyfla, að fengnum tillögum kjötmatsformanns, framleiðsluráðs landbúnaðarins og helztu kjötsöluaðila.

Ef þörf þykir, getur ráðherra sett sérstakar reglur um slátrun, mat og merkingu á kjöti og innyflum til ákveðinna landa, eftir því hvaða kröfur eru gerðar í því efni.

9. gr.

Ráðherra skipar 4 yfirkjötmatsmenn, og hafi hver þeirra ákveðið starfssvæði.

Einn þeirra fjögurra skal ráðherra skipa kjötmatsformann, og skal hann hafa forgöngu um þau atriði í lögum þessum, er snerta verksvið yfirkjötmatsmanna. Einnig skal hann, eftir því sem við verður komið, gera athugun á kjöti og öðrum sláturfjær-

afurðum, sem fluttar eru á erlendan markað og til helztu sölustaða innanlands, og 5 framkvæma yfirmat á þeim, er þurfa þykir.

22. febr.

Yfirkjötmatsmenn skulu hafa sem bezta þekkingu á kjöti og öðrum sláturfjárafurðum og öllu því, er lýtur að meðferð sláturfjárafurða.

Ráðuneytið setur yfirkjötmatsmönnum reglur um störf þeirra og ákveður um-
dæmi þeirra.

Ekki mega yfirkjötmatsmenn þiggja neina þóknun hjá þeim, er við kjötsölu eru riðnir, né heldur hafa með höndum sölu á kjöti utanlands né innan eða milli-
göngu í því efni, er þeir geti haft hagnað af.

Árslaun yfirkjötmatsmanna skulu vera kr. 900.00 og kjötmatssformanns
kr. 1800.00.

Ferðakostnað í þágu yfirmatsins skulu þeir og fá greiddan samkvæmt reikningi,
sem ráðuneytið úrskurðar.

Allan kostnað, sem af yfirmatinu leiðir, skal greiða úr ríkissjóði.

10. gr.

Lögreglustjóri skipar kjötmatsmenn, einn eða fleiri á hverjum slátrunarstað. Fer
um tölu þeirra og val eftir tillögum yfirkjötmatsmanns.

Kjötmatsmenn annast hlutverk það og starf, sem þeim er falið með lögum þess-
um, samkvæmt reglugerð, sem ráðuneytið setur. Kaup kjötmatsmanna skal vera
25% herra en venjulegt verkamannakaup á staðnum, þar sem matið fer fram, og
greiða sláturleyfishafar, sem slátrunina framkvæma, kaupið.

Eigi mega kjötmatsmenn þiggja neina aukabóknun eða hlunnindi hjá þeim,
sem kjötverzlun annast, né sjálfir vera riðnir við sölu þess, svo að ætla megí þá
hlutdræga í matinu.

Nú vanrækir kjötmatismaður starf sitt, sýnir hlutdrægni við matið eða leysir
það illa af hendi á einhvern hátt að dómi yfirkjötmatsmanns, og er yfirkjötmatss-
manni þá heimilt að víkja honum frá um stundarsakir, en tilkynna skal hann hlut-
aðeigandi lögreglustjóra samstundis þessa ráðstöfun, sem þá vikur hinum brotlega
kjötmatsmanni endanlega frá störfum og skipar annan matsmann í hans stað.

11. gr.

Í kaupstöðum og kauptúnum, þar sem eru 500 íbúar eða fleiri, skal allt kjöt
af skepnum, sem slátrað er þar eða flutt þangað nýtt og ætlað til sölu þar, skoðað
og merkt af lækni þeim, er kjötskoðun annast þar á staðnum, og getur ráðuneytið
sett nánari reglur þar um. Ákvæði þetta tekur þó ekki til kjöts, er áður hefur verið
merkt og skoðað af kjötskoðunarlækni í löggiltu sláturhúsi. Kjöt, sem flutt er að
frosið, kælt eða nýtt, skal flutt í þar til gerðum umbúðum, er lækni tekur gildar.
Ráðuneytið getur einnig, ef ástæður þykja til, fyrirskipað sams konar kjötskoðun
í kauptúnum, þar sem búa færri en 500 manns.

Nú eru nýjar sláturfjárafurðir fluttar til sölustaðar, án þess að læknisskoðun
hafi farið fram á þeim, og skal þá bæjarfélag eða hreppsfélag sjá fyrir löggiltu
húsnæði til skoðunar á þeim gegn sanngjörnu gjaldi, er eigandi greiðir, samkvæmt
nánari fyrirmælum ráðuneytisins.

Sé sláturhús á móttökustað eða sérstakar kjötmiðstöðvar, skal læknisskoðun
fara þar fram og enn fremur gæðamat, samkvæmt reglugerð, sbr. 8. gr.

12. gr.

Í kaupstöðum og kauptúnum, sem lög þessi taka til, má eigi hafa ómerkt kjöt,
nýtt eða frosið, í kjötbúðum eða öðrum sölustöðum.

5

22. febr.

13. gr.

Ráðherra getur sett reglur, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, um útbúnað kjötbúða og annað, sem lýtur að verzlun með sláturfjárafurðir, og um það, hverjar vörur aðrar megi selja í kjötbúðum en þær, sem um ræðir í lögum þessum. Ráðherra getur einnig sett reglur, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, um atvinnurekstur við tilbúning matvæla úr sláturfjárafurðum, svo sem pylsugerð, niðursuðu sláturfjárafurða og annað því um líkt.

14. gr.

Nú flytur einhver eða lætur flytja út kjöt til sölu á erlendan markað eða til sölu innanlands án þess að gæta fyrirmæla laga þessara um læknisskoðun, merkingu, mat og flokkun, og varðar það sektum frá kr. 500.00 til 25 000.00. Önnur brot gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að kr. 10 000.00. Fara skal með mál út af brotum þessum sem almenn lögreglumál.

Um refsingu fyrir brot kjötskoðunarlækna, yfirkjötmatsmanna og kjötmatsmanna gegn ákvæðum þessara laga fer sem um refsingu fyrir brot opinberra starfsmanna.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 39 frá 19. júní 1933, um kjötmat o. fl., lög nr. 3 frá 1. febrúar 1936 og lög nr. 115 30. des. 1943, um breyting á lögum nr. 39 19. júní 1933, svo og reglugerðir þær, sem settar hafa verið, og auglýsingar, sem út hafa verið gefnar samkvæmt þeim lögum.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Bráðabirgðaákvæði.

Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. laga þessara skal heimilt fyrst um sinn, þar til öðruvísi verður ákveðið, að selja afurðir af sláturfénaði, öðrum en sauðfé, sem slátrað hefur verið utan löggiltra sláturhúsa, enda séu afurðirnar skoðaðar og merktar af dýralækni eða öðrum þeim, er kjötskoðun annast, og metnar af kjötmatsmanni og meðferð vörunnar óaðfinnanleg að þeirra dómi.

Gjört að Bessastöðum, 22. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

6

23. febr.

L Ö G

um afnám laga nr. 54 31. maí 1927, um breyting á lögum nr. 30 20. október 1913, um umboð þjóðjarða.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 54 31. maí 1927, um breyting á lögum nr. 30 20. október 1913, um umboð þjóðjarða, skulu úr gildi felld.

2. gr.

6

23. febr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 23. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

FORSETABRÉF

7

24. febr.

um heiðursmerki Rauðakross Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Stjórnendur Rauðakross Íslands hafa farið þess á leit, að gert verði heiðursmerki, sem sæma megi íslenzka menn og erlenda, er innna af höndum mannúðarstörf, sem mikils þykir um vert. Að ráði forsætisráðherra fellst ég á, að efnt verði til slíks heiðursmerkis, og skulu um það gilda eftirfarandi reglur:

1. gr.

Heiðursmerkið er í tveimur stigum. Fyrra stigið er hvítsteindur kross, gullbryddur. Armar krossins eru breiðastir yzt og tjúgumyndaðir. Á framhlið krossmarksins er blár hringur og á hann mörkuð gullnu lettri kjörorð Rauðakross Íslands: CARITATE SANITATE. Milli arma krossmarksins, utan bláa hringsins, eru felldir mislangir geislar úr gulli. Innan bláa hringsins er hvítur flötur og á hann dregið hið alþjóðlega merki Rauðakrossins. Bakhlið merkisins er um það eitt frábrugðin, að áletrunin er þar: BENEFactorIBUS RKÍ.

Heiðursmerki fyrra stigs er 4.5 sentimetrar að þvermáli.

Annað stig heiðursmerkisins er eins og hitt, nema fimmtungi minna og silfur í stað gulls.

Heiðursmerki fyrra stigs skal bera um hálsinn í silkibandi með fánalitum Íslands, þannig að rautt sé í miðju, hvítt til hvorrar hliðar, en blátt yzt. Bláu rendurnar skulu hvor um sig jafnbreiðar báðum hinum.

Heiðursmerki annars stigs skal borið á brjóstinu vinstra megin í litbandi sömu gerðar.

Eigi má bera litbandið eitt í neins konar formi sem orðumerki.

2. gr.

Heiðursmerki þessu má sæma íslenzka menn og erlenda, er þess þykja verðir af störfum sínum að mannúðarmálum.

3. gr.

Forseti veitir heiðursmerkið.

4. gr.

Forseti skipar þrjá menn í nefnd, er geri tillögur um veiting heiðursmerkisins. Einn skal skipa eftir tillögu forsætisráðherra og sé hann félagi Rauðakross Íslands, annar sé formaður Rauðakross Íslands, en hinn þriðji formaður orðunefndar hinnar íslenzku fálkaorðu. Forseti skipar einhvern þeirra formann nefndarinnar, samkvæmt tillögu forsætisráðherra.

7

24. febr.

5. gr.

Engan má sæma heiðursmerkinu, nema nefndarmenn allir séu því samþykkir og sérstök ástæða þyki til. Ef um erlendan ríkisborgara er að ræða, skal leita um-sagnar utanríkisráðherra Íslands áður en ákvörðun er tekin um veiting heiðurs-merkisins.

6. gr.

Eigi má veita fleiri heiðursmerki árlega en fimm, þó aldrei nema eitt fyrra stigs. Sá, er hlýtur æðra stig merkisins, skal skila hinu aftur, hafi hann verið sæmdur því.

Veiting heiðursmerkja skal að jafnaði fram fara á stofndegi Rauðakross Íslands, 10. desember.

Birta skal í Lögbirtingablaði og Stjórnartíðindum hverjir heiðursmerkið hljóta.

7. gr.

Rauðikross Íslands ber allan kostnað af heiðursmerki þessu.

8. gr.

Við andlát þess, er heiðursmerkið hefur hlotið, ber erfingjum að skila for-manni nefndarinnar merkinu aftur.

Gjört að Bessastöðum, 24. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

8

24. febr.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 42 5. apríl 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. og 3. málslíður 1. mgr. 3. gr. laganna orðist svo:

Erlendan gjaldeyri, sem menn flytja til landsins, er eigi heimilt að selja öðrum en Landsbanka Íslands eða Útvegsbanka Íslands h/f, og skulu bankarnir færa upp-hæð hins selda gjaldeyris inn í vegabréf seljanda, ef hann er búsettur erlendis.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört að Bessastöðum, 24. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 64 23. júní 1932, um kirkjugarða.

9

26. febr.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. og 2. málsg. 16. gr. laganna hljóði þannig:

Nú nota tveir eða fleiri söfnuðir, sem hafa 1000 eða fleiri gjaldskylda meðlimi hver, sama kirkjugarð, og skulu þá sóknarnefndir þjóðkirkjusafnaða og stjórnir utanþjóðkirkjusafnaða þeirra, sem hlut eiga að máli, kjósa hver úr sínum hópi fulltrúa í sameiginlega kirkjugarðsstjórn, til 6 ára í senn, og jafnmarga varamenn. Sé bálstofa starfandi í sambandi við kirkjugarð, skal Bálfarafélag Íslands eða félagsdeildir þess utan Reykjavíkur, þar sem bálstofa starfar, hafa rétt til að kjósa einn fulltrúa í kirkjugarðsstjórn á sama hátt og starfandi söfnuðir.

Nú er tala kjörinna fulltrúa jöfn, og skal þá á sameiginlegum fundi hlutaðeigandi sóknarnefnda eða safnaðarstjórna kjósa oddamann í kirkjugarðsstjórnina fyrir kjörtímabilið, svo og varamann hans.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 26. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um framlenging á gildi laga nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands.

10

28. febr.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lög nr. 33 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands, skulu gilda árin 1949 og 1950, enda verji félagið tekjuafgangi sínum, þá er það hefur greitt hluthöfum 4% arð, venjuleg sjóðstillög og útsvar samkvæmt framangreindum lögum, til kaupa á skipum eða á annan hátt í þágu samgöngumála.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 28. febrúar 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um afhending skyldueintaka til bókasafna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Öllum prentsmiðjum hér á landi og öðrum fyrirtækjum, sem margfalda prentað eða ritað mál, nótur, myndir og uppdrætti (með ljósprentun, steinprentun, koparstungu, fjölritun o. s. frv.), er skylt að láta Landsbókasafni í té ókeypis af framleiðslu sinni sem hér segir:

- a. fjögur eintök af smáprenti öllu, sem minna er en ein örk, þar með taldar myndir og uppdrættir, sem ekki eru hluti bóka eða blaða, svo og bókum, tímaritum og blöðum, sem fjölrituð eru í 50 eintökum eða fleiri;
- b. átta eintök af blöðum, sem út koma einu sinni á viku eða oftar;
- c. tólf eintök af öllu öðru prentmáli.

Af bókum og ritum, sem íslenzkir bókaútfendur láta prenta erlendis, skal kostnaðarmaður skyldur að afhenda Landsbókasafni ókeypis eintök eftir sömu reglum, sem að ofan greinir.

Bækur og tímarit skulu afhent heft, og sé rit prentað á fleiri tegundir pappírs en eina, skulu að minnsta kosti þrjú eintök vera á þeirri pappirstegund, sem bezt er.

Afhendingarskyldar eru endurprentanir og sérprentanir úr blöðum og tímaritum, nýjar útgáfur og endurprentanir bóka, séu breytingar gerðar á efni þeirra eða fyrirkomulagi, enda þótt sama letursteypa sé notuð og bókin ekki talin ný útgáfa.

2. gr.

Enn fremur skulu útfendur þeir, stofnanir, félög eða einstaklingar, sem njóta styrks af almannafé til útgáfu á ritum, afhenda Landsbókasafni ókeypis allt að 10 eintökum hvers slíks rits, ef landsbókavörður óskar þess.

3. gr.

Það prentað mál, sem er algert trúnaðar- eða einkamál og aðeins ætlað ákveðnum þröngum hópi manna, getur útfandi ákveðið, að bókasafn leyfi ekki að nota, fyrr en að ákveðnum tíma liðnum. Sá tími má þó ekki fara fram úr 50 árum, og geymast þessi rit á meðan hvergi nema í Landsbókasafni, ef útfandi óskar.

Undanþegin afhendingarskyldu eru verðbréf og hlutabréf, bankaseðlar og annar prentaður gjaldmiðill.

4. gr.

Landsbókasafn veitir skyldueintökum viðtöku. Menntamálaráðuneytið ákveður í reglugerð að fengnum tillögum landsbókavardar, hve oft og hvar afhending skuli fara fram á ári hverju. Í lok hvers árs skulu allar prentsmiðjur og aðrar stofnanir, sem lög þessi ná til, senda landsbókaverði skrá í minnst 10 eintökum um allt prentmál, smátt og stórt, sem í þeim hefur verið prentað eða margfaldað á árinu.

5. gr.

Af skyldueintökum þeim, sem talin eru í 1. gr., skal Landsbókasafn varðveita tvö, eitt skal lagt til Háskólabókasafns og eitt til bókasafns Norðurlands á Akureyri. Öðrum skyldueintökum skal Landsbókasafn ráðstafa til bókasafna og vis-

indastofnana. Menntamálaráðuneytið setur í reglugerð að fengnum tillögum lands- 11
bókavarðar nánari ákvæði um skiptingu þeirra. 8. marz

6. gr.

Verði prentsmiðja gjaldþrota eða hætti störfum, áður en afhending skyldu-
eintaka hefur farið fram, er þrotabúinu eða kostnaðarmönnum prentmálsins skylt
að sjá um, að ákvæðum 1. gr. sé fullnægt.

7. gr.

Vanskil á prentmáli varða sektum frá 50—5000 kr., sé eigi bætt úr vanrækslu,
þegar áminnt er um það. Mál um brot gegn lögum þessum skulu rekin sem almenn
lögreglumál.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög um prentsmiðjur nr. 23 4. des. 1886,
með þeim breytingum, sem gerðar hafa verið á þeim fram að þessu.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 8. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

12

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja f. h. ríkissjóðs lóð á horni Þverholts 14. marz
og Stakkholts í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að selja fyrir hönd ríkissjóðs lóð á horni Þverholts
og Stakkholts, í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur, að stærð 525,5 fermetrar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 14. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um vöruhappdrætti fyrir Samband íslenzkra berklasjúklinga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimilt skal Sambandi íslenzkra berklasjúklinga að stofna vöruhappdrætti með eftirfarandi skilyrðum:

- a. Hlutatalan má ekki fara fram úr fimmtíu þúsund, er skiptist í sex flokka á ári hverju, og skal dráttur fara fram fyrir einn flokk 5. dag annars hvers mánaðar frá febrúar til desember ár hvert.
- b. Hlutina má aðeins selja í heilu lagi. Iðgjald fyrir hvern hlut ákveður fjármálaráðherra, að fengnum tillögum frá stjórn Sambands íslenzkra berklasjúklinga.
- c. Vinningar skulu vera að verðmæti samtals að minnsta kosti 40% af iðgjöldunum samantöldum í öllum 6 flokkum.
- d. Drættirnir fara fram opinberlega í Reykjavík.

2. gr.

Heimild þessi gildir í 10 ár frá því að lögin öðlast gildi. Öllum ágóða af happdrættinu skal varið til að greiða stofnkostnað við byggingarframkvæmdir vistheimilisins í Reykjalundi.

3. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um starfsemi happdrættisins.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um breyting á lögum frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síðari málsgrein 1. gr. laga frá 29. des. 1948, um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1949 með viðauka, orðist þannig:

Enn fremur heimilast ríkisstjórninni að innheimta á sama tíma með 50% við- 14
auka eignarskatt samkvæmt 14. gr. l. nr. 6 9. jan. 1935, álagðan á árinu 1949, svo 16. marz
og gjöld til ríkissjóðs samkv. IX. kafla laga nr. 68 5. júní 1947, um eftirlit með
skipum, að undanskildum gjöldum samkvæmt 58. gr. laganna, með 200% viðauka.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1949.

Gjört að Bessastöðum, 16. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

15

16. marz

um breyting á lögum nr. 59 7. maí 1946, um sérstakar fyrningarafskriftir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Heimild 1. gr. laga nr. 59 7. maí 1946 til sérstakra afskrifta skal einnig ná til
eigna af þeirri tegund, sem þar eru taldar og teknar verða í fyrstu notkun á árun-
um 1949 og 1950.

Öll önnur ákvæði fyrrgreindra laga gilda einnig um þessar eignir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

16

16. marz

um breyting á lögum nr. 6 9. janúar 1935, um tekjuskatt og eignarskatt.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Aftan við 9. grein laga nr. 6 1935, um tekjuskatt og eignarskatt, komi nýr staf-
liður, svo hljóðandi:

- 16 e. Eignaauki, er stafar af aukavinnu, sem einstaklingar leggja fram utan reglu-
16. marz legs vinnutíma við byggingu íbúða til eigin afnota. Þessi ívilnun fellur þó burt
að því leyti, sem vinnan kann að fást endurgreidd með söluhagnaði af íbúðinni
samkv. e-lið 7. greinar. Fjármálaráðherra setur um þetta nánari reglur.

2. gr.

Tekjuskatt álagðan árið 1948 skal ákveða að nýju í samræmi við ákvæði 1. greinar, ef skattgreiðandi krefst þess innan þriggja mánaða frá gildistöku þessara laga.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

17

22, marz

L Ö G

um bæjarstjórn í Keflavík.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Keflavíkurkaupþún skal vera kaupstaður og sérstakt lögsagnarumdæmi. Nær umdæmið yfir allan núverandi Keflavíkurhrepp og heitir Keflavíkurkaupstaður.

Umdæmi þetta skal hér eftir sem hingað til vera í alþingiskjördæmi Gullbringu- og Kjósarsýslu. Þar sem í lögum þessum er talað um kaupstað og kaupstaðarbúa, er átt við hið nýja umdæmi og íbúa þess.

2. gr.

Ríkisstjórnin skipar fyrir um, hvernig málum þeim í Keflavíkurhreyppi, sem ekki eru útkljáð, þegar lög þessi öðlast gildi, skuli skipt milli sýslumannsins í Gullbringu- og Kjósarsýslu og bæjarfógetans í Keflavík.

3. gr.

Verzlunarlóð kaupstaðarins skal vera landsvæði allt innan núverandi takmarka Keflavíkurhrepps.

4. gr.

Bæjarfógetinn í Keflavík tekur laun eftir VI. flokki launalaganna, nr. 60/1945.

Hann hefur á hendi sömu störf og sýslumönnum og bæjarfógetum eru falin, hverjum í sínu umdæmi, dómarastörf, lögreglustjórn, gjaldheimtu á tekjum ríkissjóðs og önnur störf, gegn þóknun þeirri, er sýslumönnum og bæjarfógetum er

ákveðin að lögum. Lögsaga á Keflavíkurflugvelli skal þó áfram heyra undir sýslu-
manninn í Gullbringu- og Kjósarsýslu, á sama hátt og verið hefur.

17
22. marz

5. gr.

Málefnum kaupstaðarins skal stjórnað af bæjarstjórn. Í henni eru kjörnir bæjarfulltrúar, kosnir af bæjarbúum, sem kosningarrétt hafa eftir gildandi lögum. Bæjarstjórn kys bæjarstjóra og ákveður laun hans, enda greiðist þau úr bæjarsjóði.

6. gr.

Um kosningu bæjarfulltrúa, tölu þeirra og kjörtímabil fer samkv. lögum um sveitarstjórnarkosningar.

7. gr.

Bæjarstjórn kys sér forseta úr flokki bæjarfulltrúa, og stjórnar hann umræðum á fundum og sér um, að það, sem ályktað er, sé ritað í gerðabók. Fundir bæjarstjórnar skulu fara fram í heyrenda hljóði. Einstök mál má þó ræða innan luktra dyra, þegar bæjarstjórn ákveður.

Til þess að lögmæt ákvörðun sé gerð, verður minnst helmingur bæjarfulltrúa að vera á fundi. Atkvæðamagn skal ávallt ráða. Séu jafnmörg atkvæði með og móti, fellur atkvæðisefnið, nema við kosningar, þá ræður hlutkesti. Um kosningu nefnda skal farið samkv. lögum um sveitarstjórnarkosningar.

Það skal kunnbert bæjarbúum, hvar og hvenær bæjarstjórnin heldur almenna fundi. Aukafundi má halda, þegar bæjarstjórn þykir nauðsyn til bera eða þegar minnst helmingur bæjarfulltrúa æskir þess. Bæjarstjóri skal á undan fundum skýra bæjarfulltrúum frá, hver málefni koma fyrir. Allir bæjarfulltrúar, sem eru á fundi, skulu rita nöfn sín undir gerðabókina, strax og bókun er lokið, og á sérhver fulltrúi rétt á að fá ágreiningsatriði sitt stuttlega bókað. Bæjarstjórn setur sjálf fundarsköp sín, en ráðherra staðfestir þau.

8. gr.

Framkvæmd ákvarðana þeirra, sem bæjarstjórn tekur, og forstaða bæjarmál-efna er í hendi bæjarstjóra, nema þar, sem annað er sérstaklega ákveðið af bæjarstjórn.

Virðist forseta einhver ákvörðun bæjarstjórnar ganga út yfir valdssvið hennar, vera gagnstæð lögum eða skaðleg fyrir bæjarfélagið eða miði til að færast undan skyldum þeim, er á því hvíla, má hann fella hana úr gildi um sinn með því að rita álit sitt um hana í gerðabókina. Um þetta skal hann, svo fljótt sem verða má, senda ráðherra skýrslu, og leggur hann úrskurð á málið. Eftirrit af skýrslu forseta skal senda bæjarstjórninni, svo að hún geti gert athugasemdir sínar við hana áður en hún fer til ráðherra.

Með samþykkt, er ráðherra staðfestir, skal setja fastar nefndir til að fara með einstök bæjarmál, og skal í henni kveðið á um skipun, verkvið og vald þeirra. Þó má bæjarstjórn fela einum eða fleiri bæjarfulltrúanna framkvæmd einstakra bæjarstarfa eftir reglum, er hún setur um það.

Allir bæjarfulltrúar eru skyldir að taka að sér þau sérstöku bæjarstörf, sem þeim eru falin á hendur. Fyrir nefndarmenn, kosna utan bæjarstjórnar, gilda sömu synjunarástæður og starfstímatakmörk og um bæjarfulltrúana.

9. gr.

Í málefnum, er snerta uppeldi og fræðslu barna, hefur formaður skólanefndar sæti og tillögurétt á fundum bæjarstjórnar, en atkvæðisrétt því aðeins, að hann sé bæjarfulltrúi.

17

22. marz

10. gr.

Bæjarstjórn skipar sýslunarmenn bæjarins og veitir þeim lausn. Lögregluþjóna og nætúrverði skipar bæjarstjórn eftir tillögum bæjarfógeta, en hann getur veitt þeim lausn án samþykkis bæjarstjórnar.

Bæjarstjórnin gerir tillögur um skipun yfirsetukvenna og sáttanefndarmanna.

11. gr.

Bæjarstjórn ræður byggingarmálum bæjarins, en byggingarnefnd annast framkvæmd þeirra. Skipa hana bæjarstjóri, sem er formaður hennar, og fjórir menn, er bæjarstjórn kýs, tvo úr sínum flokki.

Þyki lóðareiganda eða lóðarhafa rétti sínum hallað með úrskurði bæjarstjórnar eða byggingarnefndar, má skjóta honum til ráðherra.

Nú þykir bæjarstjórn rétt, að sett verði fyllri ákvæði um byggingarmál bæjarins en þá eru í lögum, og má þá setja þau með samþykkt, er bæjarstjórn semur eftir tillögum byggingarnefndar og ráðherra staðfestir.

Í byggingarsamþykkt má ákveða sektir fyrir brot, svo og setja reglur um greiðslu þess kostnaðar, er ákvæði byggingarsamþykktarinnar hafa í för með sér. Svo má og ákveða þar hæfileg gjöld fyrir leyfi þau, sem bæjarstjórn og byggingarnefnd veita.

12. gr.

Bæjarstjórn ræður hafnarmálum bæjarins samkv. lögum, sbr. þó lög nr. 25 23. apríl 1946, um landshöfn í Keflavík- og Njarðvíkurhreppum.

13. gr.

Bæjarstjórn og bæjarstjóri sérstaklega skal hafa nákvæmar gætur á fjárstjórn bæjarins og sjá um, að skattar, útsvör og aðrar tekjur séu rétt heimtar og í tækan tíma og teknar lögtaki, ef þess þarf með; enn fremur gæta þess, að geymt sé og eftir atvikum ávaxtað fé bæjarins, þangað til á því þarf að halda til þess að greiða gjöld hans. Bæjarstjórn hefur ábyrgð á innistæðum, skuldabréfum og öðrum eignum bæjarins.

14. gr.

Gjaldkeri skal, þegar þess er krafizt, gefa bæjarstjórninni nákvæma skýrslu, er sýni bæði hvað goldizt hafi í bæjarsjóð og hvað úr honum hafi verið greitt. Eigi má greiða neitt úr bæjarsjóði nema eftir ávísun bæjarstjóra. Bæjarstjóri ávísar útgjöldum kaupstaðarins samkvæmt reglum þeim, sem um það eru settar í samþykktinni um stjórn málefna kaupstaðarins.

15. gr.

Fyrir opinber uppboðsþing, sem bærinn lætur halda í sínar þarfir, skal ekkert gjald greiða í ríkissjóð.

16. gr.

Bæjarstjórninni er skylt að láta ríkisstjórninni og hagstofunni í té skýrslur þær, sem beðið er um, svo sem um fólkstölu, skepnuhöld, atvinnuvegi og annað ástand.

17. gr.

Bæjarstjórnin má ekki án samþykkis ráðherra takast á hendur neina skuldbindingu til langframa, sem hvílir ekki á henni samkv. lögum, ekki taka af innistæðufé bæjarins, ekki selja né veðsetja fasteignir hans né kaupa nýja fasteign, ekki taka stærri lán eða til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem í hönd fer, né heldur endurnýja slík lán eða fresta greiðslu þeirra.

18. gr.

17

22. marz

Þegar við lok hvers reikningsárs skal gjaldkeri semja reikning um tekjur og gjöld bæjarins umliðið ár og senda bæjarstjórn fyrir lok marzmánaðar. Lætur bæjarstjórn reikninginn liggja bæjarbúum til sýnis fimmtán daga á hentugum, auglýstum stað.

Endurskoðendur kaupstaðarins eru tveir, og kys bæjarstjórn þá hlutfallskosningu. Starf það hafa þeir á hendi í þrjú ár og mega ekki eiga sæti í bæjarstjórn þann tíma. Þeir hafa þóknun úr bæjarsjóði fyrir starfa sinn. Auk reikninga bæjarsjóðs skulu þeir rannsaka reikninga þeirra sjóða og stofnana, sem bæjarstjórn hefur umsjón með. Þeir skulu hafa lokið rannsókn á reikningunum innan mánaðar frá því, er þeir fengu þá í hendur.

Þegar gjaldkeri hefur svarað athugasemdum endurskoðenda — en það skal hann hafa gert innan fimmtán daga —, skal leggja reikninginn fyrir bæjarstjórn, er úrskurðar hann og veitir gjaldkera kvittun. Þó má enginn taka þátt í úrskurði, er snertir þau störf, er honum hafa verið sérstaklega á hendur falin.

Nú vill reikningshaldari eða annar, sem hlut á að máli, eigi viðurkenna, að úrskurður bæjarstjórnar sé réttur, enda sá honum lögð peningaábyrgð á hendur, og má hann þá skjóta málinu til dómstólanna.

Þegar lagður hefur verið úrskurður á reikning gjaldkera, á að auglýsa ágrip af honum, er bæjarstjórn semur. Á ágrip þetta að vera svo fullkomið, að í því séu tilgreind aðalatriði í tekjum og gjöldum bæjarins.

19. gr.

Fyrir lok septembermánaðar ár hvert skal senda ráðherra reikninga yfir umliðið reikningsár.

Komi það fram, að bæjarstjórn hafi greitt ólögmæt gjöld, neitað að greiða gjöld, er hvíla á bænum að lögum, eða á annan hátt ranglega beitt valdi sínu, skal ráðherra gera þær ráðstafanir, er við þarf, og — ef nauðsyn krefur — með lögsókn koma fram ábyrgð á hendur þeim bæjarfulltrúum, sem átt hafa þátt í þessum ályktunum.

20. gr.

Bæjarstjórn semur reglugerð fyrir slökkviliðið, en ráðherra staðfestir hana. Má ákveða sektir fyrir brot gegn ákvæðum reglugerðarinnar, og renna þær í bæjarsjóð. Með mál út af þeirri reglugerð skal farið sem almenn lögreglumál.

21. gr.

Bæjarstjórn hefur umsjón með öllum þeim fyrirtækjum, er bærinn á eða starfrækir, en falið getur hún sérstökum mönnum alla nánari stjórn og umsjón stofnana þessara.

22. gr.

Með samþykkt þeirri, er um getur í 8. gr., má setja nánari reglur um sérhvert atriði í stjórn bæjarins samkv. grundvallareglum þessara laga, þar á meðal ákveða sektir fyrir brot gegn þeim.

23. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gerir ráðherra ráðstafanir til, að þau komi þá þegar til framkvæmda. Falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 16 25. jan. 1934, um lögreglustjóra í Keflavík.

Ákvæði um stundarsakir.

1. Hreppsnefnd Keflavíkurhrepps fer með stjórn kaupstaðarins í stað bæjarstjórnar, þar til næstu almennar sveitarstjórnarkosningar fara fram árið 1950. Skal bæjarstjóri kosinn í fyrsta sinn eftir þær kosningar.

- 17 2. Skipti á eignum og skuldum Gullbringusýslu svo og ábyrgðarskuldbindingum
22. marz milli sýslunnar og Keflavíkurkaupstaðar skulu fara fram hið fyrsta.
Rísi nokkur ágreiningur, sker ráðherra úr.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

um kyrrsetningu og lögbann.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Ákvæði laga þessara taka til bráðabirgðagerða fógétadóms, kyrrsetningar á fjármunum og mönnum og lögbanns. Fógétagerðir þessar má framkvæma, þótt eigi sé heimild til aðfarar.

Eigi er það skilyrði til framkvæmdar gerða þessara, að sönnur séu leiddar að rétti gerðarbeiðanda, en synja skal beiðni um þær, ef tvímælalaust má telja, að gerðarhafi eigi ekki réttindi þau, er hann hyggst að tryggja, eða að mál um þau sæti ekki úrlausn dómstóla.

2. gr.

Fógétagerðir samkvæmt lögum þessum framkvæmir héraðsdómari (í Reykjavík borgarfógeti) á þeim stað, er gerð skal fram fara, og nefnist þá fógeti. Þar sem sérstakur lögreglustjóri er skipaður í kaupþúni, framkvæmir hann þar gerðir þessar.

Nú er svo skjótrar aðgerðar þörf, að ekki næst nægilega fljótt til fógeta, og getur hreppstjóri þá framkvæmt kyrrsetningu á fjármunum og lagt farbann á menn eða lagt lögbann við tiltekinni athöfn. Hreppstjóri skal hafa votta tvo við og skrá má gerð í hreppsbók, enda gæti hann ákvæða laga þessara um skilyrði til kyrrsetningar eigna, um tryggingu aðilja, bókanir, uppskrift og virðingu kyrrsettra muna, skilyrða 8. gr. til farbanns og skilyrða 26. gr. til lögbanns. Veita skal hreppstjóri gerðarbeiðanda eftirrit af gerðinni, og skal gerðarbeiðandi senda það fógeta með beiðni um staðfesting hans á henni, enda sé beiðnin komin til fógeta innan viku frá lokum gerðar. Annarskostar fellur gerð þegar niður. Fógeti sker síðan, svo fljótt sem unnt er, úr því fyrir dómi og að öðru samkvæmt lögum þessum, hvort gerðin skuli, með breytingum eða óbreytt, standa. Ef fógeti fellir gerð niður, getur hann framkvæmt nýja gerð, ef efni standa til.

3. gr.

Hverju héraðsdómaraembætti skal fylgja fógetabók samkvæmt fyrirmælum 42. gr. laga nr. 85/1936, enda skal þar skrá nöfn aðilja og umboðsmanna þeirra, ef því er að skipta, kröfur aðilja og helztu rök til þeirra, um tryggingu, er sett kann að

verða, og annað, er að framkvæmd og úrslitum gerðar lýtur, um þýðingu hennar, 18
bann við brotum á henni og hvað við þeim liggir.

22. marz

4. gr.

Votta tvo skal hafa við hverja gerð. Þar, er virða þarf fjármuni, má láta votta framkvæma virðingu, nema sérþekkingar sé þörf, enda skal þá kveðja til menn, er starfann megi leysa af hendi. Virðingamenn skulu undirrita heit um samvizkusama framkvæmd virðingar, áður en þeir taka til starfa.

5. gr.

Ákvæði laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði taka til fógetagerða samkvæmt lögum þessum, eftir því sem við getur átt, nema öðruvísi sé sérstaklega mælt.

II. KAFLI

Um kyrrsetningu.

6. gr.

Fjármuni skuldunauts má kyrrsetja til tryggingar fullnustu lögvarinnar kröfu til peninga eða peningaverðmætis, enda sé krafan fallin í gjalddaga, eigi nægilega tryggð og eigi megi tryggja hana með aðför.

Kyrrsetning má þó gera, enda þótt krafa sé ekki fallin í gjalddaga:

1. Ef ástæða er til ótta um undanskot, eyðslu eða spjöll á fjármunum, þar á meðal á veði, af hálfu skuldunauts eða annarra, áður en aðför verði gerð.
2. Ef annars má óttast það eftir högum eða framferði skuldunauts, að hann muni sérstaklega torvelda fullnustu kröfu, eða ef aðför þyrfti að gera erlendis, ef fjármunir hans yrðu ekki kyrrsettir hér á landi.

Um sjólánsveð fer eftir ákvæðum siglingalaga.

Eigi má kyrrsetningu gera til tryggingar sektagreiðslu, nema svo sé sérstaklega mælt í lögum.

7. gr.

Eigi má kyrrsetja verðmæti, sem undan aðför eru begin að lögum, né innstæður eða vöxtu þar af í stofnunum, sem undan kyrrsetningu eru þegnar lögum samkvæmt.

8. gr.

Kyrrsetja má mann, ef svo er farið, að hann er á förum eða hyggst bráðlega að fara af landi burt án afturkomu eða líklegt má telja, að hann hyggi ekki á afturkomu til landsins, og hann á að svara til kröfu, sem sækja má fyrir hérlendum dómi, enda megi telja kyrrsetningu nauðsynlega til tryggingar fullnustu þeirrar kröfu og eigi sé fullnægjandi trygging sett eða næg verðmæti finnist hér á landi til kyrrsetningar.

Kyrrsetning á manni má verða með tvennum hætti:

1. Varðhaldsvist. Þá má aðbúnaður og meðferð gerðarþola eigi lakari vera en fanga í gæzluvarðhaldi, enda skal taka til greina sérhagi hans með sama hætti sem sérhagi gæzlufanga. Gerðarhafi skal greiða fyrir fram á hverjum tveggja vikna fresti fúlgu með gerðarþola eftir ákvörðun fangavarðar, sem bera má þó undir fógeta til fullnaðarúrlausnar.
2. Farbann. Skal þá bjóða gerðarþola að halda sig í ákveðnu marki, enda má þá fela tilteknum manni að hafa eftirlit með honum. Fógeti ákveður þá hverju sinni, hvort fúlgu skuli greiða og hversu mikla. Nú rýfur gerðarþoli farbann, og má þá varðhaldsvist beita.

18 Kyrrsetning fellur niður, jafnskjótt sem aðför má gera til tryggingar kröfu, og
22. marz ef fúlga greiðist ekki svo sem mælt er.

Eigi má varðhaldsvist hafa, ef krafa að innstæðu til nemur minna en 500 krón-
um eða 500 kr. virði, og aldrei má kyrrsetning á manni standa sex mánuðum lengur.
Sama mann má einungis einu sinni kyrrsetja vegna sömu kröfu.

Eigi má kyrrsetja skipverja ferðbúins skips, sem skrásett er á landi hér, nema
skipstjóri leyfi eða útgerðarmaður, ef um skipstjóra er að tefla.

Eigi má kyrrsetja alþingismann, meðan Alþingi stendur.

Haldast skulu ákvæði framfærslulaga um aðgerðir gagnvart þeim, er eigi gegna
framfærsluskilyldum sínum.

9. gr.

Gerðarbeiðni skal vera skrifleg. Skal þar greina nöfn aðilja nægilega skýrt,
kröfu og af hvaða rót hún sé runnin, gjaldþaga, ef því er að skipta, og rök til beiðni,
ef krafa er ekki fallin í gjaldþaga. Skjöl þau, sem krafa er reist á, skulu venjulega
fylgja beiðni.

Fógeti getur sett það skilyrði fyrir aðgerðum af sinni hendi, þegar er beiðni
hefur verið honum í hendur fengin, að beiðandi setji hæfilega tryggingu fyrir
greiðslu þess tjóns og miskabóta, er gerðarþola kann að leiða af gerðarbeiðni.

10. gr.

Fógeti tilkynnir gerðarbeiðanda stað og stund til gerðar með hæfilegum fyrir-
vara. Gerðarþola skal eigi tilkynna gerð fyrir fram, nema gerðarbeiðandi óski þess
eða ótvírætt þyki, að slík tilkynning geti ekki valdið gerðarbeiðanda réttarspjöllum.

Ef aðiljar hafa ekki orðið á annað sáttir, hefst kyrrsetning á heimili eða dvalar-
stað gerðarþola, nema fógeta þyki nauðsyn á að byrja hana annars staðar, svo
sem ef gerðarþoli á verðmæti utan heimilislögsagnarumdæmis síns, sem hentugra
þykir að kyrrsetja en verðmæti í því lögsagnarumdæmi, ef hann er útlendingur, ef
hann er á förum úr landi eða annars þykir vera hætt á spjöllum á rétti gerðar-
þola.

11. gr.

Í upphafi gerðar skal fógeti spyrja gerðarþola, ef hann er við staddur, um álit
hans á kröfu þeirri, er kyrrsetning varðar, gjaldþaga, tryggingu og önnur þau atriði,
er máli skipta. Ef gerðarþoli er fjarstaddur, er fógeta heimilt og eftir atvikum skylt
að veita honum kost á að koma fyrir dóm, enda verði hagsmunum gerðarbeiðanda
ekki stofnað þar með í hættu. Rétt er fógeta að láta sækja gerðarþola með valdi,
ef návist hans telst nauðsynleg vegna framkvæmdar gerðar.

Fresti má að jafnaði ekki veita gerðarþola gegn mótmælum gerðarbeiðanda,
nema tryggt sé, að rétti hans verði eigi fyrir það spillt.

12. gr.

Áður en kyrrsetning byrjar, skal fógeti krefja beiðanda hæfilegrar tryggingar
fyrir greiðslu tjóns og miskabóta, sem gerðarþola kann að stafa af gerðinni, nema:

1. Þegar hafi verið sett nægileg trygging, sbr. 9. gr., enda hafi fógeti borið það
atriði undir gerðarþola, ef hann er við staddur eða eftir að til hans náðist.
2. Gerðarþoli hafi afsalað sér berum orðum tryggingu.
3. Krafa hafi verið eða sé berum orðum viðurkennd fyrir dómi og telja megí hana
nægilega háa til greiðslu bóta, enda samþykki gerðarbeiðandi, að hún verði látin
ganga upp í skaðabótakröfu eftir þörfum, ef því verður að skipta.
4. Ef krafa gerðarbeiðanda er slík, að eigi þurfi tryggingu að setja lögum sam-
kvæmt.

Fógeti metur eða lætur meta tryggingu, ef með þarf, og gerir nauðsynlegar ráðstafanir aðrar, er hana varða. 18

22. marz

Skýlt er að skila tryggingarfé eða tryggingarskjali, ef gerðarþoli hefur ekki höfðað mál til bóta innan þess frests, sem í 3. málsg. 24. gr. segir, eða gerðarbeiðandi hefur verið sýknaður af bótakröfu. Fógeti getur og skilað tryggingu, ef gerðarþoli hefur hvorki haft uppi bótakröfu í staðfestingarmáli né slegið þar varnagla um hana, enda eigi höfðað sérstakt mál í því skyni.

13. gr.

Nú er nægileg trygging sett fyrir greiðslu kröfu með vöxtum til áætlaðs greiðsludags eða gjalddaga, ef krafa er ekki fallin í gjalddaga, og kostnaði, og má kyrrsetning þá ekki fram fara, enda skal fella hana niður, jafnskjótt sem nægileg trygging kann síðar að verða sett. Um mat tryggingar fer samkvæmt 12. gr.

Tryggingu skal skila, þegar krafa sú fellur niður, sem tryggð er. Sama er, ef gerðarbeiðandi gerir ekki reka að viðurkenningu kröfu sinnar fyrir sátt eða dómi innan 4 vikna frá því, er trygging var sett, ef krafa var þá fallin í gjalddaga, en ella innan 4 vikna frá gjalddaga.

Rétt er gerðarþola að höfða mál til lausnar tryggingar.

14. gr.

Fógeti bókar þau verðmæti, er kyrrsetja skal, og áætlað verð hvers þeirra fyrir sig, nema kyrrsett sé eitt einstakt verðmæti, sem tvímælalaust megi telja nægilegt. Rétt er að kyrrsetja til bráðabirgða í einu lagi safn samkynja muna eða muna, sem nefndir eru sameiginlegu heiti, svo sem bókasafn, vörubirgðir, útistandandi skuldir samkvæmt verzlunarbók o. s. frv., enda séu varnir við því settar eftir föngum, að slíku munasafni verði raskað, enda skal gerðin tekin upp aftur, svo fljótt sem unnt er, og þá gerð sundurliðuð skrá um munina og áætlað verð þeirra eftir föngum.

Nú eru útistandandi skuldir kyrrsettar, og tekur kyrrsetning þá einnig til óheimtra vaxta, enda má kyrrsetja kröfu til þeirra sér. Rétt er, að fógeti eða sá, er hann nefnir til, heimti skuldir og vexti, og gerir fógeti skil í því efni, jafnskjótt sem fullnaðardómur gengur eða sátt er gerð um kyrrsetningarkröfu.

15. gr.

Gerðarþola er rétt og skýlt að boði fógeta að benda á fjármuni til kyrrsetningar, enda skal fara að óskum hans um það, hvað kyrrsetja skuli, gerðarbeiðanda að meina- lausu. Brýna skal fógeti fyrir gerðarþola að segja satt og rétt til um eignir sínar og benda honum á þá refsíabýrgð, sem vísvitandi rangar skýrslur um það efni hafa í för með sér. Rétt er fógeta, ef boð hans stoðar ekki og að undangengnum úrskurði, að opna hús og hirzlur gerðarþola og annarra, sem líklegir eru til að hafa fjármuni hans í vörzlu, og leita þar fjármuna hans, svo og leita á honum sjálfum, og öðrum undir sama skilorði. En jafnan skal svo með fara, að sem minnstur miski eða óhagræði verði af. Fógeti getur úrskurðað sömu refsingu þeim á hendur, sem þverskallast við að láta upplýsingar í té samkvæmt þessari grein, og beita má við vitni.

Nú er gerðarþoli ekki viðstaddur, og getur fógeti þá skorað á einhvern þann fulltíða mann, sem við kann að vera, svo sem konu gerðarþola, börn eða heima- menn, að segja til um eignir hans.

Skýlt er fógeta að benda á rétt gerðarþola til þess að taka frá tiltekna muni og verðmæti að tilteknu marki samkvæmt ákvæðum aðfararlaga, enda skal hann jafnan gæta þess, að eigi séu kyrrsettir munir þeir, er lögum samkvæmt er bannað að taka fjárnámi.

Tilkynna skal gerðarþola kyrrsetningu, ef hann var ekki við hana staddur.

- 18 Þriðji maður, sem telur rétti sínum hallað, getur borið fram kröfur sínar fyrir
22. marz fógeta til úrlausnar, meðan gerð er framkvæmd, enda getur þriðji maður þá kært
úrskurð fógeta með venjulegum hætti.

16. gr.

Kyrrsettir munir skulu framvegis vera í vörzlu gerðarþola eða annarra, sem hann hefur falið geymslu þeirra. Þó skal fógeti eftir kröfu gerðarbeiðanda taka verðmæti til geymslu eða fá öðrum hana, ef þeim er svo varið eða högum eða framkomu vörzlumanns er svo háttað, að ástæða er til að telja gerðarbeiðanda hættu búna af varðveislu þeirra í höndum hans, enda standi réttur þriðja manns vörzluskiptum ekki í vegi. Fógeti kveður á um tryggingu gerðarbeiðanda til handa gerðarþola og eftir kröfu hans vegna spjalla eða afnotamissis á kyrrsettum munum, er vörzluskiptum hafa sætt.

17. gr.

Gerðarþola er óheimilt að eyða eða spilla kyrrsettum munum, heimta eða semja um kyrrsettar kröfur eða flytja til kyrrsetta muni, svo að hætta sé á réttarspjöllum þar af, eða skjóta þeim undan. Venjuleg notkun, sem ekki hefur í för með sér eyðingu eða spjöll, er honum heimil, enda er honum skylt að geyma kyrrsetta muni eftir mætti og halda þeim við eins og venja er um samskonar muni.

Nú er fasteign kyrrsett með lausafjármunum, er henni fylgja, og er gerðarþola þá heimilt að eyða þeim og skipta á þeim og öðrum slíkum munum, að því leyti sem það er venjulegt til notkunar eignarinnar, enda tekur kyrrsetningin þá einnig til slíkra þeirra muna, sem aflað er til eignarinnar.

18. gr.

Óheimilt er gerðarþola að ráðstafa kyrrsettum munum með samningum, þannig að í bága fari við rétt gerðarbeiðanda, enda er gerðarbeiðandi ekki bundinn gagnvart þriðja manni við slíkar ráðstafanir. Þó vinnur grandlaus þriðji maður rétt yfir fasteign, skipi 5 smálesta og stærra og skrásettu loftfari, nema kyrrsetning hafi verið þinglesin (innrituð í Reykjavík), og yfir viðskiptabréfum, nema athugasemd um kyrrsetningu hafi verið á þau skráð. Tilkynna þarf skuldunaut, ef krafa er kyrrsett og geymslumanni kyrrsetts hlutar kyrrsetningu. Annars kostar er þeim rétt að greiða gerðarþola skuld eða skila honum hlut, ef þeir eru grandlausir um kyrrsetningu. Sama er um vaxtagreiðslur af skuld samkvæmt viðskiptabréfi.

19. gr.

Kyrrsetning vikur fyrir fjárnámi. Niður fellur kyrrsetning, er nauðasamningur milli gerðarþola og lánardrottna hans hlýtur staðfestingu, bú hans er tekið til gjaldþrotaskipta eða til skipta án ábyrgðar erfingja hans á skuldum.

20. gr.

Innan viku frá lokum kyrrsetningargerðar skal gerðarhafi gefa út og birta eða láta gefa út stefnu til héraðsdóms á því varnarþingi, er sækja má mál til greiðslu kröfunnar, til staðfestingar kyrrsetningar, enda sé stefnufrestur hæfilegur.

Nú hefur mál eigi verið höfðað um kröfu þá, er tryggja skyldi, og skal þá í einu lagi sækja mál til staðfestingar kyrrsetningu og til viðurkenningar kröfu, ef hún er ekki í gjalddaga fallin, en ella til aðfarardóms. Koma má að öllum vörnum, sem annars eru heimilar, bæði um kröfu sjálfa og kyrrsetningargerð að formi og efni, hvort sem varnarástæða er eldri eða yngri en gerðin og hvort sem vörn hefur verið uppi höfð fyrir fógetaðómi eða ekki.

Nú er mál um kröfu fyrir héraðsdómi, þá er kyrrsetning fór fram, og skal þá sameina staðfestingarmál því máli, enda skal taka það upp af nýju, ef það hefur

þegar verið tekið til dóms, en dómur enn eigi upp kveðinn. Skal síðan kveða upp 18
dóm bæði um kröfu og kyrrsetningu í einu lagi.

22. marz

Nú hefur dómur þegar verið kveðinn upp í héraði, er staðfestingarmál er þingfest, og er héraðsdómara þá rétt að fresta staðfestingarmáli, ef héraðsdómi hefur verið áfrýjað, áður en dómur gengur um það, unz dómur gengur í hæstarétti, enda er rétt að taka staðfestingarmál upp af nýju, þótt það hafi verið dómtekið, áður en dómur hæstaréttar gekk.

Nú hefur beiðni um kyrrsetningu verið synjað eða kyrrsetning fellur niður, áður en frestur samkvæmt 1. málsg. er liðinn, og er gerðarbeiðanda þá rétt að höfða mál til viðurkenningar á réttmæti gerða sinna eða kyrrsetningar, enda fer um það mál samkvæmt því, er mælt var, eftir því sem við á.

Priðji maður, sem telur rétti sínum hallað í sambandi við kyrrsetningargerð, getur og haft uppi kröfur sínar þess vegna með meðalgöngu í staðfestingarmáli eða í sérstöku máli, hvort sem er til niðurfellingar kyrrsetningar, sem hann telur ranglega gerða á réttindum sínum, eða til skaðabóta af þeim sökum.

Eigi verður kyrrsetningargerð áfrýjað.

21. gr.

Nú hefur eign erlendis búsetts manns verið kyrrsett hér á landi, og er þá rétt að birta stefnu til staðfestingarmáls vörzlumanni fjármunanna eða einhverjum þeirra, ef þeir eru fleiri en einn. Ef fjármunir eru kyrrsettir í tveimur lögsagnarumdæmum eða fleirum, má mál sækja í hvoru eða hverju þeirra, er gerðarhafi kys. Í slíku máli verður einungis dæmt um lögmæti kyrrsetningar og veitt heimild til aðfarar í munum þeim, sem kyrrsettir voru, nema skuldunautur komi sjálfur fyrir dóm eða löghæfur maður með umboði hans til flutnings málsins.

Ákvæði greinar þessarar koma því aðeins til framkvæmda, að ekki standi milli-rikjasamningur því í vegi.

22. gr.

Nú verður staðfestingarmál ekki þingfest sækjanda að vítalasu, því er vísað frá dómi eða það er hafið samkvæmt 3. eða 4. tölul. 119. gr. laga nr. 85/1936, og er þá rétt að höfða mál af nýju innan viku frá því, er sækjanda varð kunnugt um málalok. En eigi má oftast svo með fara, nema það megi telja sækjanda óviðráðanlegt, að máli hans lauk með þeim hætti.

Nú skyldi mál hafið samkvæmt 1. tölul. 119. gr. laga nr. 85/1936 eða kyrrsetning er niður fallin samkvæmt 19. eða 25. gr., og heldur þá mál til staðfestingar áfram, nema varnaraðili tjái sig engar kröfur gera vegna kyrrsetningar.

23. gr.

Nú er eigi að lögum leitað staðfestingar á kyrrsetningu, og er hún þá niður fallin frá því, er gerðarhafi mátti í síðasta lagi gefa út og birta eða láta gefa út stefnu til staðfestingar hennar samkvæmt 1. málsg. 20. gr. eða 1. málsg. 22. gr.

Nú er staðfestingar leitað, en kyrrsetning er felld niður með héraðsdómi, og stendur hún þó næstu 3 vikur talið frá dómsuppsögu, ef gerðarhafi var við hana staddur, en ella frá birtingu dóms fyrir honum. Að loknum fresti fellur kyrrsetning niður, nema gerðarhafi sanni innan þessa tíma fyrir fógeta, að hann hafi tekið út áfrýjunarstefnu til staðfestingar kyrrsetningu fyrir æðra dómi. Ef æðri dómur staðfestir ákvæði héraðsdóms um niðurfall kyrrsetningar, telst hún niður fallin frá dómsuppsögu.

Eigi má aflýsa innritaðri eða þinglýstri kyrrsetningu án samþykkis gerðarhafa, nema vottorð fógeta komi til um það, að eigi hafi verið áfrýjað samkvæmt 2. málsg.

Um vörzluskripti kyrrsettra muna ber gerðarþola jafnan að leita aðgerða fógeta,

18 þegar svo stendur á sem í 2. málsg. segir, enda mega þau ekki verða, meðan gerðar-
22. marz hafa er kostur áfrýjunar samkvæmt henni.

24. gr.

Nú fellur kyrrsetning niður, hvort sem það er vegna sýknunar af kröfu þeirri, er tryggja skyldi, vegna galla á gerðinni sjálfri eða vegna þess, að henni hefur ekki verið réttilega haldið til laga, og ber gerðarbeiðanda þá að bæta gerðarþola þann miska og fjártjón, þar á meðal lánstraustsspjöll, er telja má hann hafa liðið sakir gerðarinnar. Bæta skal og, þótt kyrrsetning reynist aðeins að nokkru ólögmæt og þótt hún falli niður sakir atvika, er gerðust eftir framkvæmd hennar, ef ætla má, að hún hefði haft bótaskyldu í för með sér annars. Þegar meta skal bætur, má bæði hafa hliðsjón til þess, hvort gerðarbeiðandi hefur sýnt af sér vanrækslu eða gáleysi, og til þess, hvort gerðarþoli kann að hafa veitt sérstakt efni til aðgerðanna eða tilhögunar þeirra með framkomu sinni í sambandi við þær.

Bótakröfu má hafa uppi í staðfestingarmáli bæði til skuldajafnaðar og til sjálfstæðs dóms. Annars kostar má höfða sjálfstætt mál á varnarþingi kyrrsetningar, þar sem dómari leitar sátta, innan þriggja mánaða frá því, er gerðarþola varð kunnugt um synjun kyrrsetningarbeiðni, frá úrslitum staðfestingarmáls eða niðurfalli kyrrsetningar annars, ef því er að skipta.

Um aðilaskipti að kröfu um miskabætur eftir lögum þessum fer samkvæmt 3. málsg. 264. gr. almennra hegningarlaga.

25. gr.

Samkvæmt kröfu gerðarhafa skal fógeti taka kyrrsetningargerð upp af nýju:

1. Ef nauðsynlegt má teljast til verndar hagsmunum hans, svo sem til þess að kyrrsetja meira en áður var gert, til vörzluskipta kyrrsettra muna o. s. frv.
2. Til skila á tryggingu, er hann hefur sett.

Samkvæmt kröfu gerðarþola skal fógeti taka upp kyrrsetningargerð af nýju:

1. Ef munir hafa teknir verið, er eigi skyldi kyrrsetja, kyrrsett hefur verið að mun meira en þörf var til, nauðsyn þykir vera á vörzluskiptum kyrrsettra muna o. s. frv.
2. Ef gerðarþoli leysist undan kröfu eftir að kyrrsetningargerð fór fram, svo sem vegna greiðslu eða sýknudóms, eða fram er boðin lögleg greiðslu eða trygging, fúlga greiðist ekki, frestur um kyrrsetning á honum sjálfum er liðinn o. s. frv.
3. Ef staðfestingar er ekki löglega leitað eða kyrrsetning hefur verið felld úr gildi með úrslitadómi, enda sé gerðarþola nauðsynlegt, að ráðstafanir séu gerðar til þess að afmá þær takmarkanir, sem gerðar hafa verið í umráðaheimild hans yfir kyrrsettum munum eða umráðamöguleika.

Samkvæmt kröfu þriðja manns skal fógeti taka gerð upp, ef þriðji maður telur hafa verið gengið ólöglega á rétt sinn með kyrrsetningu, svo sem ef telja má hann eiga þann hlut, sem kyrrsettur var o. s. frv.

Fógeti getur breytt fyrri ályktunum sínum, bæði ef ný atriði koma fram og atriði eldri en gerðin, ef þau hafa ekki komið áður fram eða eigi komið til greina við fyrri ákvarðanir fógeta.

Kæra má ákvarðanir fógeta, en ekki frestar kæra framkvæmd þeirra, nema sýnt megi þykja að dómi fógeta, að engin réttarspjöll stafi af frestun.

Nú fellir æðri dómur synjun fógeta um lausnargerð eða aðrar aðgerðir samkvæmt þessari grein úr gildi, og getur aðili þá heimtað bætur af gerðarhafa fyrir tjón það, er synjun kann að hafa bakað honum, eftir almennum skaðabótareglum.

Nú ónýtir æðri dómur lausnargerð, og ber fógeta þá að koma því í samt lag, er raskast hefur vegna lausnargerðar hans, eftir því sem kostur er.

III. KAFLI

Um lögbann.

18

22. marz

26. gr.

Lögbann má leggja við byrjaðri eða yfirvofandi athöfn einstaklings eða fyrirsvarsmanns félags eða stofnunar, er raskar eða raska myndi með ólögmatum hætti rétti gerðarbeiðanda. Við athöfn þeirra, er fara með framkvæmdavald ríkis eða sveitarfélaga, má undir sama skilorði beita lögbanni, ef athöfn varðar meðferð einstaklingsréttinda eða hanna skal athöfn í þágu einstaks manns, enda eigi dómstólar úrlausn málsins, eða telja má aðilja fara út fyrir valdsvið sitt.

27. gr.

Ákvæði 9. gr., upphafsákvæði 10. gr., 11., 12., 15. gr. 2. málsg., 16.—18. gr., 20. gr., 1. málsg., 22. gr. og 23.—25 gr taka og til lögbanns, eftir því sem við á og eigi er öðru vísi mælt, sbr. 28. gr.

28. gr.

Lögbann hefst, þar sem sú eign er, er bann varðar, og annars, þar sem aðiljar verða á sáttir eða fógeti ákveður hverju sinni.

Fógeti kveður gerðarþola til, ef þess er kostur. Annarskostar skal birta honum bann.

Lögbanni verður venjulega ekki afstýrt með tryggingu, nema gerðarbeiðandi samþykki.

Um bætur fyrir miska- og lánstraustsspjöll sakir lögbanns fer eftir því, sem mælt er fyrir í 1. málsg. 24. gr.

Greina skal glöggt í fógetabók þann verknað, sem bannaður er, og þá eign, sem bann varðar, ef því er að skipta.

29. gr.

Nú brýtur gerðarþoli vísvitandi eða af stórvægilegu gáleysi lögbann, og varðar það sektum til ríkissjóðs eða varðhaldi, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

Gerðarhafi á sókn þess máls.

30. gr.

Skýlt er lögreglumönnum að veita aðstoð sína til þess að halda uppi lögbanni, enda er þeim rétt að beita valdi því til varnar, ef með þarf.

31. gr.

Gerðarþola er skýlt að bæta skaða þann, er brot hans eða manna hans, framin af ásetningi eða gáleysi, á lögbanni, hafa í för með sér. Sama er um tjón á munum eða réttindum, er lögbann varðar.

IV. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

32. gr.

Lög þessi koma til framkvæmdar 1. júní 1949.

Frá sama tíma eru úr lögum numin ákvæði N. L. 1—19, sbr. konungsbr. 2. maí 1732, tilsk. 10. des. 1790, opið bréf 30. nóv. 1821 og önnur ákvæði laga, sem í bága fara við lög þessi.

33. gr.

Nú hafa aðgerðir, sem lög þessi taka til, farið fram fyrir 1. júní 1949, og skal þá telja fresti þá, sem ákveðnir eru í lögum þessum, frá þeim tíma.

18 Um gerð, er kynni að hafa verið framkvæmd af tveimur mönnum, skal fara eftir
22. marz 2. málsgr. 2. gr. laga þessara, nema hún hafi verið lögð til dóms fyrir 1. júní 1949.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja landræmu úr
Öskjuholtslandi í Landsveit.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að selja landræmu, utan sandgræðslugirðingar, úr Öskjuholtslandi í Landsveit.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

L Ö G

um viðauka við lög nr. 128/1947, um dýrtíðarráðstafanir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 12. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Við umreikning á tekjum og ákvörðun skatta af þeim samkv. 14. gr. laga nr. 20/1942, um breyting á lögum um tekjuskatt og eignarskatt, skal miðað við vísitölu 315, á meðan lög þessi eru í gildi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

21

22. marz

um sölu á steinolíu, hráolíu, benzíni og smurningsolíu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Steinolíu, hráolíu, benzín og smurningsolíu skal selja eftir vigt eða um mæli.

2. gr.

Á hverju íláti, sem inniheldur steinolíu, hráolíu, benzín eða spurningsolíu, skal vera merkt:

- a. nafn firma þess, félags eða einstaks manns, er vöruna selur;
- b. nafn tegundarinnar, sem ílátið inniheldur;
- c. þyngd ílátsins með innihaldi (brúttóvigt);
- d. þyngd innihaldsins (nettóvigt);
- e. tala (númer) ílátsins.

Þessi ákvæði ná þó eigi til smásölu, þótt seljandi leggi til ílát eða selji þau með vörunni.

3. gr.

Hverjum sölureikningi skal fylgja sundurliðun yfir hvert ílát, þar sem tilgreint er:

- a. tala (númer) ílátsins;
- b. nafn tegundar;
- c. þyngd ílátsins með innihaldi;
- d. þyngd ílátsins (sjálfs);
- e. þyngd innihaldsins.

4. gr.

Löggildingarstofan löggildir mæla samkv. 1. gr. og hefur eftirlit með þeim, og er sala um mæla óheimil nema löggilding hafi áður farið fram. Nánari ákvæði um framkvæmd löggildingar og eftirlits skal setja með reglugerð.

5. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 500 til 10000 kr., er renna í ríkissjóð.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla jafnframt úr gildi lög nr. 55 3. nóvember 1915, um sölu á steinolíu, benzíni og áburðarolíu.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

22

22. marz

L Ö G

um breyting á lögum nr. 112/1941, um lax- og silungsveiði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað „1. september“ í 3. tölul. 16. gr. laganna kemur: 15. september.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. marz 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

23

21. marz

AUGLÝSING

um framboð og kjör forseta Íslands.

Kjör forseta Íslands skal fara fram sunnudaginn 26. júní 1949.

Framboðum til forsetakjörs skal skila í hendur dómsmálaráðuneytinu ásamt samþykki forsetaefnis, nægilegri tölu meðmælenda og vottorðum yfirkjörstjórna um að þeir séu á kjörskrá, eigi síðar en fimm vikum fyrir kjördag.

Forsetaefni skal hafa meðmæli minnst 1500 kosningabærra manna og mest 3000, er skiptist þannig eftir landsfjórðungum:

Úr Sunnlendingafjórðungi (V.-Skaftafellssýslu—Borgarfjarðarsýslu, að báðum meðtöldum) séu minnst 890 meðmælendur, en mest 1780.

Úr Vestfirðingafjórðungi (Mýrasýslu—Strandasýslu, að báðum meðtöldum) séu minnst 200 meðmælendur, en mest 400.

Úr Norðlendingafjórðungi (V.-Húnavatnssýslu—S.-Þingeyjarsýslu, að báðum meðtöldum) séu minnst 285 meðmælendur, en mest 570.

Úr Austfirðingafjórðungi (N.-Þingeyjarsýslu—A.-Skaftafellssýslu, að báðum meðtöldum) séu minnst 125 meðmælendur, en mest 250.

Þetta auglýsist hér með samkvæmt lögum nr. 36 12. febrúar 1945, um framboð og kjör forseta Íslands.

Forsætisráðuneytið, 21. marz 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Birgir Thorlacius.

L Ö G

24

20. apríl

um breyting á lögum nr. 33 12. febr. 1945, um breyting
á lögum nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Fyrsta efnismálgrein 1. gr. laganna orðast svo:

Ríkissjóður greiðir bæjarfélögum allt að tveim fimmtu kostnaðar, en öðrum sveitarfélögum allt að tveim þriðju kostnaðar af að reisa almenn sjúkrahús, sjúkra-
skýli eða læknisbústaði, sem reistir verða samkvæmt ákvæðum laga þessara, enda fallist ráðherra á þörf þeirra framkvæmda og meti þær við hæfi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

25

20. apríl

um breyting á lögum nr. 29 23. apríl 1946,
um hafnargerðir og lendingarbætur.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Á eftir 60. tölulið B. í 2. gr. laganna kemur nýr liður:
Svalbarðseyri.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. apríl 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

4

L Ö G

um hvalveiðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Rétt til að stunda hvalveiðar í íslenzkri landhelgi og til að landa hvalatla, þótt utan landhelgi sé veitt, svo og til að verka slíkan afla, hafa þeir einir, er fengið hafa til þess leyfi atvinnumálaráðuneytisins. Slík leyfi má aðeins veita íslenzkum ríkisborgurum, enda hafi þeir verið búsettir hér á landi í 1 ár að minnsta kosti. Áður en leyfi er veitt, skal ráðherra leita umsagnar Fiskifélags Íslands og Atvinnudeildar háskólans (fiskideildar). Ef báðar þessar stofnanir telja, að gengið sé of nærri hvalastofninum með nýjum veiðileyfum, skal umsókn synjað.

Ef um félag er að ræða, skal meira en helmingur hlutafjárins vera í eigu manna, sem uppfylla skilyrði fyrstu málsgreinar þessarar greinar, enda sé stjórn félagsins skipuð slíkum mönnum, er eigi heimilisfang og varnarþing á Íslandi.

Leyfishafi skal á hverjum tíma veita allar þær upplýsingar um starfsemi sína og starfsháttu, sem atvinnumálaráðuneytið telur nauðsynlegar.

2. gr.

Erlend skip má ekki nota til hvalveiða nema með leyfi atvinnumálaráðherra. Skulu slík leyfi eigi veitt til lengri tíma en eins árs í senn. Eigi skal þetta þó skerða þau leyfi, sem þegar hafa verið veitt.

3. gr.

Óheimilt er að veiða

- a. hvalkálfa og hvali, sem kálfar fylgja;
- b. tilteknar tegundir hvala og hvali undir tiltekinni lágmarksstærð, eftir því sem atvinnumálaráðuneytið ákveður nánar í reglugerð með hliðsjón af alþjóðasamningum um hvalveiðar, sem Ísland er eða kann að gerast aðili að.

4. gr.

Með reglugerð getur atvinnumálaráðuneytið

- a. bannað hvalveiðar á tilteknum svæðum;
- b. takmarkað veiðar við ákveðinn tíma árs;
- c. takmarkað heildarveiðimagn, veiðimagn ákveðins fyrirtækis, leiðangurs eða landstöðvar;
- d. takmarkað veiðiútbúnað;
- e. bannað íslenzkum ríkisborgurum og þeim, sem heimilisfang eiga á Íslandi, að taka þátt í hvalveiðum, sem ekki eru háðar jafnströngum fyrirmælum og þeim, sem á Íslandi gilda, og
- f. sett hvers konar önnur ákvæði, sem talin eru nauðsynleg vegna þátttöku Íslands í alþjóðasamningum um hvalveiðar.

5. gr.

Verkun hvalafla má einungis fara fram á þeim stöðum, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir. Ráðuneytið setur nánari fyrirmæli um fyrirkomulag verkunarinnar, þannig, að af henni hljóti sem minnst ónæði fyrir aðra. Jafnframt skulu sett fyrirmæli um nýtingu hvals til fullnustu.

6. gr.

26

Atvinnumálaráðuneytið setur reglur um eftirlit með hvalveiðum samkvæmt lög- 3. maí um þessum, og skal þar gert ráð fyrir, að skipaðir verði opinberir eftirlitsmenn, er laun taki úr ríkissjóði.

Jafnframt skal ákveða gjald fyrir leyfi samkvæmt 1. gr. laga þessara til að stand- ast kostnaðinn af eftirlitinu.

7. gr.

Útgerðarmaður hvalveiðiskips ber ábyrgð á því, að ekki sé brotið í bága við lög þessi með notkun skipsins.

8. gr.

Atvinnumálaráðuneytið getur gefið sérstakt leyfi til hvalveiða í vísindalegu augnamiði. Leyfið skal háð þeim skilyrðum, sem ráðuneytið ákveður, og þarf þá ekki að fylgja fyrirmælum laga þessara.

9. gr.

Ráðningarkjör hvalveiðimanna skulu ákveðin þannig, að tekjur byggist að miklu leyti á tegund, stærð og verðmæti veiddra hvala, en ekki einungis á fjölda þeirra.

Engin laun má greiða fyrir ólöglega hvalveiði, jafnvel þótt fullnægjandi ástæður séu færðar fyrir veiði hvalsins.

10. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 10000—100000 kr., og fangelsi allt að 6 mánuðum. Sömu refsingu skal sá sæta, sem sekur er um hlutdeild í slíku broti. Ólöglegur afli og veiðarfæri skulu upptæk.

Á skipinu skal hvíla lögveð til tryggingar greiðslu á sektum og kostnaði.

11. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skulu sæta meðferð opinberra mála.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 72 7. maí 1928, um hvalveiðar, og lög nr. 6 6. marz 1896, um hvalleifar.

Gjört í Reykjavík, 3. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

27
3. maí

L Ö G

um breyting á framfærslulögum nr. 80/1947.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Orðin „að fráðregnum 10%“ í 69. gr. laganna falli niður.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 3. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

28
3. maí

L Ö G

um veitingu ríkisborgararéttar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Christensen, Rannveig Halldórsdóttir, frú í Reykjavík, fædd 18. júlí 1903 á Íslandi.
2. Gunnar Már Nehm Pétursson, skrifstofumaður í Reykjavík, fæddur 16. okt. 1919.
3. Grímur Hákonarson, bóndi í Auðsholti í Ölfusi, fæddur 1. sept. 1887 á Íslandi.
4. Hansen, Margrét Lund, nemandi, fædd 21. ágúst 1924 á Íslandi.
5. Henckell, María Bjarnadóttir, frú í Reykjavík, fædd 25. júní 1911 á Íslandi.
6. Hulda Laufey Sigurðardóttir, frú í Reykjavík, fædd 11. marz 1918 á Íslandi.
7. Jensen, Guðlaug Aðalheiður Benediktsdóttir, frú í Reykjavík, fædd 29. sept. 1913 á Íslandi.
8. Jón Ebezersson Halldórsson, lögreglumaður í Reykjavík, fæddur 23. febr. 1919 á Íslandi.
9. Klingbeil, Kristín Guðmundsdóttir, frú í Reykjavík, fædd 30. júlí 1911 á Íslandi.
10. Münch, Helga Einarisdóttir, frú í Reykjavík, fædd 4. ágúst 1897 á Íslandi.
11. Nagel, Salome Þorleifsdóttir, frú í Reykjavík, fædd 19. ágúst 1897 á Íslandi.
12. Philip, Sigurlaug Guðmundsdóttir, frú, Reykjavík, fædd 24. febrúar 1919 á Íslandi.
13. Rasmussen, Birna Halldórsdóttir Melsted, frú, fædd 29. jan. 1910 á Íslandi.
14. Sigurður Sveinbjörnsson, trúboði í Reykjavík, fæddur 1. apríl 1875 á Íslandi.
15. Strand, Þórdís Einarisdóttir, frú í Reykjavík, fædd 3. sept. 1898 á Íslandi.

16. Susanna Þórðardóttir, frú, fædd 2. febr. 1913 á Íslandi. 28
17. Timmermann, Þóra Ingibjörg Bjarnadóttir, bókari í Reykjavík, fædd 28. apríl 3. maí 1912 á Íslandi.
18. Bender, Carl Christian, verzlunarmaður í Reykjavík, fæddur 26. apríl 1880 í Danmörku.
19. Billich, Karl, píanóleikari í Reykjavík, fæddur 23. júlí 1911 í Austurríki.
20. Christensen, Gísli Halldór, verkamaður, fæddur 9. okt. 1929 í Danmörku.
21. Christensen, Sylvia María, ungfrú, fædd 15. febr. 1918 í Danmörku.
22. Christiansen, Erik, verkstjóri, fæddur 27. maí 1911 í Danmörku.
23. Eberhardt, Konstantin Alexander, iðnverkamaður í Reykjavík, fæddur 11. nóv. 1893 í Þýzkalandi.
24. Edelstein, Heinz Theodor, dr., tónlistarkennari í Reykjavík, fæddur 5. júní 1902 í Þýzkalandi.
25. Edelstein, Stefan Emanuel, námsmaður í Reykjavík, fæddur 28. desember 1931 í Þýzkalandi.
26. Edelstein, Wolfgang Michael, námsmaður í Reykjavík, fæddur 15. júní 1929 í Þýzkalandi.
27. Eikesdal, Bent, fyrrv. bóndi, Meiri-Hattardal, Álftafirði, fæddur 5. júlí 1875 í Noregi.
28. Farestveit, Einar Knutsen, verzlunarmaður í Reykjavík, fæddur 9. apríl 1911 í Noregi.
29. Felixson, Aaslaug, þjónustustúlka í Reykjavík, fædd 23. júlí 1901 í Noregi.
30. Gjoveraa, Joen Frederik Sofus, sjómaður í Neskaupstað, fæddur 14. des. 1890 í Færeyjum.
31. Goldstein, Peter Lothar, loftskemtamaður, fæddur 7. nóv. 1927 í Þýzkalandi.
32. Hagvaag, Analius Georg, vélamaður, fæddur 23. sept. 1907 í Noregi.
33. Hansen, Aage, landbúnaðarverkamaður, fæddur 25. des. 1919 í Danmörku.
34. Helland, Knut Ö., verzlunarmaður á Siglufirði, fæddur 6. nóvember 1914 í Noregi.
35. Jakobsen, Johan Viktor, verkamaður í Reykjavík, fæddur 15. júní 1878 í Svíþjóð.
36. Johannessen, Marie, verkakona, Háteigsvegi bragga 16 í Reykjavík, fædd 3. marz 1902 í Noregi.
37. Johansen, Aage Boyum, kafari á Siglufirði, fæddur 7. apríl 1914 í Danmörku.
38. Lindberg, Johan Vilhelm, umboðssali í Reykjavík, fæddur 11. júní 1882 í Danmörku.
39. Magnús Jón Ernst Magnússon, nemandi, fæddur 14. febr. 1935 í Þýzkalandi.
40. Meyer, Gerhard Paul Wilhelm, Álafossi, fæddur 15. september 1907 í Þýzkalandi.
41. Montanus, Gísli Ólafsson, nemandi, fæddur 16. okt. 1933 í Belgíu.
42. Ormslev, Gunnar, tannsmiðanemi, fæddur 22. marz 1928 í Danmörku.
43. Pedersen, Martin Schønning Kristian, rafsuðumaður á Raufarhöfn, fæddur 27. júní 1887 í Noregi.
44. Rasmussen, Olgeir Möller, nemandi, fæddur 15. júlí 1928 í Danmörku.
45. Stangeland, Arne, verzlunarmaður, Fáskrúðsfirði, fæddur 23. ágúst 1919 í Noregi.
46. Svensson, Karl Johan Heinrich, verzlunarmaður á Patreksfirði, fæddur 13. október 1912 í Þýzkalandi.
47. Urbantschitsch, Peter Paul Martin, námsmaður í Reykjavík, fæddur 4. júlí 1931 í Austurríki.
48. Urbantschitsch, Victor Ernest Johann, dr., tónlistarkennari í Reykjavík, fæddur 9. ágúst 1903 í Austurríki.
49. Versteeg, Nanna Nagtglas, ungfrú, fædd 9. marz 1930 á Java.
50. Albina, Maria, Hafnarfirði, fædd 7. maí 1887 í Þýzkalandi.

- 28 51. Barbara, Maria, Hafnarfirði, fædd 5. marz 1904 í Þýzkalandi.
 3. maí 52. Cyrilla, Maria, fædd 28. ágúst 1880 í Þýzkalandi.
 53. Elise, Maria, Reykjavík, fædd 21. okt. 1902 í Þýzkalandi.
 54. Emerentia, Maria, Reykjavík, fædd 4. apríl 1906 í Þýzkalandi.
 55. Felicia, Maria, Hafnarfirði, fædd 20. júlí 1901 í Þýzkalandi.
 56. Gabrielle, Maria, Reykjavík, fædd 24. júní 1904 í Þýzkalandi.
 57. Julitta, Maria, Reykjavík, fædd 25. sept. 1896 í Póllandi.
 58. Monika, Maria, Hafnarfirði, fædd 2. maí 1908 í Þýzkalandi.
 59. Pouline, Anne, Reykjavík, fædd 17. febr. 1911 í Þýzkalandi.
 60. Remberta, Maria, Hafnarfirði, fædd 22. sept. 1877 í Þýzkalandi.
 61. Xaveria, Maria, Hafnarfirði, fædd 12. júlí 1896 í Þýzkalandi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 3. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

29

L Ö G

3. maí

um breyting á lögum nr. 20 20. maí 1942, um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935,
um tekjuskatt og eignarskatt.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við fyrri málsg. c-liðar 14. gr. laganna bætist nýr málslíður:

Enn fremur er þeim bátaútvegsmönnum, sem í árslok 1948 áttu í nýbyggingarsjóði lægri fjárhæð en kr. 25000.00 á skip, eða hafa á síðustu tveim árum tapað meiru á útgerðinni en svarar innieign þeirra í sjóðnum, heimilt að taka eign sína úr nýbyggingarsjóði og nota sem rekstrarfé.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 3. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

30

6. maí

um breyting á lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

8. gr. laganna orðist svo:

Tóbakseinkasalan má leggja frá 10 til 350 af hundraði á tóbak, eftir því sem henta þykir fyrir hverja tegund.

Álagningu þessu skal miða við verð vörunnar, kominnar í hús hér á landi, að meðtöldum tolli.

Tóbak til sauðfjárbaðana og inngjafar sauðfjár við ormaveiki skal selja án hagnaðar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Lög nr. 69 7. sept. 1943 og nr. 17 12. marz 1947 eru úr gildi numin.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

31

9. maí

um breyting á lögum nr. 42 1948, um útflutning og innflutning á íslenskum og erlendum gjaldeyri.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. gr. laga nr. 42 1948 orðast þannig:

Hver sá, er til landsins kemur frá útlöndum, skal gefa tolfyfírvöldunum sundurliðaða skýrslu um þann gjaldeyri, er hann hefur meðferðis. Skulu einstaklingar búsettir hér á landi skila þeim gjaldeyri, sem þeir eiga, til þeirra banka, er rétt hafa til að verzla með erlendan gjaldeyri, og greiða þeir andvirðið í íslenskum krónum.

Einstaklingar búsettir erlendis skulu við komu sína til landsins undirrita yfirlýsingu um, að þeir selji gjaldeyri aðeins til þeirra stofnana, sem rétt hafa til gjald-eysisverzlunar. Skal sala þeirra á gjaldeyri færð í vegabréf þeirra.

Hver sá, sem fer af landi burt, skal gefa skriflega skýrslu um gjaldeyri þann, er hann hefur meðferðis, og gera grein fyrir, að hans hafi verið aflað á löglegan hátt.

31

9. maí

4. gr. sömu laga orðast þannig:

Eigi má setja reglur samkvæmt lögum þessum, er banna mönnum brottför úr landi.

2. gr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

32

30. marz

AUGLÝSING

varðandi gengistryggingarsamning milli Íslands og Frakklands.

Með orðsendingum dags. 9. og 11. febrúar 1949 hafa sendiráð Íslands í París og utanríkisráðuneyti Frakklands samið um framlengingu til 6 mánaða, frá 1. janúar 1949 að telja, á gengistryggingu þeirri, sem felst í íslensk-franska viðskiptasamkomulaginu frá 25. júní 1948 (Stjt. A. 69/1948) í eftirfarandi breytttri mynd:

„a) Við greiðslur skulu Frakklandsbanki og Landsbanki Íslands miða við gengi milli franska frankans og íslensku krónunnar, sem styðst við gengi sterlingspundsins í París og Reykjavík.

Gengi sterlingspundsins í Reykjavík er hið opinbera meðalgengi þess gjaldmiðils. Gengi sterlingspundsins í París er ákveðið í byrjun hvers mánaðar með hliðsjón af gengi U.S.A.-dollara í London og París. Gengi U.S.A.-dollars í London er hið opinbera skráða gengi þess gjaldeyris. Gengi U.S.A.-dollars í París er ákveðið sem arismetískt meðaltal, annars vegar þess opinbera gengis U.S.A.-dollara, sem skráð er af gengisfestingarsjóðnum, og hins vegar meðaltals U.S.A.-dollaragengisins á frjáls-um markaði í París yfir ákveðið tímabil.

Frakklandsbanki mun tilkynna Landsbanka Íslands það tímabil, sem útreikningur U.S.A.-dollaragengisins í París miðast við samkvæmt ofansögðu, svo og reglur þær, sem farið hefur verið eftir við ákvörðun opinbers gengis sterlingspunds og verður farið eftir við breytingar á því.

b) Í hvert skipti sem breytt er því gengi sterlingspundsins í París, sem ákveðið er samkvæmt reglunum í a) hér að framan, mun Frakklandsbanki hækka eða lækka frankainneignina á reikningi Landsbanka Íslands í hlutfalli við breytinguna.“

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 30. marz 1949.

F. r.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G

33

14. maí

um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald og skatt af bifreiðum sem hér segir:

- a. af benzíni 31 eyri innflutningsgjald af hverjum lítra, og tekur gjald þetta einnig til benzinbirgða innflytjenda, sem til eru í landinu, þá er lög þessi ganga í gildi, og sömuleiðis til birgða einstakra manna eða félaga, en undanþegnir hækkun þessari skulu þó vera 300 lítrar hjá hverjum eiganda;
- b. af hjólbörðum og gúmmíslöngum á bifreiðar 3 — þrjár — krónur í innflutningsgjald af hverju kg;
- c. af bifreiðum, sem aðallega eru gerðar til fólksflutninga, 36 — þrjátíu og sex — krónur á ári af hverjum fullum 100 kg af þunga þeirra;
- d. af bifreiðum, sem nota annað eldsneyti en benzín, 90 — níutíu — krónur í þungaskatt árlega af hverjum fullum 100 kg af þunga þeirra.

Verði ágreiningur um gerð bifreiðar, sker fjármálaráðherra úr;

- e. af bifhjólum 60 — sextíu — krónur árlega af hverju hjóli.

Undanþegnar gjaldi samkvæmt c- og d-liðum eru skólabifreiðar.

2. gr.

Við 2. gr. laganna bætist ný málsgrein, svolátandi:

Eigendur jeepbifreiða eigi rétt á endurgreiðslu skatts samkvæmt c-lið 1. gr., ef þeir sanna með vottorðum frá hlutaðeigandi skattanefndum, að bifreiðarnar hafi verið notaðar næstliðið ár að mestu eða öllu leyti við framleiðslu og jarðyrkjustörf.

3. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Eindagi skatts þess, sem um ræðir í 1. gr., c—e-lið, er 1. janúar ár hvert, og skal skatturinn innheimtast þar, sem bifreið er skrásett. Skattskyldan telst frá afhendingu bifreiðamerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. janúar næsta ár á undan, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir hluta úr ári, hvort svo sem stendur á, að merki hefur verið afhent á skattárinu eða skattskyld bifreið hefur ónýtt. Skatturinn telst aðeins fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti er sleppt. Lækka skal þó skattinn samkvæmt c—e-lið 1. gr. að rétttri tiltölu, ef einkennismerki bifreiðar er afhent lögreglustjóra í skrásetningarumdæmi hennar til geymslu um tíma, þó aldrei skemur en 3 mánuði, en sleppa skal broti úr mánuði við frádrátt skattsins, þannig að meira en hálfur mánuður skal reiknast sem heill mánuður, en hálfum mánuði eða minna broti skal sleppt.

Skattinn skal sá greiða, sem er skráður eigandi á gjalddaga eða síðast var það, ef bifreið er ónýtt. Hafi bifreið skipt um eiganda (nothafa), án þess að það hafi verið tilkynnt til skráningar, hvílir greiðsluskyldan jafnframt á hinum nýja eiganda (nothafa).

Við aðalskoðun bifreiðar ár hvert skal eigandi hennar eða umráðamaður færa sönnur á, að greiddur hafi verið af henni bifreiðaskattur fyrir síðastliðið skattár,

33 svo og skoðunargjald og vátryggingariðgjald ökumanns fyrir sama tímabil. Að 14. maí öðrum kosti skal skoðunarmaður neita um skoðun á henni, taka af henni einkennismerki hennar og afhenda þau lögreglustjóra, en lögreglustjóri skal ekki afhenda þau aftur, fyrr en færðar hafa verði sönnur á greiðslu fyrrgreindra gjalda.

Sé ekki komið með bifreið til skoðunar á tilsettum tíma og gjöldin af henni eru ekki greidd, skal lögreglustjóri eftir kröfu skattheimtumanns eða skoðunarmanns stöðva bifreiðina, hvar sem hún hittist, og taka merki hennar til geymslu, svo sem að framan segir

Bifreiðaskatturinn, skoðunargjald af bifreiðum og vátryggingariðgjald ökumanns hafa lögtaksrétt, og skal bifreiðin vera að veði fyrir gjöldum þessum, og skal það veð ganga fyrir öðrum veðum.

4. gr.

Aftan við 7. gr. laganna bætist svo hljóðandi málsgrein:

Enn fremur er ríkisstjórninni heimilt að setja reglur um atvinnuréttindi bifreiðastjóra samtímis því, sem benzínskömmtunin væri afnumin.

5. gr.

8. gr. laganna, sem felld var niður með lögum nr. 27 14. apríl 1947, komi inn aftur og orðist svo:

Tekjum samkvæmt lögum þessum skal varið sem hér segir:

- a. Í brúasjóð renni fjárhæð, sem svarar 5 auru innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni, er Alþingi ráðstafar, og skulu fyrstu tekjur hans ganga til byggingar Þjórsárbrúar.
- b. Til viðhalds og umbóta akvegum renni fjárhæð, sem svarar 21 eyris innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni og tekjum samkvæmt b—e-lið 1. gr.

6. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 27 14. apríl 1947, lög nr. 53 7. maí 1946 og lög nr. 101 29. des. 1948.

7. gr

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skal fella meginmál þeirra og 3. gr. laga nr. 34 1933 inn í lög nr. 84 1932 og gefa þau síðan út svo breytt.

Ákvæði til bráðabirgða.

Næsta bifreiðaskattsár skal vera 1. apríl til 31. desember 1949, að báðum dögum meðtöldum. Fyrir það ár skal einungis greiða $\frac{3}{4}$ af þeim bifreiðaskatti, sem lögum samkvæmt átti að greiða á skattárinu 1. apríl 1949 til 31. marz 1950.

Gjört í Reykjavík, 14. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

34

16. maí

um ný orkuver og nýjar orkuveitur rafmagnsveitna ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt er fela rafmagnsveitum ríkisins:

1. að virkja Laxá fremri í Austur-Húnavatnssýslu til raforkuvinnslu í 1900 hestafla orkuveri og leggja þaðan aðalorkuveitu til Blönduóss og Skagastrandar;
2. að virkja Þverá úr Þiðriksvallavatni í Strandasýslu í allt að 1400 hestafla orkuveri og leggja aðalorkuveitu þaðan til Hólmavíkur;
3. að virkja vatnsfallið Þrándargil í Laxárdal í allt að 700 hestafla orkuveri og leggja þaðan aðalorkuveitu til Búðardals.

2. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að taka lán fyrir hönd ríkissjóðs eða ábyrgjast lán, sem rafmagnsveitur ríkisins taka, að upphæð allt að 11 milljónum króna, til greiðslu stofnkostnaðar þeirra mannvirkja, sem um getur í 1. gr. Af þeirri upphæð má taka sem lán úr raforkusjóði samkv. 1. lið 35. gr. raforkulaganna allt að 3½ milljón króna, þó eigi meira en sem nemur ⅓ hluta af stofnkostnaði mannvirkjanna.

3. gr.

Framkvæmdir samkv. 1. gr. mega ekki hefjast nema fyrir liggja nákvæmar kostnaðaráætlanir um virkjanirnar og tryggt hafi verið nægilegt fé til framkvæmdanna.

4. gr.

Um stofnun og rekstur orkuvera þeirra og orkuveitna, sem um ræðir í 1. og 2. gr., fer að öðru leyti eftir ákvæðum raforkulaga, nr. 12 2. apríl 1946.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

35

16. maí

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja
Hafnarhreppi þjóðjörðina Hafnarnes.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Hafnarhreppi þjóðjörðina Hafnarnes. Land það og lóðir, sem Hafnarhreppur kaupir samkvæmt lögum þessum, er honum heimilt að leigja, en óheimilt að selja öðrum en ríkinu.

Hreppnum skal skylt að afsala ríkinu með kaupverði hluta af landi því eða lóðum, er hann eignast samkvæmt lögum þessum, þurfi ríkið síðar á því að halda vegna opinberra framkvæmda.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. maí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

36

17. maí

B R É F

HANDHAFA VALDS FORSETA ÍSLANDS

um þinglausnir.

HANDHAFA VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,
gjöra kunnugt:

Að vér veitum hér með forsætisráðherra, Stefáni Jóh. Stefánssyni, umboð til þess í voru nafni að slíta Alþingi, 68. löggjafarþingi, er það hefur lokið störfum.

Gjört í Reykjavík, 17. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

37

23. maí

um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað
á jörðunum Efri-Skútu og Neðri-Skútu í Siglufirði.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Siglufjarðar er heimilt að taka eignarnámi jarðirnar Efri-Skútu og Neðri-Skútu í Siglufirði.

2. gr.

Um framkvæmd eignarnámsins skal fara eftir ákvæðum laga nr. 61 14. nóv. 1917.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla þá jafnframt úr gildi l. nr. 58 4. júlí 1942, um eignarnámsheimild fyrir Siglufjarðarkaupstað á heitu vatni og landi í Skútu-dal í Siglufirði.

Gjört í Reykjavík, 23. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

L Ö G

38

23. maí

um breyting á lögum nr. 28 18. febr. 1943, um stækkun
lögsagnarumdæmis Neskaupstaðar.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist: svo og landsspilda sú, er liggur milli Naustalækjar að austan og Ormsstaða að vestan.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

39
25. maí

FJÁRLÖG

fyrir árið 1949.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Tekjur:

1. gr.

Árið 1949 er ætlað til, að tekjur ríkissjóðs verði svo sem talið er í 2.—5. gr. og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Ætlað er, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Tekju- og eignarskattur, að meðtöldum tekjuskattsauka	40 000 000	
2. Stríðsgróðaskattur 6000000		
Þar af hluti bæjar- og sveitarfélaga 3000000	3 000 000	43 000 000
3. Vörumagnstollur	23 000 000	
4. Verðtollur 64000000		
Þar af til dýrtíðarsjóðs samkv. 29. gr. l. 19.		
des 1948 12000000	52 000 000	
5. Innflutningsgjald af benzíni	9 500 000	
6. Gjald af innlendum tollvörum	5 000 000	89 500 000
7. Fasteignaskattur	600 000	
8. Lestagjald af skipum	250 000	
9. Bifreiðaskattur	3 500 000	4 350 000
10. Aukatekjur	1 800 000	
11. Stimpilgjald	4 500 000	
12. Vitagjald	900 000	
13. Leyfisbréflagjald	150 000	
14. Erfðafjárskattur	300 000	
15. Veitingaskattur	2 500 000	
16. Útflutningsleyfisgjald	300 000	
17. Tekjur dýrtíðarsjóðs samkv. lögum:		
a. Af tolltekjum (sbr. tölul. 4) 12000000		
b. Söluskattur 36000000		
c. Leyfisgjald samkv. 29. gr. dýrtíðarl. 10240000		
d. Söluskattur bifreiða samkv. 31. gr. 5000000		

2. gr.

39
25. maí

		kr.	kr.
e. Vöruleyfisgjöld	3500000		
÷ kostnaður við viðskipta- og			
verðlagsmál	2100000		
	<u>1400000</u>		
		64 640 000	
			75 090 000
Samtals ...		. . .	211 940 000

3. gr.

Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:

	kr.	kr.
A.		
1. Rekstrarhagnaður landssímans	719 000	
2. — áfengisverzlunar	47 530 000	
3. — tóbakseinkasölu	20 047 000	
4. — ríkisútvarps	1 111 672	
5. — ríkisprentsmiðju	200 000	
6. — landssmiðju	24 000	
7. — trésmiðju	90 000	
8. — oliuflutningaskipsins Þyrils	600 000	
		70 321 672
÷ tap á rekstri Bessastaðabús		21 300
Samtals ...	. . .	70 300 372
Sundurliðun.		
1. Póstsjóður.		
I. Tekjur		6 850 000
II. Gjöld:		
1. Póststjórnarkostnaður	357 000	
2. Póststofan í Reykjavík	2 600 000	
3. Önnur pósthús	1 550 000	
4. Póstflutningar	1 950 000	
5. Önnur gjöld	389 000	
6. Fyrning	4 000	
		6 850 000
2. Landssíminn.		
I. Tekjur		19 460 000
II. Gjöld:		
a. Til notendasíma í sveitum að frádregnum stofn- gjöldum	800 000	

	kr.	kr.
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.:		
1. Kostnaður af aðalskrifstofu landssímans	825000	
2. Ritsíminn í Reykjavík	2514000	
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	295000	
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	470000	
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði að frádregnum stofngjöldum ..	3300000	
6. Áhaldahúsið	290000	
7. Ritsíminn á Akureyri	631000	
8. Ritsíminn á Seyðisfirði	300000	
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	325000	
10. Símastöðin á Borðeyri	195000	
11. Símastöðin í Vestmannaeyjum	296000	
12. Símastöðin á Siglufirði	400000	
13. Til annarra símastöðva og eftirlitsstöðva	2300000	
	12 141 000	
c. Eyðublöð, prentkostnaður, rittföng m. m.	300 000	
d. Viðbót og viðhald stöðva	1 100 000	
e. Viðhald landssímanna	3 300 000	
f. Framhaldsgjald	190 000	
g. Ýmis gjöld	100 000	
h. Fyrning á húsum og áhöldum	330 000	
i. Vextir af lánum	480 000	
		18 741 000
Fært á 3. gr. A. 1	. . .	719 000
<i>Eignabreytingar landssímans.</i>		
Út.		
I. Afborganir af lánum og til húsakaupa		600 000
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa		500 000
III. Til talstöðva í báta og skip		150 000
IV. Til loftskýtastöðva í skip		100 000
V. Til stækkunar á sjálfvirku stöðinni í Reykjavík ..		500 000
VI. Til stuttbylgjusambands við Vestmannaeyjar		400 000
Fært á 20. gr. Út I. 2. og III.	. . .	2 250 000
3. Áfengisverzlun ríkisins.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		51 790 000
II. Gjöld:		
1. a. Grunnlaun	391080	
b. Verðlagsuppbót	782160	
	1 173 240	
2. Kostnaður við áfengisútsölur	415 000	
3. Annar rekstrarkostnaður	671 760	
4. Útsvar	2 000 000	
		4 260 000
Fært á 3. gr. A. 2	. . .	47 530 000

3. gr.

39

25. maí

	kr.	kr.
4. Tóbakseinkasala ríkisins.		
I. Tekjur (brúttó hagnaður)		22 070 000
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	180946	
2. Verðlagsuppbót	361892	
	542 838	
b. Annar rekstrarkostnaður	730 162	
c. Útsvar	750 000	2 023 000
Fært á 3. gr. A. 3	. . .	20 047 000
5. Ríkisútvarpið.		
I. Tekjur:		
a. Afnotagjöld	3 500 000	
b. Aðrar tekjur	700 000	4 200 000
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	430000	
2. Verðlagsuppbót	860000	
	1 290 000	
b. Útvarpsefni	900 000	
c. Skrifstofukostnaður	325 000	
d. Húsaleiga, ljós og hiti	130 000	
e. Til útvarpsstöðva	500 000	
f. Til hleðslustöðva, viðgerðaferða o. fl.	40 000	
g. Iðgjöld í Lífeyrissjóð og til Tryggingastofnunar ríkisins	85 000	
h. Óviss útgjöld	30 000	
i. Vextir	5 000	
j. Fyrning á húsum og vélum	85 000	3 390 000
		810 000
III. Rekstur viðtækjaverzlunar:		
a. Tekjur	600 000	
b. Gjöld:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	69600	
b. Verðlagsuppbót	139200	
	208800	
2. Annar kostnaður	109528	
	318 328	281 672

IV. Rekstur viðgerðarstofu og viðtækjasmiðju:

a. Tekjur 415 275

b. Gjöld:

1. Laun:

a. Grunnlaun 70925

b. Verðlagsuppbót 141850

212775

2. Efni 110000

3. Annar kostnaður 72500

395 275

20 000

Fært á 3. gr. A. 4

. . .

1 111 672

Eignabreytingar:

Afborgun af láni til stækkunar 33 525

Fært á 20. gr. Út I. 2.

. . .

33 525

6. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

I. Tekjur (prentvinna) 2 100 000

II. Gjöld:

1. a. Laun starfsmanna:

1. Grunnlaun 49133

2. Verðlagsuppbót 98266

147399

b. Vinnulaun og aðkeypt vinna:

1. Grunnlaun 360000

2. Verðlagsuppbót 720000

1080000

1 227 399

2. Efnivörur 410 000

3. Vélarekstur og viðhald 60 000

4. Annar kostnaður 172 601

5. Fyrning 30 000

1 900 000

Fært á 3. gr. A. 5

. . .

200 000

7. Áburðarsala ríkisins.

a. Laun:

1. Grunnlaun 28745

2. Verðlagsuppbót 57491

86236

b. Annar kostnaður 193764

280 000

280 000

÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum

	kr.	kr.
8. Grænmetisverzlun ríkisins.		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	43118	
2. Verðlagsuppbót	86237	
	<u>129355</u>	
b. Annar kostnaður	200645	
		330 000
÷ Tekjur af vörusölu og fasteignum		330 000
9. Landssmiðjan.		
I. Tekjur (ágóði af seldri vinnu og vörum)		1 203 000
II. Gjöld:		
1. Laun starfsmanna:		
a. Grunnlaun	107070	
b. Verðlagsuppbót	214140	
	<u>321 210</u>	
2. Vextir	163 000	
3. Fyrning	315 000	
4. Annar kostnaður	379 790	
		1 179 000
Fært á 3. gr. A. 6	. . .	24 000
10. Trésmiðja ríkisins.		
I. Tekjur (ágóði af seldri vinnu og vörum)		730 000
II. Gjöld:		
1. Laun starfsmanna:		
a. Grunnlaun	155000	
b. Verðlagsuppbót	310000	
	<u>465 000</u>	
2. Vextir	25 000	
3. Ýmis kostnaður	75 000	
4. Fyrning	75 000	
		640 000
Fært á 3. gr. A. 7	. . .	90 000
Eignabreytingar:		
Afborganir af lánum		75 000
Fært á 20. gr. Út I. 2.	. . .	75 000
11. Tunnuverksmiðjur ríkisins.		
I. Tekjur		2 753 400
II. Gjöld:		
1. Laun stjórnar og fastra starfsmanna	51 500	
2. Skrifstofu-, ferða- og símakostnaður	50 000	
3. Efniskaup (tunnustafir og járn)	1 785 000	
4. Verkalaun	381 000	

	kr.	kr.
5. Geymslugjald og flutningur á efni og tunnum í geymsluhús	93 000	
6. Vextir	240 000	
7. Varasjóðstillag	144 000	
8. Rafmagn	8 900	
		2 753 400
12. Oliuflutningaskipið Þyrill.		
I. Tekjur (farmgjöld)		1 805 000
II. Gjöld:		
1. Laun og fæðiskostnaður skipshafnar	662 000	
2. Eldsneyti	85 000	
3. Vátryggingar	86 000	
4. Hafnargjöld, hafnsögugjöld, vatnsgjöld o. fl.	110 000	
5. Viðhald og endurbætur	120 000	
6. Annar kostnaður	142 000	
		1 205 000
Fært á 3. gr. A. 8	. . .	600 000
13. Ríkisbúið á Bessastöðum.		
I. Tekjur		90 000
II. Gjöld		111 300
Mismunur (halli) ...	. . .	21 300
B.		
Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru áætlaðar		10 000

4. gr.

Tekjur af veðbréfum, bankainnstæðum, hlutafjáreign o. fl.

	kr.	kr.
1. Vextir af veðdeildarbréfum Landsbanka Íslands		47 385
2. Vextir af stofnfé Landsbanka Íslands 6% af 3 millj. ..		180 000
3. Aðrir vextir		370 000
4. Arður af hlutafjáreign		367 070
Samtals ...	. . .	964 455

5. gr.

Óvissar tekjur eru áætlaðar 1 500 000 krónur.

II. KAFLI

Gjöld:

6. gr.

Árið 1949 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		3 127 574
2. Lán í dönskum krónum		201 733
3. Lán í dollurum		374 037
4. Lausaskuldir		3 600 000
Samtals ...	. . .	7 303 344

8. gr.

	kr.	kr.
Kostnaður við æðstu stjórn landsins		287 344

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		2 300 000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		13 406
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2 170
Samtals ...	. . .	2 315 576

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

I. Stjórnarráðið:

1. Til ráðherra:

a. Laun:

1. Grunnlaun	90000	
2. Verðlagsuppbót	180000	
		270000

b. Til risnu samkvæmt reikningi 25000

c. 1. Húsaleiga forsætisráðherra	3000	
2. Húsaleiguuppbót	1260	
		4260

299 260

2. Til ráðuneytanna:

a. Atvinnumálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	78825	
2. Verðlagsuppbót	157650	
		236475

b. Dómsmálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	84600	
2. Verðlagsuppbót	169200	
		253800

c. Félagsmálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	44750	
2. Verðlagsuppbót	89500	
		134250

d. I. Fjármálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	72475	
2. Verðlagsuppbót	144950	
		217425

II. Endurskoðunardeild fjármálaráðuneytisins, laun:

1. Grunnlaun	111690	
2. Verðlagsuppbót	223380	
		335070

e. Forsætis- og menntamálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	39225	
2. Verðlagsuppbót	78450	
3. Ríkisráð	9000	
4. Hin íslenska fálkaorða ..	30000	
		156675

f. Samgöngumálaráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	21300	
2. Verðlagsuppbót	42600	
		63900

g. Utanríkisráðuneytið, laun:

1. Grunnlaun	105535	
2. Verðlagsuppbót	211070	
		316605

		kr.	kr.
h. Viðskiptamálaráðuneytið, laun:			
1. Grunnlaun	26100		
2. Verðlagsuppbót	52200		
	<u>78300</u>		
i. Aðrir starfsmenn, laun:			
1. Grunnlaun	21570		
2. Verðlagsuppbót	43140		
	<u>64710</u>		
j. Annar kostnaður ráðuneytanna	300000		
		2 157 210	
3. Ríkisféhirzla og ríkisbókhald:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	122817		
2. Verðlagsuppbót	245634		
	<u>368451</u>		
b. Annar kostnaður	30000		
		398 451	
4. Ýmis kostnaður:			
a. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga (áætlað)	20000		
b. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:			
1. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl.	1200		
2. Til pappírs og prentunar (áætlað)	100000		
3. Til kostnaðar af sendingu með póstum	7000		
	<u>108200</u>		
c. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústað	30000		
d. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)	2046		
		160 246	
II. Hagstofan:			3 015 167
a. Laun:			
1. Grunnlaun	91392		
2. Verðlagsuppbót	182783		
		274 175	
b. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna		60 000	
c. Prentun eyðublaða		6 000	
d. Húsaleiga, hiti og ljós		30 000	
e. Annar kostnaður		15 000	
			385 175
III. Utanríkismál:			
1. Sendiráðið í Kaupmannahöfn:			
a. Laun sendiherra og annarra starfsmanna skv. launalögum	27000		
b. Laun annarra starfsmanna utan launalaga	7300		
	<u>34300</u>		
c. Risna og staðaruppbót á laun	64200		
d. Annar kostnaður	23100		
		121 600	

			kr.	kr.
2.	Sendiráðið í Stokkhólmi:			
a.	Laun sendifulltrúa og annarra starfsmanna	15200		
b.	Laun starfsfólks utan launagala	13000		
			28200	
c.	Risna og staðaruppbót á laun		63000	
d.	Annar kostnaður		31100	
				122 300
3.	Sendiráðið í London:			
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna	41400		
b.	Laun starfsfólks utan launagala	9500		
			50900	
c.	Risna og staðaruppbót á laun		144600	
d.	Annar kostnaður		68000	
				263 500
4.	Sendiráðið í Washington:			
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna	21600		
b.	Laun starfsfólks utan launagala	50900		
			72500	
c.	Risna og staðaruppbót á laun		103200	
d.	Annar kostnaður		44500	
				220 200
5.	Sendiráðið í Moskva:			
a.	Laun sendiráðsritara samkv. launalögum	9000		
b.	Laun starfsfólks utan launagala	42000		
			51000	
c.	Risna og staðaruppbót á laun		132600	
d.	Annar kostnaður		62700	
				246 300
6.	Sendiráðið í París:			
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna skv. launalögum	33200		
b.	Laun starfsfólks utan launagala	5500		
			38700	
c.	Risna og staðaruppbót		185500	
d.	Annar kostnaður		31000	
				255 200
7.	Sendiráðið í Oslo:			
a.	Laun sendiherra og annarra starfsmanna skv. launalögum		25400	
b.	Risna og staðaruppbót á laun		74600	
c.	Annar kostnaður		17300	
				117 300

		10. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
8. Aðalræðismannsskrifstofan í Þýzkalandi:				
a. Laun aðalræðismanns og annarra starfsmanna skv. launalögum (grunn-laun)	16200			
b. Risna og staðaruppbót á laun	63800			
c. Annar kostnaður	20000			
		100 000		
9. Aðalræðismannsskrifstofan í New-York:				
a. Laun	3900			
b. Staðaruppbót	13100			
c. Annar kostnaður	6500			
		23 500		
10. Ferðakostnaður (áætlað)		75 000		
11. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki		250 000		
12. Kostnaður vegna þátttöku í alþjóðaráðstefnum ..		250 000		
13. Til upplýsingastarfsemi		10 000		
14. Kostnaður vegna kjörræðismanna		5 000		
			2 059 900	
Samtals ...		. . .	5 460 242	

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar, kostnaðar við opinbert eftirlit, skatta- og tollainnheimtu o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Dómgæzla og lögreglustjórn.</i>		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun hæstaréttardómara og hæstaréttarritara:		
1. Grunnlaun	96600	
2. Verðlagsuppbót	193200	
	289 800	
b. Risna dómsforseta	5 500	
c. Útgáfa hæstaréttardóma	50 000	
d. Annar kostnaður	50 000	395 300
2. Borgardómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	74034	
2. Verðlagsuppbót	148068	
	222 102	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	24 000	
c. Annar kostnaður	12 000	258 102
3. Borgarfógetaembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	81417	
2. Verðlagsuppbót	162833	
	244 250	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	30 000	
c. Annar kostnaður	18 000	292 250
4. Sakadómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	115188	
2. Verðlagsuppbót	230377	
	345 565	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	67 835	
c. Annar kostnaður	130 000	543 400
5. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	89036	
2. Verðlagsuppbót	178072	
	267 108	
b. Aukavinna	75 000	
c. Ljós, hiti, ræsting, húskostnaður	99 674	
d. Annar kostnaður	75 500	517 282
6. Embætti sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	230100	
2. Verðlagsuppbót	460200	
	690 300	

		11. gr.		39
		kr.	kr.	25. maí
b. Skrifstofukostnaður:				
1. Grunnlaun	422350			
2. Verðlagsuppbót	844700			
3. Annar kostnaður	300000			
	1567050			
÷ Frá Tryggingastofnun ríkisins	300000	1 267 050		
			1 957 350	
7. Laun hreppstjóra:				
a. Grunnlaun		160 000		
b. Verðlagsuppbót		320 000		
			480 000	
8. Lögreglukostnaður:				
a. Ríkislögregla:				
1. Laun lögregluþjóna:				
a. Grunnlaun	347317			
b. Verðlagsuppbót	694634			
	1041951			
2. Einkennisfatnaður	77500			
3. Tryggingakostnaður	20700			
4. Ríkislögreglan í Reykjavík:				
a. Bifreiðakostnaður	200000			
b. Æfingaskáli lögregluþjóna og gufubaðstofa	25000			
c. Áhöld, námskeiðakostnaður o. fl.	60000			
	285000			
5. Varðstofan í Keflavík:				
a. Bifreiðakostnaður	30000			
b. Húsaleiga, ljós, hiti, ræsting o. fl.	16000			
	46000			
6. Kostnaður við sumarlöggæzlu á Siglu-firði	80000			
7. Ýmis annar löggæzlukostnaður	45000			
		1 596 151		
b. Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði í Reykjavík ..		450 000		
			2 046 151	
9. Til kostnaðar við landhelgisgæzlu			4 500 000	
10. Til hegningarhúsa og vinnuhæla:				
a. Hegningarhúsið í Reykjavík:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	19425			
b. Verðlagsuppbót	38850			
	58275			

		11. gr.	
		kr.	kr.
2. Annar kostnaður	86256		
	144531		
(Þar af fyrning kr. 5300, sjá 20. gr.)			
÷ Framlag Reykjavíkurbæjar	72266	72 265	
b. Vinnuhælið á Litla-Hrauni:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	62800		
b. Verðlagsuppbót	125600		
	188400		
2. Annar kostnaður	242600		
	431000		
(Þar af fyrning kr. 5300, sjá 20. gr.)			
÷ Tekjur	162000	269 000	
c. Fangaklefar lögreglustöðvarinnar í Reykjavík:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	7275		
b. Verðlagsuppbót	14550		
	21825		
2. Annar kostnaður	17050		
	38875		
÷ Framlag Reykjavíkurbæjar	19437	19 438	
d. Kostnaður við önnur fangahús		10 000	
11. Kostnaður við sakamál og lögreglumál			370 703
12. Laun sjóðósmanna			200 000
13. Kostnaður við störf setu- og varadómara			25 000
14. Kostnaður við félagsdóm:			50 000
a. Laun félagsdósmanna:			
1. Grunnlaun	17100		
2. Verðlagsuppbót	34200		
		51 300	
b. Útgáfa dómasafns		15 000	
c. Annar kostnaður		2 000	
			68 300
15. a. Laun sáttamanna í vinnudeilum:			
1. Grunnlaun	5750		
2. Verðlagsuppbót	11500		
		17 250	
b. Annar kostnaður		35 000	
			52 250
Samtals A. ...		. . .	11 756 088

B. Opinbert eftirlit.

1. Skipaskoðun ríkisins:

a. Laun:

1. Grunnlaun	75400
2. Verðlagsuppbót	150800

226 200

b. Þóknun til skipaskoðunarmanna, sem ekki eru á föstum launum úr ríkissjóði (áætlað)

63 000

c. Ferðakostnaður

20 000

d. Annar kostnaður

31 000

340 200

÷ Tekjur

300 000

40 200

2. Eftirlit með verksmiðjum og vélum:

a. Laun:

1. Grunnlaun	22800
2. Verðlagsuppbót	45600

68 400

b. Þóknun til skoðunarmanna, sem ekki taka föst laun úr ríkissjóði (áætlað)

14 000

c. Ferðakostnaður

15 000

d. Annar kostnaður

13 600

111 000

÷ Tekjur

111 000

3. Bifreiðaeftirlit ríkisins:

a. Laun:

1. Grunnlaun	116400
2. Verðlagsuppbót	232800

349 200

b. Annar kostnaður

200 000

549 200

÷ Tekjur

549 200

4. Löggildingarstofan:

a. Laun:

1. Grunnlaun	31800
2. Verðlagsuppbót	63600

95 400

b. Annar kostnaður

40 000

135 400

÷ Tekjur

100 000

35 400

5. Eftirlit með skipulagi bæja og sjávarþorpa:

a. Laun:

1. Grunnlaun	59700
2. Verðlagsuppbót	119400

179 100

		kr.	kr.
b.	Ferðakostnaður við eftirlit	25 000	19 100
c.	Mælingarkostnaður, helmingsþátttaka ríkissjóðs ..	25 000	
d.	Annar kostnaður	40 000	
÷ Tekjur		269 100	
		250 000	
6.	Matvælaeftirlitið:		
a.	Laun:		
1.	Grunnlaun	19920	149 760
2.	Verðlagsuppbót	39840	
		59 760	
b.	Annar kostnaður	90 000	
÷ Tekjur		149 760	
7.	Kostnaður við mat á afurðum:		
a.	Fiskimat:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	64000	237 000
b.	Verðlagsuppbót	128000	
		192000	
2.	Skrifstofukostnaður	45000	
		237 000	
b.	Sildarmat:		
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	31600	110 800
b.	Verðlagsuppbót	63200	
		94800	
2.	Annar kostnaður	16000	
		110 800	
c.	Laun kjötmatsmanna:		
1.	Grunnlaun	3900	11 700
2.	Verðlagsuppbót	7800	
d.	Laun ullarmatsmanna:		
1.	Grunnlaun	6300	18 900
2.	Verðlagsuppbót	12600	
e.	Laun lýsismatsmanns:		
1.	Grunnlaun	3000	9 000
2.	Verðlagsuppbót	6000	
		9 000	477 400
f.	Ferðakostnaður matsmanna (áætlað)	90 000	
8.	Kostnaður við vörumerkjaskráningu:		
a.	Grunnlaun	2 000	6 000
b.	Verðlagsuppbót	4 000	
9.	Eftirlit með opinberum sjóðum:		
a.	Grunnlaun	2 860	8 580
b.	Verðlagsuppbót	5 720	

		11. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
10. Kostnaður við eftirlit á vegum:				
a. Laun:				
1. Grunnlaun	7800			
2. Verðlagsuppbót	15600			
		23 400		
b. Annar kostnaður		31 600		
			55 000	
11. Eftirlit með sparisjóðum:				
a. Laun:				
1. Grunnlaun	6600			
2. Verðlagsuppbót	13200			
		19 800		
b. Ferðakostnaður		5 000		
			24 800	
12. a. Eftirlit með viðskipta- og verðlagsmálum		1 600 000		
b. Kostnaður við skömmtnunarskrifstofu		500 000		
		2 100 000		
÷ Tekjur samkv. 17. lið 2. gr.		2 100 000		
13. Húsaleigueftirlit:				
a. Laun yfirhúsaleigunefndar:				
1. Grunnlaun	13200			
2. Verðlagsuppbót	26400			
		39 600		
b. Laun húsaleigunefndar Reykjavíkur:				
1. Grunnlaun	34860			
2. Verðlagsuppbót	69720			
		104 580		
c. Annar kostnaður		35 000		
			179 180	
14. Kostnaður við embættiseftirlitsferðir			12 500	
Samtals B. ...		. . .	858 160	
<i>C. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta.</i>				
I. Tollar:				
a. Tollstjóraembættið í Reykjavík:				
1. Laun tollstjóra og annarra starfsmanna:				
a. Grunnlaun	464955			
b. Verðlagsuppbót	929910			
		1394865		
2. Húsaleiga, ljós og hiti	75000			
3. Annar kostnaður	250000			
		1 719 865		

		kr.	kr.
b. Tollgæzla:			
1. Í Reykjavík:			
a. Laun tollgæzlumanna:			
1. Grunnlaun	260777		
2. Verðlagsuppbót	521554		
	<u>782331</u>		
b. Húsaleiga, ljós og hiti	80000		
c. Annar kostnaður	220000		
	<u>1 082 331</u>		
2. Utan Reykjavíkur:			
a. Laun tollgæzlumanna:			
1. Grunnlaun	115475		
2. Verðlagsuppbót	230950		
	<u>346425</u>		
b. Annar kostnaður	89000		
	<u>435 425</u>		
			3 237 621
II. Skattar:			
a. Ríkisskattanevnd:			
1. Laun nefndarmanna og annarra starfsmanna:			
a. Grunnlaun	69620		
b. Verðlagsuppbót	53440		
	<u>123060</u>		
2. Annar kostnaður	24000		
	<u>147 060</u>		
b. Skattstofan í Reykjavík:			
1. Laun skattstjóra og annarra starfsmanna:			
a. Grunnlaun	138000		
b. Verðlagsuppbót	276000		
	<u>414000</u>		
2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	100000		
3. Tímavinna	363000		
4. Annar kostnaður	100000		
	<u>977000</u>		
÷ hluti bæjarsjóðs Reykjavíkur af			
kostnaðinum	325667		
	<u>651 333</u>		
c. Skattstofur utan Reykjavíkur	290 000		
d. Undirskattanevndir	430 000		
e. Yfirskaðanevndir	160 000		
f. Laun skattdómara:			
1. Grunnlaun	10200		
2. Verðlagsuppbót	20400		
	<u>30 600</u>		
g. Millimatskostnaður	40 000		
	<u>1 748 993</u>		
Samtals C. ...			4 986 614

D. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.

	kr.	kr.
1. Símakostnaður endurgreiddur embættismönnum og opinberum skrifstofum		600 000
2. Burðargjöld		225 000
3. Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl. í þágu stjórnarráðsins og opinberra embætta		475 000
Samtals D. ...	. . .	1 300 000

Til læknaSKIPUNAR og heilbrigðismála er veitt:

		kr.	kr.
I. Landlæknisembættið:			
a. Laun landlæknis og skrifstofumanns:			
1. Grunnlaun	20800		
2. Verðlagsuppbót	41600		
		62 400	
b. Annar kostnaður		12 000	
			74 400
II. Laun héraðslækna:			
a. Grunnlaun		475 325	
b. Verðlagsuppbót		950 650	
			1 425 975
III. Ríkisspítalar:			
A. Landsspítalinn:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	579000		
b. Verðlagsuppbót	1154000		
c. Hlunnindi	192000		
	1925000		
÷ Hlunnindi	524000		
	1401000		
2. Matvörur	817000		
3. Hjúkrunarkvennaskólinn	50000		
4. Ljósmeðraskólinn	65000		
5. Annar kostnaður	1300000		
	3633000		
÷ Tekjur	1930000		
	Rekstrarhalli ...	1 703 000	
B. Fæðingardeild Landsspítalans:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	219000		
b. Verðlagsuppbót	437000		
c. Hlunnindi	117000		
	773000		
÷ Hlunnindi	271000		
	502000		
2. Fæðiskostnaður	400000		
3. Annar kostnaður	457000		
	1359000		
÷ Tekjur	900000		
	459000		
÷ Hluti Reykjavíkurbæjar af rekstrar-			
halla	306000		
	Rekstrarhalli ...	153 000	

C. Heilsuhælið á Vífilsstöðum:

1. Laun:

a. Grunnlaun	479000
b. Verðlagsuppbót	957000
c. Hlunnindi	19000

1455000

÷ Hlunnindi	409000
-------------------	--------

1046000

2. Matvörur	1015000
-------------------	---------

3. Annar kostnaður	904000
--------------------------	--------

2965000

÷ Tekjur	2007500
----------------	---------

Rekstrarhalli ...

957 500

D. Heilsuhælið á Kristnesi:

1. Laun:

a. Grunnlaun	180000
b. Verðlagsuppbót	360000

540000

÷ Hlunnindi	100000
-------------------	--------

440000

2. Matvæli	320000
------------------	--------

3. Annar kostnaður	274000
--------------------------	--------

1034000

÷ Tekjur	665500
----------------	--------

Rekstrarhalli ...

368 500

E. Geðveikrahælið á Kleppi:

1. Laun:

a. Grunnlaun	623000
b. Verðlagsuppbót	1245000
c. Hlunnindi	19000

1887000

÷ Hlunnindi	565000
-------------------	--------

1322000

2. Matvörur	965000
-------------------	--------

3. Annar kostnaður	908000
--------------------------	--------

3195000

÷ Tekjur	2809000
----------------	---------

Rekstrarhalli ...

386 000

F. Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:

1. Laun:

a. Grunnlaun	36000
b. Verðlagsuppbót	72000

108000

÷ Hlunnindi	28000
-------------------	-------

80000

		kr.	kr.
2.	Matvörur	39000	
3.	Annar kostnaður	55700	
		174 700	
G. Fávitahælið á Kleppjárnssreykjum:			
1.	Laun:		
a.	Grunnlaun	57000	
b.	Verðlagsuppbót	114000	
		171000	
÷	Hlunnindi	51000	
		120000	
2.	Matvörur	63500	
3.	Annar kostnaður	55500	
		239000	
÷	Tekjur	212000	
		27 000	
			3 769 700
IV. Til berklavarna:			
a.	Styrkur til berklasjúklinga (áætlað)	3 000 000	
b.	Styrkur skv. 19. gr. laga 66/1939	10 000	
c.	Laun:		
1.	Grunnlaun	30300	
2.	Verðlagsuppbót	60600	
		90 900	
d.	Annar kostnaður	40 000	
			3 140 900
V. Styrkur til sjúklinga samkv. lögum nr. 78 1936, um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkumla (áætlað)			
			3 000 000
VI. Rekstrarstyrkur til sjúkrahúsa:			
a.	Til sjúkrahúsanna á Ísafirði, Akureyri og Seyðisfirði, 100 kr. á rúm:		
1.	Grunnstyrkur	12900	
2.	Verðlagsuppbót	25800	
		38 700	
b.	Til sömu sjúkrahúsa og sjúkrahúsanna á Siglu- firði og í Vestmannaeyjum:		
1.	Grunnstyrkur	40000	
2.	Verðlagsuppbót	80000	
		120 000	
			158 700
Fjárhæð þessi skiptist á milli sjúkrahúsanna í hlutfalli við eðlilegan halla af vist innlendra utan- sveitarsjúklinga, að mati heilbrigðisstjórnarinnar.			
VII. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að			
			150 000
Skilyrði fyrir styrknum er það, að heilsuverndar- stöðvar reki berklavarnastarfsemi undir yfirstjórn og eftirliti berklayfirlæknis ríkisins og hagi störf- um sínum öllum eftir reglum, er heilbrigðisstjórnin samþykkir.			

	12. gr.		39 25. maí
	kr.	kr.	
VIII. Styrkur til læknishústaða, sjúkraskýla og sjúkrahúsbygginga, annarra en ríkis- og fjórðungssjúkrahúsa		500 000	
IX. Til byggingar fjórðungssjúkrahúss á Akureyri ..		300 000	
X. Til heilbrigðisstofnana í Reykjavík		1 000 000	
XI. Til sjúkrahúss á Ísafirði		100 000	
XII. Bólusetningarkostnaður		15 000	
XIII. Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum laga nr. 65 1933, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands		2 000	
XIV. Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum laga nr. 66 1933, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma		25 000	
XV. Styrkur til augnlækningaferða:			
a. Grunnstyrkur	2 400		
b. Verðlagsuppbót	4 800		
		7 200	
XVI. Laun kynsjúkdómalæknis:			
a. Grunnlaun	8 370		
b. Verðlagsuppbót	16 740		
		25 110	
XVII. Til læknisvitjanasjóða samkv. lögum nr. 59 4. júlí 1942		30 000	
XVIII. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum		12 000	
XIX. Til ýmissa heilbrigðisráðstafana		4 000	
XX. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs:			
a. Grunnstyrkur	3 870		
b. Verðlagsuppbót	7 740		
		11 610	
XXI. Styrkur til ýmissa sjúklinga, eftir úthlutun landlæknis (áætlað)		20 000	
XXII. Til Aðalsteins Jónassonar, til lækninga erlendis ..		15 000	
XXIII. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra (áætlað):			
a. Grunnstyrkur	90 000		
b. Verðlagsuppbót	180 000		
		270 000	
Samtals ...	. . .	14 056 595	

Til samgöngumála er veitt:

		kr.	kr.
A. Vegamál.			
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	189900		
b. Verðlagsuppbót	379800	569 700	
2. Annar skrifstofukostnaður		125 000	
3. Ferðakostnaður verkfræðinga og til aðstoðar og mælinga		250 000	
			944 700
II. Þjóðvegir:			
a. Til nýrra akvega:			
1. Reynivallavegur	65000		
2. Akrafjallsvegur	80000		
3. Leirársveitarvegur	25000		
4. Svinadalsvegur	25000		
5. Lundarreykjadalsvegur	30000		
6. Melasveitarvegur	25000		
7. Bæjarsveitarvegur	30000		
8. Skorradalsvegur	25000		
9. Hálsasveitarvegur	30000		
10. Hvítársíðuvegur	25000		
11. Varmalandsvegur	50000		
12. Álfthaneshreppsvegur	80000		
13. Hraunhreppsvegur	30000		
14. Hnappadalsvegur	20000		
15. Ólafsvíkurvegur	100000		
16. Útnesvegur	50000		
17. Búðavegur	25000		
18. Hellissandsvegur	20000		
19. Fróðárhrepps- og Eyrarsveitarvegur .	40000		
20. Helgafellsvegur	20000		
21. Skógarstrandarvegur	50000		
22. Dalasýsluvegur	100000		
23. Laxárdalsvegur	25000		
24. Klofningsvegur	20000		
25. Laugavegur	20000		
26. Skarðsstrandarvegur	70000		
27. Haukadalsvegur	15000		
28. Svinadalsvegur	80000		
29. Reykhólavegur	40000		
30. Gautdalsvegur	10000		
31. Gufudalsvegur	50000		
32. Barðastrandarvegur	200000		
33. Tálknafjarðarvegur	50000		
34. Rauðasandsvegur	150000		
35. Bildudalsvegur	60000		
36. Dalahreppsvegur	50000		
37. Rafnseyrarheiðarvegur	100000		
38. Núpsvegur	20000		

		13. gr.		39
		kr.	kr.	25. maí
39.	Hjarðardalsvegur	25000		
40.	Súgandafjarðarvegur	85000		
41.	Súðavíkurvegur	100000		
42.	Ármúlavegur	35000		
43.	Ögurvegur	30000		
44.	Bolungavíkurvegur	200000		
45.	Selstrandarvegur	30000		
46.	Strandavegur, frá Fjarðarhorni í Hrútafirði og norður	100000		
47.	Reykjarfjarðarvegur (Bjarnafjarðar- háls)	100000		
48.	Reykjarfjarðarvegur frá Veiðileysu að Djúpuvík	25000		
49.	Vatnsnesvegur	85000		
50.	Miðfjarðarvegur	30000		
51.	Vesturhópsvegur	55000		
52.	Vatnsdalsvegur	50000		
53.	Svínvetningabraut	40000		
54.	Skagastrandarvegur	120000		
55.	Norðurárdalsvegur	20000		
56.	Gönguskarðsvegur	85000		
57.	Hegranesvegur	20000		
58.	Skagafjarðarvegur	85000		
59.	Út-Blönduhlíðarvegur	70000		
60.	Hofsósvegur	40000		
61.	Hólavegur	20000		
62.	Siglufjarðarskarðsvegur	20000		
63.	Flókadalsvegur	20000		
64.	Hrísavegur	35000		
65.	Svarfaðardalsvegur	60000		
66.	Laugalandsvetur	10000		
67.	Hörgárdalsvegur ytri	25000		
68.	Öxnadalsheiðarvegur	400000		
69.	Svalbarðsstrandarvegur	75000		
70.	Ljósavatnsskarðsvegur	40000		
71.	Kinnarbraut í Ljósavatnshreppi ..	85000		
72.	Kinnarbraut í Aðaldal	15000		
73.	Bárðardalsvegur	20000		
74.	Laxárdalsvegur	20000		
75.	Hvammshéiðarvegur	20000		
76.	Reykjahverfisvegur	25000		
77.	Tjörnesvegur	15000		
78.	Kelduhverfisvegur	30000		
79.	Hólsfjallavegur	65000		
80.	Kópaskers- og Raufarhafnarvegur ..	65000		
81.	Raufarhafnarvegur til Þistilfjarðar ..	30000		
82.	Langanesvegur	25000		
83.	Eldjárnsstaðavegur	20000		
84.	Brekknahéiðarvegur	50000		
85.	Bakkafjarðarvegur	55000		

86.	Vopnafjarðarvegir:	
a.	Vesturdalsvegur	25000
b.	Strandavegur	20000
c.	Fjallasíðuvegur ytri	35000
		80000
87.	a. Hróarstunguvegur nyrðri	20000
	b. Hróarstunguvegur eystri	20000
88.	Hlíðarvegur	20000
89.	Upphéraðsvegur	40000
90.	Jökuldalsvegur	20000
91.	Úthéraðsvegur	80000
92.	Borgarfjarðarvegur	30000
93.	Fjarðarheiðarvegur	100000
94.	Skóga- og Fljótsdalsvegur	25000
95.	Mjóafjarðarvegur	20000
96.	Eskifjarðarvegur	20000
97.	Norðurbyggðarvegur í Skriðdal	25000
98.	Oddsskarðsvegur	200000
99.	Fáskrúðsfjarðarvegur	100000
100.	Stöðvarfjarðarvegur	75000
101.	Berunesvegur	20000
102.	Breiðdalsvíkurvegur	30000
103.	Vattarnesvegur	15000
104.	Geithellnavegur	50000
105.	Lónsheiðarvegur	40000
106.	Almannaskarðsvegur	40000
107.	Hornsvegur	10000
108.	Melatangavegur	20000
109.	Innnesjavegur	20000
110.	Mýravegur	25000
111.	Suðursveitarvegur	20000
112.	Öræfavegur	25000
113.	Síðuvegur	25000
114.	Skaftártunguvegur	25000
115.	Suðurlandsvegur um Landbrot	20000
116.	Búlandsvegur	20000
117.	Mýrdalssandsvegur	20000
118.	Landbrotssvegur	45000
119.	Meðallandsvegur	20000
120.	Mýrdalsvegur	50000
121.	Eyjafjallavegur	20000
122.	Landeyjavegur	30000
123.	Syðri-Landeyjavegur	40000
124.	Ytri-Landeyjavegur	50000
125.	Rangárvallavegur	70000
126.	Þykkvabæjarvegur	20000
127.	Hagabraut	90000
128.	Landvegur	40000
129.	Bakkabæjavegur	15000
130.	Merkurvegur	15000
131.	Árbæjarvegur	25000

kr.

kr.

13. gr.

		13. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
132.	Vallarvegur	10000		
133.	Ásvegur	25000		
134.	Gnúpverjahreppsvegur	10000		
135.	Grafningsvegur	20000		
136.	Hrunamannahreppsvegur	50000		
137.	Laugardalsvegur	50000		
138.	Skálholtsvegur	80000		
139.	Partavegur	20000		
140.	Selvogsvegur	200000		
141.	Bræðratunguvegur	35000		
142.	Kiðjabergsvegur	25000		
143.	Hamarsvegur	10000		
144.	Austurlandsvegur	75000		
		7 020 000		
b. Viðhald		11 000 000		
			18 020 000	
III. Til brúargerða:				
a.	Endurveiting vegna 35% lækkunar á fjárveitingum á fjárl. 1948 til brúa, sem byggðar voru ..	547 000		
b.	Endurveiting vegna 35% lækkunar á fjárveitingu í fjárl. 1948 til eftirfarandi brúa, sem ekki voru byggðar, og viðbótarfjárveiting til að koma í framkvæmd byggingu brúa, sem þegar hefur verið veitt til:			
	Endurveiting Viðb. Samtals			
1.	Broddá í Kollafirði ..	14000	30000	44000
2.	Músará í Þorskafirði .	21000	65000	86000
3.	Laxá á Skaga í Skagaf.	35000	„	35000
4.	Grímsá í Lundarreykjadal	42000	80000	122000
5.	Litla-Þverá í Mýras. .	17500	45000	62500
6.	Jökulsá í Fljótsdal ..	52500	100000	152500
7.	Langadalsá á Skógarstr.	17500	10000	27500
8.	Núpsá í Miðfirði	19250	20000	39250
9.	Blanda hjá Löngumýri	70000	100000	170000
10.	Álftaskálará í Vatnsdal	30500	40000	70500
11.	Múlaá í Skriðdal	35000	20000	55000
12.	Geitá	14000	„	14000
13.	Laxá í Lóni	28000	15000	43000
14.	Þjúpá í Fljótshverfi .	35000	50000	85000
15.	Ósá í Bolungavík	„	10000	10000
		431250	585000	
			1 016 250	
c. Til nýrra brúa:				
1.	Gileyrará í Tálknafirði	75000		
2.	Fjarðará í Ólafsfirði	100000		
3.	Breiðdalsá í Reyðarfirði	70000		
4.	Finnafjarðará í Bakkafirði	75000		
			320 000	
d.	Smábrýr		500 000	
e.	Þjórsá		1 900 000	
				4 283 250

	kr.	kr.
IV. Fjallvegir		125 000
V. Til áhalda:		
1. Til verkfæraкупа	100 000	
2. Til kaupa á vegavinnuvélum	200 000	
3. Til bókasafns verkamanna	6 000	
		306 000
VI. Til sýsluvega:		
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að	250 000	
2. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 102 1933	800 000	
		1 050 000
VII. Til steyptra og malbikaðra vega í kaupstöðum og verzlunarstöðum af bifreiðaskatti		100 000
VIII. Til ferjubalds		6 000
IX. Til ræktunarvega:		
a. Í Vestmannaeyjum	30 000	
b. Í Flatey á Breiðafirði	10 000	
c. Í Flatey á Skjálfaða	3 000	
d. Í Grimsey	3 000	
e. Í Hrísey	4 000	
		50 000
X. Til vegalagningar á landi ríkissjóðs í Kópavogi		80 000
XI. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		15 000
XII. Til verkstjóranámskeiðs, eftir ráðstöfun vegamálastjóra og vitamálastjóra		5 000
XIII. Til fyrrverandi vegaverkstjóra og til vegaverkstjóra-ekkna, eftir tillögum vegamálastjóra		14 000
XIV. Iðgjald til slysatryggingarinnar		200 000
XV. Gjöld samkv. lögum nr. 16 1943, um orlof verkamanna		450 000
XVI. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		3 000
Samtals A ...	. . .	25 651 950
<i>B. Samgöngur.</i>		
I. Strandferðir. Skipaútgætur ríkisins:		
1. Rekstrarhalli á m.s. Esju (áætlað)	508 000	
2. Rekstrarhalli á m.s. Heklu (áætlað)	458 000	
3. Rekstrarhalli á m.s. Skjaldbreið (áætlað)	300 000	
4. Rekstrarhalli á m.s. Herðubreið (áætlað)	300 000	
5. Hluti strandferðanna af skrifstofukostnaði Skipaútgæðarinnar	390 000	
6. Eftirlaun	10 000	
7. Afskriftir skulda	10 000	
		1 976 000
II. Til flóabáta og vöruflutninga		878 000
Skipaútgætur ríkisins hefur yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggi efnahags- og rekstrarreikningur 1948 frá útgætur þessara báta, ef styrk-		

upphæð til þeirra það ár hefur numið yfir 1000 kr. Ferða-áætlun 1949 og flutningsgjaldskrá sé samþykkt af pósthöfudingum ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess báts, er styrks nýtur úr ríkissjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja pósthöfudingjaldslaust, sé þess krafist.

Eigi skal styrkurinn greiddur að fullu, fyrr en skilríki hafa legið fyrir Skipaútgæð ríkisins um afkomu hlutaðeigandi báta á styrktímabilinu, þeirra er varanlegum samgöngum halda uppi á ákveðnu svæði, svo að sýnt sé, að styrksins hefur verið þörf, eins og hann var ákveðinn.

III. Áætlunarbifreiðar á vegum pósthöfnarinnar:

1. Laun starfsmanna:

a. Grunnlaun	418660
b. Verðlagsuppbót	837320

1 255 980

2. Gisti- og fæðiskostnaður bifreiðarstjóra	30 000
3. Benzín og olíur	270 000
4. Varahlutir, efni og aðkeyptar viðgerðir	830 000
5. Húsaleiga	50 000
6. Skattar og váttrygging	350 000
7. Vextir	180 000
8. Ýmis kostnaður	119 020
9. Fyrning, 16.2% af bifreiðum, 10% af öðru (skemmum, verkfærum o. fl.)	465 000

3 550 000

— Tekjur af fargjöldum og flutningsgjöldum

3 550 000

IV. Ferðaskrifstofa ríkisins:

1. Skrifstofukostnaður:

a. Laun:

1. Grunnlaun	67500
2. Verðlagsuppbót	135000

202500

b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting

30000

c. Annar kostnaður

35000

267 500

2. Landkynning

65 000

3. Kostnaður á Keflavíkurflugvelli:

a. Laun:

1. Grunnlaun	14400
2. Verðlagsuppbót	28800

43200

b. Annar kostnaður

30000

73 200

		kr.	kr.
4. Hótel- og bifreiðaeftirlit		12 000	
5. Upplýsingastofa á Akureyri		25 000	
6. Vegna samninga við bifreiðastöð Íslands		15 000	
		457 700	
÷ Tekjur:			
1. Af afgreiðslu bifreiða	135000		
2. Hagnaður af ferðalögum	65000		
3. Af minjagripasölu	45000		
4. Af pakkageymslu	12700		
		257 700	
Rekstrarhalli greiddur úr sérleyfissjóði		200 000	
Samtals B.		. . .	2 854 000
<i>C. Vitamál og hafnargerðir.</i>			
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	137200		
b. Verðlagsuppbót	274400		
	411600		
÷ hluti af launum verkfræðinga o. fl.			
færður á hafnir	141600	270 000	
2. Annar skrifstofukostnaður		45 000	
3. Ferðakostnaður og fæðispeningar		15 000	
			330 000
II. Laun vitavara:			
a. Grunnlaun		78 000	
b. Verðlagsuppbót		156 000	
c. Aukagæzla og aðstoð		26 000	
			260 000
III. Rekstrarkostnaður vitanna:			
a. Vitaskipið		550 000	
b. Vitarnir		450 000	
			1 000 000
IV. Viðhald og endurbætur vitanna			100 000
V. Sjómerki og viðhald sæluhúsa			25 000
VI. Til áhalda			500 000
VII. Fyrning			80 000
VIII. Til hafnarmannvirkja:			
1. Akranes		300 000	
2. Akureyri		100 000	
3. Bildudalur		50 000	
4. Bolungavík		100 000	
5. Dalvík		50 000	
6. Eskifjörður		50 000	
7. Flateyri		50 000	
8. Grindavík		50 000	
9. Grundarfjörður		25 000	
10. Hafnarfjörður		150 000	

13. gr.

		13. gr.	39 25. maí
		kr.	kr.
11.	Hofsós	100 000	
12.	Hrisey	30 000	
13.	Húsavík	200 000	
14.	Höfn í Hornafirði	150 000	
15.	Ísafjörður	180 000	
16.	Neskaupstaður	70 000	
17.	Ólafsfjörður	200 000	
18.	Ólafsvík	50 000	
19.	Patreksfjörður	300 000	
20.	Sandgerði	100 000	
21.	Sauðárkrókur	200 000	
22.	Seyðisfjörður	65 000	
23.	Siglufjörður	100 000	
24.	Skagaströnd	200 000	
25.	Stykkishólmur	80 000	
26.	Vestmannaeyjar	150 000	
27.	Vogar	100 000	
28.	Þorlákshöfn	180 000	
29.	Þórshöfn	70 000	
30.	Landshöfnin í Njarðvíkum og Keflavík	300 000	
IX. Til lendingarbóta:			3 750 000
1.	Bakkafjörður	60 000	
2.	Blönduós	40 000	
3.	Borgarfjörður	35 000	
4.	Breiðdalsvík	35 000	
5.	Drangsnes	40 000	
6.	Eyrbakkí	35 000	
7.	Flatey á Breiðafirði	50 000	
8.	Flatey á Skjálfanda	40 000	
9.	Gerðar í Garði	10 000	
10.	Grenivík	40 000	
11.	Grimsey	40 000	
12.	Grunnavík	20 000	
13.	Hafnarnes	10 000	
14.	Hafnir í Höfnum	20 000	
15.	Haganesvík	20 000	
16.	Hellnar	10 000	
17.	Hnífsdalur	40 000	
18.	Hólmavík	35 000	
19.	Hvammstangi	35 000	
20.	Kaldrananess	25 000	
21.	Kópasker	20 000	
22.	Króksfjarðarnes	20 000	
23.	Mjóifjörður	10 000	
24.	Reykjanes v. Ísafjörð	10 000	
25.	Salthólmavík	10 000	
26.	Staðarfell	10 000	
27.	Stokkseyri	35 000	
28.	Stöðvarfjörður	40 000	
29.	Suðureyri	35 000	
30.	Súðavík	15 000	

	kr.	kr.
31. Svalbarðseyri	30 000	
32. Tálknafjörður	30 000	
33. Vatnsfjörður	20 000	
34. Vopnafjörður	60 000	985 000
X. Til hafnarbótasjóðs samkvæmt lögum		1 500 000
XI. Til ferjubafna:		
1. Í Hvalfirði	235 000	
2. Í Hornafirði	125 000	
3. Á Brjánslæk	50 000	410 000
Samtals C. ...	. . .	8 940 000
<i>D. Flugmál.</i>		
I. Stjórn, skrifstofukostnaður og sameiginlegur kostnaður flugráðs, flugvallastjóra og flugmálastjóra		525 000
II. Reykjavíkurflugvöllur:		
1. Þátttaka í lendingarstjórn	151 300	
2. Slökkvistöð	157 200	
3. Sjóflughöfn	95 200	
÷ Þátttaka annarra flugvalla, 40%	38 080	
	57 120	
4. Vélaverkstæði	268 720	
÷ Þátttaka annarra flugvalla, 40%	107 488	
	161 232	
5. Viðhald og varðveisla á mannvirkjum vallarins og hreinsun hans:		
a. Laun verkamanna og bifvélastjóra ..	600 000	
b. Laun smiða	130 000	
÷ Þátttaka annarra flugvalla, 40%	52 000	
	78 000	
c. Efni	250 000	
	928 000	
6. Eldsneyti vinnuvéla	100 000	
7. Annar kostnaður	50 000	
		1 604 852
III. Aðrir flugvellar:		
a. Laun, viðhald, endurbætur o. fl.	550 000	
b. Þátttaka í kostnaði við II. 3., 4. og 5.	218 368	
		768 368
IV. Flugumferðarstjórn:		
1. Laun og annar kostnaður	502 200	
2. Fyrning	185 000	
	687 200	
÷ Þátttaka Reykjavíkurflugvallar vegna lendingarstjórnar	151 300	
	535 900	
÷ Alþjóðatillag, 82½%	442 117	
		93 783

	kr.	kr.
V. Loranstöðin á Reynisfjalli	468 000	
÷ Alþjóðatillag, 95%	444 600	
		23 400
VI. Rekstur fjarskiptistöðva		220 000
VII. Blindflugskólinn	40 000	
÷ Tekjur	30 000	
		10 000
VIII. Ferðakostnaður og mælingar		75 000
IX. Kostnaður við flugmálaráðstefnur og alþjóðaflug- málastofnun:		
1. Framlag til ICAO	58 000	
2. Ferðakostnaður	28 000	
		86 000
X. Þjálfun nema í flugumferðarstjórn, laun nemanna:		
1. Grunnlaun	26 400	
2. Verðlagsuppbót	52 800	
		79 200
XI. Styrkir til námsmanna og starfsemi áhugamanna ..		80 000
XII. Eftirlit með flugvélum og læknisskoðun flugmanna		30 000
XIII. Kostnaður landssímans vegna flugþjónustunnar (áætlað)	2 648 000	
÷ Alþjóðatillag, 82½%	2 184 600	
		463 400
XIV. Kostnaður Íslands við veðurþjónustu vegna milli- landaflugs, fært af 15. gr. B. IV. 2.		99 200
		4 158 203
Tekjur af flugvöllum eru áætlaðar:		
1. Af Reykjavíkurflugvelli	750 000	
2. Af Keflavíkurflugvelli	1 250 000	
3. Af Vestmannaeyjaflugvelli	20 000	
4. Af Melgerðisflugvelli	10 000	
		2 030 000
Samtals D. ...	. . .	2 128 203

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Kirkjumál.</i>		
I. Biskupsembættið:		
1. Laun biskups og starfsmanna á skrifstofu hans:		
a. Grunnlaun	25800	
b. Verðlagsuppbót	51600	
		77 400
2. Ljós og hiti í biskupsbústaðnum		4 500
3. Risna:		
a. Grunnlaun	2000	
b. Verðlagsuppbót	4000	
		6 000
4. Annar skrifstofukostnaður		12 000
5. Ferðakostnaður biskups		8 000
		107 900
II. Embætti sóknarpresta og prófaste:		
1. Laun sóknarpresta:		
a. Grunnlaun	878550	
b. Verðlagsuppbót	1757100	
		2 635 650
2. Laun prófaste:		
a. Grunnlaun	13800	
b. Verðlagsuppbót	27600	
		41 400
3. Embættiskostnaður presta:		
a. Grunnlaun	67650	
b. Verðlagsuppbót	135300	
		202 950
4. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum á prests-		
setrum		250 000
5. Prestmötuandvirði, úttektarkostnaður á prests-		
setrum, vextir af seldri prestmötu, jarðabóta-		
greiðslur o. fl., sem áður var greitt úr prestlauna-		
sjóði (áætlað)		30 000
6. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafa-		
prestar og prestsekkjur njóta samkv. lögum		31 000
		3 191 000
III. Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:		
1. Grunnlaun	9 000	
2. Verðlagsuppbót	18 000	
3. Ferðakostnaður	2 400	
		29 400
IV. Til eflingar kirkjusöngs skv. ráðstöfun söngmálastjóra		22 500
V. Til að gefa út ársskýrslu þjóðkirkjunnar		1 250
VI. Til styrktar málgagni fyrir hina íslensku þjóðkirkju		5 000
Samtals A ...	. . .	3 357 050
<i>B. Kennslumál.</i>		
I. a. Háskólinn:		
1. Laun kennara og annarra starfsmanna:		
a. Grunnlaun	383850	
b. Verðlagsuppbót	751700	
		1 135 550

		kr.	kr.	39 25. maí
2. Til risnu háskólarektors:				
a. Grunnlaun	2500			
b. Verðlagsuppbót	5000			
		7 500		
3. Hiti, ljós og ræsting		185 000		
4. Námsstyrkir		200 000		
5. Húsaleigustyrkir		50 000		
6. Til rannsóknastofu í líffæra- og lífeðlisfræði		26 000		
7. Til tannlækningastofu		16 000		
8. Til rannsóknarstofu í lyfjafræði		7 000		
9. Til rannsóknarstofu í heilbrigðisfræði		7 000		
10. Til aukakennslu fyrir tannlæknanema		16 000		
11. Til verkfræðideildar, tímakennsla o. fl.		55 000		
12. Til áhaldakaupa læknadeildar		5 000		
13. Til námskeiða og heimsókna erlendra vís- indamanna		30 000		
14. Námskeið í uppeldis- og kennslufræðum		20 000		
15. Ýmis útgjöld		80 000		
			1 840 050	
b. Tilraunastofa háskólans á Keldum:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	56900			
b. Verðlagsuppbót	113800			
		170 700		
2. Annar kostnaður		100 000		
		270 700		
÷ Tekjur		84 000		
			186 700	
II. Til styrktar íslenskum námsmönnum erlendis:				
a. Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum		150 000		
b. Námsstyrkur samkv. ákvörðun menntamálaráðs ..		350 000		
Styrkurinn er bundinn því skilyrði, að þeir, sem styrks njóta, inni af hendi að loknu námi minnst 5 ára þjónustu í þágu landsins, ella endurgreiði þeir styrkinn.				
c. Til þess að starfrækja leiðbeiningaskrifstofu um nám erlendis, skv. nánari ákvörðun menntamála- ráðuneytisins		13 500		
d. Til Elíasar Eyvindssonar, til svæfingarnáms í Ameríku (lokagreiðsla)		12 000		
e. Til stúdentaskipta o. fl. samkv. ráðstöfun stúdenta- ráðs		10 000		
			535 500	
III. Fræðslumálastjóraembættið:				
1. Laun:				
a. Grunnlaun	69600			
b. Verðlagsuppbót	139200			
		208 800		
2. Annar kostnaður		65 000		
			273 800	

		kr.	kr.
IV. Menntaskólinn í Reykjavík:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	129900		
2. Verðlagsuppbót	259800		
		389 700	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	120249		
2. Verðlagsuppbót	240498		
		360 747	
c. Hiti, ljós og ræsting		90 000	
d. Viðhald húsa og áhalda		60 000	
e. Náms- og húsaleigustyrkir		20 000	
f. Styrkur til bókasafns skólans		3 000	
g. Styrkur til bókasafnsins Íþöku		2 000	
h. Til prófdómara		25 000	
i. Vegna kostnaðar við skólastjórn:			
1. Grunnlaun	2000		
2. Verðlagsuppbót	4000		
		6 000	
j. Annar kostnaður		45 000	
k. Fyrning		3 540	
			1 004 987
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	135350		
2. Verðlagsuppbót	270700		
		406 050	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	76000		
2. Verðlagsuppbót	152000		
		228 000	
c. Hiti, ljós og ræsting		75 000	
d. Viðhald húsa og áhalda		30 000	
e. Námsstyrkir		7 500	
f. Til bóka og áhalda		5 000	
g. Vegna kostnaðar við skólastjórn:			
1. Grunnlaun	2000		
2. Verðlagsuppbót	4000		
		6 000	
h. Annar kostnaður		45 000	
i. Fyrning		3 160	
			805 710
VI. Kennaraskólinn:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	79500		
2. Verðlagsuppbót	159000		
		238 500	
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	18000		
2. Verðlagsuppbót	36000		
		54 000	

		14. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
c.	Hiti, ljós og ræsting	10 000		
d.	Bækur og áhöld	10 000		
e.	Námsstyrkir	15 000		
f.	Viðhald húsa og áhalda	15 000		
g.	Annar kostnaður	50 000		
h.	Fyrning	1 090		
			393 590	
VII. Stýrimannaskólinn:				
a.	Föst laun:			
1.	Grunnlaun	39000		
2.	Verðlagsuppbót	78000		
			117 000	
b.	Stundakennsla:			
1.	Grunnlaun	41200		
2.	Verðlagsuppbót	82400		
			123 600	
c.	Hiti, ljós og ræsting	45 000		
d.	Til áhaldakaupa	10 000		
e.	Til námskeiða utan Reykjavíkur	40 000		
f.	Annar kostnaður	17 000		
g.	Fyrning	700		
			353 300	
VIII. Vélstjóráskólinn:				
a.	Föst laun:			
1.	Grunnlaun	35100		
2.	Verðlagsuppbót	70200		
			105 300	
b.	Stundakennsla:			
1.	Grunnlaun	25200		
2.	Verðlagsuppbót	50400		
			75 600	
c.	Hiti, ljós og ræsting	36 500		
d.	Annar kostnaður	22 500		
e.	Til að semja kennslubækur í vélfræði	25 000		
			264 900	
IX. Sjómannaskólahúsið:				
a.	Laun húsvarðar:			
1.	Grunnlaun	8000		
2.	Verðlagsuppbót	16000		
			24 000	
b.	Annar kostnaður		215 000	
c.	Opinber gjöld		10 000	
d.	Fyrning		10 000	
			259 000	
Endurgreiddur kostnaður af hita og ræsting		150000		
Húsaleiga		64400		
			214 400	
X. Búnaðarkennsla:			44 600	
1.	Bændaskólinn á Hólum:			
a.	Föst laun:			
1.	Grunnlaun	37200		
2.	Verðlagsuppbót	74400		
		111600		

		kr.	kr.
b. Stundakennsla:			
1. Grunnlaun	10800		
2. Verðlagsuppbót	21600		
		32400	
c. Til verklegs náms		20000	
d. Hiti, ljós og ræsting		30000	
e. Til verkfærakaupa		20000	
f. Til viðhalds		25000	
g. Til endurbóta á fjósi staðarins		70000	
h. Til kennsluáhalda		5000	
i. Annar kostnaður		15000	
j. Fyrning		1226	
		330 226	
2. Bændaskólinn á Hvanneyri:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	55200		
2. Verðlagsuppbót	110400		
		165600	
b. Til verklegs náms		20000	
c. Hiti, ljós og ræsting		50000	
d. Til verkfærakaupa		25000	
e. Til verkfærasafns		1000	
f. Annar kostnaður		50000	
g. Til viðgerðar á fjósi staðarins		70000	
h. Til viðgerðar á leikfimiðhúsi		25000	
i. Fyrning		2300	
j. Til framhaldsdeildar		40000	
		448 900	
3. Garðyrkjuskólinn á Reykjum:			
a. Föst laun:			
1. Grunnlaun	30000		
2. Verðlagsuppbót	60000		
		90000	
b. Hiti, ljós og ræsting		15000	
c. Til kennsluáhalda og verkfærakaupa		30000	
d. Viðhald skólahúsa		25000	
e. Annar kostnaður		10000	
f. Fyrning		2500	
		172 500	
XI. Iðnfræðsla:			
a. Til iðnskólahalds		250 000	
Ríkisstjórnin úthlutar styrk þessum að fengnum tillögum fræðslumálastjóra og Landssambands iðnaðarmanna, þó ekki yfir ¼ rekstrarkostnaðar til hvers skóla.			
Iðnskólarnir skulu senda fræðslumálastjórninni skýrslu um starf sitt.			
b. Til framhaldsnáms erlendis		30 000	
			280 000

951 626

		14. gr.		39
		kr.	kr.	25. maí
XII. Verzlunarskólar o. fl.:				
a. Til Verzlunarskóla Íslands:				
130 króna styrkur með verðlagsuppbót fyrir hvern nemanda allt að		144 300		
b. Til Samvinnuskólans:				
130 króna styrkur með verðlagsuppbót fyrir hvern nemanda allt að		23 400		
c. Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda:				
1. Grunnlaun	500			
2. Verðlagsuppbót	1000			
		1 500		
			169 200	
XIII. Almenn barnafræðsla:				
1. Laun kennara í föstum skólum:				
a. Grunnlaun	2000000			
b. Verðlagsuppbót	6000000			
		8 000 000		
2. Laun farkennara:				
a. Grunnlaun	300000			
b. Verðlagsuppbót	800000			
		1 100 000		
3. Til aukakennara og stundakennslu		50 000		
4. Til kennslueftirlits:				
a. Laun:				
1. Grunnlaun	52800			
2. Verðlagsuppbót	105600			
		158400		
b. Ferðakostnaður	50000			
		208 400		
5. Til framkvæmdar sundskyldu í barnaskólum samkvæmt tillögum íþróttafulltrúa		250 000		
6. Styrkur til byggingar barnaskóla, íbúða fyrir skólastjóra og kaupa á skólabílum		2 000 000		
7. Til fyrrv. barnakennara eftir till. fræðslumálavistjóra:				
a. Grunnlaun	13000			
b. Verðlagsuppbót	26000			
		39 000		
8. Ráðskonukaup við heimavistarbarnaskóla:				
a. Grunnlaun	55000			
b. Verðlagsuppbót	110000			
		165 000		
9. Akstur skólabarna		30 000		
10. Endurgreiðsla á ¼ rekstrarkostnaðar barnaskóla (áætlað)		1 500 000		
11. Styrkur til tímaritanna „Menntamál“ og „Heimili og skóli“, kr. 3000 til hvors		6 000		
12. Gjöld skv. 112. og 113. gr. laga um almannatryggingar		140 000		
13. Til kennaranámskeiða		10 000		
			13 498 400	

XIV. Gagnfræðamenntun:

1. Til alþýðuskólans á Eiðum:

a. Laun:

1. Grunnlaun	24000
2. Verðlagsuppbót	48000

72000

b. Til verklegs náms og aukakennslu:

1. Grunnlaun	6000
2. Verðlagsuppbót	12000

18000

c. Hiti, ljós og ræsting 40000

d. Til kennsluáhalda 2500

e. Viðhald 22500

f. Annar kostnaður 10000

g. Fyrning 800

165 800

2. Til héraðs- og gagnfræðaskóla:

a. Grunnlaun 800000

b. Verðlagsuppbót 1600000

c. Hluti rikissjóðs af öðrum rekstrar-
kostnaði og stundakennslustyrkur ... 800000

3 200 000

3. Styrkur til byggingar gagnfræða- og héraðsskóla

1 400 000

4. Til námsstjóra við framhaldsskóla:

a. Grunnlaun 10200

b. Verðlagsuppbót 20400

30600

c. Ferðakostnaður 6000

36 600

5. Til Snorragarðs í Reykholti 10 000

6. Til Skallagrímgarðs í Borgarnesi 1 000

7. Til unglingafræðslu eftir tillögum fræðslumála-
stjóra 80 000

8. Til bókasafna við héraðsskóla 3 600

9. Til handíðaskólans:

a. Grunnstyrkur 35500

b. Verðlagsuppbót 71000

c. Annar kostnaður 41200

147 700

10. Til námsflokkastarfsemi undir eftirliti fræðslu-
málastjórnarinnar:

a. Grunnstyrkur 23850

b. Verðlagsuppbót 47700

71 550

11. Til útgáfu námsbóka fyrir gagnfræðaskóla

25 000

5 141 250

XV. Húsmæðrafræðsla:

1. Til húsmæðraskóla:

a. Grunnlaun 220000

b. Verðlagsuppbót 440000

c. Hluti rikissjóðs í öðrum rekstrar-
kostnaði 240000

900 000

		kr.	kr.
2. Til byggingar húsmæðraskóla		400 000	
3. Til húsmæðrakennaraskólans:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	19467		
2. Verðlagsuppbót	38933		
		58400	
b. Stundakennsla og aðstoð	17000		
c. Annar kostnaður	48000		
		123 400	
4. Til námsstjóra:			
a. Grunnlaun	6000		
b. Verðlagsuppbót	12000		
		18000	
c. Ferðakostnaður	5000		
		23 000	
5. Til útgáfu námsbóka fyrir húsmæðraskóla		10 000	
			1 456 400
XVI. Til íþróttamála:			
1. Til íþróttakennaraskóla ríkisins:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	18000		
2. Verðlagsuppbót	36000		
		54000	
b. Stundakennsla	20000		
c. Íþróttatæki	5000		
d. Ræsting og húsaleiga	20000		
e. Lagfæring íþróttavalla	25000		
		124 000	
2. Til íþróttasjóðs		500 000	
3. Til Íþróttasambands Íslands til þess að hafa fastráðinn framkvæmdastjóra		8 000	
4. Laun Ólafs Pálssonar til eftirlits með sundkennslu og til prófdómarastarfa:			
a. Grunnlaun	2925		
b. Verðlagsuppbót	5850		
		8 775	
5. Laun Lárusar Rist, sundkennara:			
a. Grunnlaun	2600		
b. Verðlagsuppbót	5200		
		7 800	
6. Til íþróttaskóla Sigurðar Greipssonar:			
a. Grunnstyrkur	5000		
b. Verðlagsuppbót	10000		
		15 000	
7. Til ferðakennslu í íþróttum		20 000	
8. Til útgáfu handbóka um skólaíþróttir		5 000	
			688 575
XVII. Til kennslu heyrnar- og málleysingja:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	26400		
b. Verðlagsuppbót	52800		
		79 200	

		kr.	kr.
2.	Fæðiskostnaður	48 500	
3.	Kaup starfsstúlkna	38 500	
4.	Aukakennsla	24 200	
5.	Annar kostnaður	44 550	
6.	Fyrning	550	
			235 500
XVIII.	Til blindrastarfsemi		15 000
Ríkisstjórnin skipti styrknum milli Blindravinafélagsins og Blindrafélagsins.			
XIX.	Til Geirs Þormars, tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl:		
a.	Grunnstyrkur	900	
b.	Verðlagsuppbót	1 800	2 700
XX.	Til Kristjáns Geirmundssonar til að setja upp fugla fyrir náttúrugripasafnið og skóla:		
a.	Grunnstyrkur	1 500	
b.	Verðlagsuppbót	3 000	4 500
XXI.	Til Hallgríms Helgasonar tónskálds, til að safna íslenzkum þjóðlögum og gefa þau út:		
a.	Grunnstyrkur	3 500	
b.	Verðlagsuppbót	7 000	
c.	Ferðakostnaður	2 000	12 500
XXII.	Til menningar- og fræðslusambands alþýðu		5 000
XXIII.	Til skáksambands Íslands		3 000
XXIV.	Til menningarsjóðs blaðamannafélags Íslands ..		10 000
XXV.	Til Alþýðusambands Íslands		10 000
XXVI.	Til Sigursveins D. Kristinssonar, til framhaldsnáms í fiðluleik		4 000
XXVII.	Til Helga Tryggvasonar til hraðritunarkennslu ..		1 200
XXVIII.	Til rannsókna á þroskastigi íslenzkra skólabarna:		
1.	Laun dr. Matthíasar Jónassonar:		
a.	Grunnlaun	10200	
b.	Verðlagsuppbót	20400	
		30 600	
2.	Annar kostnaður	41 700	72 300
XXIX.	Til styrktar erlendum námsmönnum í íslenzkum skólum, skv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		40 000
Samtals B ...		. . .	28 304 288

15. gr.

39

25. maí

Til bókmennnta, lista og vísinda er veitt:

	kr.	kr.
A. Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi.		
I. Landsbókasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	71925	
b. Verðlagsuppbót	143850	
	215 775	
2. a. Til bóka-, tímarita- og handritakaupa	100000	
b. Til bókbands	50000	
	150 000	
3. Til Þorsteins Konráðssonar	1 200	
4. Til þess að semja og prenta skrá um handrit ...	5 000	
5. Til ritaukaskrár	8 000	
6. Til samningar íslenzkrar bókaskrár	10 000	
7. Ýmisleg gjöld	11 000	
		400 975
II. Þjóðskjalasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	39900	
b. Verðlagsuppbót	79800	
	119 700	
2. Til bókbands, bóka- og handritakaupa og til umbúnaðar skjala	12 000	
3. Til að ljósmynda handrit og gefa út skjalaskrár .	15 000	
4. Ýmisleg gjöld	3 000	
		149 700
III. Þjóðminjasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	20400	
b. Verðlagsuppbót	40800	
	61 200	
2. Til aðstoðar, tímavinna	12 000	
3. Til þess að útvega gripi	10 000	
4. Til áhalda og aðgerða	5 000	
5. Til rannsókna og ferðakostnaðar	5 000	
6. Til sjóminjasafns	3 500	
7. Til viðhalds bæjarrústa í Stöng í Þjórsárdal	1 000	
8. Til endurbóta á Borgarvirki í Viðidal	5 000	
9. Til viðhalds bæjarhúsa í Glaumbæ, Burstarfelli, Grenjaðarstað, Keldum, Laufási og Gröf	50 000	
10. Til hljómplötusafns	20 000	
		172 700
IV. Náttúrugripasafnið:		
1. Laun:		
a. Grunnlaun	19200	
b. Verðlagsuppbót	38400	
	57 600	
2. Til kaupa á náttúrugripum	6 000	
3. Til kaupa á bókum, áhöldum og til viðgerða ...	8 000	
4. Til kaupa á safnhirzlum, áhöldum og tækjum ...	15 000	
5. Til rannsókna- og ferðakostnaðar	4 500	
6. Til fuglamerkinga	5 000	

		kr.	kr.
7. Til útgáfu á Acta naturalia islandica		5 000	
8. Ýmis gjöld		7 500	
V. Til Hins íslenska náttúrufraeðifélags			108 600 9 000
VI. Safnahúsið:			
1. Laun dyravarðar:			
a. Grunnlaun	6000		
b. Verðlagsuppbót	12000		
		18 000	
2. Til hita, ljósa og opinberra gjalda		22 000	
3. Til viðhalds, áhalda og ræstingar		28 000	
4. Ýmis gjöld		12 000	
5. Fyrning		3 639	
VII. Styrkir til bókasafna og lesstofa:			83 639
1. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð Stefánsson skáld hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 3245 króna grunnlaunum:			
a. Laun bókavarðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
		9735	
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
2. Til bókasafnsins á Ísafirði:			
a. Laun bókavarðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
		9735	
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
3. Til bókasafns Hafnarfjarðar, að því tilskildu, að Magnús Ásgeirsson skáld hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 3245 króna grunnlaunum:			
a. Laun bókavarðar:			
1. Grunnlaun	3245		
2. Verðlagsuppbót	6490		
		9735	
b. Annar styrkur	2500		
		12 235	
4. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði		6 250	
5. Til bókasafns Neskaupstaðar		3 750	
6. Til bókasafns Siglufjarðar		6 250	
7. Til bókasafns á Bíldudal		1 200	
8. Til bókasafns Vestmannaeyja		6 250	
9. Til iðnbókasafns í Reykjavík		2 500	
10. Til bæjarbókasafns Reykjavíkur, þó ekki yfir 1/2 kostnaðar		37 500	
11. Til bókasafna á Vífilstöðum, Kristnesi og Reykjahlundi, 2 þús. kr. til hvers		6 000	
12. Til lestrarfélags Ásólfskálasóknar, til bókakaupa vegna bruna		10 000	

	kr.	kr.
13. Til amtsbókasafnsins í Stykkishólmi	4 500	
14. Til sýslubókasafnsins á Sauðárkróki	3 000	
15. Til sýslubókasafnsins á Blönduósi	2 000	
16. Til héraðsbókasafns Suðurlands	3 000	
17. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusjóðum	11 250	
18. Til bókhlöðunnar á Húsavík	3 000	
19. Til bókasafns Akraness	3 750	
20. Til bókasafns í Flatey	1 250	
21. Til bókasafns Ólafsfjarðar	2 500	
22. Til bókasafns á Kópaskeri	1 000	
23. Til sýslunefndar V.-Ísafjarðarsýslu vegna bókasafns Sighvats Grímssonar, enda sé það geymt hjá héraðsskólanum á Núpi	1 250	
24. Til kaupa á bókum handa konunglega bókasafninu í Stokkhólmi	1 000	
25. Til lesstofu fulltrúaráðs verkalýðsfélaganna í Reykjavík	5 000	
26. Til lesstofu byggingarfélags alþýðu	1 250	
27. Til lesstofu sjómannaheimilis á Siglufirði	5 000	
28. Til lesstofu sjómannaheimilis á Raufarhöfn	1 000	
29. Til lesstofu Sjómannafélags Reykjavíkur	3 750	
30. Til lesstofu á Ísafirði	1 250	
31. Til sjómannalessstofu K. F. U. M. í Vestmannaeyjum	2 000	
32. Til sjómannalessstofu í Bolungavík	1 200	
33. Til sjómannalessstofu í Höfn í Hornafirði	1 200	
34. Til sjómannastofu í Reykjavík	20 000	
35. Til styrktarsjóðs lestrarfélaga skv. l. nr. 1 1944	50 000	
36. Byggingarstyrkir til bókasafna og lesstofa	60 000	
		305 555
VIII. Styrkir til bókaútgáfu o. fl.:		
1. Til Hins islenzka bókmenntafélags, til útgáfu fornbréfasafns og annarra rita:		
a. Grunnstyrkur	15000	
b. Verðlagsuppbót	30000	
		45 000
2. Til Þjóðvinafélagsins:		
a. Grunnstyrkur	1400	
b. Verðlagsuppbót	2800	
		4 200
3. Til Fornleifafélagsins:		
a. Grunnstyrkur	3000	
b. Verðlagsuppbót	6000	
		9 000
4. Til Sögufélagsins til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirréttardóma o. fl.:		
a. Grunnstyrkur	4000	
b. Verðlagsuppbót	8000	
		12 000
5. Til Hins islenzka fræðafélags til útgáfustarfsemi		15 000

		kr.	kr.
6.	Til Fornritaútgáfunnar:		
a.	Til útgáfu á Íslendingasögum:		
1.	Grunnstyrkur	4000	
2.	Verðlagsuppbót	8000	
		12000	
b.	Til útgáfu á Heimskringlu:		
1.	Grunnstyrkur	4000	
2.	Verðlagsuppbót	8000	
		12000	
			24 000
7.	Til útgáfustarfsemi Þjóðvinafélagsins og menningarsjóðs, til útgáfu Íslendingasögu:		
a.	Grunnstyrkur	4000	
b.	Verðlagsuppbót	8000	
		12 000	
8.	Til rímnafélagsins, til útgáfustarfsemi		10 000
9.	Til Vísindafélags Íslendinga, til útgáfu rita:		
a.	Grunnstyrkur	3000	
b.	Verðlagsuppbót	6000	
		9 000	
10.	Til útgáfu ritsins „Zoology of Iceland“		10 000
11.	Til Steins Dofra ættfræðings:		
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		15 000	
	Styrkurinn veitist með því skilyrði, að, að honum látnum, verði ættfræðihandrit hans eign Landsbókasafnsins.		
12.	Til dr. Jóns Dúasonar, vegna útgáfu rita hans:		
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		15 000	
13.	Til að þýða rit Jóns Dúasonar á enska tungu		25 000
14.	Til Ara Arnalds, til ritstarfa:		
a.	Grunnlaun	2000	
b.	Verðlagsuppbót	4000	
		6 000	
15.	Til samningar íslenzkrar samheitaorðabókar:		
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		15,000	
16.	Til samningar íslenzkrar orðabókar, gegn jafnmiklu framlagi frá Sáttmálasjóði:		
a.	Grunnstyrkur	15000	
b.	Verðlagsuppbót	30000	
		45 000	
17.	Til útgáfu héraðssagnarita, eftir tillögum heimspékideildar háskólans:		
a.	Grunnstyrkur	5000	
b.	Verðlagsuppbót	10000	
		15 000	

		15. gr.	
		kr.	kr.
			39 25. maí
18.	Til Norræna félagsins	5 000	
19.	Til íslenzkra stúdenta í Kaupmannahöfn til félags- starfsemi	1 000	
20.	Til Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn	4 000	
21.	Til ætt- og mannfræðifélagsins, til útgáfu mann- talsins frá 1816	10 000	
22.	Til héraðsskjalasafna skv. l. nr. 7 1947	5 000	
			311 200
IX.	Til skálda, rithöfunda og listamanna:		
a.	Grunnstyrkir	173 000	
b.	Verðlagsuppbót	346 000	
			519 000
		Af fé þessu skal Gunnar skáld Gunnarsson njóta 6000 kr. heiðurslauna að viðbættri verðlagsuppbót. Að öðru leyti skal 4 manna nefnd, kosin af Alþingi, skipta fjárhæð þessari.	
X.	Styrkur til myndlistarskóla Félags íslenzkra fri- stundamálara		10 000
XI.	Til Páls Hermannssonar, fyrrv. alþm., til ritstarfa:		
a.	Grunnlaun	3 500	
b.	Verðlagsuppbót	7 000	
			10 500
XII.	Til Jóns Leifs tónskálds		5 000
XIII.	Til vísindamanna og fræðimanna samkvæmt úthlutun menntamálaráðs:		
a.	Grunnstyrkur	30 000	
b.	Verðlagsuppbót	60 000	
			90 000
XIV.	Til leiklistarstarfsemi:		
1.	Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur ..	30 000	
2.	Til leikskóla samkvæmt úthlutun menntamála- ráðherra	25 500	
3.	Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Akureyrar ..	6 000	
4.	Til leikfélags Hafnarfjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Hafnarfjarðar	3 000	
5.	Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Ísafjarðar ..	1 500	
6.	Til leikfélags Sauðárkróks, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	
7.	Til leikfélags Vestmannaeyja, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Vest- mannaeyja	1 500	
8.	Til leikfélags á Siglufirði, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	
9.	Til leikfélags Dalvíkur, gegn að minnsta kosti jafn- miklu framlagi annars staðar að	1 000	

	kr.	kr.
10. Til leikfélags Eyrarbakka, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 000	
11. Til leikfélags Akraness, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	1 500	74 000
XV. Til tónlistarstarfsemi:		
1. Til Tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur:		
a. Grunnstyrkur	15000	
b. Verðlagsuppbót	30000	
	45 000	
2. Til tónlistarskóla á Akureyri, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annars staðar að	20 000	
3. Til hljómsveitar Reykjavíkur	2 000	
4. Til Lúðrasveitar Reykjavíkur, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að	25 000	
5. Til Lúðrasveitar Akureyrar, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að	10 000	
6. Til Páls Ísólfssonar, til þess að starfa að tónlistarmálum og efla skilning alþýðu á tónmennt:		
a. Grunnlaun	4620	
b. Verðlagsuppbót	9240	
	13 860	
7. Til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur ókeypis kennslu í orgelleik, hljómfraði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum, með umsjá söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:		
a. Grunnlaun	1950	
b. Verðlagsuppbót	3900	
	5 850	
8. Til sambands íslenzkra karlakóra:		
a. Grunnstyrkur	6000	
b. Verðlagsuppbót	12000	
	18 000	
9. Til landssambands blandaðra kóra og kvennakóra:		
a. Grunnstyrkur	3000	
b. Verðlagsuppbót	6000	
	9 000	
10. Greiðsla upp í ferðakostnað tónlistarfélagsskórsins til Danmerkur á síðastl. sumri	25 000	173 710
XVI. Til Guðrúnar Á. Símonar, til söngnáms erlendis		6 000
XVII. Til Þorsteins Hannessonar söngvara		6 000
XVIII. Til Þórunnar Jóhannsdóttur, til tónlistarnáms erlendis		6 000
XIX. Til Gerðar Helgadóttur, til myndlistarnáms		4 000
XX. Til Hermanns Pálssonar, til náms í keltneskum fræðum		6 000
XXI. Til Guðmundar Eliassonar, til framhaldsnáms í höggmyndalist		4 000

		kr.	kr.	39 25. maí
XXII.	Til listasafns Einars Jónssonar:			
1.	Laun Einars Jónssonar:			
a.	Grunnlaun	8245		
b.	Verðlagsuppbót	16490		
		24 735		
2.	Til eldiviðar og ljósa	7 000		
3.	Ýmis gjöld	20 000		
4.	Fyrning	711		
			52 446	
XXIII.	Til Guðjóns Samúelssonar, í viðurkenningarskyni fyrir að uppgötva aðferð við múrhúðun, fjórða greiðsla af fimm		10 000	
XXIV.	Til eflingar menningarsambandi við Vestur-Íslendinga		8 000	
	(Þar af 5000 kr. til Þjóðræknisfélags Íslendinga.)			
XXV.	Kostnaður við friðun Þingvalla, sbr. lög nr. 59 1928		8 000	
XXVI.	Til umbóta á Þingvöllum		50 000	
XXVII.	Til að reisa í Skáholti minnismerki Einars Jónssonar myndhöggvara um Jón Arason, fyrri greiðsla		15 000	
XXVIII.	Til Vesturheimsblaðanna Lögbergs og Heimskringlu 10 000 til hvors		20 000	
	Samtals A. ...	. . .	2 619 025	
<i>B. Til ýmissa rannsókna í opinbera þágu o. fl.</i>				
I.	Atvinnudeild háskólans:			
1.	lönaðardeild:			
a.	Laun:			
1.	Grunnlaun	106600		
2.	Verðlagsuppbót	213200		
		319800		
b.	Annar kostnaður	190000		
		509800		
	÷ Tekjur af rannsóknum	230000		
			279 800	
2.	Fiskideild:			
a.	Laun:			
1.	Grunnlaun	70800		
2.	Verðlagsuppbót	141600		
		212400		
b.	Annar kostnaður	205000		
			417 400	
3.	Landbúnaðardeild:			
a.	Laun:			
1.	Grunnlaun	60700		
2.	Verðlagsuppbót	121400		
		182100		
b.	Annar kostnaður	144000		
			326 100	

		kr.	kr.
c. Fjárræktarþúið á Hesti:			
1. Laun	52900		
2. Annar kostnaður	39500		
	<u>92400</u>		
÷ Tekjur	50700	41 700	
d. Tilraunastöðin á Úlfarsá:			
1. Laun	36040		
2. Annar kostnaður	45760		
	<u>81800</u>		
÷ Tekjur	12000	69 800	
e. Tilraunabúið í Engey:			
1. Laun	44520		
2. Annar kostnaður	34000		
	<u>78520</u>		
÷ Tekjur	50000	28 520	
4. Sameiginlegur kostnaður:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	27075		
2. Verðlagsuppbót	54150		
	<u>81225</u>		
b. Hiti, ljós og ræsting	50000		
c. Til viðhalds húss	25000		
d. Húsaleiga í leiguhúsnæði	48240		
e. Annar kostnaður	21500		
	<u>225965</u>		
÷ Tekjur frá happdrætti Háskóla Íslands	100000	125 965	
			1 289 285
II. Rannsóknarstofa háskólans:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	92500	277 500	
b. Verðlagsuppbót	185000	146 000	
		<u>423 500</u>	
2. Annar kostnaður		123 500	
÷ tekjur af rannsóknum			300 000
III. Til rannsóknaráðs:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	17400	52 200	
b. Verðlagsuppbót	34800	40 000	
		<u>15 000</u>	
2. Rannsóknakostnaður			
3. Til rannsóknaráðs vegna rannsókna á biksteini			107 200

		kr.	kr.
IV. Veðurstofa Íslands:			
1. Almenn veðurþjónusta:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	161392		
2. Verðlagsuppbót	322784		
	<u>484176</u>		
b. Aukavinnulaun	133193		
c. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	175250		
d. Til veðurskeyta og útvarpsveðurfregna	217700		
e. Til loftskeytatakja	10000		
f. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	28150		
g. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum .	10000		
h. Úrkomumælingar á fjöllum	10000		
i. Til jarðskjálftamælinga, stofnkostnaðar verkstæðis o. fl.	79529		
	<u>1 147 998</u>		
2. Veðurþjónusta vegna millilandaflugs:			
a. Laun:			
1. Grunnlaun	67592		
2. Verðlagsuppbót	135184		
	<u>202776</u>		
b. Aukavinnulaun	33628		
c. Veðurathugun utan Reykjavíkur	64750		
d. Veðurskeyti	180300		
e. Húsaleiga o. fl.	28150		
f. Skrifstofukostnaður	5756		
g. Ýmis kostnaður	51640		
	<u>567000</u>		
÷ endurgreiðsla frá ICAO 82,5%	467775		
Fært á 13. gr. D. XIV	99225		
	<u>1 147 998</u>		
V. Til landmælinga		50 000	
VI. Til jökulmælinga		1 500	
VII. Til sjómælinga:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	22600		
b. Verðlagsuppbót	38400		
	<u>61 000</u>		
2. Annar kostnaður	100 000		
	<u>161 000</u>		
VIII. Til húsameistara ríkisins:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	76400		
b. Verðlagsuppbót	152800		
	<u>229 200</u>		
2. Annar kostnaður	50 000		
	<u>279 200</u>		
Samtals B. ...	. . .	3 336 183	

Til atvinnumála er veitt:

	kr.	kr.
<i>A. Landbúnaðarmál.</i>		
1. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðarráðherra fjárhagsáætlun félagsins (áætlað)		1 000 000
2. Til sama, til kynnisferða bænda		10 000
3. Til búreikningaskrifstofu á vegum Búnaðarfél. Íslands		30 000
4. Gjöld samkv. jarðræktarlögum:		
a. Styrkur samkv. II. kafla jarðræktarlaganna:		
1. Grunnstyrkur (áætlað)	1200000	
2. Verðlagsuppbót (áætlað)	2400000	
	3 600 000	
b. Til vélasjóðs, lögboðið framlag	50 000	
c. Styrkur til framræslu samkv. 37. gr. jarðræktarlaga (áætlað)	600 000	
d. Til eftirlits með vélakosti ræktunarsambanda samkv. 11. gr. I. nr. 7/1945 og til námskeiða samkv. 12. gr. sömu laga (áætlað)	100 000	
e. Kostnaður við athuganir og mælingar samkv. 5. gr. sömu laga (áætlað)	75 000	
f. Til skurðgröfukaupa	100 000	
g. Styrkur samkv. 21. gr. I. nr. 7/1945, sbr. lög nr. 29/1948 (áætlað)	350 000	
		4 875 000
5. Til búfjárræktar samkv. lögum nr. 19/1948:		
a. Nautgripærækt:		
1. Almennur styrkur til nautgripæræktarfélaganna	95000	
2. Til verðlauna, gegn jafnháu framlagi annars staðar að	5000	
	100 000	
b. Sauðfjárrækt:		
1. Styrkur til sauðfjárkynbótabúa	12000	
2. Styrkur til sauðfjárræktarfélaganna	20000	
3. Til verðlauna, gegn jafnháu framlagi annars staðar að	15000	
	47 000	
c. Hrossarækt:		
1. Fóður- og girðingastyrkur	10000	
2. Styrkur til kaupa á kynbótahestum ...	8000	
3. Til verðlauna, gegn jafnháu framlagi annars staðar að	12000	
	30 000	
d. Styrkur til fóðurbirgðafélaga	60 000	
e. Sæðingarstöðvar:		
1. Stofnstyrkur	45000	
2. Rekstrarstyrkur	18000	
	63 000	
		300 000
6. Til tilraunastarfsemi í þágu landbúnaðarins:		
a. Til tilrauna í búfjárrækt	15 000	
b. Til jarðræktartilrauna á Sámsstöðum	95 300	

		16. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
c.	Til jarðræktartilrauna á Akureyri	70 200		
d.	Til jarðræktartilrauna á Hafursá	48 600		
e.	Til jarðræktartilrauna á Reykhólum	77 300		
f.	Til útgáfu tilraunaskýrslna	8 600		
			315 000	
7.	Framlag samkv. lögum um landnám, nýbyggðir og endurbyggingar í sveitum:			
a.	Samkv. 4. gr. laga nr. 35/1946, til landnáms	2 500 000		
b.	Samkv. 13. gr. sömu laga, til byggingarsjóðs	2 500 000		
			5 000 000	
8.	Til ræktunarsjóðs samkv. l. nr. 66/1947		500 000	
9.	Til fyrirhleðslu á Þverá og Markarfljóti		350 000	
10.	Til landsþurrkunar og samgöngubóta í Vestur-Landeyjum, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að		10 000	
11.	Til fyrirhleðslu á Kaldaklifsá, Svaðbælisá og Laugará undir Eyjafjöllum		50 000	
12.	Til fyrirhleðslu á Jökulsá í Lóni		127 500	
13.	Til framræslu á löndum ríkissjóðs á Stokkseyri		30 000	
14.	Til sandgræðslu:			
a.	Laun:			
1.	Grunnlaun	21000		
2.	Verðlagsuppbót	42000		
			63 000	
b.	Til sandgræðslustöðva		175 000	
c.	Til nýrra sandgræðslugirðinga		100 000	
d.	Til sandgræðslu í Meðallandi		50 000	
e.	Til sandgræðslutilrauna		10 000	
f.	Ýmis gjöld		85 000	
			483 000	
15.	Til skógræktar:			
a.	Laun:			
1.	Grunnlaun	42775		
2.	Verðlagsuppbót	85550		
			128 325	
b.	Skrifstofukostnaður		30 000	
c.	Til skógræktarféлага		125 000	
d.	Til skóggræðslu og friðunar á skóglendi, þar á meðal til skóggræðslu í Þjóðgarðinum eftir samkomulagi við Þingvallanefnd		525 000	
e.	Vextir af skuldum		5 500	
			813 825	
16.	Til mjólkurbúa og smjörslaga		250 000	
17.	Til garðyrkjufélags Íslands		2 000	
18.	Til klaksjóðs samkv. lögum nr. 36/1937		10 000	
19.	Kostnaður vegna laga nr. 112/1941, um lax- og silungsveiði:			
a.	Veiðimálastjóraembættið:			
1.	Laun:			
a.	Grunnlaun	16550		
b.	Verðlagsuppbót	33100		
			49650	
2.	Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	8000		

		kr.	kr.
3.	Ferðakostnaður	10000	
4.	Rannsóknarkostnaður og annar kostnaður	19000	
		86 650	
b.	Kostnaður vegna veiðimálanefndar, styrkur til fiskræktar og eftirlitskostnaðar	30 000	116 650
20.	Til loðdýraræktar:		
a.	Laun ráðunautar:		
1.	Grunnlaun	8400	
2.	Verðlagsuppbót	16800	
		25 200	
b.	Annar kostnaður	10 000	35 200
21.	Til dýralækna:		
a.	Laun dýralækna:		
1.	Grunnlaun	42000	
2.	Verðlagsuppbót	84000	
		126 000	
b.	Styrkur til einstakra manna til að stunda dýralækningar:		
1.	Grunnstyrkur	10500	
2.	Verðlagsuppbót	21000	
		31 500	
c.	Skrifstofukostnaður yfirdýralæknis	4 000	161 500
22.	Til kláðalækninga		3 000
23.	Kostnaður við sauðfjársjúkdómavarnir:		
a.	Sauðfjársjúkdómanefnd:		
1.	Laun forstjóra og bókara:		
a.	Grunnlaun	20700	
b.	Verðlagsuppbót	41400	
		62100	
2.	Laun nefndarmanna	15000	
3.	Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	24000	
4.	Annar kostnaður	33900	
		135 000	
b.	Bætur vegna fjárskipta	3 797 000	
c.	Kostnaður við vörzlu	600 000	
d.	Nýjar girðingar	175 000	
e.	Viðhald eldri girðinga	306 000	
f.	Rannsóknakostnaður	150 000	
g.	Uppeldisstyrkur	350 000	
h.	Flutningskostnaður	280 000	
			5 793 000
24.	Til Norræna húfræðifélagsins		1 000
	Samtals A ...	. . .	20 266 675

B. Sjávarútvegsmál.

	kr.	kr.
1. Til Fiskifélags Íslands, enda samþykki atvinnumálaráðuneytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins, og félagið sjái um útgáfu fiskimannaalmanaks á sinn kostnað		810 000
2. Til skuldaskilasjóðs vélbátæigenda		182 000
3. Til alþjóðahafrannsóknna		17 624
4. Til reikningaskrifstofu sjávarútvegsins		17 000
5. Til haf- og fiskirannsóknna		150 000

Samtals B ...

. . . 1 176 624

C. Iðnaðarmál.

1. Til Landssambands iðnaðarmanna		50 000
2. Til iðnlánasjóðs		300 000
3. Til iðnráða		10 000
4. Styrkur til byggingar iðnskóla í Reykjavík, % kostnaðar allt að		250 000

Fjárveitingin er bundin því skilyrði, að ríkisstjórnin láti endurskoða reikninga stofnunarinnar og árlega sé gefin skýrsla um starfsemina, samþykkt af endurskoðanda.

5. Til Halldóru Bjarnadóttur til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar:

a. Grunnlaun	2 340
b. Verðlagsuppbót	4 680

7 020

6. Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði:

a. Grunnstyrkur	900
b. Verðlagsuppbót	1 800

2 700

7. Til tóvinnuskóla Halldóru Bjarnadóttur á Svalbarðseyri við Eyjafjörð | 30 000 |

8. Til Guðmundar Kristinssonar, myndskera:

a. Grunnstyrkur	500
b. Verðlagsuppbót	1 000

1 500

9. Styrkur til sjötta norræna yrkiskólaþingsins | 100 000 |

Samtals C ...

. . . 751 220

D. Raforkumál.

I. Stjórn raforkumála:

1. Laun:

a. Grunnlaun	74130
b. Verðlagsuppbót	148260

222 390

		kr.	kr.
2. Skrifstofukostnaður		150 000	
3. Annar kostnaður		25 000	
		397 390	
÷ Tekjur		380 000	17 390
II. Til undirbúnings rannsókna og áætlana um nýjar virkjanir og raforkuframkvæmdir:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	68550		
b. Verðlagsuppbót	137100		
		205 650	
2. Skrifstofukostnaður		25 000	
3. Vatnsmælingar		50 000	
4. Mælingar og aðstoð		80 000	
5. Annar kostnaður		24 350	
		385 000	
÷ Tekjur:			
1. Endurgreiðslur frá bæjarfélögum, einstaklingum og fyrirtækjum	60000		
2. Úr raforkusjóði	280000		
		340 000	45 000
III. Rafmagnsveitur ríkisins:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	90000		
b. Verðlagsuppbót	180000		
		270 000	
2. Skrifstofukostnaður		150 000	
3. Birgðadeild		150 000	
4. Véladeild		250 000	
5. Annar kostnaður		100 000	
6. Rekstrarkostnaður rafmagnsveitna:			
a. Rafmagnsveitur ríkisins:			
1. Reykjanesveita	650000		
2. Suðurlandsveita	300000		
3. Húsavíkurveita	120000		
		1 070 000	
b. Héraðsrafmagnsveitur ríkisins:			
1. Árnesveita	85000		
2. Rangárvallaveita	190000		
3. Rafveita Egilsstaðaparps	65000		
4. Þingeyjarveita	25000		
5. Borgarfjarðarveita	25000		
		390 000	
÷ Tekjur:		2 380 000	
Birgðadeild	350000		
Véladeild	250000		
Fært á nýbyggingar	200000		
		800 000	

		kr.	kr.
Reykjanesveita	780000		
Suðurlandsveita	360000		
Húsavíkurveita	90000		
		1 230 000	
Árnesveita	90000		
Rangárvallaveita	120000		
Rafveita Egilsstaðarþorps	50000		
Þingeyjarveita	30000		
Borgarfjarðarveita	10000		
		300 000	
Bráðabirgðalán til greiðslu á rekstrarhalla 1949 ..		50 000	
		2 380 000	
IV. Til nýrra raforkuframkvæmda			2 000 000
V. Til að lána með hagkvæmum kjörum til byggingar dieselvélarafstöðva 100 hestafla og stærri, að fengnum tillögum raforkuráðs			400 000
VI. Rafmagnseftirlit ríkisins:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	68100		
b. Verðlagsuppbót	136200		
		204 300	
2. Skrifstofukostnaður		70 000	
3. Ferðakostnaður		69 000	
4. Áhaldakostnaður		30 000	
5. Annar kostnaður		20 000	
÷ Tekjur:		393 300	
Árgjöld rafveitna	200000		
Aðflutningsgjöld o. a.	160000		
		360 000	
VII. Raforkuráð:			33 300
Þóknun og skrifstofukostnaður			15 000
VIII. Raforkusjóður:			
Tillag ríkissjóðs samkv. lögum nr. 12 2. apríl 1946 ..			2 000 000
IX. Jarðboranir og gufuvirkjunarrannsóknir:			
1. Laun:			
a. Grunnlaun	40000		
b. Verðlagsuppbót	80000		
		120 000	
2. Skrifstofukostnaður		50 000	
3. Bormannalaun		375 000	
4. Rannsóknarkostnaður		115 000	
5. Annar kostnaður		415 000	
		1 075 000	
÷ Tekjur:			
Borkostnaður greiddur af einstaklingum og sveit- arfélögum		675 000	
		400 000	
6. Til bortækjakaupa		100 000	
			500 000
Samtals D.			5 010 690

Til félagsmála er veitt:

	kr.	kr.
1. Tillag til bjargráðasjóðs, samkv. l. nr. 45 1913		34 000
2. Til almannatrygginga:		
a. 1. Framlag skv. 116. gr. laga nr. 50/1946 (áætlað)	17 300 000	
2. Framlag samkv. 82. gr. III. kafla laga nr. 104/1943	3 400 000	
		20 700 000
b. Endurgreiðsla samkv. 99. gr. laga nr. 50/1946 á framlagi Lífeyrissjóðs Íslands til ellilauna og örorkubóta samkv. 78. gr. laga nr. 74/1937		260 000
3. Gjöld samkvæmt lögum nr. 87 1947, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna		15 000
4. Gjöld skv. 21., 22. og 23. gr. framfærslulaga, nr. 80 1947		20 000
5. Til styrktar- og sjúkrasjóða samkv. úthlutun félagsmálaráðuneytisins		18 000
6. Gamalmennahæli:		
a. Til elliheimilisins Grundar í Reykjavík:		
Rekstrarstyrkur	7 000	
enda greiði vistmenn, sem framfærslusveit eiga utan Reykjavíkur, ekki herra dagjald en bæjar-menn.		
b. Til níu gamalmennahæla utan Reykjavíkur, 3000 kr. til hvers	24 000	
		31 000
7. Til Sambands íslenzkra berklasjúklinga:		
a. Byggingarstyrkur	400 000	
b. Rekstrarstyrkur vegna læknislauna	32 190	
		432 190
8. Til sumardvalarheimila, dagheimila og vistarheimila fyrir börn úr bæjum og kaптúnun, gegn jöfnu framlagi annars staðar að		100 000
9. Kostnaður við barnaverndarráð		25 000
10. Til barnavinafélagsins Sumargjafar, gegn a. m. k. tvöföldu framlagi frá Reykjavíkurbæ		150 000
11. Til starfskvennaskóla Sumargjafar		20 000
12. Til barnaheimilisins Vorboðans, byggingarstyrkur ..		20 000
13. Upptökuheimilið á Elliðahvamm:		
a. Laun:		
1. Grunnlaun	30900	
2. Verðlagsuppbót	61800	
	92700	
÷ Hlunnindi	27100	
	65 600	
b. Annar kostnaður	73 500	
	139 100	
÷ Tekjur	104 000	
		35 100

		kr.	kr.	39 25. maí
14.	Til ýmiss konar líknar- og hjálparstarfsemi:			
a.	Til Rauðakross Íslands	15 000		
b.	Til Sambands íslenzkra berkla sjúklinga	3 000		
c.	Til félagsins „Heyrnarhjálp“	5 000		
d.	Til félagsins „Sjálfsbjargar“	2 000		
e.	Til mæðrastyrksnefnda	50 000		
Þar af 15 þús. kr. til mæðrastyrksnefnda utan Reykjavíkur. Ráðherra úthlutar fénu, að fengnum til- lögum mæðrastyrksnefndar í Reykjavík.			75 000	
15.	Til alþjóðaflóttamannastofnunarinnar		200 000	
16.	Til slysavarna:			
a.	Til almennra slysavarna	100 000		
b.	Til umferðaslysavarna	50 000		
			150 000	
17.	Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis		5 000	
18.	Til bindindisstarfsemi:			
a.	Til bindindisstarfsemi eftir ákvörðun dómsmála- ráðuneytisins	300 000		
Þar af til áfengisvarnanefnda 50 þús. kr.				
b.	Til Stórstúku Íslands	170 000		
Þar af til bindindisstarfsemi í skólum 15 þús. kr.				
c.	Til Péturs Sigurðssonar erindreka:			
1.	Grunnlaun	7500		
2.	Verðlagsuppbót	15000		
		22500		
3.	Ferðakostnaður	4650		
		27 150		
			497 150	
19.	Ungmennastarfsemi:			
a.	Til Ungmennafélags Íslands	15 000		
Félagið gefi ríkisstjórninni skýrslu um það, hvernig fénu er varið.				
b.	Til Bandalags skáta	4 000		
c.	Til Bandalags íslenzkra farfugla	1 500		
			20 500	
20.	Til Kvenfélagasambands Íslands, til húsmæðrafræðslu, heimilisiðnaðar og garðyrkju		125 000	
21.	Til kvennaheimilisins Hallveigarstaða, byggingarstyrkur		75 000	
22.	Til Kvenréttindafélags Íslands		15 000	
23.	Til vinnumiðlunar (áætlað)		100 000	
24.	Til jöfnunarsjóðs bæjar- og sveitarfélaga		600 000	
25.	Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna		1 200 000	
26.	Til Dýraverndunarfélags Íslands til dýraverndunar- starfsemi		5 000	
27.	Til kreppulánasjóðs bæjar- og sveitarfélaga, rekstrar- halli		3 000	
28.	Kostnaður við framkvæmd orlofslaganna		360 000	

39

25. maí

	kr.	kr.
29. Greiðsla með börnum erlendra manna skv. 3. bráða- birgðaákvæði framfærslulaga, nr. 80 1947		750 000
30. Alþjóðleg barnahjálpi		250 000
31. Tillag til International Labour Organization		33 000
32. Tillag til sameinuðu þjóðanna (UNO)		90 000
33. Tillag til Food and Agricultural Organization (FAO)		16 250
34. Tillag til World Health Organization		13 000
Samtals ...	. . .	26 443 190

18. gr.

39

25. maí

Til styrktarfjár, lögboðinna og ólögboðinna eftirlauna, biðlauna og heiðurslauna er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
a. Embættismenn	120 927,27	
b. Embættismannaækkjur	43 171,87	
	164 099,14	
Verðlagsuppbót ...	328 198,28	492 297
II. Eftirlaun auk lögboðinna eftirlauna og lífeyris, biðlaun, heiðurslaun og styrktarfé:		
a. Embættismenn og aðrir starfsmenn:		
Aðalheiður Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir .	490.00	
Ágúst H. Bjarnason, fyrrv. prófessor ..	5000.00	
Ágústa Erlends, fyrrv. símamær	1200.00	
Andrés Johnson, fornminjasafnari	6370.00	
Andrés Ólafsson, fyrrv. fiskimatsmaður	650.00	
Ari Arnalds, fyrrv. bæjarfógeti	4275.00	
Árni Gíslason, fyrrv. yfirfiskimatsmaður	1625.00	
Árni Pálsson, fyrrv. prófessor	6605.00	
Árni Thorsteinsson tónskáld	4495.00	
Árni G. Þóroddsson, fyrrv. fiskimatism.	650.00	
Arnleif Kristjánsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00	
Ásdís M. Sigurðardóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00	
Ásgeir Ásgeirsson, fyrrv. sóknarprestur	1025.00	
Ásgeir Jónsson, fyrrv. póstur	650.00	
Ásgeir Jónsson frá Gottorp	490.00	
Baldur Eyjólfsson fyrrv. póstur	650.00	
Benedikt Benjamínsson, fyrrv. póstur ..	800.00	
Benedikt Sveinsson, fyrrv. skjalavörður	9600.00	
Bergur Jónsson, fyrrv. sakadómari	7200.00	
Bergur Rósinkransson, fyrrv. skipaskoðunarm.	4000.00	
Björgvin Guðmundsson tónskáld	3000.00	
Björn Blöndal Jónsson, fyrrv. eftirlitsm.	7000.00	
Björn Einarsson	3245.00	
Björn Helgason fyrrv. fiskimatism.	650.00	
Björn Jónsson, fyrrv. póstur	325.00	
Bogi Brynjólfsson, fyrrv. sýslumaður ..	1040.00	
Brynjólfur Þorláksson, fv. söngkennari	3000.00	
Böðvar Bjarnason, fyrrv. sóknarprestur	1950.00	
Böðvar Jónsson, fyrrv. póstur	650.00	
Carl Berndsen, fyrrv. póstaðgreiðslum. .	1200.00	
Daniel Sveinsson, fyrrv. póstur	325.00	
Eggert Brandsson, fyrrv. sjómaður	1950.00	
Eggert Stefánsson söngvari	3600.00	
Einar Markússon, fyrrv. ríkisbókari ...	3245.00	
Einar Pálsson, fyrrv. sóknarprestur	1190.00	
Einar Straumfjörð, fyrrv. vitavörður ..	1625.00	
Einar E. Sæmundsson, fv. skógarvörður	4620.00	
Eiríkur Albertsson, fyrrv. sóknarprestur	6445.50	

Eiríkur Eiríksson, fyrrv. fiskimatsmaður	650.00
Eiríkur Kjerúlf, fyrrv. læknir	3600.00
Eiríkur Sigfússon, fyrrv. póstur	325.00
Eiríkur Steingrímsson, fyrrv. póstur	490.00
Erlendur Erlendsson, fyrrv. fiskimatsm.	490.00
Friðfinnur Guðjónsson, leikari	1300.00
Friðrik Bjarnason, fyrrv. barnaskólastj.	1625.00
Friðrik Hallgrímsson, fv. dómkirkjupr.	7126.83
Friðrik Jónsson, fyrrv. póstur	1056.25
Geir Sigurðsson, fyrrv. lögregluþjónn	2000.00
Gróa Dalhoff, fyrrv. símakona	1300.00
Guðbjörg Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00
Guðbjörg Þorleifsdóttir, Múlakoti	650.00
Guðbrandur Þorsteinsson, fv. vitavörður	650.00
Guðjón Hermannsson, fyrrv. póstur	490.00
Guðjón Sigurðsson, fyrrv. póstur	406.25
Guðlaugur Hansson, fv. lýsismatsmaður	650.00
Guðlaugur Sigmundsson, fyrrv. póstur	815.00
Guðmundur B. Árnason, fyrrv. bréfberi	490.00
Guðmundur Björnsson, fv. sýslumaður	1625.00
Guðmundur Davíðsson, fv. umsjónarm.	2440.00
Guðmundur Eggerz, fyrrv. sýslumaður	2925.00
Guðmundur Einarsson, fv. fiskimatsm.	490.00
Guðmundur Gestsson, fyrrv. dyravörður	1950.00
Guðmundur Gissurarson, fv. fiskimatsm.	650.00
Guðmundur Guðmundsson, fv. héraðsl.	4000.00
Guðmundur Hannesson, fv. bæjarfógeti	3600.00
Guðmundur Ólafsson, fv. fiskimatsmaður	490.00
Guðmundur Ólafsson, fyrrv. póstur	1140.00
Guðmundur Sveinbjörnsson, fyrrv. skrifstofustjóri	9302.50
Guðrún Indriðadóttir leikkona	1300.00
Gunnl. Kristmundss., fv. sandgræðslustj.	7669.68
Hafliði Sveinsson, fyrrv. póstur	490.00
Halldór Benediktsson, fyrrv. póstur	325.00
Halldór Kr. Júlíusson, fyrrv. sýslumaður	1300.00
Halldór Steinsson, fyrrv. héraðslæknir	3245.00
Hallgrímur Jónsson, fv. barnaskólastjóri	3635.00
Hannes Jónsson, fyrrv. póstur	1140.00
Haraldur Þórarinnsson, fv. sóknarprestur	723.13
Helgi Árnason, fyrrv. safnhúsvörður	1300.00
Henriette Kjær, fv. yfirhjúkrunarkona	975.00
Hjálmar Guðjónsson, fv. yfirfiskimatsm.	1625.00
Hólmgeir Jensson, fyrrv. dýralæknir	490.00
Ingibjörg Lárusdóttir, rithöfundur	815.00
Ingibjörg Loftsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00
Ingibjörg Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00
Ingibjörg Sigurðard., fv. póstafr.kona	975.00
Ingiríður Helgadóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00
Ingivaldur Nikulásson, fv. barnakennari	650.00

kr.

kr.

		kr.	kr.	39 25. maí
Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir ..	1625.00			
Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðsl., biðlaun	10200.00			
Ingólfur Jónsson, fyrrv. leiðsögumaður	815.00			
Ingvar Nikulásson, fyrrv. sóknarprestur	1115.00			
Jakob Kristínsson, fyrrv. fræðslumálastj.	6538.35			
Jakob J. Smári, fyrrv. adjunkt, biðlaun	7200.00			
Jes Á. Gíslason, fyrrv. sóknarprestur ...	815.00			
Jóhann P. Jónsson, skipherra, biðlaun	12000.00			
Jóhannes Jónasson, yfirfiskimatism., biðl.	3000.00			
Jón Árnason, fyrrv. fiskimatism.	650.00			
Jón Bach, fyrrv. dyravörður	2000.00			
Jón Benjamínsson, fyrrv. fiskimatism. ..	490.00			
Jón N. Johannessen, fyrrv. sóknarprestur	1235.00			
Jón Jónsson, fyrrv. póstur	1140.00			
Jón Stefánsson, dr. phil., London	1048.66			
Jón Sverrisson, fyrrv. fiskimatsmaður .	1625.00			
Jóna Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	490.00			
Jónas Jónsson, fyrrv. fiskimatsmaður ..	490.00			
Jónas Kristjánsson, fyrrv. héraðslæknir	1625.00			
Jónína Marteinsdóttir, fv. hjúkrunarkona	490.00			
Jósef Elíesersson, fyrrv. póstur	815.00			
Karl Finnbogason, fyrrv. barnaskólastj.	2100.00			
Karl Steingrímsson, fv. fiskimatsmaður	490.00			
Kjartan Ólafsson, fv. yfirfiskimatsmaður	2438.00			
Klemenzen Klemenzen, fv. leiðsögumaður	815.00			
Kofoed-Hansen, fyrrv. skógræktarstjóri .	2515.00			
Kristín Eiríksdóttir, fyrrv. ljósmóðir ...	490.00			
Kristinn Danielsson, fyrrv. sóknarprestur	1335.00			
Kristjana Jónsdóttir, fyrrv. ritari	2340.00			
Kristján A. Bjarnason, fyrrv. póstur ..	490.00			
Kristján Ingimundarson, fv. fiskimatism.	490.00			
Kristján Jónsson, fyrrv. póstur	325.00			
Kristján Linnét, fyrrv. bæjarfógeti	4333.45			
Kristján Þorláksson, fyrrv. vitavörður ..	650.00			
Lárus Bjarnason, fyrrv. skólastjóri	7110.00			
Lárus Rist, fyrrv. kennari	975.00			
Lárus Sigurjónsson, skáld	2440.00			
Lúðvík Hansson, fyrrv. leiðsögumaður .	650.00			
Magnús Bjarnason, fyrrv. sóknarprestur	1065.00			
Margrét Rasmus, fyrrv. skólastjóri	4495.00			
María Sigurðardóttir, fyrrv. starfsk. Alp.	490.00			
Marsibil Sigurðardóttir, fv. fiskimatskona	490.00			
Matthías Eggertsson, fv. sóknarprestur	1245.00			
Matthías Þórðarson fiskifræðingur	1950.00			
Matthías Þórðarson, fv. þjóðminjavörður	3326.17			
Njáll Guðmundsson, fyrrv. póstur	650.00			
Oddur Valentinsson, fyrrv. leiðsögum.	1200.00			
Ólafur Danielsson, fyrrv. yfirkennari ..	3245.00			
Ólafur Finsen, fyrrv. héraðslæknir	1625.00			
Ólafur Friðriksson, fyrrv. ritstjóri	2925.00			
Ólafur Guðmundsson, fyrrv. póstur	400.00			

Ólafur Thorlacius, fyrrv. héraðslæknir .	1625.00
Páll Halldórsson, fyrrv. skólastjóri	1625.00
Páll Eggert Ólason, dr. phil.	9120.00
Páll Sveinsson, fv. yfirkennari	6798.11
Pálmi Þóroddsson, fyrrv. sóknarprestur	920.00
Pétur Á. Jónsson óperusöngvari	3600.00
Pétur Thoroddsen, fyrrv. héraðslæknir	1625.00
Runólfur M. Jónsson, fv. sóknarprestur	1185.00
Runólfur Magnússon, fv. fiskimatsmaður	650.00
Sigríður Gísladóttir, fv. starfskona Alþ.	490.00
Sigríður Jónasdóttir, fv. ljósm., Miðhópi	490.00
Sigríður Jónasdóttir, fv. ljósm., Þórshöfn	490.00
Sigtryggur Guðlaugsson, fyrrv. sóknar- prestur	4495.00
Sigurbjörn Sveinsson, fv. barnakennari	3245.00
Sigurður Benediktsson, fyrrv. póstur ..	490.00
Sigurður Fr. Einarsson, fv. fiskimatsm.	490.00
Sigurður V. Guðmundsson, fv. fiskimatsm.	650.00
Sigurður Guðmundsson, fv. skólameistari	5741.49
Sigurður Jóakimsson, fv. fiskimatsm. ..	650.00
Sigurður Jónasson, fyrrv. fiskimatsm. .	490.00
Sigurður Nordal prófessor	3245.00
Sigurður Sigfússon, fyrrv. póstur	406.25
Sigurður Sigurðsson, fyrrv. barnakennari	1000.00
Sigurður Sumarliðason, fv. póstur	325.00
Sigurður Thoroddsen, fyrrv. yfirkennari	3245.00
Sigurjón Björnsson, fyrrv. fiskimatsm. .	650.00
Sigurjón Friðjónsson skáld	3245.00
Sigurjón Markússon, fyrrv. sýslumaður	4374.41
Sigurjón Rögnvaldsson, fyrrv. kennari .	325.00
Sigurjón Sumarliðason, fyrrv. póstur ..	1140.00
Skúli Árnason, fyrrv. héraðslæknir ...	1625.00
Stefán Kristinsson, fyrrv. sóknarprestur	1625.00
Stefán Þorvaldsson, fyrrv. póstur	650.00
Steingrímur Arason, fyrrv. kennari	1500.00
Sumarliði Guðmundsson, fyrrv. póstur .	815.00
Sveinn Árnason, fyrrv. fiskimatsstjóri .	3000.00
Theódór Jónsson, fyrrv. sóknarprestur	2330.00
Thorvald Krabbe, fyrrv. vitamálastjóri .	2160.00
Tómas Jónsson, fyrrv. fiskimatsmaður .	650.00
Valdimar Snævarr, fv. barnaskólastjóri	2680.00
Valgerður Steinsen, fv. spítalaráðskona	815.00
Vésteinn Árnason, fyrrv. póstur	325.00
Vigfús Einarsson, fyrrv. skrifstofustjóri	6611.70
Vigfús Sigurðsson, fyrrv. vitavörður ..	490.00
Vigfús Þórðarson, fyrrv. sóknarprestur	2500.00
Þorbjörn Þórðarson, fyrrv. héraðslæknir	1140.00
Þorkell Þorkelsson, fv. veðurstofustjóri	11100.00
Þorlákur Þorláksson, fyrrv. póstur	650.00
Þorleifur Erlendsson, fv. barnakennari	600.00
Þorsteinn Briem, fyrrv. sóknarprestur .	9000.00

kr.

kr.

Þorsteinn Gíslason, fv. fiskimatsmaður	650.00
Þorsteinn Þorsteinsson, fyrrv. póstur ..	650.00
Þorvaldur Jakobsson, fv. sóknarprestur	2070.00
Þorvaldur Þorvaldsson, fv. fiskimatsm.	650.00

408771.00

Verðlagsuppbót ... 817542.00

1 226 313

b. Ekkjur:

Aðalbjörg Jakobsdóttir	815.00
Aðalbjörg Sigurðardóttir	1950.00
Agnethe Kamban	1200.00
Ágústa Þ. Ólafsdóttir	490.00
Anína Arinbjarnardóttir	490.00
Anna Ásmundsdóttir	1000.00
Anna Bjarnadóttir	490.00
Anna Kl. Jónsson	730.00
Anna Pálsdóttir	1200.00
Anna Sigurðardóttir	2380.00
Anna Stefánsdóttir	975.00
Anna Þorgrímsdóttir	975.00
Anna Þorkelsdóttir	720.00
Arndís Sigurðardóttir	490.00
Ásdís Þorgrímsdóttir	490.00
Áslaug Thorlacius	1500.00
Ásta Einarson	975.00
Ásta Þorvaldsdóttir	490.00
Ástriður Magnúsdóttir	325.00
Ástriður Petersen	975.00
Auður Gísladóttir	831.25
Auður Jónasdóttir	3000.00
Bergljót Blöndal	1140.00
Björg Einarsdóttir	975.00
Björg Guðmundsdóttir	650.00
Björg Jónasdóttir	1140.00
Camilla Hallgrímsson	747.50
Dorothea Guðmundsson	1140.00
Eleanor Sveinbjörnsson	1950.00
Elín Guðbjörg Guðmundsdóttir	1023.75
Elínborg Vigfúsdóttir	650.00
Elisabet Jónsdóttir	490.00
Elisabet Sigurðardóttir	587.50
Ellen Einarsson	6570.00
Ellen Sveinsson	1622.50
Friða Hlíðdal	5550.00
Geirlaug Stefánsdóttir	815.00
Guðbjörg Hermannsdóttir	945.00
Guðbjörg Kristjánsdóttir	1950.00
Guðbjörg Ólafsdóttir	490.00
Guðbjörg Tómasdóttir	975.00
Guðfinna Þórðardóttir	487.50
Guðlaug Magnúsdóttir	3245.00

Guðný Þorsteinsdóttir	930.00
Guðríður Eiríksdóttir	815.00
Guðríður Helgadóttir	1110.00
Guðríður Ólafsdóttir	915.00
Guðrún Arinbjarnar	1500.00
Guðrún Egilson	3245.00
Guðrún Jónsdóttir Erlingsson	1625.00
Guðrún Hermannsdóttir	650.00
Guðrún Jóhannesdóttir	1790.00
Guðrún Jónsdóttir	1950.00
Guðrún P. Jónsdóttir	1950.00
Guðrún Oddsdóttir	1625.00
Guðrún Ragúels	490.00
Guðrún Torfadóttir	1140.00
Halldóra Þórðardóttir	975.00
Harriet Jónsson	730.00
Hedvig Blöndal	490.00
Helga Finnsdóttir	1950.00
Helga Jónsdóttir	1140.00
Helga Skúladóttir	1020.00
Helga I. Stefánsdóttir	490.00
Helga Stephensen	500.00
Hildur Björnsdóttir	1282.00
Hlín Johnson	2925.00
Hrefna Ingimarsdóttir	1200.00
Hrefna Jóhannesdóttir	975.00
Ingibjörg Jakobsdóttir	600.00
Ingibjörg Jónasdóttir	1140.00
Ingibjörg Magnúsdóttir	1140.00
Ingileif Aðils	650.00
Ingveldur Einarisdóttir	1140.00
Ingveldur Ólafsdóttir	487.50
Jóhanna Magnúsdóttir	1140.00
Jóhanna Pálsdóttir	1140.00
Jóhanna Thorlacius	490.00
Jónasína E. Hallgrimsdóttir	1400.00
Jóney Guðmundsdóttir	975.00
Júlíana Jónsdóttir	815.00
Katrín Sveinsdóttir	650.00
Kristín Guðmundsdóttir, ekkja E. Helga- sonar	975.00
Kristín Guðmundsdóttir, vitavarðarekkja	487.50
Kristín Pálsdóttir	815.00
Kristín Thorberg	600.00
Kristín Thoroddsen	600.00
Kristín Þórarinsdóttir	975.00
Kristjana Benediktsdóttir	650.00
Kristólína Kragh	650.00
Lára Bjarnadóttir	650.00
Laufey Vilhjálmisdóttir	3870.00
Líney Sigurjónsdóttir	1465.00

kr.

kr.

		18. gr.		39
		kr.	kr.	25. mai
Lydia Lúðvíksdóttir	947.50			
Magdalena Ásgeirsdóttir	200.00			
Magnea Ásgeirsson	325.00			
Margrét Árnadóttir	975.00			
Margrét Ásmundsdóttir	650.00			
Margrét Björnsdóttir	1950.00			
Margrét Jónasdóttir	1140.00			
Margrét Jónsdóttir	490.00			
Margrét Lárusdóttir	1500.00			
Margrét Kr. Lárusdóttir	650.00			
Margrét Vigfúsdóttir	490.00			
Margrét Þórðardóttir	975.00			
Margrethe Kaldalóns	4565.00			
María Guðlaugsson	1200.00			
María J. Klemenz	490.00			
Marta Þórarinsdóttir	815.00			
Nielsína Ólafsdóttir	975.00			
Ólafía Finnbogadóttir	325.00			
Ólína Snæbjörnsdóttir	1140.00			
Ólína Þorsteinsdóttir	1625.00			
Ólöf Gunnarsdóttir	325.00			
Ólöf Steingrímsdóttir	815.00			
Petrea Jónsdóttir	490.00			
Ragnheiður Bjarnadóttir	1625.00			
Ragnheiður Jónasdóttir	3000.00			
Ragnheiður Jónasson	1300.00			
Ragnheiður Straumfjörð	490.00			
Ragnheiður Torfadóttir	650.00			
Rannveig Tómasdóttir	975.00			
Rígmor Ófeigsson	1300.00			
Rósa Jónsdóttir	325.00			
Sesselja Eiríksdóttir	490.00			
Sigríður Arnljótsdóttir	1300.00			
Sigríður Finnbogadóttir	1300.00			
Sigríður Fjeldsted	975.00			
Sigríður Gísladóttir	490.00			
Sigríður Guðmundsdóttir	490.00			
Sigríður Hansdóttir	1275.00			
Sigríður H. Jensson	1300.00			
Sigríður Jónsdóttir frá Vífilstöðum ...	2450.00			
Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	815.00			
Sigríður Kjartansdóttir	1950.00			
Sigríður Snæbjörnsdóttir	815.00			
Sigríður Snæbjörnssen	1140.00			
Sigríður Steingrímsdóttir	325.00			
Sigrún Bjarnason	975.00			
Sigrún Kjartansdóttir	1140.00			
Sigurbjörg Guðmundsdóttir	325.00			
Sigurlaug G. Gröndal	650.00			
Sigurlaug Á. Knudsen	1140.00			
Soffía Hjaltested	975.00			

Sólveig Árnadóttir	490.00
Sólveig Eggerz	4132.50
Stefanía Hjaltsted	815.00
Stefanía Stefánsdóttir	400.00
Steinunn P. Eyjólfsson	863.75
Steinunn Oddsdóttir	815.00
Steinunn E. Stephensen	975.00
Súsanna Friðriksdóttir	815.00
Theódóra Thoroddsen	1950.00
Unnur Skúladóttir	1625.00
Valborg Einarsson	1625.00
Valgerður Benediktsson	3870.00
Valgerður Sveinsdóttir	1140.00
Vigdís G. Blöndal	815.00
Viktoría Bjarnadóttir	245.00
Vilborg Torfadóttir	490.00
Þóra Gísladóttir	1465.00
Þóra Sigurðardóttir	490.00
Þóra Skaptason	490.00
Þorbjörg Pálsdóttir	650.00
Þórdís Claessen	4321.33
Þórdís Ívarsdóttir	325.00
Þórhildur Eiríksdóttir Magnús	975.00
Þórunn Hafstein	650.00
Þórunn Pálsdóttir	1625.00
Þórunn Sigurðardóttir	490.00
Þórunn Þórðardóttir	300.00
Þrúður I. Jónsdóttir	600.00
Þuríður Benediktsdóttir	1630.00

200672.00

Verðlagsuppbót ... 401344.00

602 016

c. Barnastyrkir:

1. Barn Árna sál. Helgasonar, héraðslæknis, Jóhanna Margrét Árnadóttir, f. $16\frac{1}{2}$ 1924, sjúklingur 490.00
2. Barn Snorra sál. Halldórssonar, héraðslæknis, Egill Snorrason, f. $26\frac{1}{2}$ 1936 490.00
3. Barn Guðna sál. Hjörleifssonar, héraðslæknis, Guðni Ólafur Guðnason, f. $26\frac{1}{2}$ 1936 490.00
4. Barn séra Þorsteins sál. Kristjánssonar, Helgi Þorsteinsson, f. $13\frac{1}{2}$ 1936 490.00
5. Börn séra Jóns sál. Jakobssonar:
 - a. Heba Jónsdóttir, f. $1\frac{1}{4}$ 1933 490.00
 - b. Jakob Jónsson, f. $2\frac{1}{12}$ 1936 490.00
6. Börn Bergsveins sál. Haraldssonar kennara:
 - a. Hreinn Bergsveinsson, f. $\frac{9}{7}$ 1934 .. 490.00
 - b. Auður Bergsveinsdóttir, f. $2\frac{1}{2}$ 1936 490.00
 - c. Bergljót Bergsveinsdóttir, f. $\frac{5}{4}$ 1942 490.00

18. gr.

39
25. maí

	kr.	kr.
7. Barn Kristjáns sál. Kristjánssonar, skjalavarðar, Kristjana Ágústa Kristjánsdóttir, f. $2\frac{1}{2}$ 1934	165.00	
8. Barn Óskars Jónssonar, póstafrsm., Eva Óskarsdóttir, f. $1\frac{1}{4}$ 1934	490.00	
9. Börn séra Sigurðar sál. Gíslasonar á Þingeyri:		
a. Ásgeir Sigurðsson, f. $1\frac{1}{4}$ 1933 ..	490.00	
b. Jónas Sigurðsson, f. $2\frac{1}{2}$ 1935	490.00	
c. Gunnar Sigurðsson, f. $2\frac{5}{4}$ 1939 ..	490.00	
	6535.00	
Verðlagsuppbót ...	13070.00	
	19 605	1 847 934
III. Framlag ríkissjóðs skv. 10. gr. l. 101/1943 og 8 gr. l. 102/1943 (áætlað)		3 000 000
IV. Framlag ríkissjóðs samkv. 6. gr. reglug. 155/1944, sbr. reglug. 87/1945 og 4. gr. reglug. 88/1945 (áætlað)		300 000
V. Verðlagsuppbót og aukauppbót á lífeyrisgreiðslur úr lífeyrissjóði embættismanna og lífeyrissjóði barnakennara (áætlað)		200 000
Samtals ...	. . .	5 840 231

19. gr.

Til óvissra útgjalda o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
1. Til dýrtíðarráðstafana	64 640 000	
2. Til stuðnings bátaútveginum vegna veiðibrests á árinu 1948	6 500 000	
3. Til óvissra útgjalda	500 000	71 640 000
Samtals ...	. . .	71 640 000

III. KAFLI
Eignahreyfingar.

20. gr.

		kr.	kr.
Inn:			
I. Fyrningar:			
1. Samkvæmt 3. gr. A.	900 000		
2. — 11. — A.	15 000		
3. — 12. —	90 000		
4. — 13. — B.	300 000		
5. — 13. — C.	300 000		
6. — 13. — D.	300 000		
7. — 15. — B.	50 000		
8. — 16. — A.	65 000		
9. — 16. — D.	330 000		
			2 350 000
II. Væntanlega utdregið af bankavaxtabréfum			100 000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur			10 000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna			50 000
Samtals ...	. . .		2 510 000
Út:			
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:			
1. Ríkissjóðslán:			
a. Innlend lán	15454339		
b. Lán í dönskum krónum	380724		
		15 835 063	
2. Lán ríkisstofnana:			
a. Landssíminn (3. gr. A. 2)	600000		
b. Ríkisútvarpið (3. gr. A. 5)	33525		
c. Trésmiðja ríkisins (3. gr. A. 10.) ..	75000		
d. Skógrækt ríkisins (16. gr. A. 15)	52000		
		760 525	
			16 595 588
II. Útlagðir vextir og afborganir af ýmsum lánum með ríkisábyrgð, sem eru í vanskilum (áætlað)			4 000 000
III. Til eignaaukningar landssímans (3. gr. A. 2)			2 250 000
IV. Til bygginga á jörðum ríkisins (3. gr. B.)			200 000

		20. gr.		39 25. maí
		kr.	kr.	
V.	Til byggingar varðskipa, þar af endurveiting ónotaðra fjárveitinga frá 1947 kr. 645000 og frá 1948 kr. 850000 (11. gr. A. 9.)		2 000 000	
VI.	1. Til viðbótarhúsnæðis við rikisspítalana (12.gr.III.)	1 000 000		
	2. Til byggingar fávitahælis (12. gr. III.)	100 000	1 100 000	
VII.	Til byggingar nýrra vita (13. gr. C)		700 000	
VIII.	Til flugvallagerða og lendingarbóta fyrir flugvélar (13. gr. D.)		1 250 000	
IX.	1. Til lúkningar bygginga á tilraunastöðinni á Keldum, 1. greiðsla af 3 (14. gr. B. I.)	200 000		
	2. Til byggingar heimavistarskólahúss við Menntaskólann á Akureyri (14. gr. B. V.)	400 000		
	3. Til byggingar sjómannaskólahússins (14. gr. B. IX.)	500 000		
	4. Til byggingar kennarabústaðar á Hólum (14. gr. B. X.)	50 000		
	5. Stofnkosnaður vegna rafveitu á Hvanneyri (14. gr. B. X.)	200 000		
	6. Til byggingar skólastjórabústaðar á Reykjum í Ölfusi (14. gr. B. X.)	50 000	1 400 000	
X.	Til bygginga á tilraunabúinu á Reykhólum (16. gr. A. 6.)		150 000	
XI.	Til byggingar tilraunastöðvarinnar á Hafursá		50 000	
XII.	Til bygginga á prestssetrum		700 000	
XIII.	Til útihúsa á prestssetrum		200 000	
XIV.	Til byggingar farþegaskýlis vegna tolleftirlits		90 000	
XV.	Til byggingar sýslumannabústaða		400 000	
Samtals ...		. . .	31 085 588	

[illegible]

II. Sjóðs-

		kr.
	Inn:	
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti	284 714 827
	Aðrar innborganir og fyrningar:	
20. gr. I.	Fyrningar	2 350 000
— II.	Væntanlega útdregið af bankavaxtabréfum o. fl.	100 000
— III.	Endurgreiddar fyrirframgreiðslur	10 000
— IV.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	50 000
	Greiðslujöfnuður ...	504 053
	Samtals ...	287 728 880

Yfirlit.
yfirlit.

39
25. maí

21. gr.

		kr.	kr.
	Gjöld:		
7. gr.	Vextir		7 303 344
8. gr.	Kostnaður við æðstu stjórn landsins		287 344
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		2 315 576
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		5 460 242
11. gr. A.	Dómgæzla og lögreglustjórn	11 756 088	
— B.	Opinbert eftirlit	858 160	
— C.	Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta	4 986 614	
— D.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur ..	1 300 000	18 900 862
12. gr.	Til læknaSKIPunar og heilbrigðismála		14 056 595
13. gr. A.	Vegamál	25 651 950	
— B.	Samgöngur á sjó	2 854 000	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	8 940 000	
— D.	Flugmál	2 128 203	39 574 153
14. gr. A.	Kirkjumál	3 357 050	
— B.	Kennslumál	28 304 288	31 661 338
15. gr. A.	Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi	2 619 025	
— B.	Til rannsókna í opinbera þágu o. fl.	3 336 183	5 955 208
16. gr. A.	Landbúnaðarmál	20 266 675	
— B.	Sjávarútvegsmál	1 176 624	
— C.	Iðnaðarmál	751 220	
— D.	Raforkumál	5 010 690	27 205 209
17. gr.	Til félagsmála		26 443 190
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		5 840 231
19. gr.	Óviss útgjöld		71 640 000
	Rekstrarafgangur		28 071 535
	Samtals ...	. . .	284 714 827

yfirlit.

		kr.
7.—19. gr.	Út: Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	256 643 292
20. gr.	Aðrar útborganir: Afborganir lána, greiðslur vegna ríkisáb. og til eignaaaukningar	31 085 588
	Samtals ...	287 728 880

22. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

39

25. maí

- I. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavörnum hér við land.
- II. Að láta Blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun viðtækjaverzlunar ríkisins. Enn fremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heimahúsum.
- III. Að kaupa íbúð handa rektor Menntaskólans í Reykjavík.
- IV. Að kaupa jörðina Rif á Snæfellsnesi.
- V. Að selja strandferðaskipið Súðina og verja söluverðinu sem hlutafé í félag, sem fyrirhugað er að stofna í sambandi við fiskveiðar við Grænland á þessu ári.
- VI. Að greiða h/f Skallagrími í Borgarnesi 40 þús. kr. í bætur vegna halla á rekstri m/s Viðis árið 1947.
- VII. Að verja allt að 4000 kr. til þess að styrkja afskekkt staði til að hafa lærða hjúkrunarkonu, eftir tillögum heilbrigðisstjórnarinnar.
- VIII. Að greiða læknisvitjanastyrki til þeirra læknishéraða, sem eru læknislaus þrjá mánuði af árinu eða lengur, og nemi þeir allt að læknislaunum þann tíma, sem héraðið er læknislaust.
- IX. Að greiða 5 þús. kr. til húsmæðraskólans á Hallormsstað fyrir að kenna kennslukonum vefnað.
- X. Að veita 50 þús. kr. byggingarstyrk til húsmæðraskóla Árnýjar Filippusdóttur í Hveragerði og Ingibjargar Jóhannsdóttur að Löngumýri í Skagafirði, 25 þús. kr. til hvors skóla.
- XI. Að veita Gunnlaugi Ó. Scheving listmálara 15 þús. kr. styrk til að fullgera vinnustofu sína.
- XII. Að greiða listmálurunum Sveini Þórarinssyni og Örlygi Sigurðssyni 15 þús. kr. byggingarstyrk hvorum.
- XIII. Að greiða Sigdóri Brekkan 2680 kr. eftirlaun, þegar hann lætur af starfi.
- XIV. Að greiða Jóni Guðmundssyni skrifstofustjóra Eiðlaun árið 1949.
- XV. Að veita Helga Hjörvar skrifstofustjóra ársleyfi frá starfi með launum, er hann hefur unnið full 20 ár við útvarpið.
- XVI. Að greiða Gunnari Kristni Guðmundssyni frá Stræti í Breiðdal fullar örorkubætur vegna slyss, er hann varð fyrir af völdum hernaðarsprengju.
- XVII. Að greiða Haraldi Jósefssyni, Sjávarhólum, 5000 kr. og Pétri Jónatanssyni, bómða í Engidal, 12 000 kr. skaðabætur vegna langvarandi sóttkvíar á heimilum þeirra.
- XVIII. Að verja 200 000 kr. til Krýsuvíkurveggar.
- XIX. Að verja allt að 160 000 kr. til Miðnesveggar (endurveiting).
- XX. Að verja 140 þús. krónum til viðgerðar á skemmdum á hafnarmannvirkjum í Bakkafirði.
- XXI. Að verja allt að helmingi af lóða- og jarðaleigum úr Vestmannaeyjum árið 1947 til varnar gegn landbroti og uppblæstri í eyjunum, enda sé allt, er að því lýtur, gert í samráði við Búnaðarfélag Íslands.
- XXII. Að greiða styrk til vatnsveitna samkv. lögum, allt að 500 000 kr.
- XXIII. Að verja allt að 3 360 000 kr. eða taka sömu upphæð að láni til sjálfvirkrar simstöðvar á Akureyri, sæsima yfir Hvalfjörð og firði á Barðaströnd og til póst- og símahúss í Hrútafirði.
- XXIV. Að taka 1 500 000 kr. lán til þess að byggja stöðvarhús fyrir radiostarfrækslu á Rjúpnahæð.
- XXV. Að taka tveggja milljóna króna lán til kaupa á sérleyfisbifreiðum.
- XXVI. Að taka allt að 1 millj. kr. lán erlendis til að byggja varðskip.

- XXVII. Að taka allt að 1 millj. kr. lán til þess að halda áfram byggingu þjóð- 39
minjasafns. 25. maí
- XXVIII. Að taka allt að 1,5 milljón króna lán til bygginga fyrir ríkisspítalana.
- XXIX. Að flytja tilraunastöðina á Hafursá til Skriðuklausturs, taka allt að 375 000 kr. lán í sambandi við þessar framkvæmdir og selja jörðina Hafursá, eftir að þeir flutningar hafa farið fram, enda gangi söluverð jarðarinnar upp í lánið.
- XXX. Að taka lán til framkvæmdar lögum um varnir gegn útbreiðslu sauðfjársjúkdóma og útrýmingu þeirra (fjárskipti), allt að 1 millj. kr.
- XXXI. Að taka að láni allt að 2 milljónum kr. vegna væntanlegs framlags ríkissjóðs í hlutatryggingasjóð bátaútvegsins.
- XXXII. Að taka 3 300 000 kr. lán til að greiða tap það, er Sildarverksmiðjur ríkisins og sildarverksmiðjan á Seyðisfirði urðu fyrir við vinnslu Hvalfjarðarsildar veturinn 1947—48.
- XXXIII. Að ábyrgjast fyrir fiskiðjuver útvegsmanna og fiskimanna á þeim stöðum, sem ríkisstjórnin telur nauðsynlegt, vegna þess að útvegsmenn geti eigi reist þau af eigin rammleik, allt að þriggja milljóna króna lán, er hvíli á öðrum veðrétti á iðjuverinu næst á eftir veðlánunum, sem nema eigi yfir 67% af stofnkostnaði, og megi lánin nema allt að 10% af stofnkostnaði þeirra, enda séu félögin stofnuð og rekin samkv. 3. gr. 1. nr. 41 frá 29. apríl 1946.
- XXXIV. Að ábyrgjast fyrir h/f Skipanaust vegna dráttarbrauta og skipasmíðastöðvar 3 millj kr.
- XXXV. Að ákveða, að fjölgun starfsmanna ríkis og ríkisstofnana skuli vera háð samþykki fjármálaráðherra, þar til sett verða lög um ráðstafanir til þess að draga úr kostnaði við opinberan rekstur.

23. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1948 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, forsetaúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstimabilið.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um áburðarverksmiðju.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að láta reisa og reka verksmiðju með fullkomnum vélum og öðrum nauðsynlegum útbúnaði, til framleiðslu þessara áburðarefna:

ammoniaks, úr vatni og lofti,

ammonium-nitrats,

ammonium-fosfats.

Stærð verksmiðjunnar skal miðuð við það, að vinnslugeta hennar sé 5000—10000 smál. ársframleiðsla af köfnunarefni að minnsta kosti, en framleiðslunni skal að öðru leyti hagað á þann hátt, er ódýrastan má telja, en þó hagkvæman fyrir íslenska jarðrækt. Jafnframt skal höfð hliðsjón af almennri þörf landsins og notum fyrir þau hráefni, sem verksmiðjan framleiðir á ýmsum stigum áburðarvinnslunnar.

2. gr.

Ríkissjóður leggur fram fé til stofnunar áburðarverksmiðju samkvæmt ákvæðum fjárlaga, og er fé þetta óafturkræft. Ef fjárveitingar samkvæmt fjárlögum hrökkva ekki til stofnkostnaðar verksmiðjunnar, er verksmiðjustjórninni heimilt að taka það fé, sem á vantar, að láni innanlands eða utan með samþykki ríkisstjórnarinnar og ábyrgð ríkissjóðs. Áburðarverksmiðjan skal standa straum af vöxtum og afborgunum þessara lána.

3. gr.

Verksmiðjan er sjálfseignarstofnun, er lýtur sérstakri stjórn. Verksmiðjuna má hvorki selja né veðsetja, nema heimild sé veitt til þess af Alþingi.

4. gr.

Stjórn verksmiðjunnar skal skipuð þremur mönnum, sem kosnir skulu hlutfallskosningu í sameinuðu Alþingi til fjögurra ára í senn. Landbúnaðarráðherra skipar einn þeirra formann verksmiðjustjórnar. Ráðherra setur stjórninni erindisbréf og ákveður laun hennar. Verksmiðjustjórnin hefur á hendi stjórn verksmiðjunnar.

5. gr.

Stjórn verksmiðjunnar ákveður, að fengnu samþykki landbúnaðarráðherra, hvenær og hvar hún skuli reist. Skal það gert svo fljótt sem ástæður leyfa, en áður skal þó hafa fengizt trygging fyrir nægri raforku og nægilegu fé til greiðslu stofnkostnaðar.

6. gr.

Verksmiðjustjórnin ræður framkvæmdastjóra með verkfræðilegri menntun til þess að hafa á hendi daglega stjórn verksmiðjunnar og umsjón með rekstri hennar. Framkvæmdastjóri hefur prókúrumboð fyrir verksmiðjuna og ræður starfsfólk.

en hlítir að öðru leyti ákvæðum erindisbréfs, sem verksmiðjustjórnin setur hon- 40
um. Til þess að skuldbinda verksmiðjuna þarf undirskrift tveggja stjórnenda. 23. maí

7. gr.

Endurskoðendur verksmiðjunnar eru tveir, skipaðir af landbúnaðarráðherra til tveggja ára í senn, og ákveður hann þóknun þeirra að fengnum tillögum verksmiðjustjórnar.

8. gr.

Áburðarsala ríkisins kaupir af verksmiðjunni áburð til notkunar innanlands fyrir kostnaðarverð, er verksmiðjustjórn áætlað og ákveður fyrir 1. marz ár hvert, að fengnu samþykki landbúnaðarráðherra. Í hinu áætlaða kostnaðarverði skal reikna með nauðsynlegum og lögákveðnum tillögum í fyrningarsjóð og varasjóð verksmiðjunnar.

Áburðarsala ríkisins skal í byrjun hvers árs láta verksmiðjustjórninni í té áætlun um áburðarmagn til innanlandsnotkunar það ár.

9. gr.

Áburðarverksmiðjan skal undanþegin öllum sköttum og opinberum gjöldum nema útsvari til sveitarsjóðs. Aldrei má leggja á hana hærra útsvar en nemi 1% af tekjuafgangi hennar.

10. gr.

Framlag áburðarverksmiðjunnar til fastra sjóða hennar skal vera á hverju ári sem hér segir:

- a. Til fyrningarsjóðs $2\frac{1}{2}\%$ af kostnaðarverði húsa, lóðar og annarra mannvirkja og $7\frac{1}{2}\%$ af kostnaðarverði véla og annarra áhalda.
- b. Til varasjóðs allt að 3% af kostnaðarverði framleiðslunnar.

11. gr.

Reikningsár verksmiðjunnar er almanaksárið. Skal stjórn hennar gera reikningsskil fyrir hvert starfsár svo fljótt sem auðið er og svo snemma, að endurskoðun geti farið fram fyrir lok aprilmánaðar ár hvert. Reikningar skulu sendir landbúnaðarráðherra þegar að lokinni endurskoðun undirritaðir af stjórn og framkvæmdastjóra og áritaðir af endurskoðendum. Reikningana skal birta árlega í B-deild Stjórnartíðinda.

12. gr.

Nánari ákvæði um rekstur og tilhögun verksmiðjunnar setur landbúnaðarráðherra með reglugerð, að fengnum tillögum verksmiðjustjórnarinnar.

13. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt þrátt fyrir ákvæði 2. gr. að leita eftir þátttöku félaga og einstaklinga um hlutafjárframlög til stofnunar áburðarverksmiðjunnar og leggja fram til hennar hlutafé úr rekstrarsjóði áburðarsölu ríkisins allt að einni milljón króna. Ef slík framlög nema minnst 4 milljónum króna, leggur ríkissjóður fram hlutafé, sem þá vantar til, að hlutaféð verði alls 10 milljónir kr., og skal verksmiðjan þá rekin sem hlutafélag.

Heimilt er að greiða hluthöfum í arð af hlutafé þeirra allt að 6 af hundraði, og hafi áður verið greiddur allur rekstrarkostnaður ársins svo og sjóðagjöld samkv. 10. gr.

Nú notar ríkisstjórnin heimild 1. mgr. þessarar greinar, og skal þá stjórn verksmiðjunnar skipuð fimm mönnum. Sameinað Alþingi kýs þrjá þeirra hlutfallskosn-

40 ingu til fjögurra ára í senn, og skipar landbúnaðarráðherra einn þeirra formann
23. maí verksmiðjustjórnarinnar. Hluthafar, aðrir en ríkissjóður, kjósa tvo stjórnarnefndar-
menn til eins árs í senn.

Endurskoðendur skulu vera tveir, annar tilnefndur af landbúnaðarráðherra, en hinn kosinn af hluthöfum, öðrum en ríkissjóði. Að öðru leyti skulu á hluthafafundi, þrátt fyrir ákvæði hlutafélagslaganna, engar takmarkanir vera á atkvæðarétti að því er hlutafé ríkisins snertir.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Kosning fyrstu verksmiðjustjórnar samkvæmt 4. gr. fer fram á þingi því, er setur lög þessi, og gildir til ársloka 1952.

Gjört í Reykjavík, 23. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Bjarni Ásgeirsson.

41

25. maí

L Ö G

um gildistöku alþjóðasamnings um samræmingu nokkurra reglna varðandi
loftflutninga milli landa.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Meðan Ísland er aðili að alþjóðasamningnum um loftflutninga, er undirritaður var í Varsjá hinn 29. október 1929 og birtur er sem fylgiskjal með lögum þessum, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa.

CONVENTION

pour l'Unification de certaines Règles relatives au Transport Aérien international.

Forseti þýzka ríkisins; forseti lýðveldisins Austurríkis; konungur Belgíu; forseti Brazíliu; konungur Búlgaríu; forseti þjóðstjórnar Kína; konungur Danmerkur og Íslands; konungur Egyptalands; konungur Spánar; ríkis-

Le Président du Reich Allemand; Le Président fédéral de la République d'Autriche; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président des Etats-Unis du Brésil; Sa Majesté le Roi des Bulgares; le Président du Gouvernement Nationaliste de Chine; Sa

stjóri lýðveldisins Eistlands; forseti lýðveldisins Finnlands; forseti franska lýðveldisins; konungur Stóra-Bretlands, Írlands og brezkra nýlendna handan hafs, keisari Indlands; forseti gríska lýðveldisins; ríkisstjóri ungverska konungsríkisins; konungur Ítalíu; keisari Japan; forseti lýðveldisins Lettlands; stórher- togafrú Lúxemborgar; forseti Mexíkó; konungur Noregs, drottning Hollands; forseti lýðveldisins Póllands; konungur Rúmeníu; konungur Svíþjóðar; sambandsstjórn Sviss; forseti lýðveldisins Tékkóslóvakíu; miðstjórn Ráðstjórnar- ríkjanna; forseti Venezúela; konungur Jugoslavíu,

hafa gert sér grein fyrir því, að hag- kvæmt myndi vera að setja samræmdar reglur um loftflutninga milli landa, að því er snertir skjöl þau, sem notuð eru í sambandi við slíka flutninga, og ábyrgð flytjanda.

og hafa því í þessu skyni tilnefnt full- trúa sína sem með gildu umboði hafa komið sér saman um og undirritað sam- ning þann, er hér fer á eftir:

I. KAFLI

Gildissvið og skýringar.

1. gr.

1. Samningur þessi gildir um allan flutning milli landa á mönnum, farangri og vörum flugleiðis gegn greiðslu. Hann gildir og um ókeypis flutning flugleiðis, enda annist flugfélag flutninginn.

2. Í samningi þessum er flutningur tal- inn vera „milli landa“, þegar brottfarar- staður og ákvörðunarstaður samkvæmt flutningssamningi eru innan tveggja samningsríkja, og gildir það jafnvel þótt hlé verði á flutningum eða skipt sé um loftfar. Séu brottfararstaður og ákvörð-

Majesté le Roi de Danemark et d'Islande; 41

Sa Majesté le Roi d'Egypte; Sa Majesté 25. mai
le Roi d'Espagne; le Chef d'État de la République d'Estonie; le Président de la République de Finlande; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; le Président de la République Hellénique; Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; le Prési- dent de la République de Lettonie; Son Altesse Royale la Grande Duchesse de Luxembourg; le Président des Etats-Unis du Mexique; Sa Majesté le Roi de Nor- vège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; le Président de la République de Pologne; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fé- déral Suisse; le Président de la Répu- blique Tchèqueoslovaque; le Comité Cen- tral Exécutif de l'Union des Républiques Soviétistes Socialistes; le Président des États-Unis du Venezuela; Sa Majesté le Roi de Yougoslavie,

ayant reconnu l'utilité de régler d'une manière uniforme les conditions du trans- port aérien international en ce qui con- cerne les documents utilisés pour ce transport et la responsabilité du trans- porteur,

à cet effet ont nommé leurs Plénipo- tentiaires respectifs lesquels, dûment autorisés, ont conclu et signé la Con- vention suivante:

CHAPITRE PREMIER

Objet — Définitions.

Article premier.

1) La présente Convention s'applique à tout transport international de person- nes, bagages ou marchandises, effectué par aéronef contre rémunération. Elle s'applique également aux transports gratuits effectués par aéronef par une entreprise de transports aériens.

2) Est qualifié „transport internatio- nal“, au sens de la présente Convention, tout transport dans lequel, d'après les stipulations des parties, le point de dé- part et le point de destination, qu'il y ait

41 unarstaður innan sama samningsríkis, er
25. maí flutningur talinn vera milli landa, ef lenda skal innan annars ríkis á leiðinni, enda þótt það ríki sé eigi aðili að samningi þessum. Eigi skal flutningur talinn vera milli landa, ef flogið er án slíkrar viðkomu milli landssvæða, sem hlíta fullveldi, vernd, gæzlu eða yfirráðum sama samningsríkis.

3. Nú tekur eitt fyrirtæki við flutningnum af öðru, og skal þá flutningur talinn vera óslitinn, ef aðilar flutnings-samnings eru sammála um það, hvort sem einn eða fleiri samningar hafa verið gerðir. Flutningur skal talinn vera milli landa, þótt einn eða fleiri af samningunum skuli framkvæmdir innan landssvæðis, sem lýtur fullveldi, vernd, gæzlu eða yfirráðum sama samningsríkis.

2. gr.

1. Samningur þessi skal einnig gilda um flutning, sem framkvæmdur er af ríki, bæjarfélagi eða öðrum opinberum stofnunum með þeim kjörum, sem um ræðir í 1. gr.

2. Samningur þessi skal eigi gilda um flutning, sem framkvæmdur er samkvæmt alþjóðapóstsamningum.

II. KAFLI

Flutningsskjöl.

1. hluti. Farmiðar.

3. gr.

1. Þegar farþegar eru fluttir skal flytjandi afhenda farmiða, þar sem eftirgreind atriði skulu talin:

- útgáfustaður og dagsetning;
- brottfararstaður og ákvörðunarstaður;
- lendingarstaðir, sem ákveðnir hafa verið á leiðinni; flytjandi getur þó áskilið sér rétt til nauðsynlegra

ou non interruption de transport ou transbordement, sont situés soit sur le territoire de deux Hautes Parties Contractantes, soit sur le territoire d'une seule Haute Partie Contractante, si une escale est prévue dans un territoire soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité d'une Puissance même non Contractante. Le transport sans une telle escale entre les territoires soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité de la même Haute Partie Contractante n'est pas considéré comme international au sens de la présente Convention.

3) Le transport à exécuter par plusieurs transporteurs par air successifs est censé constituer pour l'application de cette Convention un transport unique lorsqu'il a été envisagé par les parties comme une seule opération, qu'il ait été conclu sous la forme d'un seul contrat ou d'une série de contrats et il ne perd pas son caractère international par le fait qu'un seul contrat ou une série de contrats doivent être exécutés intégralement dans un territoire soumis à la souveraineté, à la suzeraineté, au mandat ou à l'autorité d'une même Haute Partie Contractante.

Article 2.

1) La Convention s'applique aux transports effectués par l'Etat ou les autres personnes juridiques de droit public, dans les conditions prévues à l'article 1er.

2) Sont exceptés de l'application de la présente Convention les transports effectués sous l'empire de conventions postales internationales.

CHAPITRE II.

Titres de transport.

Section I. — Billet de passage.

Article 3.

1) Dans le transport de voyageurs, le transporteur est tenu de délivrer un billet de passage qui doit contenir les mentions suivantes:

- le lieu et la date de l'émission;
- les points de départ et de destination;
- les arrêts prévus, sous réserve de la faculté pour le transporteur de stipuler

breytinga, og skal flutningurinn engu að síður talinn vera milli landa;

- d. nafn og heimilisfang flytjanda eða flytjenda;
- e. yfirlýsing um, að flutningurinn sé háður reglum samnings þessa um ábyrgð.

2. Nú er farseðill eigi afhentur, eða ofangreind atriði eigi í honum talin eða farmiði hefur týnt, og skal þá flutnings-samningurinn engu að síður talinn gildur, enda skulu reglur samnings þessa gilda um hann. Hafi flytjandi tekið við farþega án þess að farmiði sé afhentur, getur hann þó ekki borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, er ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

2. hluti. Farangursskirteini.

4. gr.

1. Þegar fluttur er farangur, sem farþegi hefur ekki í sínum vörzlum, er flytjandi skyldur til að gefa út farangursskirteini.

2. Gefa skal farangursskirteini út í tveim eintökum og heldur farþegi öðru en flytjandi hinu.

3. Skirteinið skal greina eftirtalin atriði:

- a. útgáfustað og dag;
- b. brottfararstað og ákvörðunarstað;
- c. nafn og heimilisfang flytjanda eða flytjenda;
- d. númer farmiða;
- e. yfirlýsingu um að farangur verði afhentur handhafa skirteinisins;
- f. stykkja tölu og þunga;
- g. upphæð þá, sem tiltekin er samkv. 22. gr. 2. mgr.;
- h. yfirlýsingu um, að flutningurinn sé háður reglum samnings þessa um ábyrgð.

4. Nú er farangursskirteini eigi afhent eða hefur eigi að geyma efni það, sem að ofan greinir, eða skirteinið hefur týnt, og skal flutningssamningurinn þó talinn gildur og háður ákvæðum samnings þessa. Hafi flytjandi tekið við farangri, án þess að gefið sé út farangursskirteini eða hafi skirteinið eigi að geyma þau atriði, sem nefnd eru í liðunum d., f. og h. hér að framan, getur flytjandi þó eigi

qu'il pourra les modifier en cas de nécessité et sans que cette modification puisse faire perdre au transport son caractère international;

d) le nom et l'adresse du ou des transporteurs;

e) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

2) L'absence, l'irrégularité ou la perte du billet n'affecte ni l'existence, ni la validité du contrat de transport, qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention. Toutefois si le transporteur accepte le voyageur sans qu'il ait été délivré un billet de passage, il n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

Section II. — Bulletin de bagages.

Article 4.

1) Dans le transport de bagages, autres que les menus objets personnels dont le voyageur conserve la garde, le transporteur est tenu de délivrer un bulletin de bagages.

2) Le bulletin de bagages est établi en deux exemplaires, l'un pour le voyageur, l'autre pour le transporteur.

3) Il doit contenir les mentions suivantes:

- a) le lieu et la date de l'émission;
- b) les points de départ et de destination;
- c) le nom et l'adresse du ou des transporteurs;
- d) le numero du billet de passage;
- e) l'indication que la livraison des bagages est faite au porteur du bulletin;
- f) le nombre et le poids des colis;
- g) le montant de la valeur déclarée conformément à l'article 22 alinéa 2;
- h) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

4) L'absence, l'irrégularité ou la perte du bulletin n'affecte ni l'existence, ni la validité du contrat de transport qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention. Toutefois si le transporteur accepte les bagages sans qu'il ait été délivré un bulletin ou si le bulletin ne contient pas les mentions indiquées

41 borið fyrir sig þau ákvæði samnings
25. maí þessa, sem ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

3. hluti. Flugfarmskirteini.

5. gr.

1. Þegar fluttar eru vörur getur flytjandi krafizt þess, að sendandi gefi út og afhendi honum skjal, sem nefnt sé flugfarmskirteini og sendandi getur krafizt þess að flytjandi taki við því.

2. Nú er flugfarmskirteini eigi gefið út eða er eigi þess efnis, er áskilið er, eða það hefur týnt, og skal þá farmsamningurinn engu að síður talinn gildur og háður ákvæðum samnings þessa, sbr. þó 9. gr.

6. gr.

1. Flugfarmskirteini er gefið út af sendanda í þrem eintökum og skal afhent um leið og vörurnar.

2. Á fyrsta eintakið skal skrifa „handa flytjanda“ og skal það undirritað af sendanda. Á annað eintakið skal skrifa „handa viðtakanda“, og skal það undirritað af sendanda og flytjanda. Skal það fylgja vörunum. Þriðja eintakið skal undirritað af flytjanda, og skal því skilað sendanda, þegar tekið hefur verið við vörunum.

3. Flytjandi skrifar undir skirteinið við móttöku varanna.

4. Í stað undirskriftar flytjanda skal heimilt að nota stimpil; undirskrift sendanda má vera prentuð eða stimpluð.

5. Nú hefur flytjandi gefið út farmskirteini samkvæmt beiðni sendanda og skal þá talið að hann hafi gefið það í umboði sendanda, nema annað sannist.

7. gr.

Flytjandi getur krafizt þess, að sendandi gefi út sérstök flugfarmskirteini ef um fleiri en eitt stykki er að ræða.

sous les lettres d), f), h), le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

Section III. — Lettre de transport aérien.

Article 5.

1. Tout transporteur de marchandises a le droit de demander à l'expéditeur l'établissement et la remise d'un titre appelé: "lettre de transport aérien"; tout expéditeur a le droit de demander au transporteur l'acceptation de ce document.

2) Toutefois, l'absence, l'irrégularité ou la perte de ce titre n'affecte ni l'existence, ni la validité du contrat de transport qui n'en sera pas moins soumis aux règles de la présente Convention, sous réserve des dispositions de l'article 9.

Article 6.

1) La lettre de transport aérien est établie par l'expéditeur en trois exemplaires originaux et remise avec la marchandise.

2) Le premier exemplaire porte la mention "pour le transporteur"; il est signé par l'expéditeur. Le deuxième exemplaire porte la mention "pour le destinataire"; il est signé par l'expéditeur et le transporteur et il accompagne la marchandise. Le troisième exemplaire est signé par le transporteur et remis par lui à l'expéditeur après acceptation de la marchandise.

3) La signature du transporteur doit être apposée dès l'acceptation de la marchandise.

4) La signature du transporteur peut être remplacée par un timbre; celle de l'expéditeur peut être imprimée ou remplacée par un timbre.

5) Si, à la demande de l'expéditeur, le transporteur établit la lettre de transport aérien, il est considéré jusqu'à preuve contraire, comme agissant pour le compte de l'expéditeur.

Article 7.

Le transporteur de marchandises a le droit de demander à l'expéditeur l'établissement de lettres de transport aérien différentes lorsqu'il y a plusieurs colis.

8. gr.

Í flugfarmskirteini skal greina:

- a. útgáfustað og dag;
- b. brottfararstað og ákvörðunarstað;
- c. lendingarstaði, sem ákveðnir hafa verið á leiðinni; þó skal flytjanda heimilt að áskilja sér rétt til að gera nauðsynlegar breytingar, og skal flutningurinn engu að síður talinn vera milli landa;
- d. nafn og heimilisfang sendanda;
- e. nafn og heimilisfang fyrsta flytjanda;
- f. nafn og heimilisfang viðtakanda; sé nafn hans tilgreint;
- g. tegund vöru;
- h. stykkjatölu, tegund umbúða, sérstök merki eða númer á stykkjum;
- i. þyngd, magn, rúmtak eða stærð vöru;
- j. sjáanlegt ástand vörunnar og umbúnað;
- k. farmgjald, hafi það verið ákveðið, greiðsludag og stað, svo og upplýsingar um, hver greiði farmgjald;
- l. verð vöru og kostnað, sem innheimta skal, ef sent er gegn eftirkröfu;
- m. upphæð þá, sem tilgreind er samkv. 22. gr. 2. mgr.
- n. fjölda þeirra eintaka, sem farmskirteini er gefið út í;
- o. skjöl þau, sem afhent eru flytjanda og fylgja skulu flugfarmskirteini;
- p. flutningstíma og stutta lýsingu á leið þeirri, sem fara skal (via), sé um það samið;
- q. yfirlýsingu um, að flutningurinn sé háður reglum samnings þessa um ábyrgð.

9. gr.

Nú hefur flytjandi tekið við vörum án þess að flugfarmskirteini hafi verið gefið út eða skirteinið greinir eigi öll þau atriði, sem talin eru í 8. gr. a.—i. og q., og getur þá flytjandinn eigi borið fyrir sig þau ákvæði samnings þessa, sem ella

Article 8.

41

25. mai

La lettre de transport aérien doit contenir les mentions suivantes:

- a) le lieu où le document a été créé et la date à laquelle il a été établi;
- b) les points de départ et de destination;
- c) les arrêts prévus, sous réserve de la faculté, pour le transporteur, de stipuler qu'il pourra les modifier en cas de nécessité et sans que cette modification puisse faire perdre au transport son caractère international;
- d) le nom et l'adresse de l'expéditeur;
- e) le nom et l'adresse du premier transporteur;
- f) le nom et l'adresse du destinataire, s'il y a lieu;
- g) la nature de la marchandise;
- h) le nombre, le mode d'emballage, les marques particulières ou les numéros des colis;
- i) le poids, la quantité, le volume ou les dimensions de la marchandise;
- j) l'état apparent de la marchandise et de l'emballage;
- k) le prix du transport s'il est stipulé, la date et le lieu de paiement et la personne qui doit payer;
- l) si l'envoi est fait contre remboursement, le prix des marchandises et, éventuellement, le montant des frais;
- m) le montant de la valeur déclarée conformément à l'article 22, alinéa 2;
- n) le nombre d'exemplaires de la lettre de transport aérien;
- o) les documents transmis au transporteur pour accompagner la lettre de transport aérien;
- p) de délai de transport et l'indication sommaire de la voie à suivre (*via*) s'ils ont été stipulés;
- q) l'indication que le transport est soumis au régime de la responsabilité établi par la présente Convention.

Article 9.

Si le transporteur accepte des marchandises sans qu'il ait été établi une lettre de transport aérien, ou si celle-ci ne contient pas toutes les mentions indiquées par l'article 8 [a) à i) inclusive-ment et q)], le transporteur n'aura pas

41 mundu útiloka eða takmarka ábyrgð
25. maí hans.

10. gr.

1. Sendandi ber ábyrgð á, að upplýsingar þær, sem greindar eru í flugfarmskírteininu varðandi vörurnar, séu réttar.

2. Hann ber ábyrgð á hvers konar tjóni, sem flytjandi eða aðrir kunna að bíða sökum þess að upplýsingar hans eru rangar eða ófullkomnar.

11. gr.

1. Flugfarmskírteini gildir sem sönnun fyrir samningsgerð, móttöku vöru og skilmálum fyrir flutningi, unz annað sannast.

2. Upplýsingar í flugfarmskírteini varðandi þyngd vöru, rúmtak, umbúðir og stykkjatölu skulu taldar réttar þar til annað sannast. Aðrar upplýsingar um magn eða rúmtak vöru eða ástand gilda hins vegar ekki sem sönnun gegn flytjanda, nema hann hafi í viðurvist sendanda athugað þær og staðfest það með áritun á flugfarmskírteini eða upplýsingarnar snera sýnilegt ástand vöru.

12. gr.

1. Nú hefur sendandi fullnægt öllum skuldbindingum sínum samkvæmt farmsamningi, og hefur hann þá þann ráðstöfunarrétt yfir vörunni, að hann getur endurheimt hana á brottfarar- eða ákvörðunarstöð, að hann getur stöðvað flutninginn, ef lent er á leiðinni, að hann getur látið afhenda vöruna á ákvörðunarstaðnum eða á leiðinni öðrum en þeim, sem tilgreindur er í flugfarmskírteini sem viðtakandi, eða hann getur krafist þess að varan verði flutt aftur til brottfararstöðvar. Ráðstafanir þessar getur sendandi þó því aðeins gert, að þær hafi eigi í för með sér tjón fyrir flytjanda eða aðra sendendur og að endurgreiddur sé kostnaður, sem af flutningnum leiðir.

le droit de se prévaloir des dispositions de cette Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité.

Article 10.

1) L'expéditeur est responsable de l'exactitude des indications et déclarations concernant la marchandise qu'il inscrit dans la lettre de transport aérien.

2) Il supportera la responsabilité de tout dommage subi par le transporteur ou toute autre personne à raison de ses indications et déclarations irrégulières, inexactes ou incomplètes.

Article 11.

1) La lettre de transport aérien fait foi, jusqu'à preuve contraire, de la conclusion du contrat, de la réception de la marchandise et des conditions du transport.

2) Les énonciations de la lettre de transport aérien, relatives au poids, aux dimensions et à l'emballage de la marchandise ainsi qu'au nombre des colis font foi jusqu'à preuve contraire; celles relatives à la quantité, au volume et à l'état de la marchandise ne font preuve contre le transporteur qu'autant que la vérification en a été faite par lui en présence de l'expéditeur, et constatée sur la lettre de transport aérien, ou qu'il s'agit d'énonciations relatives à l'état apparent de la marchandise.

Article 12.

1) L'expéditeur a le droit, sous la condition d'exécuter toutes les obligations résultant du contrat de transport, de disposer de la marchandise, soit en la retirant à l'aérodrome de départ ou de destination, soit en l'arrêtant en cours de route lors d'un atterrissage, soit en la faisant délivrer au lieu de destination ou en cours de route à une personne autre que le destinataire indiqué sur la lettre de transport aérien, soit en demandant son retour à l'aérodrome de départ, pour autant que l'exercice de ce droit ne porte préjudice ni au transporteur, ni aux autres expéditeurs et avec l'obligation de rembourser les frais qui en résultent.

2) Dans le cas où l'exécution des or-

2. Sé eigi hægt að framkvæma fyrir-mæli sendanda, skal flytjandi tilkynna honum það þegar í stað.

3. Nú fer flytjandi eftir flyrmælum sendanda um ráðstöfun vöru, án þess að lagt sé fram eintak sendanda af flugfarm-skírteini og er flytjandi þá ábyrgur fyrir tjóni, sem sá aðili kann að verða fyrir, er hefur eintakið löglega í sínum vörzlum; halda skal þó flytjandi rétti sínum til að krefjast bóta af sendanda.

4. Réttur sendanda fellur niður um leið og réttur viðtakanda samkv. 13. gr. byrjar. Nú neitar viðtakandi að taka við skírteini eða vöru eða ekki er hægt að ná sambandi við hann, og getur þá sendandi haldið ráðstöfunarrétti sínum.

13. gr.

1. Með þeirri undantekningu er um ræðir í næstu málsgrein á undan getur viðtakandi þegar varan er komin á ákvörðunarstað krafist þess, að flytjandi láti af hendi við hann flugfarmskírteinið og vöruna gegn greiðslu þeirrar upphæðar, er hvílir á vörunni, enda uppfylli hann öll þau flutningsskilyrði, sem um ræðir í flugfarmskírteininu.

2. Ef eigi er annað tiltekið, skal flytjandi tilkynna viðtakanda án tafar um komu vörunnar.

3. Nú viðurkennir flytjandi að varan hafi glatazt eða varan er ekki komin fram í síðasta lagi 7 dögum eftir áætluð og getur viðtakandi þá beitt ákvæðum samningsins gegn flytjanda.

14. gr.

Sendandi og viðtakandi geta hvor um sig notað sér öll þau réttindi sem þeir hafa samkv. 12. og 13. gr., gegn því að uppfylla þær skuldbindingar, sem samningurinn leggur þeim á herðar. Gildir það hvort sem þeir koma fram fyrir hönd sjálfs sín eða annarra.

15. gr.

1. Ákvæði 12., 13. og 14. gr. snerta hvorki sambandið milli sendanda og við-

dres de l'expéditeur est impossible le 41
transporteur doit l'en aviser immédiate- 25. mai
ment.

3) Si le transporteur se conforme aux ordres de disposition de l'expéditeur, sans exiger la production de l'exemplaire de la lettre de transport aérien délivré à celui-ci, il sera responsable, sauf son recours contre l'expéditeur, du préjudice qui pourrait être causé par ce fait à celui qui est régulièrement en possession de la lettre de transport aérien.

4) Le droit le l'expéditeur cesse au moment où celui du destinataire commence, conformément à l'article 13 ci-dessous. Toutefois, si le destinataire refuse la lettre de transport ou la marchandise, ou s'il ne peut être atteint, l'expéditeur reprend son droit de disposition.

Article 13.

1) Sauf dans les cas indiqués à l'article précédent, le destinataire a le droit, dès l'arrivée de la marchandise au point de destination, de demander au transporteur de lui remettre la lettre de transport aérien et de lui livrer la marchandise contre le paiement du montant des créances et contre l'exécution des conditions de transport indiquées dans la lettre de transport aérien.

2) Sauf stipulation contraire, le transporteur doit aviser le destinataire dès l'arrivée de la marchandise.

3) Si la perte de la marchandise est reconnue par le transporteur ou si, à l'expiration d'un délai de sept jours après qu'elle aurait dû arriver, la marchandise n'est pas arrivée, le destinataire est autorisé à faire valoir vis-à-vis du transporteur les droits résultant du contrat de transport.

Article 14.

L'expéditeur et le destinataire peuvent faire valoir tous les droits qui leur sont respectivement conférés par les articles 12 et 13, chacun en son propre nom, qu'il agisse dans son propre intérêt ou dans l'intérêt d'autrui, à condition d'exécuter les obligations que le contrat impose.

Article 15.

1) Les articles 12, 13 et 14 ne portent aucun préjudice ni aux rapports de l'ex-

41 takanda né sambandið við þriðja aðila, sem byggir rétt sinn á öðrum hvorum hinna.

2. Ákvæðum 12., 13. og 14. gr. verður aðeins breytt sé um það getið í flugfarm-skírteini.

16. gr.

1. Sendanda er skylt að gefa þær upplýsingar og að láta fylgja flugfarmskírteini þau skjöl, sem nauðsynleg teljast til þess að fyrirskipaðar athuganir af hendi tollyfirvalda og lögreglu geti fram farið áður en varan er afhent viðtakanda. Sendandi ber gagnvart flytjanda ábyrgð á tjóni, sem hljótast kann af því, að slíkar upplýsingar eða skjöl vantar eða eru ófullkomin og ekki samkvæmt settum reglum, nema því aðeins, að flytjandi eða starfsmenn hans eigi sök á því.

2. Á flytjandanum hvílir ekki skylda til að rannsaka hvort þessar upplýsingar eða skjöl eru réttar eða tæmandi.

III. KAFLI

Ábyrgð flytjanda.

17. gr.

Nú lætur farþegi lífið eða verður fyrir líkamsmeiðslum eða heilsutjóni vegna slyss, sem orðið hefur í loftfari eða þegar farið var í loftfar eða úr, og skal þá flytjandi ábyrgur.

18. gr.

1. Ef farangur eða vara eyðileggst, skemmist eða týnist meðan á loftflutningnum stendur, ber flytjandi ábyrgð á tjóninu.

2. Með hugtakinu „loftflutningi“ í 1. mgr. er átt við tímabilið meðan farangur eða vara er í vörzlum flytjanda á flugvelli, um borð í loftfari eða við landingu utan flugvallar annars staðar.

3. Loftflutningur tekur ekki til flutnings á láði eða legi utan flugvallar. Fari

péditeur et du destinataire entre eux, ni aux rapports des tiers dont les droits proviennent, soit de l'expéditeur¹⁾, soit du destinataire.

2) Toute clause dérogeant aux stipulations des articles 12, 13 et 14 doit être inscrite dans la lettre de transport aérien.

Article 16.

1) L'expéditeur est tenu de fournir les renseignements et de joindre à la lettre de transport aérien les documents qui, avant la remise de la marchandise au destinataire, sont nécessaires à l'accomplissement des formalités de douane, d'octroi ou de police. L'expéditeur est responsable envers le transporteur de tous dommages qui pourraient résulter de l'absence, de l'insuffisance ou de l'irrégularité de ces renseignements et pièces, sauf le cas de faute de la part du transporteur ou de ses préposés.

2) Le transporteur n'est pas tenu d'examiner si ces renseignements et documents sont exacts ou suffisants.

CHAPITRE III.

Responsabilité du transporteur.

Article 17.

Le transporteur est responsable du dommage survenu en cas de mort, de blessure ou de toute autre lésion corporelle subie par un voyageur lorsque l'accident qui a causé le dommage s'est produit à bord de l'aéronef ou au cours de toutes opérations d'embarquement et de débarquement.

Article 18.

1) Le transporteur est responsable du dommage survenu en cas de destruction, perte ou avarie de bagages enregistrés ou de marchandises lorsque l'événement qui a causé le dommage s'est produit pendant le transport aérien.

2) Le transport aérien, au sens de l'alinéa précédent, comprend la période pendant laquelle les bagages ou marchandises se trouvent sous la garde du transporteur, que ce soit dans un aéro-

1) Í frumtextanum stendur „transporteur“, en það er ritvilla.

slíkur flutningur fram samkv. flutnings-samningnum með útskipun, afhendingu eða umhleðslu skal gert ráð fyrir að hvers konar tjón sem af hlýzt hafi orðið meðan á loftflutningi stóð, unz annað sannast.

19. gr.

Flytjandi ber ábyrgð á tjóni, sem verður vegna dráttar við loftflutning farþega, móttækis farangurs eða vöru.

20. gr.

1. Flytjandi losnar undan ábyrgð, ef hann sannar, að hann sjálfur og starfsmenn hans hafi gert allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til þess að komast hjá tjóni eða að það hafi eigi staðið í þeirra valdi að gera slíkar ráðstafanir.

2. Við flutning vöru og móttækis farangurs ber flytjandi eigi ábyrgð, ef hann færir sönnur á að tjónið hafi orsakast af því, að loftfarinu var ekki rétt stýrt eða stjórnað og að hann og starfsmenn hans hafi gert allar nauðsynlegar varúðarráðstafanir til þess að komast hjá tjóninu.

21. gr.

Nú sannar flytjandi að sá, sem fyrir tjóninu varð, hafi sjálfur verið valdur að því eða hafi átt þátt í því, og getur rétturinn í samræmi við lög viðkomandi lands sýknað flytjanda eða lækkað skaðabæturarnar.

22. gr.

1. Við farþegaloftflutning skal hámark skaðabótaupphæðar fyrir hvern farþega vera 125000 frankar. Geri lög lands þess, er skaðabótamál er höfðað í, ráð fyrir greiðslu með afborgunum, skal heildarupphæðin ásamt vöxtum eigi fara fram úr téðu hámarki. Flytjandi og farþegi geta þó gert með sér sérstakan samning um hærra hámark ábyrgðar.

2. Þegar móttækinn farangur og vörur eru fluttar skal hámark ábyrgðar flytj-

drome ou à bord d'un aéronef ou dans un 41
lieu quelconque en cas d'atterrissage en 25. mai
dehors d'un aéroport.

3) La période du transport aérien ne couvre aucun transport terrestre, maritime ou fluvial effectué en dehors d'un aéroport. Toutefois lorsqu'un tel transport est effectué dans l'exécution du contrat de transport aérien en vue du chargement, de la livraison ou du transbordement, tout dommage est présumé, sauf preuve contraire, résulter d'un événement survenu pendant le transport aérien.

Article 19.

Le transporteur est responsable du dommage résultant d'un retard dans le transport aérien de voyageurs, bagages ou marchandises.

Article 20.

1) Le transporteur n'est pas responsable s'il prouve que lui et ses préposés ont pris toutes les mesures nécessaires pour éviter le dommage ou qu'il leur était impossible de les prendre.

2) Dans les transports de marchandises et de bagages, le transporteur n'est pas responsable, s'il prouve que le dommage provient d'une faute de pilotage, de conduite de l'aéronef ou de navigation, et que, à tous autres égards, lui et ses préposés ont pris toutes les mesures nécessaires pour éviter le dommage.

Article 21.

Dans le cas où le transporteur fait la preuve que la faute de la personne lésée a causé le dommage ou y a contribué, le tribunal pourra, conformément aux dispositions de sa propre loi, écarter ou atténuer la responsabilité du transporteur.

Article 22.

1) Dans le transport des personnes, la responsabilité du transporteur envers chaque voyageur est limitée à la somme de cent vingt-cinq mille francs. Dans le cas où, d'après la loi du tribunal saisi, l'indemnité peut être fixée sous forme de rente, le capital de la rente ne peut dépasser cette limite. Toutefois par une convention spéciale avec le transporteur, le voyageur pourra fixer une limite de responsabilité plus élevée.

41 andá vera 250 frankar pr. kg. Takmörk-
25. maí un þessi gildir þó eigi, ef sendandi við afhendingu vara til flytjanda hefur gefið sérstaka yfirlýsingu um þá hagsmuni, sem við flutninginn eru tengdir og hefur greitt það aukagjald, sem krafist kann að vera. Hin tiltekna upphæð skal þá vera hámark ábyrgðar flytjanda, nema hann sanni, að raunverulegir hagsmunir sendanda hafi verið minni.

3. Að því er snertir farangur, sem farþegi hefur í sínum vörzlum, er hámark ábyrgðar flytjanda 5000 frankar fyrir hvern farþega.

4. Upphæðir þær sem greindar eru að ofan eru miðaðar við franska franka er jafngildi 65½ milligrammi gulls og 900 þúsundasta hluta finleik. Heimilt er að breyta upphæðunum í mynt viðkomandi lands þannig að standi á mynteiningu.

23. gr.

Hver sá samningur, sem miðar að því að leysa flytjanda undan ábyrgð eða ákveða minni upphæð en þá, sem ákveðin er í samningi þessum, er ógildur, en flutningssamningurinn skal halda gildi sínu og vera háður ákvæðum samnings þessa.

24. gr.

1. Í tilvikum þeim, er um ræðir í 18. og 19. gr., skal skaðabótamál án tillits til málavaxta, einungis rekið á þeim grundvelli og með þeim takmörkunum, sem kveðið er á um í samningi þessum.

2. Hið sama gildir um tilvik þau, er um ræðir í 17. gr. Samningur þessi tekur eigi afstöðu til þess, hver eigi rétt á skaðabótum né hvaða tjón sé skaðabótaskyld.

25. gr.

1. Nú hefur flytjandi sjálfur valdið tjóninu af ásetningi eða gáleysi, sem samkvæmt lögum lands þess, sem málið er rekið í, er talið jafngilda ásetningi, og getur hann þá ekki borið fyrir sig þau

2) Dans le transport de bagages enregistrés et de marchandises, la responsabilité du transporteur est limitée à la somme de deux cent cinquante francs par kilogramme, sauf déclaration spéciale d'intérêt à la livraison faite par l'expéditeur au moment de la remise du colis au transporteur et moyennant le paiement d'une taxe supplémentaire éventuelle. Dans ce cas, le transporteur sera tenu de payer jusqu'à concurrence de la somme déclarée à moins qu'il ne prouve qu'elle est supérieure à l'intérêt réel de l'expéditeur à la livraison.

3) En ce qui concerne les objets dont le voyageur conserve la garde, la responsabilité du transporteur est limitée à cinq mille francs par voyageur.

4) Les sommes indiquées ci-dessus sont considérées comme se rapportant au franc français constitué par soixante-cinq et demi milligrammes d'or au titre de neuf cents millièmes de fin. Elles pourront être converties dans chaque monnaie nationale en chiffres ronds.

Article 23.

Toute clause tendant à exonérer le transporteur de sa responsabilité ou à établir une limite inférieure à celle qui est fixée dans la présente Convention est nulle et de nul effet, mais la nullité de cette clause n'entraîne pas la nullité du contrat qui reste soumis aux dispositions de la présente Convention.

Article 24.

1) Dans les cas prévus aux articles 18 et 19 toute action en responsabilité, à quelque titre que ce soit, ne peut être exercée que dans les conditions et limites prévues par la présente Convention.

2) Dans les cas prévus à l'article 17, s'appliquent également les dispositions de l'alinéa précédent, sans préjudice de la détermination des personnes qui ont le droit d'agir et de leurs droits respectifs.

Article 25.

1) Le transporteur n'aura pas le droit de se prévaloir des dispositions de la présente Convention qui excluent ou limitent sa responsabilité, si le dommage provient de son dol ou d'une faute qui, d'après la

ákvæði samnings þessa, sem ella myndu útiloka eða takmarka ábyrgð hans.

2. Þetta gildir og ef starfsfólk hans hefur á sama hátt valdið tjóninu við framkvæmd starfa sinna.

26. gr.

1. Ef tekið er við skráðum farangri eða vöru án fyrirvara af hálfu viðtakanda, skal talið að munirnir hafi verið óskemmdir og í samræmi við flutnings-samninginn unz annað sannast.

2. Hafi munirnir orðið fyrir tjóni eða eitthvað af þeim glatazt, skal viðtakandi tilkynna það flytjanda jafnskjótt og hann verður tjónsins var og í síðasta lagi innan þriggja daga, ef um farangur er að ræða, en sjö daga ef um vöru er að ræða, miðað við móttökudag. Ef um drátt er að ræða skal slík tilkynning gefin eigi síðar en fjórtán dögum eftir að afhending hefur farið fram.

3. Tilkynning skal skráð á flutnings-skirteini eða send bréflega áður en frestur er liðinn.

4. Sé tjón eigi tilkynnt innan hinna tilskildu tímamarka falla niður kröfur á hendur flytjanda, enda sé eigi um svik að ræða af hans hálfu.

27. gr.

Nú er skuldari látinn og skal þá heimilt að heina skaðabótakröfum samkvæmt samningi þessum gegn þeim, sem tekið hafa við réttindum hans og skyldum.

28. gr.

1. Skaðabótamál skal höfða í því samningsríki sem sækjandi ákveður, annað hvort þar sem flytjandi á heima eða hefur aðalskrifstofu sína eða útibú það, sem gerði flutningssamninginn eða loks á ákvörðunarstaðnum.

2. Réttarfarsákvæði fara eftir lögum þess lands, sem mál er höfðað í.

loi du tribunal saisi, est considérée 41
comme équivalente au dol.

25. mai

2) Ce droit lui sera également refusé si le dommage a été causé dans les mêmes conditions par un de ses préposés agissant dans l'exercice de ses fonctions.

Article 26.

1) La réception des bagages et marchandises sans protestation par le destinataire constituera présomption, sauf preuve contraire, que les marchandises ont été livrées en bon état et conformément au titre de transport.

2) En cas d'avarie le destinataire doit adresser au transporteur une protestation immédiatement après la découverte de l'avarie et, au plus tard, dans un délai de trois jours pour les bagages et de sept jours pour les marchandises à dater de leur réception. En cas de retard, la protestation devra être faite au plus tard dans les quatorze jours à dater du jour où le bagage ou la marchandise auront été mis à sa disposition.

3) Toute protestation doit être faite par réserve inscrite sur le titre de transport ou par un autre écrit expédié dans le délai prévu pour cette protestation.

4) A défaut de protestation dans les délais prévus, toutes actions contre le transporteur sont irrecevables, sauf le cas de fraude de celui-ci.

Article 27.

En cas de décès du débiteur l'action en responsabilité dans les limites prévues par la présente Convention s'exerce contre ses ayants droit.

Article 28.

1) L'action en responsabilité devra être portée, au choix du demandeur, dans le territoire d'une des Hautes Parties Contractantes, soit devant le tribunal du domicile du transporteur, du siège principal de son exploitation ou du lieu où il possède un établissement par le soin duquel le contrat a été conclu, soit devant le tribunal du lieu de destination.

2) La procédure sera réglée par la loi du tribunal saisi.

41

25. maí

29. gr.

1. Réttur til að höfða skaðabótamál fellur niður, ef mál er eigi höfðað innan tveggja ára frá því að loftfar kom á ákvörðunarstað eða frá þeim degi að loftfar skyldi koma þangað eða frá því að flutningur stöðvaðist.

2. Ákvörðun frests fer eftir lögum þess lands, sem mál er höfðað í.

30. gr.

1. Ef fleiri en einn flytjandi eiga hver á eftir öðrum að sjá um flutning þann, er um ræðir í 1. gr. 3. mgr., skal hver þeirra hlíta ákvæðum samnings þessa, ef hann tekur við farþegum, skráðum farangri eða vörum, og skal hlutaðeigandi flytjandi talinn aðili flutningssamnings að svo miklu leyti sem þann hluta flutningsins snertir, sem honum ber að sjá um.

2. Farþegi eða þeir, er taka við réttindum hans, geta einungis beint kröfum sínum til þess flytjanda, sem hefur séð um þann hluta flutningsins, sem tjón eða dráttur varð í sambandi við, enda hafi fyrsti flytjandi eigi samkvæmt beinum samningi tekið að sér ábyrgð á öllum flutningnum.

3. Þegar um er að ræða flutning á skráðum farangri eða vörum, getur sendandi beint kröfum sínum til fyrsta flytjanda, en sá sem rétt á á afhendingu getur beint sínum kröfum til síðasta flytjanda. Hvor um sig getur þar að auki snúið sér að þeim flytjanda, sem sá um flutninginn, þegar eyðilegging, glötun, tjón eða dráttur varð. Flytjendur þessir eru ábyrgir in solidum gagnvart sendanda og þeim, sem afhenda ber vöruna.

IV. KAFLI

Flutningur með ýmislegum farartækjum.

31. gr.

1. Nú fer flutningur sumpart fram með loftfari, en sumpart með einhverju öðru farartæki, og gilda þá ákvæði samnings þessa einungis að því er snertir loftflutninginn og því aðeins að hann uppfylli skilyrði 1. gr.

Article 29.

1) L'action en responsabilité doit être intentée, sous peine de déchéance, dans le délai de deux ans à compter de l'arrivée à destination ou du jour où l'aéronef aurait dû arriver, ou de l'arrêt du transport.

2) Le mode du calcul du délai est déterminé par la loi du tribunal saisi.

Article 30.

1) Dans les cas de transport régis par la définition du troisième alinéa de l'article premier, à exécuter par divers transporteurs successifs, chaque transporteur acceptant des voyageurs, des bagages ou des marchandises est soumis aux règles établies par cette Convention, et est censé être une des parties contractantes du contrat de transport, pour autant que ce contrat ait trait à la partie du transport effectuée sous son contrôle.

2) Au cas d'un tel transport, le voyageur ou ses ayants droit ne pourront recourir que contre le transporteur ayant effectué le transport au cours duquel l'accident ou le retard s'est produit, sauf dans les cas où, par stipulation expresse, le premier transporteur aura assuré la responsabilité pour tout le voyage.

3) S'il s'agit de bagages ou de marchandises, l'expéditeur aura recours contre le premier transporteur et le destinataire qui a le droit à la délivrance contre le dernier, et l'un et l'autre pourront, en outre, agir contre le transporteur ayant effectué le transport au cours duquel la destruction, la perte, l'avarie ou le retard se sont produits. Ces transporteurs seront solidairement responsables envers l'expéditeur et le destinataire.

CHAPITRE IV.

Dispositions relatives aux transports combinés.

Article 31.

1) Dans le cas de transport combinés effectués en partie par air et en partie par tout autre moyen de transport, les stipulations de la présente Convention ne s'appliquent qu'au transport aérien et si celui-ci répond aux conditions de l'article premier.

2. Samningur þessi skal eigi vera því til fyrirstöðu, að aðilar flutningssamnings taki skilmála þess flutnings, sem eigi fer fram í lofti, upp í loftfarmskírteini, enda sé farið eftir ákvæðum samnings þessa varðandi loftflutninginn.

2) Rien dans la présente Convention 41
n'empêche les parties, dans le cas de 25. mai
transports combinés, d'insérer dans le
titre de transport aérien des conditions
relatives à d'autres modes de transport,
à condition que les stipulations de la pré-
sente Convention soient respectées en ce
qui concerne le transport par air.

V. KAFLI Lokaákvæði.

32. gr.

Ógildir skulu vera hvers konar fyrirvarar í flutningssamningi og hvers konar sérstakir samningar, sem gerðir eru áður en tjón verður, og miða að því að ganga fram hjá reglum samnings þessa varðandi þau lög, sem fara skal eftir, eða varðandi varnarþing. Þegar um er að ræða flutning á vörum, skal þó heimilt að semja um gerðardómsákvæði, enda skal gerðin fara fram á einhverjum stað, sem er löglegt varnarþing samkv. 28. gr. 1. mgr. og skal málið útkljáð samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

33. gr.

Ekkert ákvæði samnings þessa skal vera því til fyrirstöðu, að flytjandi neiti að gera flutningssamning eða ákveði flutningsskilmála, sem eigi brjóta í bága við samning þennan.

34. gr.

Samningur þessi gildir eigi um loftflutning milli landa, sem framkvæmdur er af loftflutningafyrirtæki sem fyrsta tilraun með það fyrir augum að stofna til skipulagðra loftflutninga, eða um flutning í alveg sérstökum tilvikum, sem ekki getur talizt eðlilegur og venjulegur loftflutningur.

35. gr.

Með hugtakinu dagur í samningi þessum er átt við vikudag en ekki vinnudag.

36. gr.

Samningur þessi er gerður á frönsku í einu eintaki, sem geymt skal í skjalasafni

CHAPITRE V.

Dispositions générales et finales.

Article 32.

Sont nulles toutes clauses du contrat de transport et toutes conventions particulières antérieures au dommage par lesquelles les parties dérogeraient aux règles de la présente Convention soit par une détermination de la loi applicable, soit par une modification des règles de compétence. Toutefois, dans le transport des marchandises, les clauses d'arbitrage sont admises dans les limites de la présente Convention, lorsque l'arbitrage doit s'effectuer dans les lieux de compétence des tribunaux prévus à l'article 28 alinéa 1.

Article 33.

Rien dans la présente Convention ne peut empêcher un transporteur de refuser la conclusion d'un contrat de transport ou de formuler des règlements qui ne sont pas en contradiction avec les dispositions de la présente Convention.

Article 34.

La présente Convention n'est applicable ni aux transports aériens internationaux exécutés à titre de premiers essais par des entreprises de navigation aérienne en vue de l'établissement de lignes régulières de navigation aérienne ni aux transports effectués dans des circonstances extraordinaires en dehors de toute opération normale de l'exploitation aérienne.

Article 35.

Lorsque dans la présente Convention il est question de jours, il s'agit de jours courants et non de jours ouvrables.

Article 36.

La présente Convention est rédigée en français en un seul exemplaire qui restera

41 utanríkisráðuneytis Póllands. Staðfest
25. maí afrit samningsins skal ríkisstjórn Póllands láta hverjum samningsaðila í té.

37. gr.

1. Samning þennan skal fullgilda. Fullgildingarskjöl skal varðveita í skjalasafni utanríkisráðuneytis Póllands, sem skal tilkynna afhendingu fullgildingarskjala öllum samningsaðilum.

2. Þegar fimm aðilar hafa fullgilt samning þennan skal hann ganga í gildi þeirra í milli á nítugasta degi eftir að fimmta fullgildingarskjalið var afhent. Hann skal ganga í gildi milli ríkja, sem hafa fullgilt hann, og ríkis, sem síðar afhendir fullgildingarskjal sitt, á nítugasta degi eftir þá afhendingu.

3. Ríkisstjórn lýðveldisins Póllands skal tilkynna ríkisstjórn hvers aðila hvenær samningur gengur í gildi og hve nær hvert fullgildingarskjal er afhent.

38. gr.

1. Þegar samningur þessi er genginn í gildi, skal hverju ríki heimilt að gerast aðili að honum.

2. Aðild fer fram með tilkynningu til ríkisstjórnar lýðveldisins Póllands, er skal skýra öðrum aðilum frá aðildinni.

3. Aðild tekur gildi á nítugasta degi eftir að ríkisstjórn lýðveldisins Póllands hefur verið tilkynnt um hana.

39. gr.

1. Sérhver aðili samnings þessa getur sagt honum upp með því að tilkynna uppsögnina ríkisstjórn lýðveldisins Póllands, en hún skal án tafar skýra öllum aðilum frá uppsögninni.

2. Uppsögnin gengur í gildi sex mánuðum eftir að tilkynning um uppsögn hefur

déposé aux archives du Ministère des Affaires Etrangères de Pologne, et dont une copie certifiée conforme sera transmise par les soins du Gouvernement Polonais au Gouvernement de chacune des autres Parties Contractantes.

Article 37.

1) La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés aux archives du Ministère des Affaires Etrangères de Pologne, qui en notifiera le dépôt au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

2) Dès que la présente Convention aura été ratifiée par cinq des Hautes Parties Contractantes, elle entrera en vigueur entre Elles le quatre-vingt-dixième jour après le dépôt de la cinquième ratification. Ultérieurement elle entrera en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes qui l'auront ratifiée et la Haute Partie Contractante qui déposera son instrument de ratification le quatre-vingt-dixième jour après son dépôt.

3) Il appartiendra au Gouvernement de la République de Pologne de notifier au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes la date de l'entrée en vigueur de la présente Convention ainsi que la date du dépôt de chaque ratification.

Article 38.

1) La présente Convention, après son entrée en vigueur, restera ouverte à l'adhésion de tous les Etats.

2) L'adhésion sera effectuée par une notification adressée au Gouvernement de la République de Pologne, qui en fera part au Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

3) L'adhésion produira ses effets à partir du quatre-vingt-dixième jour après la notification faite au Gouvernement de la République de Pologne.

Article 39.

1) Chacune des Hautes Parties Contractantes pourra dénoncer la présente Convention par une notification faite au Gouvernement de la République de Pologne, qui en avisera immédiatement le Gouvernement de chacune des Hautes Parties Contractantes.

farið fram, en einungis að því er varðar þann aðila, sem uppsögn hefur tilkynnt.

40. gr.

1. Samningsaðilar geta við undirritun, afhendingu fullgildingarskjals eða um leið og þeir gerast aðilar að samningi þessum lýst yfir því, að þeir undanskilji ákvæðum samnings þessa allar eða nokkrar nýlendna sinna, verndarlönd, gæzlusvæði eða aðrar lendum, er lúta þeirra fullveldi, yfirráðum eða umráðum.

2. Aðilar geta og síðar staðfest samninginn sérstaklega að því er varðar allar eða nokkrar af nýlendum þeirra, verndarlöndum, gæzlusvæðum eða öðrum lendum, er lúta þeirra fullveldi, yfirráðum eða umráðum og voru undanskildar ákvæðum samningsins í hinni upphaflegu yfirlýsingu þeirra.

3) Loks geta aðilar samkvæmt ákvæðum þessum sagt upp samningi þessum sérstaklega, að því er varðar allar eða nokkrar af nýlendum sínum, verndarlöndum, gæzlusvæðum eða öðrum lendum, er lúta fullveldi þeirra, yfirráðum eða umráðum.

41. gr.

Hver samningsaðili getur, þegar tvö ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa óskað eftir því að ný alþjóðaráðstefna verði kölluð saman til þess að rannsaka á hvern hátt muni hægt að endurbæta samning þennan. Hlutaðeigandi aðili skal í þessu skyni snúa sér til ríkisstjórnar Frakklands, sem skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að undirbúa ráðstefnuna.

Samningur þessi, sem gerður er í Var-sjá hinn 12. október 1929, skal liggja frammi til undirskriftar til 31. janúar 1930.

(Undirskriftir.)

2) La dénonciation produira ses effets 41
six mois après la notification de la dé- 25. mai
nonciation et seulement à l'égard de la
Partie qui y aura procédé.

Article 40.

1) Les Hautes Parties Contractantes pourront, au moment de la signature, du dépôt des ratifications, ou de leur adhé-sion, déclarer que l'acceptation qu'Elles donnent à la présente Convention ne s'applique pas à tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandat, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou à tout autre territoire sous suzeraineté.

2) En conséquence Elles pourront ultérieurement adhérer séparément au nom de tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandats, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou tout territoire sous suzeraineté ainsi exclus de leur déclaration originelle.

3) Elles pourront aussi, en se conformant à ses dispositions, dénoncer la présente Convention séparément ou pour tout ou partie de leurs colonies, protectorats, territoires sous mandat, ou tout autre territoire soumis à leur souveraineté ou à leur autorité, ou tout autre territoire sous suzeraineté.

Article 41.

Chacune des Hautes Parties Con-tractantes aura la faculté au plus tôt deux ans après la mise en vigueur de la présente Convention de provoquer la réunion d'une nouvelle Conférence Internationale dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient être apportées à la pré-sente Convention. Elle s'adressera dans ce but au Gouvernement de la République Française qui prendra les mesures né-cessaires pour préparer cette Conférence.

La présente Convention, faite à Varso-vie le 12 octobre 1929 restera ouverte à la signature jusqu'au 31 janvier 1930.

(Signatures.)

41

25. maí

Viðbótarbókun.

Við 2. gr.

Samningsaðilar áskilja sér rétt til þess að lýsa því yfir við fullgildingu eða staðfestingu samningsins, að ákvæði 1. mgr. 2. gr. hans taki ekki til loftflutninga milli landa, sem framkvæmdir eru beinlínis af ríkinu, nýlendum þess, verndarlendum, gæzlulendum eða öðrum lendum, sem eru undir fullveldi þess, vernd eða yfirráðum.

(Undirskriftir.)

Protocole additionnel.

Ad article 2.

Les Hautes Parties Contractantes se réservant le droit de déclarer au moment de la ratification ou de l'adhésion que l'article 2 alinéa premier, de la présente Convention ne s'appliquera pas aux transports internationaux aériens effectués directement par l'Etat, ses colonies, protectorats, territoires sous mandat ou tout autre territoire sous sa souveraineté, sa suzeraineté ou son autorité.

(Signatures.)

Gjört i Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

42

23. maí

ERFDALÖG

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Um arf ættingja og hjóna.

1. gr.

Börn taka arf eftir föður sinn og móður, og erfa þau hina látnu að jöfnu. Ef barn andast á undan foreldri sínu, erfa börn hins látna þann hluta, er því barni hefði borið, ef lifað hefði arfleifanda. Nú er barnsbarn einnig andað á undan arfleifanda, en börn þess lifa, þá koma þau í stað barnsbarnsins og svo framvegis meðan nokkur niðji er til.

2. gr.

Um erfðarétt óskilgetins barns og arf eftir það fer á sama hátt og væri það skilgetið, þó svo, að óskilgetið barn erfir því aðeins föður og föðurfrændur og þeir það, að hann hafi gengið við faðerni þess, hann verið dæmdur faðir þess eða talinn faðir barns, er honum hefur orðið eiðsfall, samkvæmt dómi. Hafi sambúð karls og konu, sem ógift eru, verið óslitin frá því 10 mánuðum fyrir fæðingu barns og þangað til 3 árum eftir hana, jafngildir hún faðernisjátningu, þá er um erfðarétt barns eftir föður og föðurfrændur ræðir, eða þeirra eftir það.

3. gr.

Ef hinn látni á engan niðja á lífi, kjörbarn eða niðja þess, en faðir og móðir hans lifandi, erfa þau hann að jöfnu.

4. gr.

Ef annað foreldri arfleifanda er andað, en hitt lifir, þá tekur það, sem á lifi er, helming arfs, en hinn helmingurinn hverfur til barna eða barnabarna hins látna foreldris á sama hátt og segir í 1. gr.

Nú eru hvorki börn né barnabörn hins látna foreldris á lifi, og tekur þá hitt foreldrið allan arfinn.

5. gr.

Nú eru báðir foreldrar látnir, og taka þá systkini arfleifanda allan arf eftir hann, að jöfnu ef alsystkini eru, en hálsystkini hálfan arfshluta móti þeim. Ef systkini eru dáið, erfa börn þeirra þann arfshluta, er hinu látna systkini bar, ef lifað hefði.

6. gr.

Ef ekki eru á lifi niðjar arfleifanda, kjörbarn eða niðjar þess, foreldri hans, börn þeirra eða barnabörn, taka afar og ömmur arf eftir hinn látna, þannig að föðurforeldrar og móðurforeldrar taka sinn helming hvort. Nú er afi eða amma arfleifanda önduð, og erfa þá börn þess þeirra, sem látið er, þann arfshluta, er hinum látna (afa eða ömmu) hefði hlotnast, ef lifað hefði.

Ef móðurforeldrar arfleifanda eru dánir og börn þeirra, taka föðurforeldrar eða börn þeirra allan arf og vice versa.

7. gr.

Það hjóna, sem lengur lifir, erfir einn fjórða af eignum maka síns, ef arfleifandi á niðja, kjörbarn eða niðja þess á lifi. Séu hvorugir á lifi, en lifandi lögerfingjar samkv. 2.—6. gr., erfir makinn helming eignanna, en allar eignirnar, ef enginn framantaldra erfingja er á lifi.

8. gr.

Nú andast það hjóna, sem lengur lifir, án þess að hafa gifzt aftur, en á ekki lifandi niðja eða kjörniðja og hefur ekki ráðstafað eignum sínum, og skulu þá eftirláttnar eigur þess skiptast milli lögmæltra erfingja þeirra beggja að jöfnu, þó þannig, að arfur sá, er áður kann að hafa verið greiddur eftir hinn fyrr látna maka, verður við arfskiptin talinn arftaka fyrirfram greiddur arfur, og lækkar arfshlutann um þá upphæð.

9. gr.

Barn arfleifanda, getið en ófætt þegar hann andast, en fæðist síðar lifandi, eignast erfðarétt í dánarbúinu við fæðinguna, eins og það hefði verið fætt fyrir andlát hans. Fresta skal skiptingu þess arfshluta, þar til séð er, hvort það fæðist lifandi.

10. gr.

Erfðaréttur hjóna á milli fellur niður við skilnað að borði og sæng og við algeran hjónaskilnað.

11. gr.

Föður og föðurfrændum ber ekki arfur eftir barn, ef faðirinn hefur hlotið refsíðóm samkv. 194.—201. gr. almennra hegningarlaga vegna getnaðar þess, sbr. þó 205. gr. sömu laga.

12. gr.

Sá missir rétt til arfs, er varnar arfleifanda að ráðstafa eignum sínum á löglegan hátt fyrir andlát sitt.

42

23. maí

13. gr.

Nú leggur faðir eða móðir fram allverulega fjárupphæð, — miðað við efni þeirra, — til eins eða fleiri barna sinna, eða kjörbarna, þeim til menningar, til búsmuna- eða bústofnskaupa við giftingu, til þess að koma fótum undir framtíðar- atvinnu barnsins, til að greiða skuldir þess, eða kaupa því eða maka þess lífeyri, eða á annan hátt því til framdráttar, og skal upphæðin dregin frá arfshluta barnsins eftir annað eða hvort tveggja foreldri, enda séu færðar sönnur á, að foreldri hafi ætlað til, að svo skuli vera, eða barnið kannast við, að svo hafi verið umsamið, en ekki hefur verið samið um hið gagnstæða.

Það telst styrkur frá móður, þótt seinni maður hennar, með ráðstöfun á félagsbúinu, veiti hann.

Ekki kemur til frádráttar arfshluta barns kostnaður foreldra vegna sjúkleika þess eða gjafir vegna þess, að þau telja, að störf þess í þeirra þágu hafi ekki verið fulllaunuð.

Sá, er fengið hefur arf fyrirfram greiddan samkv. framantöldu, skal eiga þess kost að skila aftur fasteign eða grip þannig fengnum, en þó jafngóðum. Meta skal yfirleitt verðmæti hins fyrirfram greidda eftir gangverði þess, er erfinginn veitti því móttöku, og ekki hærra en sanngjarnt er, svo að jöfnuður verði á við hina erfingjana.

Ákvæði gefanda um, að greiðsla til barnsins skuli teljast fyrirfram greiddur arfur, ber ekki að taka til greina, ef það bersýnilega miðar að því, að barnið fái ekki fullrétti á við samarfa sína.

14. gr.

Ef barn hefur fengið fyrirfram meira fé en nemur arfshluta þeim, er því ber, fær það engan arf, en ekki verður það sem skuldunautur skyldað til þess að endurgreiða fé, sem það hefur fyrirfram tekið á móti upp í arfsvon sína, fari sú upphæð ekki fram úr arfshlutanum, að viðbættum þeim hluta eignar, er foreldrunum var heimilt að ráðstafa samkv. 20. gr.

En hafi foreldri af rangsleitni við skuldheimtumenn sína gefið börnum sínum svo miklar gjafir, að eignir þeirra hrökkvi ekki til að greiða skuldheimtumönnum, skulu slíkar gjafir ógildar að lögum.

15. gr.

Um styrk, er föður- eða móðurforeldri veita barnabarni sínu fyrirfram upp í arf, fer á sama hátt og fyrir er mælt í 13. gr. um styrk foreldra til barna.

16. gr.

Nú hefur barn fengið styrk fyrirfram upp í arf sinn eftir foreldri sín, eða annaðhvort þeirra, og deyr fyrri, en á börn á lífi, og skal þá draga þann styrk frá arfshluta þeirra eftir afa og ömmu, á sama hátt og með sömu skilmálum sem fyrir er mælt um barnið sjálft.

17. gr.

Bannað er að selja eða veðsetja arf þann, er maður á í vændum, ekki má heldur gefa slíkan arf, þó skal eigi varna erfingjum að afsala sér arfstökurétti í hendur þeim, er þeir eiga arfsvon að, hvort sem það er gert fyrir nokkuð eða ekkert, séu þeir fullveðja og fjár síns ráðandi. Sé eigi annars getið og sett skilyrði eru ekki því til fyrirstöðu, skal það vera jafnskuldbindandi fyrir börn þess, er afsalar sér arfinum, eins og fyrir hann sjálfan.

II. KAFLI

42

Um arf kjörbarna og kjörforeldra.

23. maí

18. gr.

Kjörbarn og niðjar þess öðlast erfðarétt eftir kjörforeldri sem væri það getið og fætt barn þeirra. Kjörforeldri og börn þeirra að þeim látnum eiga rétt til arfs eftir kjörbarn á undan ættingjum þess, öðrum en niðjum, en aldrei hærri upp-hæðar en verðmæti arfs eða gjafa, er kjörbarnið hefur þegið af kjörforeldri.

Erfðaréttur helzt þrátt fyrir ættleiðsluna milli kjörbarns og niðja þess annars vegar og foreldra þess og ættingja hins vegar.

Nú andast kjörbarn og á ekki lifandi lögerfingja samkv. 1. til 6. gr., sbr. 2. málsg. þessarar greinar, og taka þá kjörforeldri eða börn þeirra allan arf.

Ákvæði 13. til 16. gr. laga þessara ná einnig til kjörbarna og barna þeirra.

III. KAFLI

Um erfðaskrá.

19. gr.

Hver sá, sem orðinn er fullra 18 ára, getur ráðstafað eignum sínum með erfðaskrá, enda sé hann andlega svo heill, að hann sé fær um að gera þá ráðstöfun á skynsamlegan hátt.

20. gr.

Nú á arfleifandi niðja á lífi, og er honum ekki heimilt að ráðstafa með erfðaskrá meiru en einum fjórða hluta eigna sinna. Ef enginn niðja er á lífi, en maki lifandi, er honum heimilt að ráðstafa helming eigna sinna.

21. gr.

Ef sá, sem gera vill erfðaskrá, er yngri en 18 ára, eða er settur undir forráð annarra vegna eyðslusemi eða af öðrum orsökum, verður erfðaskrá því aðeins gild, að dómsmálaráðuneytið veiti leyfi til að hann geri hana. Slíkur maður þarf einnig leyfi dómsmálaráðuneytisins til þess að afturkalla erfðaskrá.

22. gr.

Erfðaskrárákvörðun er ógild, ef arfleifandi hefur verið kúgaður eða prettaður til þess að gera hana eða hún er gerð vegna misskilnings arfleifanda og forsendur fyrir arfleifðslunni hafa verið rangar og hafi þessi atriði ráðið úrslitum um erfðaskrárákvæðið.

23. gr.

Ef fyrirmæli eru í erfðaskrá um eyðing verðmæta arfleifanda, án þess að skynsamleg ástæða sé til, ber ekki að hlíta slíkum ákvæðum.

24. gr.

Erfðaskrá skal vera skrifleg og arfleifandi sjálfur undirrita hana eða viðurkenna efni hennar fyrir notario publico, eða tveimur vottum.

Geri arfleifandi erfðaskrá erlendis, er áritun sendiherra Íslands eða ræðismanna þess jafngild og áritun notarii publici. Ef arfleifandi er ólæs á letur það, sem erfðaskráin er rituð á, skal þess getið, að hún hafi verið lesin skilmerki-lega upp fyrir arfleifanda.

25. gr.

Þess skal getið í áritun votta á erfðaskrá, að þeir hafi verið sérstaklega kall-aðir af arfleifanda til að votta undirskrift hans, og að hann hafi undirritað erfða-

42 skrána eða kannazt við undirskrift sína að þeim samtímis viðstöddum, og að
23. maí þeim hafi verið kunnugt, að um erfðaskrá var að ræða, og skulu þeir samstundis undirrita þá yfirlýsingu.

Þá skulu vottarnir í áritun sinni tilgreina stað og dag, þegar erfðaskráin var undirrituð eða arfleifandi lýsti yfir, að efni hennar væri vilji sinn. Þeir skulu þar geta þess, hver staða þeirra sé og heimilisfang.

Yfirlýsing votta samkv. 1. málsg. skal metin gild sönnun nema sérstök atvik bendi á hið gagnstæða.

26. gr.

Þegar vottað er um erfðaskrá samkv. 24. gr., skal þess getið, hvort arfleifandi hafi verið svo andlega heill heilsu, að hann væri fær um að gera erfðaskrána. Einnig er rétt að geta annarra atriða, ef fyrir hendi eru, sem gætu haft áhrif á, hvort arfleifsluskráin yrði gild metin.

27. gr.

Vottar þeir, er á erfðaskrá rita, skulu ekki yngri vera en 21 árs. Þeir skulu vera þekktir að samvizkusemi, hvorki andlega sljóir né truflaðir. Erfðaskráin má ekki varða hagsmuni þeirra og þeir hvorki vera í náinni frændsemi né mægðum við þann, er góðs nýtur, — svo verulega munar, — af erfðaskránni, og ekki heldur í þjónustu hans.

28. gr.

Verði maður snögglega og hættulega veikur, eða lendi í bráðri hættu og vilji gera erfðaskrá, má víkja frá þeirri reglu, að erfðaskráin sé skrifleg. Má arfleifslan þá fara fram munnlega fyrir tveimur tilkvöddum vottum. Þeir skulu skrásetja efni erfðaskrárinnar undireins og þeir geta komið því við og staðfesta með undirskrift sinni. Slík erfðaskrá verður ógild, ef arfleifandi hefur ekki endurnýjað hana áður en mánuður er liðinn frá því, að umgetnar tálmanir voru liðnar hjá, og arfleifandi hafði tækifæri að gera erfðaskrána samkv. 24. til 27. gr.

29. gr.

Ef arfleifandi arfleiðir tvo eða fleiri í erfðaskrá sinni, en ákveður þar hvorki um arfahluta þeirra né röð arftaka, fá arftakar allir jafna upphæð.

Nú er ákveðið í erfðaskrá, að einhver arftaki hljóti sérstakan grip, þá hlýtur arftaki hann, þótt aðrir arftakar fái ekki þá upphæð, er erfðaskráin ánafnar þeim.

Ef arfleifandi lætur eftir sig tvær eða fleiri erfðaskrár, gengur sú fyrir, er síðast var gerð, ef ósamræmi er.

30. gr.

Arfleifandi getur tilnefnt í erfðaskrá skiptaforstjóra í búi sínu og tiltekið verk-svið hans eða þeirra.

Ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, eins og óregla eða ráðdeildarleysi erfingja, er arfleifandi heimilt að setja í erfðaskrá sína ákvæði um það, hvernig fari um skylduvarf til einstakra niðja hans eða maka, svo sem að erfingjum sé skipaður fjárráðamaður, að því leyti er arfinn snertir, og greidd sé árlega ákveðin upphæð af arfinum til erfingjans. Slík ráðstöfun verður því aðeins gild, að dóms-málaráðherra samþykki hana. Heimilt er ráðherra að fella niður skilyrðin að nokkru eða öllu leyti, þegar erfinginn er orðinn 21 árs og hefur fært sönnur á, að forsendur þær, sem voru fyrir skilyrðunum, eru ekki lengur fyrir hendi. Einnig getur ráðherra leyft, að arftaka séu greiddar hærri upphæðir af arfinum en erfðaskráin ákveður, ef óumflýjanleg nauðsyn arftaka eða fjölskyldu hans krefur.

Skilyrðið fellur niður í síðasta lagi við andlát erfingjans.

31. gr.

Meðan skilyrði samkv. undanfarandi grein hvíla á arfshluta geta skuldheimtmennt ekki krafizt þess að fá skuldir erfingjans af því fé, nema tildæmdar skaðabætur út af verknaði erfingjans, frömdum af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi.

32. gr.

Framangreindar reglur um erfðaskrár skulu einnig gilda um breytingar og viðauka við hana og um þau gjafabréf, sem ekki er ætlað til, að komi til framkvæmda fyrr en að gefandanum látnum, þó með þeim breytingum, sem leiðir af því, að gjafabréfið er nokkurs konar samningur.

Erfðaskrá fellur úr gildi, þegar arfleifandi hefur ótvírætt látið það í ljós, að hann vilji svo vera láta. Þó skal hann, ef erfðaskráin er gagnkvæm, tilkynna það hinum aðila, ef þess er nokkur kostur.

33. gr.

Nú á maður engan lögmæltan erfingja, eða erfingja arfleiddan með erfðaskrá, eða réttur erfingi vitjar ekki arfsins áður en 5 ár eru liðin frá því, að kunnugt var um andlát arfleifanda, og hlýtur ríkissjóður þá allan arfinn.

34. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1949.

Hafi arfleifandi andast fyrir gildistöku laganna, skulu eldri lagaákvæði halda gildi um erfð eftir hann.

35. gr.

Frá því lög þessi koma til framkvæmda falla eftirtalin lagaákvæði úr gildi:

N.L. 5. bók, 2. kap., 11., 30. og 75.

Tilskipun um nokkrar breytingar á erfðalögunum á Íslandi frá 25. sept. 1850.

87.—89. gr. laga nr. 20 27. júní 1923, um skyldur og réttindi hjóna, svo og öll eldri lagaákvæði, er brjóta í bág við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 23. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Arni Tryggvason.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um innflutning og úthlutun jeppabifreiða til landbúnaðarþarfa o. fl.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Þar, sem talað er um jeppabifreiðar í lögum þessum, er einnig átt við aðrar þær tegundir bifreiða, er hentugar þykja og fluttar kunna að verða inn til landbúnaðarþarfa.

Meðan innflutningur og gjaldeyrisviðskipti eru háð ákvörðunum ríkisvaldsins, ákveður ríkisstjórnin eða sá aðili, er fer með þessi mál fyrir hennar hönd, tölu

43 þeirra jeppabifreiða eða annarra slíkra bifreiða, sem heimilt er að flytja til lands-
23. maí ins ár hvert. Með innflutningi þessum skal að því stefnt að fullnægja svo fljótt sem verða má þörfum landsbúa fyrir þessar bifreiðar og að nægur forði af varahlutum til þeirra sé ávallt fyrirliggjandi í landinu. Gjaldeyris- og innflutningsleyfi fyrir þessum bifreiðum skal bundið því skilyrði, að innflytjandi afhendi þeim, er öðlazzt hafa kauprétt samkvæmt lögum þessum, bifreiðarnar fyrir hæfilegt verð að dómi verðlagsyfirvaldanna.

2. gr.

Úthlutun þeirra bifreiða, er um ræðir í 1. gr., annast 5 manna nefnd. Skulu 2 þeirra kosnir af stjórn Búnaðarfélags Íslands, 2 af stjórn Stéttarsambands bænda og einn af landbúnaðarnefndum Alþingis. Kosning þeirra gildir til 2 ára. Sömu aðilar kjósa jafnmarga varamenn. Nefndin kýs sér sjálf formann. Kosnaður við störf nefndarinnar greiðist af hlutaðeigandi aðilum í réttu hlutfalli við þátttöku þeirra í nefndinni.

3. gr.

Fjóra fimmtu hluta þeirra bifreiða, sem nefndin fær til ráðstöfunar, má hún aðeins afhenda bændum eða mönnum, er starfa að búum þeirra og í félagi við þá og eru heimilisfastir í sveitinni og stofnunum landbúnaðarins og starfsmönnum þeirra, skógrækt og sandgræðsla með talin, sem verða vegna starfa sinna í sveitunum að ferðast mikið með bifreiðum.

4. gr.

Nefndin aflar sér árlega svo áreiðanlegra upplýsinga sem föng eru á um tölu þeirra býla á landinu, er geta haft full not jeppabifreiða til flutninga og annarra heimilisparfa. Að fengnum þessum upplýsingum og tilkynningu gjaldeyrisyfirvaldanna um væntanlegan innflutning jeppabifreiða á árinu, tekur nefndin ákvörðun um skiptingu bifreiðanna milli sveitarfélaga. Við skiptin skal þess gætt, að bifreiðarnar skiptist milli búnaðarfélaganna í sem réttustu hlutfalli við tölu þeirra búenda í hverju búnaðarfélagi, sem geta haft bifreiðanna not, eins og áður er sagt. enda sé þá tekið fullt tillit til þeirra jeppabifreiða, sem áður hefur verið úthlutað. Að skiptum loknum tilkynnir nefndin formönnum búnaðarfélaganna tölu þeirra bifreiða, sem væntanlega koma til úthlutunar í félagið á því ári.

5. gr.

Stjórnir hreppabúnaðarfélaga taka á móti umsóknum bænda um jeppabifreiðar, hver af sínu félagssvæði. Nú berast búnaðarfélagsstjórn umsóknir um fleiri jeppabifreiðar en úthlutað verður í hreppinn á því ári, og gerir hún þá tillögu um, hverjum af umsækjendunum hún vill mæla með að því sinni, og sendir tillöguna að því búnu ásamt rökstuddri greinargerð fyrir henni til úthlutunarnefndar. Verði búnaðarfélagsstjórn ekki á eitt sátt, er minni hlutanum heimilt að senda einnig tillögur sínar ásamt greinargerð fyrir þeim til nefndarinnar.

6. gr.

Stjórnir hreppabúnaðarfélaga skulu leitast við í tillögum sínum um úthlutun jeppabifreiða að fylgja eftirgreindum reglum:

1. Að þeir einir komi til greina, er geta vegna samgönguskilyrða haft full not bifreiðanna til flutnings á fólki og vörum að og frá heimilum sínum.
2. Að bændur gangi fyrir öðrum hreppsúum.
3. Að þeir bændur sitji í fyrirrúmi, er afskekktast búa eða eiga lengsta leið á þjóðveg og mesta hafa flutningsþörfina.

4. Nú er ekki teljandi munur á aðstöðu umsækjenda, og skal þá láta tvo eða fleiri **43**
bændur, sem sameinast um eina bifreið, ganga fyrir einstaklingum.

23. maí

Óheimilt er að úthluta jeppabifreiðum til þeirra, sem áður hafa fengið slíkar bifreiðar við úthlutun, eiga keyrslufæra fólksbifreið eða hafa keyrslufæra fólksbifreið á heimili sínu. Nú hefur sveitarheimili keyrslufæra vörubifreið, og kemur það heimili því aðeins til greina við úthlutun, að ekki liggi fyrir umsóknir frá öðrum, er hafa óskoraðan rétt til úthlutunar jeppabifreiða.

7. gr.

Þegar úthlutunarnefnd hafa borizt tillögur frá stjórnnum hreppabúnaðarfélaganna og hefur athugað þær ásamt öðrum upplýsingum, ef fyrir liggja og að þessu lúta, úthlutar hún bifreiðunum. Að lokinni úthlutun sendir nefndin stofnunum landbúnaðarins og stjórnnum hreppabúnaðarfélaga tilkynningu um, hverjir af umsækjendum þeirra fá úthlutað jeppabifreið. Óheimilt er að afhendi bifreið fyrr en úthlutunarnefnd hefur borizt skrifleg yfirlýsing frá stjórn hlutaðeigandi stofnunar eða búnaðarfélags um, að hún skuldbindi sig að hlutast til um, að eigandi bifreiðarinnar hlíti fyrir mælum laganna í öllum greinum, og tilkynna nefndinni, ef út af ber.

8. gr.

Bifreiðar, sem úthlutað er til landbúnaðarstofnana eða starfsmönnum þeirra samkv. 3. gr., er óheimilt að selja án samþykkis úthlutunarnefndar. Nú hættir slíkur starfsmaður störfum hjá félaginu eða stofnuninni, er hann hefur unnið hjá, og skal hann þá afhenda bifreiðina þeim aðila, er útvegaði honum bifreiðina, nema úthlutunarnefnd heimili annað eftir tillögum hlutaðeigandi forstöðumanns eða félagsstjórnar.

Aðrar jeppabifreiðar, sem úthlutað er samkv. ákvæðum laga þessara til afnota í ákveðnum sveitarfélögum, er óheimilt að selja, gefa eða flytja burt úr hreppnum án samþykkis stjórnar hlutaðeigandi búnaðarfélags, sem hlutast til um, að bifreiðin sé áður auglýst til kaups fyrir hreppsþúa.

Nú vilja hreppsþúar ekki kaupa bifreiðina, og skal eigandi þá bjóða hana úthlutunarnefnd til ráðstöfunar, enda ábyrgist hún honum andvirði bifreiðarinnar. Vilji nefndin ekki sinna boði seljanda, eða honum hefur ekki borizt svar frá nefndinni mánuði eftir að víst er, að tilboðið barst henni í hendur, er eiganda heimilt að ráðstafa bifreiðinni.

Engar bifreiðar, sem um ræðir í lögum þessum, má selja nema með leyfi nefndarinnar og ekki yfir kostnaðarverði að meðtöldum söluskatti, þó að frádreginni hæfilegri fyrningu og skemmdum á bifreiðinni, ef einhverjar eru.

9. gr.

Nú þykir augljóst, að kaupandi, sem fengið hefur jeppabifreið fyrir atbeina úthlutunarnefndar, hefur notað sér yfirvarp til að eignast hana, þ. e. notar hana t. d. ekki á heimili sínu eða í sambandi við starf sitt eða atvinnurekstur, og ber nefndinni þá að krefjast þess, að bifreiðinni verði skilað aftur til nefndarinnar.

10. gr.

Bifreið, sem ráðstafað hefur verið gagnstætt ákvæðum laga þessara, skal afhent úthlutunarnefnd gegn upphaflegu kostnaðarverði að frádreginni fyrningu og skemmdum, er dómkvaddir menn meta.

11. gr.

Stjórnnum hreppabúnaðarfélaga ber skylda til, hverri á sínu félagssvæði, að fylgjast með því, að fyrir mælum þessara laga sé fylgt, og tilkynna úthlutunarnefnd, ef út af ber, en úthlutunarnefnd hlutast til um rannsókn málsins.

43

23. maí

Heimilt er landbúnaðarráðherra að setja með reglugerð samkvæmt tillögum útlutunarnefndar ákvæði, er tryggi réttláta dreifingu stærri og minni dráttarvéla til landbúnaðarþarfa.

12. gr.

13. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerð varða sektum frá 200—10000 kr.

Bráðabirgðaákvæði.

Peir aðilar, sem áður hafa fengið gjaldeyris- og innflutningsleyfi fyrir jeppa-bifreiðum, greitt hluta andvirðis fyrir árslok 1947, en ekki fengið bifreiðarnar, skulu ganga fyrir um úthlutun að öðru jöfnu.

Gjört í Reykjavík, 23. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

44

25. maí

L Ö G

um Landsbókasafn.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Landsbókasafnið er þjóðbókasafn Íslands.

2. gr.

Hlutverk Landsbókasafns er:

1. að annast söfnun og varðveislu íslenzkra rita og rita, er varða Ísland eða íslenzk efni, fornra og nýrra, prentaðra og óprentaðra;
2. að halda uppi safni erlendra bókmennta í öllum greinum vísinda, lista, tækni og samtíðarmálefna;
3. að annast rannsóknir í íslenzkri bókfræði;
4. að vinna að kynningu íslenzkra bókmennta og íslenzkrar menningar á erlendum vettvangi.
5. að efla bókfræðiiðkanir, m. a. með því að gefa landsmönnum kost á að kynna sér innlendar og erlendar bækur, sem í safninu eru.

3. gr.

Landsbókasafn skal þaulsafna öllu prentuðu máli á íslenzku eða því, sem Ísland og íslenzk málefni varðar. Það skal varðveita ónotað eitt eintak af öllu íslenzku prentmáli, sem kostur er á, og skal þeim eintökum fengin sérstaklega örugg geymsla.

4. gr.

Landsbókasafnið varðveitir handritasafn og skal vinna að söfnun íslenzkra handrita og erlendra handrita, er varða íslenzk efni, og greiða fyrir rannsókn þeirra og útgáfu. Það skal vinna að öflun eftirrita eða mynda af íslenzkum handritum, ef frumritin eru eigi fáanleg.

5. gr.

Landsbókasafn skal halda uppi rannsóknum í íslenzkri bókfræði og gefa út skrár íslenzkra bóka og handrita og önnur rit, er íslenzka bókfræði varða, eftir því sem fé er veitt til í fjárlögum.

6. gr.

Landsbókasafn veitir viðtöku skyldueintökum frá íslenzkum prentsmiðjum og annast ráðstöfun þeirra samkvæmt reglugerð.

Safnið skal reka miðstöð bókaskipta við erlend söfn og vísindastofnanir.

7. gr.

Landsbókasafn skal hafa samvinnu við Háskólabókasafn og sérfræðibókasöfn, sem ríkisstofnanir og félög eiga, um bókakaup og bókalán. Halda skal uppi sérstakri skráningarmiðstöð fyrir söfn þessi, og má fela Háskólabókasafni forstöðu hennar að fengnu samþykki háskólaráðs.

8. gr.

Forseti skipar landsbókavörð. Landsbókavörður stýrir safninu undir yfirstjórn menntamálaráðuneytisins.

Menntamálaráðherra skipar allt að 6 bókaverði, að fengnum tillögum landsbókavarðar.

9. gr.

Laun landsbókavarðar og bókavarða fara eftir launalögum.

10. gr.

Landsbókavörður ræður bókakaupum til safnsins, eftir því sem fé endist til. Háskólaráð skipar safninu ráðunauta um bókaval, svo marga og í þeim fræðigreinum, sem ástæða þykir til. Starf þeirra er ólaunað.

Landsbókavörður skal leita tillagna ráðunautanna um bókakaup til safnsins.

11. gr.

Íslenzk tónverk og prentmyndir falla undir ákvæði laga þessara.

12. gr.

Menntamálaráðuneytið setur reglugerð um stjórn og starfshætti safnsins, samvinnu þess við önnur bókasöfn og önnur atriði, er ástæða þykir til. Í reglugerð má ákveða viðurlög við brotum notenda á starfsreglum safnsins.

13. gr.

Með lögum þessum falla úr gildi lög nr. 56 22. nóv. 1907, um stjórn landsbókasafnsins, og lög 33 4. júní 1924, um sameiningu yfirskjalavarðarembættisins og landsbókavarðarembættisins.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Arni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

45
25. maí

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1945.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem veitt eru í fjárlögum fyrir árið 1945, eru veittar kr. 9 659 431.99 til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2. gr., og kr. 56 900 528.73 til þeirra gjalda, sem talin eru í 3.—13. gr. hér á eftir, samtals kr. 66 559 960.72.

Til viðbótar fé því, sem veitt er til eignaaukningar, eru veittar kr. 35 868 441.27.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 3. gr. er veitt:

A.

1. Póstsjóður:

1. Póststjórnarkostnaður	kr.	20 304.82
2. Póststofan í Reykjavík	—	503 563.61
3. Önnur pósthús	—	365 003.96
4. Póstflutningur	—	432 281.81
5. Önnur gjöld	—	158 125.99

.....
samtals kr. 1 479 280.19

af kr. 1 601 690.23 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

2. Landssíminn:

a. Til notendasíma í sveitum	kr.	123 579.15
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.:		
1. Kostnaður við aðalskrifstofu landssímans	—	120 328.97
2. Ritsímastöðin í Reykjavík	—	241 479.88
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík	—	58 209.79
4. Stuttbylgjustöðin í Reykjavík	—	57 299.03
5. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	—	840 854.07
6. Áhaldahúsið	—	89 261.93
7. Ritsímastöðin á Akureyri	—	147 038.80
8. Ritsímastöðin á Seyðisfirði	—	17 573.34
9. Ritsímastöðin á Ísafirði	—	115 952.73
10. Símastöðin á Borðeyri	—	24 629.57
11. Símastöðin í Vestmannaeyjum	—	42 986.34
12. Símastöðin á Siglufirði	—	67 145.72
13. Til annarra símastöðva og eftirlitsstöðva	—	329 303.24
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng o. fl.	—	95 388.03
d. Viðbót og viðhald stöðva	—	381 442.32
e. Viðhald landssímans	—	833 650.19

f. Framhaldsgjald	kr.	12 469.80
g. Ýmis gjöld	—	25 506.21
h. Fyrning húsa og áhalda	—	80 000.00

samtals kr. 3 704 099.11

en tekjur fóru kr. 139 143.18 fram úr fjárlagaáætlun.

Eignabreytingar:

I.	Afborganir af lánum	kr.	74 878.94
II.	Til viðb. simakerfa, efnis- og áhaldakaupa —	338 363.86	
III.	Til talstöðva í báta og skip	64 140.52	
IV.	Til loftskeytastöðva í skip	29 852.94	
V.	Til birgðahúss í Reykjavík	322 355.57	
VI.	Til póst- og símahúss á Akureyri	60 648.87	
VII.	Til nýrra símalína	214 915.57	
VIII.	Til byggðasíma í Álftaveri	54 002.23	
IX.	Fyrningarsjóður lagður í banka	138 773.31	

samtals kr. 1 297 931,81

3. Áfengisverzlun ríkisins:

II.	1. Laun starfsmanna	kr.	139 194.67
	2. Ýmislegur rekstrarkostnaður	—	129 524.17
	3. Kostnaður við áfengisúthlutun	—	72 546.99
	4. Flutningskostnaður	—	56 647.78
	5. Útsvar	—	936 337.09
	6. Bankakostnaður og vextir	—	48 987.80
	7. Endurbætur á Nýborg	—	18 000.00
	8. Fyrning	—	34 463.29

samtals kr. 1 435 701.79

af kr. 13 713 283.78 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

4. Tóbakseinkasala ríkisins:

II. 1. Laun starfsmanna	kr.	34 016.27
2. Annar kostnaður	—	91 444.70
3. Útsvar	—	185 250.07

samtals kr. 310 711.04

af kr. 3 894 296.09 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

5. Ríkisútvarpið:

II. 1. Laun starfsmanna	kr.	411 855.08
2. Útvarpsefni	—	7 824.88
3. Skrifstofukostnaður	—	75 155.12
4. Húsaleiga, ljós og hiti	—	13 928.51
5. Til útvarpsstöðva	—	84 470.50
6. Til hleðslustöðva, viðgerðaða o. fl.	—	6 605.35
7. Óviss útgjöld	—	28 568.96
8. Fyrning	—	5 323.86

samtals kr. 633 732.26

af kr. 887 467.46 tekjum umfram fjárlagaáætlun.

B.

45

25. maí

1. Arnarhvoll:

II. Gjöld	kr.	25 834.61
af kr. 29 198.00 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 8. gr. er veitt:

Forsetaembættið	kr.	115 326.27
-----------------------	-----	------------

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 10. gr. er veitt:

I. Stjórnarráðið o. fl.

1. Til ráðherra	kr.	78 480.70
2. a.—f. Laun starfsmanna stjórnarráðsins .	—	347 941.27
g. Annar kostnaður ráðuneytanna	—	178 251.08
3. Ríkisfjárhirzla og ríkisbókhald	—	102 978.63
4. Ýmis kostnaður	—	56 817.67

III. Utanríkismál:

1. Sendiráðið í Kaupmannahöfn	—	18 852.93
2. Sendiráðið í Stokkhólmi	—	58 654.15
3. Sendiráðið í London	—	59 796.51
5. Sendiráðið í Moskvu	—	40 719.97
6. Aðalræðismannsskrifstofan í New York .	—	1 369.19
7. Ferðakostnaður	—	62 845.85
8. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki	—	158 642.79

— 1 165 350.74

5. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr. er veitt:

A. Dómgæzla og lögreglustjórn:

1. Hæstiréttur	kr.	139 208.40
2. Borgardómaræmbættið í Reykjavík	—	85 275.06
3. Borgarfégetaembættið í Reykjavík	—	44 501.73
4. Sakadómaræmbættið í Reykjavík	—	90 898.62
5. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík	—	82 257.85
6. Embætti sýslumanna, bæjarfégeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur:		
a. Laun	—	193 142.49
b. Skrifstofukostnaður	—	200 236.02
8. a. Ríkislögregla	—	438 417.00
b. Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði í Rvík	—	46 877.03
9. Kostnaður við landhelgisgæzlu	—	455 618.11
10. a. Hegningarhúsið í Reykjavík	—	50 218.60
b. Vinnuhælið á Litla-Hrauni	—	222 111.43
11. Kostnaður við sakamál og lögreglumál	—	57 732.98
12. Laun sjódomsmanna	—	4 875.45
13. Kostnaður við störf setu- og varadómara ..	—	20 320.00
14. Kostnaður við félagsdóm	—	16 493.60
15. Laun sáttamanna í vinnudeilum	—	8 021.98

45	16.	Kostnaður vegna laga nr. 85/1936, um með-		
25. maí		ferð einkamála í héraði	kr.	26 120.35
	17.	Viðgerð og breyting sýslumannsbústaða	—	85 903.92
				kr. 2 168 230.62

B. Opinbert eftirlit:

1.	Skipaskoðun ríkisins	kr.	27 592.03	
2.	Rafmagnseftirlit ríkisins	—	264 756.43	
3.	Eftirlit með verksmiðjum og vélum	—	2 571.66	
4.	Bifreiðaeftirlit ríkisins	—	89 822.26	
5.	Löggildingarstofan	—	23 507.06	
6.	Eftirlit með skipulagi bæja og sjávarþorpa	—	107 305.61	
7.	Matvælaeftirlitið	—	3 466.70	
8.	Kostnaður við mat á afurðum:			
	a. Fiskimat	—	36 132.95	
	d. Ullarmat	—	1 594.14	
	e. Lýsismat	—	429.38	
	f. Ferðakostnaður matsmanna	—	40 097.27	
9.	Kostnaður við vörumerkjaskráningu	—	545.00	
10.	Eftirlit með opinberum sjóðum	—	722.97	
11.	Kostnaður við eftirlit á vegum	—	33 674.54	
12.	Eftirlit með sparisjóðum	—	3 808.45	
13.	a. Viðskiptaráð	—	185 260.03	
14.	Kostnaður við húsaleigunefndir	—	72 409.82	
15.	Kostnaður við embættiseftirlitsferðir	—	5 211.65	
16.	Kostnaður vegna laga nr. 62/1938, um bókhald	—	21 455.95	
17.	Kostnaður vegna laga nr. 92/1941, um eftirlit með ölframleiðslu	—	5 500.00	
18.	Kostnaður vegna laga nr. 62/1944, um nýbyggingarráð	—	509 570.00	
				— 1 435 433.90

C. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta:

1.	a.	Tollstjóraembættið í Reykjavík	kr.	113 719.64	
	b.	1. Tollgæzlan í Reykjavík	—	143 667.23	
		2. Tollgæzlan utan Reykjavíkur	—	42 667.77	
2.	a.	Ríkisskattanevnd	—	52 051.67	
	b.	Skattstofan í Reykjavík	—	75 643.09	
	c.	Skattanevndir og skattstofur utan Rvíkur	—	143 396.20	
	d.	Kostnaður við nýbyggingarsjóðsnefnd ..	—	862.65	
	e.	Fasteignamatkostnaður	—	63 940.85	
					635 949.10

D. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur:

1.	Símakostnaður endurgreiddur embættismönnum og opinberum skrifstofum	kr.	127 325.33	
2.	Burðargjöld	—	27 822.76	
3.	Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl.	—	9 301.44	
				— 164 449.53

6. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:

I. Landlæknisembættið	kr.	25 089.03
II. Laun héraðslækna	—	347 661.67
III. A. Landsspítalinn	kr. 682 111.20	
÷ tekjur umfram áætlun	—	577 175.21
		104 935.99
B. Ljósmaðra- og hjúkrunarkvennaskólinn	—	4 424.23
D. Heilsuhælið á Vífilsst. kr. 534 446.60		
÷ tekjur umfram áætlun	—	527 639.42
		6 807.18
F. Holdsveikrah. í Kópav. kr. 25 873.99		
÷ tekjur umfram áætlun	—	6 587.50
		19 286.49
IV. Til berklavarna	—	521 475.61
V. Styrkur til sjúklinga samkv. lögum nr. 78 1936, um ríkisframfærslu sjúkra manna og örkumla	—	692 161.84
X. Bólusetningarkostnaður	—	1 566.72
XIII. Styrkur til augnlækningaferða	—	636.00
XIV. Laun kynsjúkdómalækni	—	1 280.83
XVI. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum	—	5 309.87
XVIII. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs	—	1 054.58
XXI. Til styrktar afskekktum stöðum til að hafa lærða hjúkrunarkonu	—	1 798.00
XXII. Kostnaður vegna laga nr. 21/1937, um störf héraðslækna	—	21 898.50
XXIII. Kostnaður vegna laga nr. 14/1942, um lækna ráð	—	4 158.75
XXIV. Kostnaður vegna laga nr. 108/1943, um heilsuhæli fyrir drykkjumenn	—	551 554.12
XXV. Kostnaður vegna laga nr. 27/1945, um eyðingu á rottum	—	1 251.16
XXVI. Laun læknis að Reykjalandi	—	28 320.21
		kr. 2 340 670.78

7. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 13. gr. er veitt:

A. Vegamál:

I. Stjórn og undirbúningur vegamála	kr.	160 006.89
II. Þjóðvegir:		
a. Til nýrra akvega	—	683 977.11
b. Viðhald og endurbætur	—	3 243 197.35
c. Til þjóðvega af benzínskatti	—	122 834.25
III. Brúargerðir	—	1 338 720.22
IV. Til brúasjóðs	—	262 661.52
V. Til fjallvega	—	27 396.19
VI. 1. Til áhaldna	—	44 750.50
3. Til bókasafns verkamanna	—	116.20
VII. 1. Tillög til akfærra sýsluvega	—	9 663.09

45	2. Tillög til sýsluvegasjóðs	kr.	51 053.16	
25. maí	IX. Til ferjuhalds	—	3 319.23	
	XV. Iðgjöld til slysatrygginga	—	70 467.00	
	XVI. Orlofsfé	—	202 048.40	
	XVIII. Til samgöngubóta milli Ólafsvíkur og Hellissands	—	50 000.00	
				kr. 6 270 211.11

C. Vitamál og hafnargerðir:

I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnar- mála	kr.	42 872.79	
II. Laun vitavarða	—	620.76	
III. Rekstrarkostnaður vitanna	—	165 759.15	
V. Sjómerki og viðhald sæluhúsa	—	15 258.84	
VII. Ýmislegt	—	51 933.74	
VIII. Fyrning	—	18 564.50	
IX. b. Til bryggjugerða og lendingarbóta	—	21 836.15	
			316 845.00

8. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:

A. Kirkjumál:

I. Biskupsembættið	kr.	27 197.67	
II. 1. Laun sóknarpresta	—	285 203.68	
3. Embættiskostnaður presta	—	11 392.79	
Eftirlaun presta	—	21 950.40	
5. Til endurbóta á íbúðarhúsum á prests- setrum	—	48 754.14	
6. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík, til skýrslugerða	—	708.50	
III. Viðbótareftirlaun fátækra uppgjafapresta og prestsekkna	—	17 533.32	
IV. Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar	—	1 745.70	
V. Kostnaður við kirkjuráð	—	2 225.42	
IX. Kostnaður vegna laga nr. 57/1931, um bóka- söfn prestakalla	—	474.95	
X. Kostnaður vegna laga nr. 64/1932, um eftir- lit með kirkjugörðum	—	6 078.60	
XI. Kostnaður vegna laga nr. 98/1933, um læknishéraða- og prestakallasjóði	—	95 567.71	
XII. Kostnaður vegna laga nr. 15/1942, um sölu á prestsmötu	—	150 000.00	
XIII. Til viðgerðar kirkjunnar á Bessastöðum ..	—	8 348.18	
			677 181.06

B. Kennslumál:

I. Háskólinn	kr.	390 612.46	
III. Fræðslumálastjóraembættið	—	51 223.15	
IV. Menntaskólinn í Reykjavík	—	320 656.83	
V. Menntaskólinn á Akureyri	—	175 710.16	

VI.	Kennaraskólinn	kr.	98 710.97
VIII.	Stýrimannaskólinn	—	61 461.28
XIX.	Véltjóraskólinn	—	44 244.07
X.	1. Bændaskólinn á Hólum	—	31 508.77
	2. Bændaskólinn á Hvanneyri	—	122 652.03
	3. Garðyrkjuskólinn á Reykjum	—	61 887.50
XII.	c. Kostnaður við próf löggiltra endur- skoðenda	—	89.15
XIV.	Almenn barnafræðsla:		
	1. Laun kennara í föstum skólum	—	2 349 926.26
	2. Laun farkennara	—	319 649.10
	3. Til aukakennslu og eftirlits með heimafræðslu	—	44 022.42
	4. Til kennslueftirlits	—	24 572.20
	5. Til framkvæmda sundskyldu í barna- skólum	—	60 205.28
	7. Til fyrrv. barnakennara	—	3 542.50
	8. Ráðskonukaup við heimavistar- barnaskóla	—	37 267.73
	10. Til kennaranámskeiða eða utanfara	—	8 637.10
	11. Til ferðakennslu í íþróttum	—	1 320.00
XV.	Unglinga- og alþýðuskólar:		
	1. Alþýðuskólinn á Eiðum	—	35 283.31
	2. Til héraðsskóla samkv. lögum nr. 33 1940	—	168 106.90
	7. Til gagnfræðaskóla samkv. lögum nr. 48/1930	—	206 988.03
	9. Til unglingafræðslu utan kaupstaða	—	23 425.00
	13. Til handiðaskólans	—	10 876.50
	14. Til námsflokkastarfsemi	—	12 633.13
XVI.	Húsmæðrafræðsla:		
	1. Styrkur til húsmæðraskóla samkv. lögum	—	182 637.94
	4. Til húsmæðrafræðslu Árnýjar Filippusdóttur	—	1 362.50
XVII.	Til íþróttamála:		
	1. Til íþróttakennaraskóla ríkisins ...	—	9 055.97
	3. Laun Ólafs Pálssonar	—	5 496.95
	4. Laun Lárusar Rist	—	708.50
XVIII.	Til kennslu heyrnar- og málleysingja .	—	62 095.87
XX.	Til Geirs Þormar til tréskurðarkennslu	—	245.25
XXI.	Til Kr. Geirmundssonar, til að setja upp fugla	—	408.75
XXII.	Til Sigurðar Skúlasonar, til kennslu í framsagnarlist	—	817.50
XXIII.	Til Hallgríms Helgasonar, til að vinna að endurbótum á söngkennslu í skólum ..	—	953.75
XXVIII.	Til að kenna kennslukonuefnum á Hall- ormsstað vefnað	—	5 000.00
XXIX.	Til íþróttasambands Íslands, styrkur til að hafa fastráðinn framkvæmdastjóra .	—	8 000.00

25. maí	45 XXX.	Kostnaður vegna laga nr. 100/1938, um iðnaðarnám	kr.	11 650.20	
	XXXI.	Kostnaður vegna laga nr. 1/1944, um lestrarfélög og kennslukvikmyndir	—	50 000.00	
	XXXII.	Viðgerð og breyting á Menntaskólahúsinu í Reykjavík	—	88 869.10	
	XXXIII.	Til húsmæðraskólans á Laugalandi ...	—	30 000.00	
					kr. 5 122 514.11

9. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 15. gr. er veitt:

A. Til opinberra safna, bókaútgáfu og listastarfsemi:

I.	Landsbókasafnið	kr.	38 912.14
II.	Þjóðskjalasafnið	—	46 614.68
III.	Þjóðminjasafnið	—	14 567.26
V.	Safnahúsið	—	75 111.30
VI. 1.	Til amtsbókasafnsins á Akureyri ...	—	884.76
2.	Til bókasafnsins á Ísafirði	—	884.76
3.	Til bókasafnsins í Hafnarfirði	—	884.76
VII. 1.	Til hins íslenzka bókmenntafélags, til útgáfu fornbréfasafns og annarra rita	—	4 087.50
2.	Til þjóðvinafélagsins	—	381.50
3.	Til fornleifafélagsins	—	817.50
4.	Til sögufélagsins, til þess að gefa út Alþingisbækur o. fl.	—	1 090.00
5.	Til hins íslenzka fræðafélags, til útgáfu jarðabókar Á. M. og P. V.	—	15 096.54
6.	Til fornritaútgáfunnar:		
a.	Til útgáfu á Íslendingasögum	—	1 090.00
b.	Til útgáfu á Heimskringlu	—	1 090.00
9.	Til vísindafélags Íslendinga, til útgáfu rita	—	817.50
10.	Til Steins Dofra ættfræðings	—	1 054.58
11.	Til dr. Jóns Dúasonar, vegna útgáfu rita hans	—	1 200.00
12.	Til samningar samheitaorðabókar	—	1 362.50
VIII.	Til skálda, rithöfunda og listamanna	—	70 238.34
IX.	Til vísindamanna og fræðimanna	—	3 183.47
X. 2.	Til leiklistarskóla	—	1 862.08
XI.	Til tónlistarstarfsemi:		
1.	Til tónlistarskólans	—	4 616.50
4.	Til Páls Ísólfssonar, til tónlistarstarfa	—	1 258.95
5.	Til kennslu í orgelleik í kirkjum og barnaskólum	—	531.37
6.	Til sambands íslenzkra karlakóra	—	1 635.00
7.	Til landssambands blandaðra kóra og kvennakóra	—	817.50
XII.	Til listasafns Einars Jónssonar	—	71 992.91
XIII.	Til bandalags íslenzkra listamanna	—	1 308.00
XVII.	Kostnaður við friðun Þingvalla	—	30 193.77

XVIII. Til umbóta á Þingvöllum	kr.	7 367.02	45
XIX. Kostn. vegna þjóðskjalasafns á Flúðum	—	7 104.23	25. maí
XX. Til eflingar menningarsambands við Vestur-Íslendinga	—	8 000.00	
		kr.	416 056.42

B. Til ýmissa rannsókna í opinbera þágu:

II. Rannsóknarstofa háskólans	kr.	46 257.42	
III. Til rannsóknarráðs	—	4 368.54	
VII. Til sjómælinga	—	6 405.00	
IX. Til húsameistara ríkisins	—	24 793.71	
X. Jarðboranir	—	145 518.40	
XI. Rafmagnsrannsóknir	—	50 000.00	
XII. Til tilraunastöðvar á Keldum	—	20 000.00	
		—	297 343.07

10. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 16. gr. er veitt:

A. Landbúnaðarmál:

1. Til Búnaðarfélags Íslands	kr.	31 993.96	
4. Gjöld samkv. jarðræktarlögunum	—	402 794.80	
5. Til búfjárræktar	—	37 258.82	
7. Til bygginga í sveitum	—	641 250.00	
10. Til Áveitufélags Ölfusinga	—	7 263.50	
13. Til fyrirhleðslu í Hjaltadalsá	—	2 450.00	
17. Til fyrirhleðslu á Þverárþökkum	—	10 898.34	
18. Tillag til mannvirkja á Flóaáveitusvæðinu	—	960.00	
27. Kostnaður vegna lax- og silungsveiði	—	19 558.40	
29. Til loðdýraræktar	—	3 704.70	
32. Kostnaður vegna sauðfjárveiki	—	139 000.00	
40. Verðlagsuppbót á endurbyggingarstyrki til sveitabýla	—	100 000.00	
41. Kostnaður vegna laga nr. 28/1940, um friðun hreindýra	—	3 270.00	
42. Kostnaður vegna laga nr. 89/1941, um eyðing svarthaks	—	622.01	
43. Kostnaður vegna laga nr. 79/1945, um verðlagningu landbúnaðarvara	—	110 000.00	
44. Kostnaður vegna landbrots í Vestm.eyjum	—	14 575.34	
45. Viðhald húsa á þjóðjörðum	—	37 950.56	
46. Viðhald húsa á kirkjujörðum	—	18 258.93	
47. Tilraunir með heypurrkunaraðferð	—	20 000.00	
		—	1 601 809.36

B. Sjávarútvegsfélagsmál:

1. Til Fiskifélags Íslands	kr.	50 445.64	
2. Til skuldaskilaskjóðs vélbátæigenda	—	9 371.04	
3. Til alþjóðahafsrannsóknar	—	71 342.00	
5. Til undirbúnings kaupum á fiskrannsóknaskipi	—	47 859.51	

25. maí	45 6. Kostnaður vegna laga nr. 110/1943, til að koma upp oliugeymi í Hrísey	kr.	34 761.02	
	7. Skipaleiga vegna freðfiskflutnings fiskimálanefndar	—	996 638.89	
	8. Styrkur til h/f Kaldbaks á Þingeyri	—	20 000.00	
				kr. 1 230 418.10

C. Iðnaðarmál:

6. Til Guðm. Kristjánssonar myndskera	—	136.25
---	---	--------

11. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 17. gr. er veitt:

1. Tillag til bjargráðasjóðs	kr.	951.25	
2. Til alþýðutrygginga	—	210 706.03	
3. Gjöld samkv. lögum um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna	—	11 756.39	
8. Til barnaheimila og barnaverndar	—	24 036.29	
14. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis	—	8 697.44	
15. Til bindindisstarfsemi	—	18 839.78	
16. Til vinnumiðlunar	—	59 454.68	
30. Kostnaður vegna framfærslulaga, nr. 52/1940	—	32 188.74	
31. Kostnaður vegna laga um verkamannabústaði, nr. 81/1941	—	750 000.00	
32. Kostnaður vegna laga nr. 106/1943, um stríðstryggingu íslenskra skipshafna	—	860 688.00	
33. Alþýðutrygginganefnd	—	25 000.00	
			— 2 002 318.60

12. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 18. gr. er veitt:

I.—II. Eftirlaun og styrktarfé	kr.	543 981.25	
III. Framlag ríkissjóðs til lífeyrissjóðs starfsmanna	—	1 153 654.52	
IV. Framlag ríkissjóðs samkv. rgl. 24. nóv. 1944	—	161 727.42	
V. Kostnaður vegna laga nr. 114/1940, um lífeyrissjóð ljósmæðra	—	72 771.87	
VI. Kostnaður vegna laga nr. 103/1943, um lífeyrissjóð hjúkrunarkvenna	—	50 000.00	
			— 1 982 135.06

13. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

3. Óviss útgjöld	kr.	1 707 006.69	
4. Kostnaður vegna laga nr. 20/1942, um breyting á lögum um tekjuskatt og eignarskatt ..	—	28 615.95	
5. Kostnaður vegna laga nr. 48/1942, um greiðslu ómagastyrkja til opinberra embættismanna .	—	30 352.50	
6. Kostnaður vegna laga nr. 42/1943, um dýrtíðarráðstafanir (kjötniðurgreiðsla)	—	11 353 055.87	
7. Kostnaður vegna laga nr. 58/1945, um dýrtíðarráðstafanir	—	11 383 210.85	
8. Kostnaður vegna laga nr. 76/1945, um heim-			

ild fyrir ríkisstjórnina til þess að halda niðri dýrtíðarvísitölu með fjárgreiðslum úr ríkissjóði (mjólkurniðurgreiðsla)	kr. 785 401.81
9. Kostnaður vegna laga nr. 81/1945, um áhrif kjötverðs á framfærsluvísitölu	— 2 966 211.10
10. Breytingar og viðgerð á húsum á Bessastöðum	— 61 524.82
11. Húsgögn til Bessastaða	— 45 481.95
12. Ræktun og fegrun umhverfis þar	— 217 843.55
13. Vegagerð þar	— 57 758.54
14. Kostnaður við að gera hlað þar	— 50 000.00
15. Vatnsveitukostnaður s. st.	— 58 080.00
16. Greitt vegna þjóðhátiðarkvikmynda	— 10 840.20
17. Kostnaður vegna heimfarar Íslendinga frá Norðurlöndum með Esju	— 98 703.05
18. Kostnaður vegna heimfarar Íslendinga frá Norðurlöndum með Lagarfossi	— 7 253.94
19. Loftvarnakostnaður	— 7 386.13
20. Til sögu Alþingis	— 89 422.70
	kr. 28 958 149.65
	Samtals kr. 56 850 528.73

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Arni Tryggvason.

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um iðnfræðslu.

46

25. maí

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Iðnfræðslu til sveinsprófs skal halda uppi í þeim iðngreinum, sem löggiltar eru, og fer um framkvæmd hennar eftir því, sem segir í lögum þessum.

Með reglugerð skal ákveða, hverjar skuli vera iðngreinar, svo og um kennslu í þeim, eftirlit með kennslunni og prófkröfur. Þar skal og setja ákvæði um verkleg námskeið, er stofnað kann að verða til.

2. gr.

Iðnfræðsluráð stýrir framkvæmdum í iðnfræðslumálum undir yfirstjórn ráðherra.

3. gr.

Ráðherra skipar iðnfræðsluráð til 4 ára í senn. Það skal skipað 5 mönnum búsettum í Reykjavík og nágrenni. Skulu tveir þeirra vera meistarar, tilnefndir af

46 Landssambandi iðnaðarmanna, og tveir þeirra sveinar, tilnefndir af Alþýðusambandi 25. maí Íslands, að fengnum tillögum iðnsveinaráðs þess. Formann skipar ráðherra án tilnefningar.

4. gr.

Iðnfræðsluráð skipar iðnfulltrúa á þeim stöðum í landinu, er það telur þörf á, og ákveður umdæmi þeirra.

Iðnfulltrúar skulu hafa eftirlit með iðnnámi hver í sínu umdæmi í umboði iðnfræðsluráðs, eftir því sem segir í lögum þessum. Nánari fyrirmæli um störf iðnfulltrúa setur iðnfræðsluráð í erindisbréfi.

5. gr.

Iðnfræðsluráð skipar prófnefndir innan hvernar iðngreinar og á þeim stöðum, sem þörf er á.

Það er hlutverk prófnefnda:

1. Að vera iðnfulltrúum til aðstoðar við eftirlit með iðnnámi.
2. Að sjá um sveinspróf og dæma þau.

6. gr.

Leita skal iðnfræðsluráð tillagna iðnráða og iðnaðarmannafélaga, þar sem ekki eru iðnráð, um skipun iðnfulltrúa og prófnefnda.

7. gr.

Iðnfræðsluráð skal löggilda meistara sem hæfa til að taka nemendur til náms og ákveða, hversu marga nemendur megi hafa, út frá því sjónarmiði einu, að nemendur fái notið fullkominnar kennslu í iðninni. Á sama hátt skal löggilda iðnfyrirtæki, sem hafa hæfa meistara í þjónustu sinni. Við ákvörðun sína skal iðnfræðsluráð taka tillit til venjulegs fjölda sveina á vinnustöð, húsnæðis, vélakosts, áhalda og verkefna.

Nú hefur meistari eða iðnfyrirtæki rofið námssamning tvisvar eða vanrækt kennslu eða brotið á annan hátt gegn lögum og reglugerðum um iðnfræðslu í verulegum atriðum, og getur þá iðnfræðsluráð svipt hlutaðeiganda rétti til þess að hafa nemendur um tiltekinn tíma eða að fullu. Úrskurði iðnfræðsluráðs samkv. þessari grein má þó áfrýja til dómstóla, enda sé það gert innan 30 daga frá því að úrskurðurinn er birtur hlutaðeigandi aðila.

8. gr.

Iðnfræðsluráð skal halda uppi leiðbeiningastarfsemi um stöðuval.

Iðnfræðsluráð skal í því skyni fylgjast með afkomu og atvinnuhorfum innan einstakra iðngreina. Það skal leita þar um árlega álits félagssamtaka meistara og sveina.

Iðnfræðsluráð skal og eins fljótt og kostur er á koma á fót hæfnisprófum fyrir umsækjendur um iðnaðarnám, og ber því að neita að ráða umsækjendur til náms, ef árangur prófsins er neikvæður.

9. gr.

Sá, sem vill komast í iðnnám, skal sækja um það til iðnfulltrúa og geta þess í umsókninni, hvort hann eigi kost á kennslu hjá ákveðnum meistara eða fyrirtæki. Sé svo ekki, skulu iðnfulltrúar aðstoða umsækjanda við að koma sér í nám eða heina umsókninni til iðnfræðsluráðs.

10. gr.

46

25. maí

Ekki má unglingur hefja iðnnám yngri en 16 ára. Þó er heimilt, með sérstöku samþykki iðnfræðsluráðs í hvert sinn, að veita nemendum í léttum iðngreinum undanþágu í þessu efni, enda sé umsækjandi orðinn fullra 15 ára.

11. gr.

Þegar meistari eða iðnfyrirtæki tekur nemanda til iðnnáms, skal gera um það skriflegan námssamning í samræmi við lög þessi og reglugerðir, er settar verða samkvæmt þeim. Iðnfulltrúar skulu staðfesta námssamninga með áritun sinni, og eru þeir ógildir ella.

Nú neita iðnfulltrúar að samþykkja námssamning, og má þá áfrýja því til iðnfræðsluráðs.

Námstími telst hafinn frá dagsetningardegi námssamnings, sem staðfestingu hefur hlotið, enda hafi nemandinn þá byrjað nám sitt.

Iðnfulltrúar skulu, eftir ráðstöfun iðnfræðsluráðs, hafa í höndum eyðublöð undir námssamninga og afhenda þau ókeypis.

Iðnfræðsluráð skal halda skrá yfir þá námssamninga, sem í gildi eru á hverjum tíma, og eiga iðnaðarmenn og aðrir rétt á að fá upplýsingar um þá, ef óskað er.

12. gr.

Námstími skal vera svo langur sem í reglugerð segir. Nú hefur nemandi áður stundað nám í verklegum skóla eða námskeiði, og skal iðnfræðsluráð þá ákveða, hversu námstími styttest.

Hafi nemandi áður stundað nám hjá öðrum meistara, en slitið námssamningi við hann á löglegan hátt, skal sá tími, er hann vann hjá honum, dragast frá fullum námstíma hjá hinum síðari. Rísi ágreiningur um það, hvort námssamningi hafi verið slitið á löglegan hátt, ákveður iðnfræðsluráð, að hve miklu leyti sá tími, er nemandi hefur stundað nám, skuli dragast frá fullum námstíma hjá öðrum.

13. gr.

Þegar námstíminn er á enda, skal nemandinn hjálparlaust leysa af hendi prófsmíð eða inna af hendi eitthvert það verk, er sýni, að hann sé fullnuma í iðn sinni. Prófdómendur ákveða í samráði við meistara, hver prófverk skuli vera. Standist nemandi prófið, ber að gefa út handa honum prófskírteini, er sé undirritað af meistara hans og prófdómendum svo og hlutaðeigandi skólastjóra og lögreglustjóra, og heitir það prófskírteini sveinsbréf.

Nú hefur nemandi ekki staðizt próf það, sem um ræðir í 1. málsg., og skal hann þá eiga rétt á að ganga undir það á ný, þegar það er næst haldið í iðngreininni, enda sé hann sjálfráður um það, hvar og á hvern hátt hann heldur náminu áfram. Enginn nemandi getur þó átt rétt til að ganga undir próf í sömu iðngrein oftari en þrisvar sinnum.

14. gr.

Heimilt er iðnfræðsluráði að ákveða lágmarkskaup nemenda með hliðsjón af gildandi kjarasamningum í hverri iðngrein og á hverjum stað. Heimilt er að breyta kaupákvörðunum, meðan á samningstíma stendur, ef kaupbreytingar verða í iðninni. Leita skal álits hlutaðeigandi iðngreina, áður en slíkar ákvarðanir eru teknar.

15. gr.

Daglegur vinnutími nemenda skal vera hinn sami sem sveina á hlutaðeigandi vinnustöð, sbr. þó 23. gr.

- 46 Nemendum er ekki skylt að inna af höndum eftirvinnu eða helgidagavinnu,
25. maí og ekki má fá þeim neina vinnu, sem þeim er um megn eða skaðleg getur talizt heilsu þeirra.

16. gr.

Sumarleyfi iðnnema skal vera 12 dagar virkir með fullu kaupi.

17. gr.

Skylt er meistara eða iðnfyrirtæki að greiða iðgjöld fyrir nemendur sína samkvæmt gildandi lögum um almannatryggingar.

Í veikindaforföllum skal nemandi fá fullt kaup í allt að 6 mánuði samtals yfir allan námstímann.

18. gr.

Nú hefur nemandi verið veikur meira en 6 mánuði samtals á námstímanum, og getur þá iðnfræðsluráð ákveðið, að námstíminn skuli framlengjast um hæfilegan tíma.

19. gr.

Meistari skal veita nemanda sínum kennslu í iðngreininni og sjá svo um, að hann hafi að námstíma loknum hlotið hæfilega æfingu í öllum þeim störfum, er iðngreinin tekur til venjum samkvæmt, og hafi lært meðferð, hirðingu og beitingu allra áhalda, er tíðkuð eru í iðngreininni.

Iðnfræðsluráð getur sett námsreglur fyrir hverja iðngrein, að fengnum tillögum hlutaðeigandi iðngreina, þar sem sagt sé fyrir um störf þau, er nemendur skulu hljóta æfingu í á hverju ári námstímans. Það getur fyrirskipað, að færðar skuli vinnuskýrslur fyrir nemendur, þar sem í er skráð, hvaða verk þeir stundi daglega og hve lengi á dag. Skulu slíkar vinnuskýrslur gerðar eftir fyrirmynd, er iðnfræðsluráð samþykkir. Enn fremur skal iðnfræðsluráð gefa út eyðublöð undir missirislega umsögn meistarans um skólavist nemenda, hæfni þeirra, iðni og hegðun.

20. gr.

Iðnfulltrúar skulu hafa eftirlit með kennslunni, koma á vinnustöðvarnar, er nemendur eru að verki, skoða vinnuskýrslur að minnsta kosti árlega og árita þær þar um. Hafi nemandi að þeirra dómi ekki hlotið fullnægjandi fræðslu eða æfingu, miðað við það, sem á er liðið námstímann, geta þeir lagt fyrir meistaran að bæta úr því innan ákveðins tíma.

Skjóta má ákvörðun iðnfulltrúa undir iðnfræðsluráð.

Iðnfulltrúar kveðja prófnefndir sér til aðstoðar við eftirlit samkvæmt þessari grein, eftir því sem fyrir er mælt í reglugerð.

21. gr.

Nemendur skulu ganga til þeirra starfa, er þeim er skipað til, shr. þó 15. gr. Þeir skulu sýna ástundunarsemi og trúmennsku við starfið.

22. gr.

Nú stendur yfir verkfall eða verkban á vinnustöð þeirri, er nemandi stundar nám sitt á, og skal hann þá ekki taka þátt í framleiðslustörfum á meðan. Aftur á móti er nemanda skylt að mæta til æfinga og meðferðar véla og verkfæra á vinnustöð, þar sem því verður við komið.

Nú stendur vinnudeila svo lengi, að telja má, að nemandi missi verulega í verklegu námi hennar vegna, og getur þá iðnfræðsluráð ákveðið að framlengja námssamninginn um hæfilegan tíma.

23. gr.

46

Meistari og iðnfyrirtæki skulu láta nemendur ganga í iðnskóla og greiða fyrir þá skólagjöld, pappír, bækur og áhöld, sem námið útheimtir. Um skólanámið fer svo sem lög og reglur um iðnskóla segja til um.

Meðan skólavist stendur, skal vinnutími nemanda á vinnustöð vera 12 stundum styttri á viku en vinnutími sveina. Nú fer kennslan fram í dagskóla með fullum kennslustundum, og heldur þá nemandi kaupí sínu, en mætir ekki til vinnu.

24. gr.

Iðnfræðsluráð getur veitt undanþágu frá skólanámi:

1. Hafi nemandi þegar lokið iðnskólaprófi eða prófi við annan skóla, sem ekki hefur veitt minni fræðslu í neinni grein en heimtuð er til burtfararprófs úr iðnskóla.
2. Hafi meistari séð nemanda fyrir annarri kennslu, fullgildri að dómi iðnfræðsluráðs, enda ljúki hann fullnaðarprófi frá iðnskóla.

25. gr.

1. Fyrstu 3 mánuðir samningstímans skoðast sem reynslutími. Hvenær sem er á reynslutímanum getur hvor samningsaðila um sig slitið námssamningi án þess að tilgreina ástæður.
2. Meistari eða iðnfyrirtæki getur slitið námssamningi:
 - a. Ef nemandi vanrækir nám sitt, verklegt eða bóklegt, eða gerir sig sekan um brot gegn öðrum samningsskyldum sínum.
 - b. Hafi nemandi verið 6 mánuði samfleytt frá verki sakir sjúkleika síns.
 - c. Ef nemandi að áliti embættislæknis hefur ekki heilsu til að stunda iðnina.
3. Nemandi getur slitið námssamningi:
 - a. Ef komið er ósæmilega fram við hann á vinnustöð.
 - b. Ef meistari eða iðnfyrirtæki brýtur samningsskyldur sínar.
 - c. Ef meistari eða iðnfyrirtæki verður gjaldþrota eða hættir að reka iðn sína af öðrum ástæðum.
 - d. Ef nemandi sakir sjúkdóms eða annarra orsaka verður óhæfur til þess að geta unnið að iðninni, eða ef það að áliti embættislæknis er hættulegt fyrir líf hans eða heilsu að stunda iðnina.
 - e. Ef námsstúlka giftist.
4. Nú er svo ástatt, sem í 3. a.—b. greinir, og nemandi slítur ekki samningi, og geta þá iðnfulltrúar slitið samningi, að undangenginni rannsókn. Skjóta má þó ákvörðun iðnfulltrúa til iðnfræðsluráðs.
5. Aðilum er heimilt að slíta námssamningi, ef þeir koma sér saman um það. Jafnan er námssamningi er slitið, skal það tilkynnt iðnfulltrúum.

26. gr.

Nemandi á rétt á skaðabótum, ef námssamningi er slitið af þeim orsökum, er greinir í 25. gr. 3. a.—c.

Skaðabótakröfur þessar skulu vera forgangskröfur í bú hlutaðeigandi meistara eða iðnfyrirtækis, og fer um þær samkvæmt 83. gr. laga nr. 3 12. apríl 1878, eins og vinnulaunakröfur væru, þær er þar koma til greina.

27. gr.

Ágreiningur milli nemanda og meistara eða iðnfyrirtækis út af námssamningi skal koma í gerð, nema aðilar komi sér saman um annað.

64 Í gerðardómi skal sitja lögreglustjóri, þar sem námið fer fram, og er hann odd-
25. maí viti, og tveir menn aðrir, sinn tilnefndur af hvorum málsaðila.

Nú vill einhver beiðast gerðar, og skal hann þá snúa sér til oddvita, og ákveður hann síðan gerðarfund og kveður báða málsaðila til að sækja þann fund ásamt gerðarmönnum þeirra, með 8 daga fyrirvara í mesta lagi. Skal á þeim fundi leggja úrskurð á málið, og ræður afl atkvæða úrslitum. Heimilt er oddvita að fresta fundi, þó ekki oftari en þrisvar sinnum og ekki lengur en 8 daga í hvert skipti, enda hafi gerðarmaður tjáð honum lögleg forföll eða oddvita þykir nauðsyn bera til, til þess að réttur úrskurður verði á lagður. Nú sækir annar hvor gerðarmanna ekki fund og hefur ekki tjáð lögleg forföll, og getur þá oddviti og hinn gerðarmaðurinn lagt fullnaðarúrskurð á málið.

Gerðardómur á úrskurð um slit námssamninga og dæmir skaðabætur.

Úrskurður gerðardóms skal vera aðfararhæfur.

Úrskurði gerðardóms má þó áfrýja til dómstóla, og skal áfrýjunarfrestur til héraðsdóms vera 30 dagar frá birtingu úrskurðarins.

28. gr.

Það varðar sektum að:

1. Taka nemanda til náms gagnstætt ákvæðum laga þessara.
2. Brjóta gegn ákvæðum laga þessara um daglegan vinnutíma nemanda.
3. Vanrækja að láta nemanda stunda skólanám.
4. Koma ósæmilega fram við nemanda.
5. Óhlýðnast fyrirmælum iðnfulltrúa eða iðnfræðsluráðs um kennslu nemanda.

Sektir skulu renna í ríkissjóð.

Mál út af brotum þessum skulu rekin sem almenn lögreglumál.

29. gr.

Kostnaður við starf iðnfræðsluráðs, iðnfulltrúa og prófnefnda greiðist úr ríkissjóði.

Í reglugerð skulu ákveðin prófgjöld. Þau renna í ríkissjóð.

30. gr.

Ráðherra gefur út reglugerðir þær, sem gert er ráð fyrir í lögum þessum, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs.

31. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi lög nr. 100 11. júní 1938, um iðnaðarnám, og lög nr. 43 12. febr. 1940, um viðauka við og breytingar á lögum nr. 100/1938, um iðnaðarnám, þegar lokið er öllum námssamningum, er gerðir hafa verið eftir þeim.

32. gr.

Lög þessi taka aðeins til þeirra námssamninga, sem gerðir eru eftir að þau hafa öðlzt gildi.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Emil Jónsson.

L Ö G

47

25. maí

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka á móti og ráðstafa
framlögum samkvæmt áætlun um fjárhagslega viðreisn Evrópu.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka á móti framlögum án endurgjalds samkvæmt samningi frá 3. júlí 1948 milli Íslands og Bandaríkja Ameríku um efnahagssamvinnu.

2. gr.

Að svo miklu leyti sem framlög þessi eru ekki notuð til kaupa á efnavörum, vélum og tækjum til framkvæmda, sem taldar eru í áætlun þeirri til langs tíma, sem lögð hefur verið til grundvallar efnahagssamvinnunni af Íslands hálfu, skal leggja til hliðar jafnvirði þeirra í erlendum gjaldeyri til kaupa á þessum vörum.

3. gr.

Jafnvirði framlags án endurgjalds í islenzkum gjaldeyri, að fráðregnum 5%, má ekki ráðstafa nema með samþykki Alþingis.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Emil Jónsson.

L Ö G

48

25. maí

um hlutatryggingasjóð bátaútvegsins.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Stofna skal sjóð, er heiti hlutatryggingasjóður bátaútvegsins. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Hlutverk sjóðsins er að bæta aflahlutí útgerðar og skipshafna, þegar almennan aflabrest ber að höndum. Trygging samkvæmt lögum þessum er skyldutrygging.

48

25. maí

3. gr.

Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, sildveiðideild og almenna fiskideild.

Réttindi í sildveiðideild eiga öll íslensk skip bátaflotans, sem gerð eru út á sildveiðar með herpinót eða svipuðum veiðarfærum.

Réttindi í almennu fiskideildinni eiga þau skip bátaflotans, sem þorskveiðar stunda með línu, botnvörpu, dragnót, netum o. s. frv., ef skipshöfn er ráðin upp á hlut eða hundraðshluta af aflaverðmæti.

4. gr.

Með reglugerð, er sjóðstjórnin semur og samþykkt hefur verið af stjórnnum eftirfarandi aðila: Landssambands íslenskra útvegsmanna, Alþýðusambands Íslands og Fiskifélags Íslands, og staðfest af ráðherra, skal ákveða:

1. Bótatímabil, er miðist við vertíðarskipti í hverri veiðistöð. Stundi skip ekki veiði allt bótatímabilð, skerðist bótaréttur þess við það hlutfallslega.
2. Skiptingu veiðisvæða og verstöðva í flokka, þannig að í sama flokki séu þau veiðisvæði og þær verstöðvar, sem líkust hafa skilyrði fyrir sama meðalveiðimagni á hverri vertíð, hvort heldur um er að ræða sildveiði eða þorskveiði.
3. Skiptingu veiðiskipa í flokka, þannig að í sama flokki séu skip, sem líkust hafa skilyrði fyrir sama meðalveiðimagni, með tilliti til stærðar, veiðiútbúnaðar o. fl.
4. Meðalveiðimagn skipa í hverjum flokki fyrir sig, eftir því á hvaða svæði skipin veiða, hvaða tíma árs þau veiða og hvaða veiði þau stunda.

Meðalveiðimagn, sem þannig er ákveðið fyrir hvern flokk skipa, skal gilda sem meðalveiðimagn, er reikna skal út bótagreiðslur úr sjóðnum, þar til sömu aðilar hafa á sama hátt ákveðið annað. Verði ágreiningur um einstök ákvæði reglugerðarinnar, sker ráðherra úr.

5. gr.

Skýlt er útgerðarmanni að láta innrita veiðiskip sitt hjá sjóðstjórninni eigi síðar en degi áður en það byrjar og tilkynna þá jafnframt, hvar og hvers konar veiði skipinu er ætlað að stunda. Skipar sjóðstjórnin þá skipinu þegar í ákveðinn flokk, sbr. 4. gr. Skýlt er einnig að tilkynna stjórninni, þegar skip hættir veiðum eða breytir um veiðiaðferð. Vanræksla á tilkynningu varðar réttindamissi til bótagreiðslu úr sjóðnum.

6. gr.

Það telst almennur aflabrestur, ef meðalafli skipa í einhverjum flokki er minni en 75% af hinu ákveðna meðalveiðimagni, sbr. 4. gr. Kemur þá til aðstoðar sjóðsins, með þeim takmörkunum, sem lög þessi ákveða.

7. gr.

Stjórn sjóðsins skipa 3 menn. Skulu þeir skipaðir af ráðherra til 4 ára í senn, á þann hátt sem hér segir: einn samkvæmt tilnefningu Landssambands ísl. útvegsmanna, annar samkv. tilnefningu Alþýðusambands Íslands og þriðji án tilnefningar, og er hann formaður stjórnarinnar. — Enn fremur skipar ráðherra tvo endurskoðendur.

Ráðherra ákveður þóknun sjóðstjórnarinnar og endurskoðenda.

Fiskifélag Íslands annast afgreiðslu sjóðsins undir eftirliti sjóðstjórnar og yfirstjórn ráðherra. Stjórnar- og afgreiðslukostnaður greiðist af fé sjóðsins, og skiptist hann á fiskideild og sildveiðideild í réttu hlutfalli við tekjur þeirra seinasta reikningsár.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Reikningar sjóðsins skulu birtir í B-deild stjórnartíðindanna.

8. gr.

48

25. maí

Stofnfé sjóðsins er:

Helmingur eignaraukaskatts, sem innheimtur verður samkvæmt II. kafla laga nr. 128 1947, um dýrtiðarráðstafanir.

Nú nær stofnfé samkvæmt þessari grein ekki fimm milljónum króna, og skal ríkissjóður þá leggja fram það, sem til vantar.

Stofnfé sjóðsins skiptist að jöfnu milli fiskideildar og sildveiðideildar.

9. gr.

Árlegar tekjur sjóðsins eru:

1. $\frac{1}{2}$ % útflutningsgjald af öllum útfluttum sjávarafurðum, öðrum en þeim, sem koma frá botnvörpuskipum, hvalveiðum og selveiðum. Skal gjald þetta reiknað á sama hátt og annað útflutningsgjald af sömu vöru.
2. Framlag úr ríkissjóði á móti 1. lið.
3. Vextir og aðrar tekjur af eignum sjóðsins. Ríkissjóður sér um innheimtu tekna samkvæmt 1. og 2. tölulið þessarar greinar. Tekjur samkvæmt 1. tölulið skiptast á deildirnar þannig, að tekjur vegna sildveiða falla til sildveiðideildar, en tekjur vegna þorskveiða til þorskveiðideildar. Tekjur samkvæmt 2. lið skiptast til deildanna í sömu hlutföllum.

10. gr.

Nú hefur almennur aflabrestur orðið á einhverju veiðisvæði, svo að til sjóðsins kasta kemur um bætur. Skal þá hvert það skip, sem aflar 45 % eða minna af meðalafla skipa þess flokks á viðkomandi veiðisvæði, fá bætt 40 % af því, sem vantar á meðalafla, og síðan, með vaxandi afla, lækkandi hundraðshluta bóta samkv. eftirfarandi reglu:

Skip sem aflar 45 % af meðalafla fær 40 % bætur af því sem á vantar meðaltal.

—	—	—	46	—	—	—	39	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	47	—	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	48	—	—	—	37	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	49	—	—	—	36	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	50	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	51	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	52	—	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	53	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	54	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	55	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	56	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	57	—	—	—	28	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	58	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	59	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	60	—	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	61	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	62	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	63	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	64	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	65	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	66	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	67	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	68	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	69	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	70	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—

48 Skip, sem fá 71—74% af meðalafla, fá bætt þannig, að þau fái það, sem á vantar, 25. maí að afli þeirra nái 74,5% að meðaltali. Þau skip, sem náð hafa aflaverðmæti yfir 75% að meðaltali, njóta ekki bóta úr sjóðnum.

Hrökkvi fé sjóðsins ekki til úthlutunar samkvæmt ofanskráðu, skal úthlutun lækkuð hlutfallslega. Á sama hátt má stjórn sjóðsins, að fengnu samþykki ráðherra, hækka úthlutun, ef mikil þörf er fyrir bætur og fjárhagur sjóðsins leyfir.

Aldrei má ganga nær sjóðnum en svo, að eftir standi allt stofnfé hans.

11. gr.

Ef skip veiða minna en 20% af meðalafla viðkomandi flokks, skal sjóðstjórnin rannsaka sérstaklega, hvernig á slíku aflaleysi stendur. Ef þá kemur í ljós, að víta-verð vanræksla eða óstjórn á útgerðinni á verulegan þátt í aflaleysinu, er sjóðstjórninni heimilt að draga úr þeim bótum, sem viðkomandi skipum bæri samkv. hinni almennu reglu 10. greinar, eða fella bæturnar alveg niður, ef um mikil víti er að ræða.

12. gr.

Nú fær útgerðarmaður fé úr sjóðnum, og getur stjórn hans þá krafizt þeirrar tryggingar af útgerðarmanninum, sem henni þykir þörf, fyrir því, að fénu verði varið til greiðslu á eftirtöldum gjaldaliðum í þeirri röð, sem hér er talið: Kaup og fæði skipverja, váttryggingargjöld og önnur hliðstæð gjöld, eftir því sem greiðslur hrökkva til hverju sinni.

13. gr.

Sjóðurinn telst stofnaður með gildistöku laga þessara, og skulu tekjur samkv. 9. gr. innheimtar frá þeim tíma, en þó skulu bætur úr sjóðnum fyrst greiddar, er hann hefur starfað minnst eitt ár.

14. gr.

Peir, sem fá bætur samkvæmt lögum þessum, eru skyldir að láta reikningaskrifstofu sjávarútvegsins í té reikninga um rekstur skipa þeirra, sem bætur eru miðaðar við, í því formi, sem reikningaskrifstofan ákveður.

15. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessara laga.

16. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 109 30. des. 1943, um hluta-tryggingafélög.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

49

25. maí

um breyting á lögum um menntaskóla nr. 58 frá 7. maí 1946.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Aftan við lögin komi:

IX. KAFLI

Ákvæði til bráðabirgða.

Í næstu tvö ár skal, ef húsrúm leyfir, starfa við Menntaskólann á Akureyri miðskóladeild, enda starfi þá lærdómsdeild skólans samkvæmt lögum um menntaskóla, nr. 58 frá 7. maí 1946.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

50

25. maí

um viðauka við lög nr. 109 31. des. 1945, um togarakaup ríkisins.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Auk þeirra togara, sem um ræðir í 1. gr. laganna, er ríkisstjórninni heimilt að láta smíða eða kaupa allt að 10 togara erlendis og skal ráðstafa þeim á sama hátt og í lagagreininni segir.

Til þessara framkvæmda er ríkisstjórninni heimilt að taka allt að 30 millj. kr. lán, eða jafngildi þess í erlendum gjaldeyri, er greiðist upp, þegar skipin hafa verið seld.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast lán eða lána bæjar- og hreppsfélögum, sem kaupa togara, allt að 10% af kostnaðarverði skipanna, enda þarfnist viðkomandi bæjar- eða hreppsfélög þessa fjárhagsstuðnings að áliti ríkisstjórnarinnar.

50 25. maí Ábyrgðirnar eða lánin eru bundin því skilyrði, að viðkomandi skip verði rekin af bæjar- eða hreppsfélögum eða félögum, sem njóta bakábyrgðar bæjar- eða hreppsfélaga. Lán þessi mega vera afborgunarlaus fyrstu 2 árin, en greiðist síðan upp með jöfnum afborgunum á 10 árum.

Samkvæmt þessu er ríkisstjórninni heimilt að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs eða lána samtals allt að 1.5 millj. króna.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson

51

L Ö G

25. maí um breyting á lögum nr. 44 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, og lögum nr. 35 12. febr. 1940, um heilbrigðisnefndir og heilbrigðissamþykktir.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

5. gr. laga nr. 44 1932 orðist svo:

Héraðslæknisstörfum í Reykjavíkurbéraði gegnir borgarlæknir. Skal hann skipaður af ráðherra samkvæmt tilnefningu bæjarstjórnar og taka laun úr bæjarsjóði. Um starfssvið hans fer eftir reglugerð, er bæjarstjórn setur og ráðherra staðfestir.

2. gr.

Fyrir „1000 kr.“ í 1. málsg. 8. gr. laga nr. 35 1940 komi: 5000 kr.

3. gr.

Ákvæði 1. gr. þessara laga öðlast gildi, þegar núverandi héraðslæknir í Reykjavíkurbéraði lætur af embætti, en þangað til annast borgarlæknir í héraðslæknis stað allt heilbrigðiseftirlit í bænum samkvæmt heilbrigðissamþykkt og á ásamt héraðslækni sæti í heilbrigðisnefnd. Jafnframt falla úr gildi l. nr. 21 13. júní 1937, um breyting á l. nr. 44 23. júní 1932, um skipun læknishéraða, verkssvið landlæknis og störf héraðslækna. — Að öðru leyti öðlast lög þessi þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

52

25. maí

um fiskiðjuver ríkisins í Reykjavík.

HANDIAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkið rekur fiskvinnslustöð í Reykjavík, er nefnist fiskiðjuver ríkisins.

2. gr.

Fiskiðjuver ríkisins skal frysta og sjóða niður fisk og sild og verka þessi hráefni á annan þann hátt, sem stjórn þess ákveður í hvert sinn og aðstæður leyfa. Það skal framleiða ís, og enn fremur heimilast því að hafa á hendi fiskisölu til bæjarbúa í Reykjavík.

Það skal og hafa forgöngu um að reyna nýjar aðferðir við verkun á fiski, enda verði veitt fé í því skyni í fjárlögum hverju sinni, ef slíkar tilraunir hafa í för með sér verulegan kostnað. Sérstaklega skal unnið að athugunum á því, hvort niðursuða í stórum stíl sé arðvænleg hér á landi. Við tilraunir þessar skal höfð samvinna við atvinnudeild háskólans og fiskmatsstjóra.

3. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að ábyrgjast lán allt að 1200000 króna, er tekið verður innanlands eða utan til þess að fullgera fiskiðjuverið. Enn fremur heimilast henni að ábyrgjast rekstrarlán, allt að 500000 kr., er tekið verður til þess að framleiða nýjar tegundir afurða, sem fiskiðjuverið reynir að afla markaða fyrir erlendis.

4. gr.

Stjórn fiskimálasjóðs annast stjórn fiskiðjuvers ríkisins. Fiskiðjuverið skal rekið sem sjálfseignarstofnun með sérstöku reikningshaldi, og skal fjárhagur þess vera algerlega aðskilinn frá fjárhag fiskimálasjóðs. Stjórn fiskimálasjóðs fær ekki sérstaka þóknun fyrir stjórn fiskiðjuvers ríkisins. Til að skuldbinda fiskiðjuverið þarf undirskrift meiri hluta stjórnenda.

5. gr.

Ríkissjóður ber ekki ábyrgð á skuldum fiskiðjuversins, nema heimild sé veitt til þess af Alþingi.

6. gr.

Stjórnin ræður framkvæmdastjóra, er hefur á hendi daglega stjórn fiskiðjuversins og umsjón með rekstrinum. Hann annast og sölu afurða í samráði við stjórnina. Framkvæmdastjóri hefur prókúrumboð fyrir fyrirtækið. Stjórnin ákveður með erindisbréfi starfssvið framkvæmdastjórans og laun hans að fengnu samþykki ráðherra. Áður en ráðizt er í meiri háttar framkvæmdir, skal jafnan leitað samþykkis ráðherra og leggja fyrir hann ýtarlega greinargerð og kostnaðaráætlun.

7. gr.

Endurskoðendur skulu skipaðir af ráðherra.

52

25. maí

8. gr.

Reikningsár fiskiðjuversins er almanaksárið. Skal stjórn þess gera reikningskil fyrir starfsárið eigi síðar en svo, að endurskoðendur geti lokið störfum fyrir 30. apríl ár hvert. Af byggingarkostnaði húsa og annarra mannvirkja skal afskrifa a. m. k. 3% og a. m. k. 10% af kostnaðarverði véla og annarra áhalda. Tekjuafgangur skal lagður í varasjóð. Þegar endurskoðun er lokið, skal senda ráðherra afrit af efnahags- og rekstrarreikningum fiskiðjuversins, undirskrifað af stjórn þess og áritað af endurskoðendum, ásamt skýrslu um störf og rekstur fiskiðjuversins á árinu. Reikningar skulu árlega birtir í B-deild stjórnartíðinda.

9. gr.

Fiskiðjuver ríkisins greiðir ekki útsvar né tekju- og eignarskatt.

10. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, ef meiri hluti hennar samþykkir, að selja fiskiðjuver ríkisins félagi útvegsmanna, útgerðarfyrtækja eða samtökum samvinnufélaga.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

53

25. maí

L Ö G

um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56/1927,
um skemmtanaskatt og þjóðleikhús.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

6. gr. laganna orðist svo:

Skemmtanaskatti þeim, sem innheimtur er samkvæmt lögum þessum og viðaukum við þau, skal varið þannig:

- a. 25% skattsins renni í rekstrarsjóð þjóðleikhússins, og skal honum varið samkvæmt ákvæðum laga nr. 86/1947, um þjóðleikhús.
- b. 40% skattsins renni í félagsheimilassjóð, og skal honum varið eftir því sem fyrir er mælt í lögum nr. 77/1947, um félagsheimili.
- c. 10% skattsins renni til lestrarfélaga og til kaupa á kennslukvikmyndum, og skal $\frac{1}{3}$ hluti þess fjár renna í styrktarsjóð lestrarfélaga, en $\frac{2}{3}$ til kennslukvikmyndasafns.
- d. 25% skattsins renni í þjóðleikhússjóð, til að ljúka byggingu þjóðleikhússins.

2. gr.

Byggingarnefnd þjóðleikhússins er heimilt með samþykki ráðherra að taka lán til að ljúka byggingu þjóðleikhússins, enda skal lánið endurgreitt af tekjum þjóðleikhússins. 53
25. maí

3. gr.

Lög þessi gilda frá 1. janúar 1949 og þangað til byggingarkostnaður þjóðleikhússins er að fullu greiddur.

Meðan þessi lög gilda, frestast framkvæmd laga nr. 85/1947, um breyting á lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Arni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

L Ö G

um Laxárvirkjunina.

54

25. maí

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki vöru:

1. gr.

Laxárvirkjunin nefnist í lögum þessum núverandi virkjun Laxár í Suður-Pingeyjarsýslu við Brúar og aukningar hennar allt að fullvirkjun fallsins í þeim gljúfrum og tekur yfir orkuverið og aðalorkuveituna til Akureyrar.

Laxárvirkjunin skal rekin sem sjálfstætt fyrirtæki með sérstöku reikningshaldi samkvæmt reglugerð, sem ráðherra staðfestir.

Heimili og varnarþing Laxárvirkjunarinnar skal vera á Akureyri.

2. gr.

Akureyrarkaupstað er heimilað að reka Laxárvirkjunina og auka hana frá því, sem nú er, samkvæmt lögum þessum.

Ríkissjóður ábyrgist lán, sem Akureyrarkaupstaður tekur til aukningar Laxárvirkjunarinnar, sbr. 1. málsgrein, að upphæð allt að 22 milljónum króna eða tilsvarendi upphæð í erlendum gjaldeyri, þó eigi yfir 85% af kostnaðarverði, enda samþykki fjármálaráðherra lánskjörin.

3. gr.

Þegar hafin verður virkjun næst eftir þeirri, sem nú er í undirbúningi, og hvenær sem er eftir það, getur ríkissjóður gerzt meðeigandi að Laxárvirkjuninni með því að kaupa helming mannvirkja hennar. Kaupverðið eða hluta þess má ríkissjóður inna af hendi með því að taka á sig ábyrgð að tilsvarendi hluta lána og annarra greiðsluskuldbindinga fyrirtækisins. Kaupverð mannvirkja, sem fyrir eru, þegar lög þessi ganga í gildi, skal, ef samkomulag fæst ekki, ákveðið með mati samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms, en kaupverð þeirra mannvirkja,

54 sem gerð eru eftir þann tíma, skal vera kostnaðarverð þeirra, að frádreginni eðli-
25. maí legri fyrningu.

Síðari aukningar framkvæma Akureyrarbær og ríkissjóður í félagi og kosta að jöfnu, unz fallið við Brúar er fullvirkjað, nema samkomulag verði milli aðila um aðra tilhögun.

4. gr.

Þegar ríkissjóður er orðinn meðeigandi að Laxárvirkjuninni samkvæmt 3. gr., skal stjórn fyrirtækisins falin nefnd 5 manna, sem nefnist stjórn Laxárvirkjunarinnar, og tilnefnir bæjarstjórn Akureyrar tvo menn í stjórnina, ríkisstjórnin tvo, en hæstiréttur fimmta manninn. Skal hann vera búsettur á orkuveitusvæðinu. Stjórnin skal skipuð til þriggja ára í senn.

Stjórn Laxárvirkjunarinnar hefur á hendi stjórn og rekstur hennar, undirbúning og framkvæmd aukninga og breytinga á mannvirkjum hennar. Hún getur ekki skuldbundið eigendurna að því er snertir ábyrgð á lánum og greiðsluskuldbindingum til aukinna framkvæmda eða breytinga á mannvirkjum, nema að fengnu samþykki þeirra hvors um sig.

Þegar ríkissjóður er orðinn meðeigandi í Laxárvirkjuninni, skulu nánari fyrir-mæli um stjórn og rekstur virkjunarinnar sett í reglugerð, sem stjórn Laxárvirkjunarinnar setur með samþykki beggja eigenda og ráðherra staðfestir, sbr. og 1. gr.

5. gr.

Aður en byrjað er á nýju verki eða aukningu eða breytingu á mannvirkjum, sem fyrir eru, skal senda ráðherra uppdrætti af hinum fyrirhuguðu framkvæmdum, ásamt lýsingu af þeim. Getur ráðherra krafizt þeirra breytinga á fyrirhugaðri tilhögun verksins, sem nauðsynlegar kunna að þykja vegna almenningshagsmuna að dómi sérfræðinga ríkisstjórnarinnar.

6. gr.

Laxárvirkjunin selur rafveitu Akureyrar og rafmagnsveitum ríkisins raforku við kostnaðarverði, að viðbættum allt að 5%. Skal verð þetta, ef samkomulag ekki næst, ákveðið með mati, samkvæmt 147. gr. 1. b. vatnalaganna frá 1923.

Allur tekjuafgangur, sem verða kann af rekstri Laxárvirkjunarinnar, rennur í varasjóð hennar. Varasjóðnum má eingöngu verja í þágu Laxárvirkjunarinnar og til aukninga á mannvirkjum hennar.

7. gr.

Skylt er Laxárvirkjuninni að selja rafveitu Akureyrar og rafmagnsveitum ríkisins það afl, sem þessir aðilar þurfa til þess að fullnægja rafaflspörfinni hvor á sínum hluta orkuveitusvæðisins, meðan afl virkjunarinnar endist.

Þegar fallið í gljúfrunum við Brúar er fullvirkjað og farið er að afla viðbótarafls frá öðrum orkuverum, skal afl Laxárvirkjunarinnar skiptast á milli eigenda í sama hlutfalli og eignin skiptist milli þeirra, nema samkomulag verði um annað. Hvorugum aðilanum skal þó skylt að láta af hendi það afl, sem hann hefur fest kaup á og tekið í notkun, fyrr en fallið er fullvirkjað og nægilegt afl er fengið annars staðar frá.

8. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 43 13. júní 1937, um virkjun Laxár í Suður-Þingeyarsýslu.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

25. maí

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Bjarni Ásgeirsson.

L Ö G

55

25. maí

um meðferð ölvaðra manna og drykkjusjúkra.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Um meðferð ölvaðra manna.

1. gr.

Þá, sem teknir eru höndum sakir ölvunar og eigi er unnt að sleppa þegar úr haldi, skal lögreglan að fengnu læknisvottorði flytja í þar til gert sjúkrahús eða sjúkrahúsdeild, ef fyrir hendi er, en annars í venjulegt sjúkrahús, sem hefur tök á að veita viðtöku slíkum sjúklingum.

Nú er ekki völ á sjúkrahúsi eða rúmi í sjúkrahúsi í þessu skyni, og skal þá láta hlutaðeigandi sjúklinga sæta læknismeðferð, eftir því sem við verður komið.

2. gr.

Ölvaða menn, sem sæta meðferð samkvæmt ákvæðum 1. greinar, skal hafa í gæzlu, unz af þeim er runnið, og allt að tveimur sólarhringum til læknisrannsóknar, eftir því sem ástæða þykir til samkvæmt ákvæðum 3. greinar.

3. gr.

Læknir, sem stundar ölvaða menn samkvæmt ákvæðum 1. og 2. greinar, skal sjá um, að hlutaðeigandi sjúklingum sé látin í té viðeigandi aðhlynning, en auk þess gerir hann sér far um að kynna sér líkamlegt og andlegt ásigkomulag þeirra, svo og allar aðstæður með tilliti til drykkjuhneigðar þeirra og drykkjuskapar. Komist hann að raun um, að um drykkjusýki eða yfirvofandi drykkjusýki sé að ræða, tilkynnir hann hlutaðeiganda sjálfum, eða aðstandendum hans, eftir því sem við á, niðurstöður sínar og er til ráðuneytis um, hvernig við skuli bregðast.

4. gr.

Sveitarfélög, sem koma upp sjúkrahúsum eða sjúkrahúsdeildum til fullnægingar ákvæðum 1.—3. gr., njóta til þess ríkisstyrks samkv. ákvæðum 1. nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl.

55

25. maí

Ákvæði 1.—3. greinar raska ekki ákvæðum laga um viðurlög við ölvunarbrotum, enda mega ákvæði þessara laga ekki verða því til hindrunar, að þeim viðurlögum verði komið fram.

5. gr.

6. gr.

Kostnað af meðferð ölvaðra manna samkvæmt ákvæðum 1.—5. greinar skal greiða sem kostnað af löggæzlu, á sama hátt sem verið hefur.

7. gr.

Ráðherra setur nánari reglur um meðferð ölvaðra manna samkvæmt ákvæðum 1.—3. greinar, með sérstöku tilliti til þess, ef um endurtekin tilfelli, drykkjusýki eða yfirvofandi drykkjusýki er að ræða, að hlutaðeigendum gefist kostur á sem fullkonnustum leiðbeiningum og aðstoð sér til viðréttingar, og þá sérstaklega, ef unglingar eiga í hlut.

II. KAFLI

Um meðferð drykkjusjúkra manna.

8. gr.

Geðveikrahælið á Kleppi hefur með höndum yfirumsjón með gæzlu drykkjusjúkra manna þeim til umönnunar og lækningar samkvæmt ákvæðum laga þessara.

Á kostnað ríkisins skal reisa og reka í sambandi við geðveikrahælið og í hæfilegri nálægð þess gæzlustarhæli fyrir drykkjusjúka menn, er fyrst og fremst sé miðað við þarfir þeirra sjúklinga, sem ætla má, að eigi sér sæmilegar batahorfur.

Nú vilja sveitarfélög, eitt eða fleiri saman, reisa og reka á sinn kostnað gæzlustarhæli fyrir drykkjusjúka menn, er fyrst og fremst sé miðað við þarfir þeirra sjúklinga, sem ætla má að þarfnist vistar og umönnunar í slíku hæli í langan tíma, og fer þá um þær framkvæmdir og ríkissjóðsstyrk til þeirra eftir lögum nr. 30 19. júní 1933, um sjúkrahús o. fl., og síðari breytingum á þeim lögum.

Eftir athugun sjúklinganna á geðveikrahælinu á Kleppi, að svo miklu leyti sem því verður við komið, skal þeim ráðstafað í gæzluvist á þeim hælum, sem fyrir hendi eru, og skipt á hælir eftir því, hvers eðlis drykkjusýki þeirra er og hversu þeir eiga saman. Á sama hátt ráðstafar geðveikrahælið sjúklingum þessum þeim til viðréttingar í gæzluvist á völdum einkaheimilum, eftir því, sem á hverjum tíma telst henta. Læknar geðveikrahælisins hafa á hendi lækniseftirlit með sjúklingum, sem ráðstafað hefur verið í gæzluvist samkvæmt ákvæðum þessarar greinar. Sérstakt eftirlit skal haft með aðbúnaði, atlæti, liðan og framferði sjúklinga, sem ráðstafað hefur verið í gæzluvist á einkaheimilum, og ræður geðveikrahælið til þess eftirlitsstarfs ármenn eða árkonur eftir þörfum.

9. gr.

Í gæzlu samkvæmt 8. gr. verða teknir:

1. Þeir, sem dæmdir eru til hælisvistar, sbr. 65. gr. laga nr. 19 12. febrúar 1940.
2. Þeir, sem sækja sjálfir um að verða aðnjótandi slíkrar gæzlu, eða lögráðamaður fyrir þeirra hönd, ef sjálfir eru ólöggráða, eða dómsmálaráðuneytið samkvæmt ákvæðum 7. greinar, 6. b. í lögum nr. 95 5. júní 1947, um lögræði.

Taka skal fram í umsókn, hversu lengi umsækjandi skuldbindi sig til að hlíta gæzlunni, svo og að hann undirgangist að virða í einu og öllu reglur þær, sem um gæzlu og gæzluvistir eru settar.

10. gr.

Sá, sem tekinn hefur verið í gæzlu samkvæmt 1. tölulið 9. greinar, skal hlíta gæzlunni svo lengi sem segir í 65. gr. laga nr. 19 12. febrúar 1940.

Sá, sem tekinn hefur verið í gæzlu samkvæmt 2. tölulið 9. greinar, skal hlíta 55
gæzlunni svo lengi sem yfirlæknir geðveikrahælis á Kleppi ákveður, þó aldrei lengur 25. maí
en sjúklingurinn samkvæmt umsókn er skuldbundinn til, nema samþykki hans eða
lögráðamanns hans komi af nýju til.

Nú fer sá, sem tekinn hefur verið í gæzlu samkvæmt ákvæðum laga þessara, heimildarlaust af hæli eða heimili, þar sem hann er í gæzluvist, og er þá rétt að þröngva honum, eftir atvikum með lögregluvaldi, í gæzluna á ný og til að hlíta henni, unz lokið er gæzlutíma þeim, sem segir í 1. og 2. málsgrein þessarar greinar.

11. gr.

Gæzluvist fylgir vinnuskylda gæzluvistarmanns, eftir því sem yfirlæknir geðveikrahælisins á Kleppi segir fyrir um eða aðstoðarlæknar hans eða ármenn í hans umboði.

12. gr.

Hver sá, er gefur eða veitir áfengi þeim, sem vitanlega hefur verið tekinn í gæzlu samkvæmt ákvæðum laga þessara, eða aðstoðar hann við útvegum áfengis, skal sæta sektum.

13. gr.

Um greiðslu kostnaðar af meðferð drykkjusjúkra manna samkvæmt ákvæðum 8.—11. greinar fer á sama hátt sem um greiðslur fyrir aðra sjúklinga í sjúkrahúsum ríkisins.

14. gr.

Ráðherra setur nánari reglur um meðferð drykkjusjúkra manna samkvæmt lögum þessum, þ. á m. með hverjum skilyrðum þeir verði teknir í gæzlu, rekstur gæzluvistarhæla samkvæmt 8. gr., gæzluvist þar og á einkaheimilum, vinnu gæzluvistarmanna, svo og aðrar skyldur þeirra og réttindi.

III. KAFLI

Sjóðstofnun.

15. gr.

Af ágóða Áfengisverzlunar ríkisins skal á árunum 1950—1956 verja 750 þúsund krónum á hverju ári til að leggja í sjóð, gæzluvistarsjóð. Sjóðurinn hafi það hlutverk að standa undir kostnaði af framkvæmd laga þessara, eftir því sem heilbrigðisstjórnin ákveður, og þá fyrst og fremst af að reisa eða hjálpa til að reisa gæzluvistarhæli þau, sem um ræðir í 8. gr. laga þessara.

IV. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

16. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað og koma til framkvæmda, eftir því sem skilyrði verða fyrir hendi til að fullnægja ákvæðum þeirra. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 108 30. desember 1943, um heilsuhæli fyrir drykkjumenn, svo og ákvæði annarra laga, er kunna að koma í bága við ákvæði laga þessara.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

56

25. maí

L Ö G

um eyðingu refa og minka.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Yfirumsjón.

1 gr.

Sýslumenn hafa hver í sínu umdæmi umsjón með framkvæmd þessara laga undir yfirstjórn landbúnaðarráðherra.

2. gr.

Sýslunefndir skulu sjá um, að hreppsnefndir annast eyðingu refa og villiminka.

Heimilt er sýslunefnd að ráða í samráði við hreppsnefndir einn mann (refaeyðingarstjóra) til að stjórna refa- og minkaveiðum í allri sýslunni eða nokkrum hluta hennar.

II. KAFLI

Eyðing refa og minka.

3. gr.

Sérhver hreppsnefnd skal á hverju vori annast um grenja- og minkaleitir í heima- og afréttarlöndum hreppsins, hvort sem lönd þessi liggja utan eða innan sýslufélagsins eða hreppsins, svo og um vinnslu grenja- og minkabæla. Þar, sem tveir eða fleiri hreppar eiga afréttarlönd saman, annast þeir í sameiningu, eða stjórn upprekstrarfélagsins, leitina og vinnslu dýranna á afréttinni.

Ef unnt er, skal skotmaður eða skotmenn annast grenjaleitina, en bogmaður eða skotmaður, eftir því sem við á, minkaleitina.

4. gr.

Hreppsnefnd, stjórn upprekstrarfélags, þar sem hreppar eiga upprekstrarlönd saman, sbr. 3. gr., eða refaeyðingarstjóri, þar sem hann hefur verið ráðinn, sbr. 2. gr., ráða skotmann eða bogmann, einn eða fleiri, til að vinna greni eða minkabæli í þeim löndum, sem þeim ber að annast um í þessu efni. Skulu skotmenn eða bogmenn reiðubúnir til grenjavinnslu, hvenær sem greni eða minkabæli finnst. Vöku- maður, sem skotmaður tekur gildan, skal vera ráðinn af sama aðila til að vera með skotmanni á grenjum.

5. gr.

Óheimilt er öðrum en þeim, sem til þess eru ráðnir samkvæmt 4. gr., að vinna greni eða taka yrðlinga, nema svo hafi staðið á, að ekki hafi náðst til skotmanns í tæka tíð.

6. gr.

Þegar greni eða minkabæli finnst, hvort heldur er í grenja- eða minkaleit eða þess utan, skal það ekki yfirgefið, ef kostur er. En finni það einn maður

og geti ekki komið vitneskju til næsta bæjar nema fara sjálfur, skal hann hraða 56
för sinni sem mest. Skotmanni eða bogmanni skal síðan gert aðvart tafarlaust. 25. maí
Kostnaður við slíkt telst með öðrum eyðingarkostnaði.

7. gr.

Borgun til skotmanns og vökumanns fer eftir því, sem um semst við hreppsnefnd eða þann aðila, sem sér um grenjavinnslu. Sama gildir um borgun til bogmanns. Heimilt er að semja um verðlaun fyrir unnin dýr, en taka skal tillit til þess, þegar ráðningarkjör skotmanns og bogmanns eru ákveðin. Einnig skal taka tillit til þess við launaákvörðun, ef yrðingar eða minkahvolpar eru verðmætir.

8. gr.

Nú vinnst hlaupadýr, og á þá sá, er vinnur, 60 kr. sem verðlaun fyrir hvert dýr, er hann sannar fyrir oddvita að hafa unnið, og sömu upphæð fyrir hvern mink.

9. gr.

Hreppsnefnd, stjórn upprekstrarfélags eða refaeyðingarstjóri heldur skrá yfir öll þekkt greni og minkabæli og gerir stutta lýsingu á þeim. Gera skal vörður eða skothyrgi við greni þau, sem þörf er á, og halda þeim við. Heimilt er að laga skemmd greni, ef auðunnin eru, svo og ónýta önnur, sem torunnin eru, telji stjórn refaeyðinganna það hagkvæmt

10. gr.

Skyld er að eitra fyrir refi og minka þriðja hvert ár í afréttum og heimalöndum. Oddvitar sjá um eitrunina, hver á sínu svæði, en þar sem fleiri hreppar eiga afréttir saman, skulu hlutaðeigandi oddvitar hafa samráð um eitrunina eða fá til sérstakan mann að sjá um hana. Héraðslæknar eða lyfjabúðir láta oddvitum í hendur eitur eftir fyrimælum landbúnaðarráðherra.

III. KAFLI

Bann gegn minka- og refaeldi.

11. gr.

Sýslunefndir og bæjarstjórnir geta bannað minkaeldi í umdæmum sínum og sömuleiðis eldi refa. Verði slíkt bann framkvæmt þar, sem nú eru loðdýrabú, skal sýslusjóður eða bæjarsjóður greiða eigendum skaðabætur samkvæmt mati þriggja dómkvaddra manna.

IV. KAFLI

Skipting kostnaðar.

12. gr.

Hreppsnefndir eða þeir, sem falið hefur verið að sjá um refa- og minkaeyðingu, skulu samhliða hreppsreikningi ár hvert hafa tilbúna reikninga yfir kostnað við starfsemi þessa, sundurliðaða, svo að glöggst sjáist kostnaður við hvort um sig, eyðingu refa og eyðingu minka. Að lokinni endurskoðun skulu þeir leggja fyrir næsta sýslufund til úrskurðar. Nú úrskurðar sýslunefnd, að reikningarnir séu réttir og ekki úr hófi háir, og skal þá sá aðili, er lagt hefur kostnaðinn fram við refaeyðingu, fá hann endurgreiddan að $\frac{2}{3}$ hlutum, að hálfu frá sýslunefnd, en að hálfu frá ríkinu. Kostnað við eyðingu minka skal endurgreiða að $\frac{5}{6}$, $\frac{2}{3}$ frá ríki og $\frac{1}{6}$ úr sýslusjóði.

56

25. maí

V. KAFLI
Almenn ákvæði.

13. gr.

Landbúnaðarráðuneytið setur reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara, svo sem um eitrun fyrir refi og minka.

Enn fremur geta sýslunefndir sett nánari reglur um framkvæmd laganna, en landbúnaðarráðherra skal samþykkja þær, áður en þær öðlast gildi.

14. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum, 200—5000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 108 11. ágúst 1933, svo og önnur lagaákvæði, sem koma í bága við þessi lög.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Bjarni Ásgeirsson.

57

25. maí

L Ö G
um nauðungaruppboð.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Samkvæmt lögum þessum fara:

1. Uppboð til fullnustu fjárkröfum samkvæmt heimild í

- a. Aðfarargerð (fjárnámi, lögtaki).
- b. Samningi um veðrétt í fasteign, þar sem slíkt er heimilað í lögum.
- c. Samningi um handveð.
- d. Skiptameðferð þrotabúa, skuldafrágöngu dánarbúa og annarra búa, þar sem enginn ber almennt ábyrgð á skuldum.
- e. Lögum, þar sem aðila er mæltur lögveðsréttur í verðmætum til tryggingar greiðslu og sala heimiluð án aðfarar.

2. Uppboð til sölu á munum, er uppboðsbeiðandi hefur haldsrétt á sér til trygg- 57
ingar. 25. maí
3. Uppboð á strandmunum og vogrekum.

2. gr.

Sýslumenn í sýslum, bæjarfógetar í kaupstöðum og borgarfógeti í Reykjavík halda uppboð. Í kaптúnum, þar sem sérstakur lögreglustjóri er skipaður, heldur hann uppboð. Nefnast embættismenn þessir uppboðshaldarar, er þeir fara með uppboðsmál.

Athafnir þessara embættismanna eru dómsathafnir, nema öðruvísi sé mælt í lögum. Uppboð skal halda á dómþingi.

Uppboðsbók skal vera við hvert framannefndra embætta, svo úr garði gerð sem lög mæla.

Vottar tveir skulu við uppboð vera, og fer um þá að lögum.

Uppboðshaldari úrskurðar öll atriði varðandi uppboð.

Uppboðshaldari má hvorki gera sjálfur boð á uppboði né láta annan mann gera það fyrir sína hönd.

3. gr.

Rétt er, að hreppstjóri haldi uppboð á fjármunum þeim, er í III. kafla laga þessara greinir, enda nemi innstæða hvernar þeirrar kröfu, er selja skal til greiðslu á, eigi yfir 2000 krónur. Uppboðshaldari getur þó falið á sína ábyrgð hreppstjóra að halda uppboð, þótt ofanefndum skilyrðum sé ekki fullnægt, enda megi telja hagsmunum aðila fullkomlega borgið.

Hreppstjóri má skrá uppboð í hreppsbók, ef honum hefur ekki verið fengin sérstök löggilt uppboðsbók.

Ákvæði 2. gr. um votta og bann við boði á uppboði tekur og til hreppstjóra.

4. gr.

Ákvæði laga nr. 85/1936 um dómara, þinghöld, aðila, málflytjendur, málflutning, fresti, hafningu máls, aðilaskýrslur, vitni, skjöl, mat og skoðun, réttarfarssektir, málskostnað, úrskurði, áfrýjun og kæru taka og til uppboðs, eftir því sem við getur átt, nema öðruvísi sé mælt í lögum þessum.

Áfrýjunarfrestur samkvæmt 197. gr. téðra laga skal vera 4 vikur frá lokum þeirrar dómsathafnar, sem áfrýja skal, en veitt getur dómsmálaráðherra þó leyfi til áfrýjunar næstu þrjá mánuði frá sama tíma, ef sérstaklega stendur á.

5. gr.

Vörzlumanni þeirra verðmæta, er selja skal, er skylt að veita uppboðshaldara (hreppstjóra) og væntanlegum kaupendum aðgang að þeim eftir þörfum, eftir að uppboð hefur verið auglýst, og fræðslu um þá eftir föngum, þar til er sala fer fram, enda er lögreglumönnum skylt að veita uppboðshaldara (hreppstjóra) nauðsynlega aðstoð í því efni, ef hann krefst þess.

Nú reynist nauðsynlegt að taka muni þá, er selja skal, með valdi úr vörzlum manns, og er uppboðshaldara þá rétt að framkvæma allt þar að lútandi með sama hætti sem fógeta.

6. gr.

Beiðni um uppboð skal vera skrifleg. Greina skal þar svo, að ekki verði um villzt, nafn, heimili og stöðu uppboðsbeiðanda og uppboðsholanda og eftir föngum aðra menn, er réttindi eiga í söluverðmætum. Greina skal og þau verðmæti nægilega glögg, svo sem fasteign, skip, flugvél, bifreið o. s. frv. með viðeigandi merkjum eða einkennum, verðbréf með flokkstölu, bókstaf og númeri, ef því er að skipta, vöru-

57 tegund, ef vörur skal selja, skepnur, svo sem hross, kýr o. s. frv. Gera skal og 25. maí grein fyrir uppboðsheimild og láta þau skjöl fylgja, er sanna hana, svo sem eftirrit af lögtaksgerð eða fjárnáms, veðskuldabréf, handveðssamning o. s. frv. Uppboðshaldari getur og lagt fyrir uppboðsbeiðanda, að veðbókarvottorð verði lagt fram fyrir hann, ef beiðzt er uppboðs á fasteign eða skipi, bifreið eða flugvél.

Nú fer sá, er uppboð heldur, sjálfur með innheimtu þeirrar kröfu, er greiða skal með uppboðsandvirði, og gilda þá ákvæði 1. málsg. ekki.

Uppboðshaldari (hreppstjóri) tilkynnir uppboðspolanda þegar beiðni með þeim hætti, er hlýða þykir.

7. gr.

Nú er uppboðsheimild skotið til æðra dóms, eftir að uppboðs hefur verið beiðzt, og skal þá uppboði fresta, unz málskot er til lykta leitt. Þó má, þrátt fyrir málskotið, selja muni, sem liggja undir skemmdum eða undirorpnir eru verðrýrnun að marki, eða ef geymsla þeirra er sérstökum vandhæfum bundin vegna kostnaðar eða annarra orsaka.

8. gr.

Aðilar uppboðs eru:

1. Uppboðsbeiðandi.
2. Uppboðspolandi.
3. Veðhafar og þeir aðrir, sem tjá sig eiga réttindi í söluverðmætum og koma fram fyrir uppboðshaldara í því skyni.
4. Þriðji maður, er annars kemur fram á uppboði með réttarkröfu varðandi söluverðmæti eða andvirði þess eða til áfrýjunar uppboðs í heild eða einstakra hluta þess.

9. gr.

Kaupréttur, forkaupsréttur, endurkaupsréttur eða innlausnarréttur veita ekki heimild til þess að ganga inn í boð annars manns á uppboðsþingi, nema svo sé sérstaklega mælt í lögum.

Samningur um það, að eigi skuli maður bjóða á uppboði eða einungis bjóða að tilteknu marki, er ógildur.

Nú hefur maður afsalað sér rétti til tilkynninga, sem í lögum þessum eru mæltar, og er þá slíkt afsal ógilt.

10. gr.

Til uppboðskostnaðar telst:

1. Gjöld í rikissjóð.
2. Vottagjöld, auglýsingakostnaður, burðargjald og símskeyta, ferðakostnaður uppboðshaldara (hreppstjóra), þóknun hreppstjóra, er uppboð heldur, og greiðslur til annarra, sem kvaddir eru til starfa eða skýrslugjafar vegna uppboðs.
3. Samngjörn þóknun til lögfræðilegs ráðunautar uppboðsbeiðanda, sbr. 1. málsg. 21. gr.
4. Innheimtukostnaður.
5. Annar kostnaður, sem leiðir af nauðsynlegum eða heppilegum aðgerðum vegna uppboðs.

Það skilyrði má setja fyrir því, að uppboðsbeiðni verði tekin til meðferðar, að sett sé trygging fyrir greiðslu áætlaðs kostnaðar af aðgerðum vegna árangurslauss uppboðs eða uppboðs, sem aldrei varð haldið, aflýsinga á uppboði eða ef annars má vafi á því leika, að kostnaður fáið greiddur af uppboðsandvirði.

Nú verður eigi af uppboði, og skal því þá aflýst með auglýsingu, birtri einu sinni í Lögbirtingablaði, ef þess er kostur nægilega fljótt, á kostnað uppboðsbeiðanda eða uppboðspolanda eftir ákvörðun uppboðshaldara (hreppstjóra).

11. gr.

57

Skýlt er þeim, er uppboð heldur, að annast innheimtu uppboðsandvirðis, nema allir aðilar verði á annað sáttir. 25. maí

Innheimtulaun skal eigi greiða af þeim hluta uppboðsandvirðis, sem kaupandi tekur undir sjálfum sér, áfram stendur veðtryggt í eign eða kaupandi og kröfuhafi semja um greiðslu á án nokkurs atbeina þess, er innheimtu annast.

Innheimtulaun uppboðshaldara (hreppstjóra) skal ákveða í gjaldskrá, er dómsmálaráðherra setur að fengnum tillögum stjórnar Félags héraðsdómara.

II. KAFLI

Um uppboð á fasteignum og skipum.

12. gr.

Samkv. þessum kafla fara og uppboð á erfðafesturétti, erfðaábúðarrétti, grunnleigurétti og öðrum slíkum fasteignaréttindum, að því leyti sem slík réttindi mega ganga kaupum og sölum, svo og uppboð á byggingum og mannvirkjum á slíkum löndum, hvort sem þau eru seld með réttindunum eða sér. Sama er um uppboð á byggingum og öðrum mannvirkjum, sem á annars manns fasteign standa.

Skip í þessum kafla tekur til fljótandi fara fimm smáesta eða stærri.

13. gr.

Þá er uppboðshaldara hefur borizt uppboðsbeiðni með viðeigandi gögnum, kynnir hann sér það, hvort uppboðsskilyrðum sé fullnægt, enda getur hann krafist beiðanda allra nauðsynlegra skýringa. Skýlt er og eiganda söluverðmætis að veita allar skýrslur um veðbönd og önnur höft á eign, þar á meðal um sjóveð á skipi og ógreidd opinber gjöld, sem tryggð eru með veði í eign hans, o. s. frv.

Þá er uppboðshaldari hefur gengið úr skugga um það, að uppboðsheimild sé fullnægjandi, gerir hann frumvarp að uppboðsskilmálum. Annars kostar synjar hann uppboðsbeiðni með úrskurði, ef þess er krafizt, enda hafi uppboðsbeiðanda og uppboðspólанда verið veittur kostur á að tala máli sínu eftir þörfum.

14. gr.

Nú hafa tveir eða fleiri krafizt uppboðs á sömu eign, áður en uppboðsauglýsing hefur verið gefin út, og er þá sá, er réttindi hans ganga fyrir hinum, talinn uppboðsbeiðandi, en ef tveir eða fleiri standa jafnfætis, teljast þeir báðir eða allir uppboðsbeiðendur.

Þá er uppboðsauglýsing hefur verið gefin út, er öðrum óheimilt að krefjast uppboðs á sömu eign, meðan beiðni hins er ekki niður fallin.

Eigi má kyrrsetning á eign eða aðför, sem gerð er eftir þennan tíma, baka uppboðsbeiðanda eða öðrum, er uppboðssala skiptir máli, kostnað með nokkrum hætti. Þó er veðhafa fasteignar, sem einnig á veð í fylgifé hennar lögum samkvæmt og tekið hefur þá muni fjárnámi, áður en uppboðsauglýsing var gefin út, heimilt að krefjast þess, að uppboð taki einnig til þeirra. Skal þá fyrst bjóða eign upp án fylgifjárins og án skyldu uppboðsbeiðanda til greiðslu uppboðskostnaðar vegna þess, en ef veðhafi þess fær þá eigi fulla greiðslu, þá skal bjóða eign upp með fylgifé eða svo miklu af því, er nægir.

15. gr.

Eigi má setja væntanlegum kaupanda í uppboðsskilmálum eða með öðrum hætti að nauðsynjalausu nokkur óvenjulega hörð skilyrði, er ætla má, að torveldi sölu á eign.

57 Jafnan skal uppboðshaldari eftir föngum gæta þess, að ekkert það sé í upp-
25. maí boðsskilmála sett, er horfir þriðja manni ólöglega til tjóns, nema samþykki hans komi til.

16. gr.

Greina skal í uppboðsskilmálum, hvort og, ef því er að skipta, hvern kostnað af uppboði kaupandi skuli greiða. Kaupandi greiðir kostnað, þegar boð hans er samþykkt, nema öðruvísi sé mælt. Heildarfjárhæð uppboðskostnaðar skal greina, svo sem næst verður komizt.

Í uppboðsskilmálum skal geta kvaða, ítaka og annarra slíkra hafta, er á eign hvíla og veðbókarvottorð getur ekki.

Geta skal ógreiddra og áfallinna kvaðagjalda, skatta og opinberra gjalda, sem á eign hvíla, og fjárhæð þeirra hvers um sig, eftir því sem unnt er, og hvort kaupandi skuli þau greiða og þá hvenær. Heildarfjárhæð slíkra gjalda skal greina, svo sem næst verður komizt.

Nú ganga bönd þau á eign, er í 2. málsg. getur, fyrir öllum kröfum, sem greiðast eiga af uppboðsandvirði, og skal þá selja eign með þeim áhvilandi, enda ber kaupanda þá að svara til þeirra að fullu. Annars kostar skal fyrst bjóða eign upp með böndunum áhvilandi eftir söluna. Ef eigi fæst þá nægilegt boð til greiðslu krafna, er framar þeim standa, þá skal færa þau til peningaverðs og bjóða eign síðan upp án þeirra, enda fái rétthafi þá greiðslu af uppboðsandvirði, ef því er að skipta, eftir þann, er næst stendur fyrir framan hann.

17. gr.

Nú er maður skuldbundinn samkvæmt samningi til þess að láta veðskuld standa, enda þótt veð fyrir skuldinni sé selt, og getur hann þá krafizt þess eins, að rétti hans sé ekki raskað, sbr. þó 36. gr.

Eigi þarf sá, er krafa hans er ekki í gjalddaga komin, að taka við greiðslu, enda skal uppboðshaldari þá geyma það, er honum skal greiða af uppboðsandvirði, til gjalddaga.

Nú skal greiða skilyrtar eða að öðru óvissar kröfur af uppboðsandvirði, og skal þá með sama hætti geyma það, unz skilyrði rætist eða ljóst er, að það rætist ekki, eða þar til er krafa verður ákveðin.

Kaupandi greiðir samningsbundna vöxtu af veðskuldum þeim, er áfram kunna að standa eftir uppboðsafsal eða hann annars kann að fá gjaldfrest á, nema öðruvísi semji.

18. gr.

Í uppboðsskilmálum má setja ákvæði um tryggingu, er kaupandi skuli setja, fyrir efndum á uppboðsskilmálum. Getur uppboðshaldari jafnan sett það skilyrði fyrir því, að boð sé tekið til greina eða eign sé slegin aðila, að hann setji þá þegar tryggingu fyrir greiðslu uppboðsandvirðis, uppboðskostnaðar þess, er honum ber að greiða, eða greiðslu þess taps, er verða mætti af því, ef setja þyrfti eign aftur á uppboð vegna vanefnda hans. Ákveður uppboðshaldari, hverja tryggingu setja skuli, enda leiti hann um það, eftir því sem við á, álits þeirra, er það mál varðar hverju sinni.

Þá er strandfé eða vogrek skal selja, skal veita að minnsta kosti 14 daga gjaldfrest. Þá skal og svo mælt, að skip eða skipsleifar, sem ekki eru fluttar burt úr fjöru innan tveggja ára frá skipstrandi, verði eign ríkissjóðs eða fjöru eiganda samkvæmt 29. gr. laga nr. 42/1926.

Ef ekki er öðruvísi mælt í uppboðsskilmálum, skal svo líta á, að eign sé seld svo farin sem hún er, þegar hamar fellur, að kaupandi beri áhættu á henni frá því, er boð hans er samþykkt, að hann fái vörzlur hennar og arð frá afsalsdegi og að

seljandi svari hvorki til vanheimildar né leynandi lasta, enda komi rifting eða af-sláttur af kaupverði því aðeins til greina, að krafa þar um komi fyrir uppboðshald-ara áður en úthlutunargerð samkvæmt 34. gr. er ráðin. 57 25. maí

19. gr.

Ef eigi er öðruvísi mælt í uppboðsskilmálum, er hver sá, er boð gerir á uppboði, bundinn við boð sitt, þar til er annað boð hefur verið samþykkt, þó ekki lengur en 3 vikur, sbr. þó 4. málsg. 29. gr.

Geta skal þess í uppboðsskilmálum, ef frest skal taka til samþykkis eða synjunar á boði, og hversu langur sá frestur skuli vera.

Nú gera fleiri en einn jafnhátt boð, sem eigi fæst hækkað, og ræður uppboðshaldari þá, hvorum eða hverjum eign er slegin, nema hann vilji láta hlutkesti ráða. Þó skal sá að jafnaði ganga fyrir, sem þegar sannar getu sína til fullnægingar uppboðsskilmálum.

20. gr.

Uppboðshaldari nefnir matsmenn eða skoðunar til þess að skoða og meta söluverðmæti, ef hann telur það nauðsynlegt eða heppilegt. Uppboðshaldari gerir það, sem nauðsynlegt er til þess, að mats- og skoðunarmenn geti framkvæmt starfa sinn, enda er skuldunaut og vörzlumönnum söluverðmætis skylt að veita til þess atbeina sinn eftir föngum.

21. gr.

Nú tekur uppboðsbeiðandi beiðni sína aftur, áður en uppboðsauglýsing samkvæmt 22. gr. hefur verið gefin út, og er þá aðgerðum samkvæmt þeirri beiðni lokið. Ef beiðni er síðar aftur tekin eða fellur niður, t. d. vegna greiðslu, þá fer með sama hætti, nema einhver sá veðhafi eða aðfararhafi, sem á kröfu gjaldfallna vegna vanskila á henni eða annarra atriða, er hana sjálfa varða, svo sem rýrnunar á veði o. s. frv., krefjist uppboðs á grundvelli þess, er þegar hefur fram farið. Metur uppboðshaldari beiðni hans samkvæmt 13. gr.

Nú fellur uppboðsbeiðni niður, og ber þá uppboðsbeiðanda samkvæmt 1. málsg. að greiða allan löglegan kostnað, er beiðni hans hefur haft í för með sér, enda taki enginn beiðni upp samkvæmt sömu málsgrein.

22. gr.

Þá er frumvarp að uppboðsskilmálum hefur verið gert, auglýsir uppboðshaldari þegar uppboð af sjálfsdáðum. Í auglýsingu skal nefna uppboð nauðungaruppboð, enda skal þar greina:

1. Heiti söluverðmætis eða aðra skilgreining þess, eftir því sem við á. Geta skal fylgifjár, ef því er að skipta, svo sem véla með verksmiðju, kúgilda með jörð o. s. frv., og annarra atriða í stuttu máli, er máli kunna að skipta um verðmæti og sölulíkur eignar.
2. Heiti, heimili og stöðu uppboðsbeiðanda og uppboðspólanda, eftir því sem unnt er.
3. Uppboðsdag, stað og stund.
4. Að frumvarp að uppboðsskilmálum sé til sýnis á skrifstofu uppboðshaldara, og að athugasemdir við það skuli vera komnar til uppboðshaldara í síðasta lagi viku fyrir uppboð, enda megi aðili búast við því, að annars verði þeim eigi sinnt.

Uppboðsauglýsingu skal birta prisvar sinnum í Lögbirtingablaði, þannig að eigi líði minna en 6 vikur milli fyrstu birtingar og uppboðs, og í einu öðru blaði einu sinni, ef uppboðshaldari telur það heppilegt, og með þeim fyrirvara, er hann ákveður. Þegar selja skal strönduð skip, nægir þó birting einu sinni, ef telja má skip lítils

57 vert, og 14 daga frestur. Rétt er, að uppboð sé birt í öðrum blöðum en áður var sagt, 25. maí útvarpi eða með öðrum hætti eftir kröfu og á kostnað uppboðsbeiðanda eða uppboðsþolanda. Birting á uppboðum búa, sbr. 1. gr. 1. d., og strandskipa greiðist þó jafnan af fé búa og strandi, ef skiptaráðandi eða lögreglustjóri hafa ráðið birtingarháttum. Loks skal uppboðshaldari festa auglýsingu um uppboð upp á skrifstofu sinni með þeim hætti og þeim fyrirvara, er hann ákveður.

Uppboðshaldari skal senda skuldunaut eða eiganda eignar, ef hann er annar maður, og þeim, er samkvæmt veðmálabókum eða öðrum gögnum eiga eða ætla má eiga réttindi í eign, uppboðsauglýsingu í ábyrgðarbréfi eða tilkynningu um uppboð með öðrum tryggu hætti, svo sem símskeyti, ef þeir eiga kunnugt heimilisfang hér á landi, innan 14 daga fyrir uppboð eða þegar í stað, ef hann hefur síðar fengið vitneskju um réttthafa eða heimilisfang hans.

Nú skal selja hér erlent skip nauðungarsölu, og skal þá uppboðshaldari senda utanríkisráðuneytinu uppboðsauglýsingu, en það sendir hana svo fljótt sem kostur er utanríkisráðuneyti í heimalandi skips.

23. gr.

Uppboð skal halda á fasteign þeirri, er selja skal, nema sérstök lagaheimild sé til annars. Nú skal selja réttindi samkvæmt 12. gr., og skal þá einnig uppboð halda á fasteign þeirri, sem réttindin eru við tengd.

Uppboð á skipi skal halda þar, sem skip er.

Víkja má frá ákvæðum greinar þessarar, ef allir aðilar verða á það sáttir.

24. gr.

Nú sækir uppboðsbeiðandi, sbr. 1. málsg. 21. gr., ekki uppboðsþing, og verður þá ekki af uppboði, nema einhver sá, er uppboðs mátti krefjast eftir sömu gr., beiðist þess. Fresta skal þó jafnan uppboði, ef uppboðsbeiðandi lýsir forföllum.

25. gr.

Á uppboðsstað og áður en uppboðsþing er sett tekur uppboðshaldari til athugunar og úrlausnar þær athugasemdir við frumvarp að uppboðsskilmálum, sem honum kunna að hafa horizt, sbr. 22. gr., nema það hafi þegar verið gert. Ef þeim athugasemdum er ekki andmælt og uppboðshaldari telur sér ekki skylt að hrinda þeim samkvæmt 15. grein, þá breytir hann frumvarpi sínu samkvæmt þeim. Annars kostar reynir hann að jafna ágreining og veitir aðilum kost á að tala máli sínu eftir þörfum. Ef þörf krefur, þá kveður hann upp úrskurð og breytir síðan frumvarpi, ef því er að skipta, samkvæmt úrskurði, eða geymir, ef svo stendur á, aðila rétt sinn til úthlutunargerðar, sbr. 34. gr. Að því loknu eru uppboðsskilmálar ákveðnir.

Á uppboðsþingi verða eigi hafðar uppi aðfinningar við uppboðsskilmála, er eigi hafa komið fram samkvæmt 22. gr., aðrar en þær, er fela í sér það, að uppboðshaldari hafi eigi gætt þeirra atriða einhverra, sem honum beri að gæta af sjálfdáðum samkvæmt 15. gr. Með slíkar aðfinningar skal fara samkvæmt 1. málsg.

Um málskot fer eftir 27. gr., svo sem við á.

Nú vill aðili veita væntanlegum kaupanda ívilnanir um greiðslu eða tryggingu o. s. frv., eða nauðsyn þykir að bæta við athugasemdum um söluverðmæti eða annað, og getur þá uppboðshaldari gert viðauka eða breytingar í þá átt á uppboðsskilmálum á uppboðsþingi, eftir því sem við þykir eiga, og skráð í uppboðsbók.

26. gr.

Áður en tekið er til að bjóða eign upp, les uppboðshaldari uppboðsskilmála með breytingum og viðaukum, sbr. 25. gr., ef því er að skipta, veðbókarvottorð og þau

skjöl önnur, er honum þykir hlýða, enda skulu uppboðsskilmálar og önnur skjöl, 57
er söluna varða, vera til sýnis á uppboðsstað. Þegar svo er með farið, tjóar engum 25. maí
að bera fyrir sig ókunnugleika á uppboðsskilmálum eða nokkru því, er sölu varðar
og skjöl þessi greina.

27. gr.

Uppboðshaldari ákveður minnsta mun boða, nema svo hafi verið gert í upp-
boðsskilmálum. Hann kallar söluverðmæti upp með þeim hætti, sem honum þykir
hlýða og samkvæmt uppboðsskilmálum, ef því er að skipta, enda skal rita boð í
uppboðsbók jafnharðan sem þau eru gerð, og geta nafns bjóðanda við hvert boð.
Þá er þrisvar sinnum hefur verið skorað á menn að gera yfirboð, en enginn gefur
sig fram, lýkur sölutilraunum. Veita skal aðilum kost á að gera athugasemdir og
kröfur um tryggingu, nýtt uppboð, útlagningu samkvæmt 32. gr. o. s. frv., eftir því
sem efni standa til, enda úrskurðar uppboðshaldari þau atriði eftir þörfum. Til
marks um það, að sölutilraun sé lokið að því sinni, lætur uppboðshaldari hamar
sinn falla, og að boð aðila verði tekin til athugunar innan tiltekins tíma, enda verði
eign ekki öðrum seld á því tímabili.

Málskot á ákvörðun uppboðshaldara samkvæmt þessari grein eða yfirlýsing þar
um frestar því aðeins uppboði, að ákvörðun verði atriði, sem uppboðshaldið sjálft
veltur á, t. d. lögmæti greiðsluframboðs af hálfu skuldunautar, eignarrétt þriðja
manns að söluverðmæti o. s. frv.

28. gr.

Nú fæst ekkert boð í eign eða svo lágt boð, að enginn þeirra, er í 1. málsg. 21.
gr. segir, fær nokkuð af uppboðsandvirði, og hefur uppboðshaldari þá uppboðsþing.

Rétt er hverjum þeim, er í 1. málsg. getur og á í vonum að fá hluta af upp-
boðsandvirði, að krefjast þess, að eign verði slegin hæstbjóðanda, nema sýnilegt
megi telja, að hann geti ekki fullnægt uppboðsskilmálum, enda sé þar ekki öðruvísi
mælt. Ef engin slík krafa kemur fram, skal hefja uppboðsþing.

29. gr.

Þeim aðilum, er hér greinir, er rétt að krefjast uppboðs af nýju, ef þeir gera
það þegar á staðnum, áður en uppboði er slitið, og setja nægilega tryggingu fyrir
greiðslu kostnaðar af nýju uppboði, er ekki kann að fást greiddur af því uppboðs-
andvirði:

1. Skuldunaut eða eiganda eignar, ef hann er annar maður, ef ekkert eða svo lágt
boð hefur fengizt, að telja má, að hann bíði fjártjón að marki.
2. Réttindahafa í eign, sem missa mundi réttinda sinna í henni sakir þess, hversu
lágt boð hefur fengizt.

Fleiri uppboð en tvö skal eigi halda, nema allir þeir, er uppboðsaðgerða geta
krafizt samkvæmt 1. málsg. 21. gr., samþykki. Hver sá, er eigi mótmælir, telst
samþykkja.

Í auglýsingu um síðara uppboðsþing skal þess geta, að það sé annað og síðasta
uppboð. Auglýsing fer eftir síðustu málsg. 22. gr., nema allir þeir, er 1. og 2. tölul.
1. málsg. segir, samþykki aðra meðferð á því atriði.

Nú fæst ekki svo hátt boð á síðara uppboði sem á hinu fyrra eða boð þykir ekki
tækt, og eru bjóðendur á fyrra uppboði þá bundnir við boð sín, þó aldrei lengur
en 6 vikur frá lokum fyrra uppboðs talið.

Nú fæst jafnhátt eða hærra boð á síðara uppboði, og getur þá hver sá, er í
1. málsg. 21. gr. segir og væntanlega fær hluta af uppboðsandvirði, krafizt þess, að
eign sé slegin hæstbjóðanda, er fullnægir eða telja má, að muni fullnægja skilmálum.

57

25. maí

Hæstbjóðandi á ekki heimtingu á því, að honum sé slegin eign, nema svo sé mælt í uppboðsskilmálum.

Uppboðshaldara er rétt að setja ókunnum mönnum eða ógjaldfærum það skilyrði á uppboðsþingi, að trygging verði sett, ef boði þeirra eigi að sinna, enda þótt ekkert sé slíkt mælt í uppboðsskilmálum.

31. gr.

Rétt er þeim, sem slegin hefur verið eign, að framselja rétt sinn, enda hafi þá uppboðsskilmálum verið eða þeim verði þá fullnægt. Telst slíkt framsal stimpilskytt sem framsal réttar samkvæmt kaupsamningi.

32. gr.

Nú hefur veðhafi, þar á meðal handveðhafi að veðskuldabréfi, eða aðfararhafi orðið hæstbjóðandi á uppboði og fær samkvæmt boði sínu greiðslu að nokkru, en ekki að fullu, og er honum þá rétt að krefjast þess, að eign verði honum lögð út til eignar fyrir það verð, er hann hefur boðið, enda segi hann til, meðan þess er enn kostur að gera hærra boð. Nú biður enginn betur, og skal þá hætta uppboði.

Aðili greiðir gjald í ríkissjóð sem fyrir árangurslaust uppboð.

Nú krefur einhver þeirra, sem í 1. málsg. 21. gr. segir og gerzt hefur kaupandi að eign, án þess að krafa þeirra hafi greiðzt að fullu, skuldunaut eða aðra um eftirstöðvar kröfunnar eða hluta af þeim, og getur dómur þá fært kröfu niður um það, er svarar mismun á sannvirði eignar á uppboðsdegi, svo sem það sannast með mati óvilhallra manna eða með öðrum hætti, og kaupverði.

Rétt er og skuldunaut og öðrum, sem svara eiga til kröfu samkvæmt 1. málsg., að höfða mál á hendur kröfuhafa til ákvörðunar á sannvirði eignar á uppboðsdegi, og getur dómur þá fært kröfu niður undir sama skilorði sem áður var mælt.

33. gr.

Ef engin mótmæli hafa komið fram gegn uppboði, gefur uppboðshaldari út afsal að seldri eign, þegar aðili hefur fullnægt uppboðsskilmálum eða sýnir full skilríki hlutaðeigenda fyrir samþykki þeirra til þess, enda þótt uppboðsskilmálum hafi eigi verið fullnægt að þeirra leyti.

Nú hafa mótmæli komið fram gegn uppboði sjálfu, og má þá eigi gefa út uppboðsafsal, fyrr en áfrýjunarfrestur er liðinn, nema aðili hafi afsalað sér áfrýjunarheimild, enda reyni uppboðshaldari eftir föngum að ganga úr skugga um það, hvort hennar verði neytt.

Eigi getur sá, er veði sínu eða réttindum heldur óskertum áfram þrátt fyrir uppboð, varnað útgáfu afsals, enda taki aðili að sér skyldur þær, er á fyrra eiganda hvíldu í því sambandi.

34. gr.

Þegar eign hefur verið slegin eða krafa um útlagningu eftir 32. gr. er fram komin, skal uppboðshaldari ganga úr skugga um það, hvort aðili fullnægir uppboðsskilmálum. Ef svo reynist, gerir hann skilagrein um kostnað af uppboði og semur frumvarp að úthlutunargerð uppboðsandvirðis, ef þess er þörf, til þeirra, er fá eiga hluta af því, og í þeirri röð, er réttur hvers stendur til. Síðan kveður uppboðshaldari þá, er hluta eiga að fá af uppboðsandvirði samkvæmt þeirri vitneskju, sem þegar er fengin, á fund með þeim fyrirvara, er honum þykir hlýða, enda skal þeim þá skýrt frá því, að frumvarp að úthlutunargerð liggi til sýnis á skrifstofu hans.

Nú koma engar kröfur um breytingar á frumvarpi fram, og greiðir uppboðshaldari þá hverjum það, er honum ber. Sama er um greiðslur til einstakra aðila, sem

enginn mótmælir. Ágreining um atriði, sem krafizt er breytinga á, reynir uppboðs- **57**
haldari að jafna, en ef það tekst ekki, þá ræður hann ágreiningi til lykta með úr- **25. maí**
skurði, eftir að aðilar hafa átt kost á að tala máli sínu. Greiðslur samkvæmt úrskurði
mega ekki fara fram, fyrr en áfrýjunarfrestur er liðinn eða aðilar lýsa yfir eða sýna
í verki, að áfrýjunarheimild verði ekki notuð.

Nú hvíla skilyrtar eða að öðru óvissar kröfur á eign, og kröfuhafi ætti að fá
greiðslu af uppboðsandvirði, og leggur uppboðshaldari þá féð til geymslu, þar til er
sannreynt er, hvað hverjum ber. Ef ekkert skal greiða eða ef afgangur verður, þá
skal greiða þeim, er það fé hefði borið, ef engin slík krafa hefði fram komið.

35. gr.

Nú fullnægir kaupandi ekki uppboðsskilmálum, og getur þá uppboðsbeiðandi
og hver sá, er í 1. málsg. 21. gr. segir, krafizt þess, að eign sé boðin upp af nýju á
kostnað og áhættu hans og samkvæmt þeim uppboðsskilmálum, sem áður voru
ráðnir, svo sem við á. Um auglýsingu uppboðs fer þá samkvæmt 29. gr.

Hinum upphaflega kaupanda er skylt að greiða það, er á þessu uppboði fæst
minna fyrir eign en það, er áður var hæst boðið, auk uppboðskostnaðar.

Rétt er og hverjum þeim, er greiðslu mundi hafa fengið af uppboðsandvirði, að
lögsækja kaupanda fyrir sitt leyti á varnarþingi uppboðs til greiðslu þess, er honum
hefði borið. Slíka heimild hefur og uppboðshaldari fyrir hönd einhvers eða allra
þeirra, er svo er farið um, hvort sem ákvæða 1. málsg. hefur verið neytt eða ekki.

36. gr.

Afmá skal í veðmálabókum þau veðbönd og höft á eign, sem uppboðsandvirði
hefur ekki hrokkið til að greiða, aðila að kostnaðarlausu, þá er hann sýnir afsal
samkvæmt 33. gr., enda skal þess geta í afsali, hver þau eru og að hve miklu leyti þau
hafa ekki orðið greidd.

Veðbönd og önnur höft á erlendu skipi, sem hér er selt nauðungarsölu sam-
kvæmt lögum þessum, falla niður undir sama skilorði sem í 1. málsg. segir.

III. KAFLI

Um uppboð á öðrum verðmætum en þeim, er í II. kafla laga þessara greinir.

37. gr.

Uppboð fer fram þar, sem munir þeir eru, er selja skal, enda er rétt að
safna saman á einn stað munum eins manns eða fleiri, eftir því sem á stendur,
en greina skal þá glöggst í uppboðsbók, hver muni eigi og uppboðsheimild hvers
um sig, og annað það, er nauðsynlegt kann að vera þeim til aðgreiningar.

Útistandandi skuldir og önnur ólíkamleg verðmæti skal selja á heimili
uppboðspólанда, nema uppboðshaldari telji annan stað heppilegri.

Rétt er uppboðsbeiðanda að flytja sölumuni innan hrepps, úr einum hreppi
eða lögsagnarumdæmi í annan hrepp eða annað lögsagnarumdæmi, ef vonast
má eftir betri sölu með þeim hætti, enda setji hann tryggingu fyrir greiðslu á
spjöllum á sölumunum, er af vörzluskriptum, flutningi eða geymslu kunna að stafa,
enda ákveður uppboðshaldari, þar sem munir eru fyrir flutninginn, um hann
og tryggingu, ef ágreiningur verður.

38. gr.

Uppboðshaldari (hreppstjóri) semur uppboðsskilmála, ef hann skal annast
innheimtu uppboðsandvirðis. Annars kostar gerir uppboðsbeiðandi eða innheimtu-
maður frumvarp að uppboðsskilmálum, en leggja skal þó slíkt frumvarp fyrir

57 25. maí uppboðshaldara nægum tíma fyrir uppboð, enda gæti hann þess, að ekkert sé í þeim lögum andstætt eða neitt það, er að nauðsynjalausu megi vera til tjóns skuldunaut, eiganda söluverðmæta eða öðrum. Gerir uppboðshaldari þá breytingar á uppboðsskilmálum eftir þörfum, enda hafi aðilum verið veittur kostur á að tala máli sínu.

Nú annast hreppstjóri uppboð, og skal ágreining þá bera undir uppboðshaldara til úrlausnar.

Nú eiga fleiri en uppboðsbeiðandi veðrétt eða önnur réttindi í söluverðmæti samkvæmt veðmálabók eða öðrum skýrslum, og ber uppboðshaldara þá að senda þeim uppboðsauglýsingu eða tilkynningu samkvæmt 22. gr., enda skal þá svo með fara sem í 25. gr. segir.

Nú skal útistandandi skuld selja, og skal þá tilkynna með sama hætti skuldunaut og ábyrgðarmönnum, ef því er að skipta. Þetta gildir þó ekki, ef selja skal heildarsafn skulda, svo sem útistandandi skuldir verzlunar eða slíks fyrirtækis, nema einhver þeirra, er það skiptir máli, vilji á sinn kostnað tilkynna einstökum skuldunautum eða ábyrgðarmönnum sérstaklega uppboð.

39. gr.

Svo skal líta á, nema öðruvísi sé mælt í uppboðsskilmálum eða með öðrum hætti, að:

1. Munir séu seldir svo farnir sem þeir eru, er hamar fellur.
2. Kaupandi beri áhættu á seldum hlut frá hamarshögg.
3. Eigi sé ábyrgð tekin á vanheimild eða leynandi löstum, og að kaupi verði því aðeins rift eða afsláttur af kaupverði vegna slíkra annmarka geti því aðeins komið til mála, að krafa þar um sé gerð til uppboðshaldara (hreppstjóra), innan þess tíma, er í uppboðsskilmálum er mælt, er vera skal áður en reikningsskil eru gerð samkvæmt 46. gr.
4. Kaupanda sé rétt að taka sölumuni í vörzlur sínar, er honum hafa verið þeir slegnir, að hann verði þá eigandi þeirra og taki af þeim ókominn, áfallinn og óheimtan arð, svo sem vexti af skuld, lamb með á o. s. frv.
5. Greiða skuli við hamarshögg. Ef einhver sá, er það kann að skipta máli, krefst þess, skal setja í uppboðsskilmála fyrirmæli um hæfilegan gjaldfrest til handa kaupendum, sem innheimtumaður telur óhætta skuldunauta, með tryggingu eða án hennar.
6. Uppboðskostnaður, annar en innheimtulaun, sé kaupanda óviðkomandi.

40. gr.

Uppboðshaldari (hreppstjóri) auglýsir uppboð. Þar, sem blöð eru gefin út á staðnum, skal birta uppboð í einu þeirra eða fleirum einu sinni, eða tvisvar, ef þess er óskað, með að minnsta kosti viku fyrirvara. Þar, sem ekki er blaðakostur á staðnum eða ekki þykir heppilegt eða einhlítt að auglýsa í blaði, sem ekki er gefið út á staðnum, skal birta uppboð á opinberum mannfundum, ef þess er kostur, eða með auglýsingu, festri upp á þinghús eða á öðrum stöðum, þar sem fjölmenni kemur eða ætla má, að fjölmenni komi, eða með boðum um sveit eða nálægar sveitir, allt eftir því sem uppboðshaldari telur heppilegt og með hliðsjón til þess, hversu mikið og hversu verðmætt á að selja, og hvaðan kaupenda megi helzt vænta.

Uppboðsfrest má stytta, ef söluverðmæti eru bráðum skemmdum undirorpin, varðveizla þeirra er sérstaklega kostnaðarsöm eða torveld o. s. frv.

Í uppboðsauglýsingu skal greina glöggst stað og stund, er uppboð skal halda. Þar skal og vera almenn greinargerð um söluverðmæti, sérstaklega um þau, er

verðmest má telja, svo sem bifreiðar, flugför og báta, listaverk, skrautgripi, úrvals-
skepnur o. s. frv.

57

25. maí

41. gr.

Aðfararhafar, hvort sem þeir hafa gert aðför áður en eða eftir að uppboðsbeiðandi aflaði sér uppboðsheimildar, geta ekki varnað uppboði samkvæmt ákvæðum þessa kafla, en eigi skal kostnaður af uppboði samkvæmt kröfu þess, er að baki stendur, koma eldra aðfararhafa til gjalds, enda skal uppboðsandvirði varið til fullnustu hans, áður en nokkur sá, er að baki honum stendur, fái greiðslu.

Rétt er aðfararhafa að krefjast uppboðs eftir birtingu uppboðs samkvæmt 40. gr., ef uppboðsbeiðandi fellur frá beiðni sinni.

Nú á maður veð í söluverðmæti, og veð það skal víkja fyrir rétti uppboðsbeiðanda, og má þá sá veðhafi ekki varna uppboði. Nú skal uppboðsbeiðandi víkja fyrir veðhafa, og er uppboðsbeiðanda þá rétt að leysa veðrétt af söluverðmætum, hvort sem krafan er fallin í gjalddaga eða ekki, enda kemur hann þá í stað veðhafa.

42. gr.

Rétt er uppboðshaldara (hreppstjóra) að láta gera skrá, er hann getur látið margfalda eftir þörfum, um verðmæti þau, er selja skal, ef hann telur, að það muni verða aðilum til hags, enda er hverjum þeim, er telur hag að því, rétt að láta gera slíka skrá á sinn kostnað og undir eftirliti uppboðshaldara innan þess tíma, er uppboð skal halda. Uppboðshaldari ákveður, hvernig kynna skuli almenníngi slíka skrá.

Í skrá skal setja uppboðsskilmála næst á eftir titilblaði.

43. gr.

Að settu uppboðsþingi les uppboðshaldari (hreppstjóri) upp uppboðsskilmála í heyranda hljóði. Skal venjulega festa þá upp á áberandi stað til sýnis almenníngi. Skrá um solumuni, ef því er að skipta, skal og liggja frammi til sýnis þeim, er vilja kynna sér hana. Enginn getur borið fyrir sig ókunnugleika á uppboðsskilmálum, ef svo er með farið.

Síðan býður uppboðshaldari (hreppstjóri) upp hvert einstakt verðmæti með stuttri lýsingu á því, eftir því sem á stendur, í þeirri röð, er hann ákveður, eftir atvikum í samráði við uppboðsbeiðanda, skuldunaut eða eiganda, ef hann er annar maður, enda sé þess gætt, að einskis manns hagsmunir séu skertir í því efni. Ef skrá um söluverðmæti hefur verið gerð samkvæmt 42. gr., skal venjulega bjóða muni upp í þeirri röð, er þar greinir. Rétt er að selja í einu númeri fleiri en einn samkynja muna, ef nauðsynlegt eða hentugt þykir, enda má jafnan auka munum við hvert númer, ef eigi fæst annars boð í það. Ef selja skal útistandandi skuldir, skal og venjulega reyna sölu á hverri skuld sér, en rétt er þó að selja í einu lagi safn slíkra skulda samkvæmt bókum lánardrottins, svo sem útistandandi skuldir atvinnufyrirtækis, enda hafi það áður verið athugað eftir föngum, hvers virði ætla meg þær, og væntanlegum kaupendum veittur kostur á slíkri athugun. Jafnan skal veita mönnum kost á að athuga söluverðmæti eftir föngum, áður en uppboði á því er lokið.

44. gr.

Uppboðshaldari (hreppstjóri) skal veita mönnum nægan kost á að gera boð og eigi láta hamar falla, fyrr en þrisvar sinnum hafi skýrt og glögg verið skorað á menn að hækka boð, og enginn hafi sinnt þeirri áskorun, enda hafi mönnum verið veitt nægilegt ráðrúm til þess að hugleiða það, hvort gera skuli hærra boð. Nú gera tveir eða fleiri jafnhátt boð, og ræður uppboðshaldari (hreppstjóri) þá, hverjum hann

57 slær, en þó gengur sá fyrir, er leggur þegar fram greiðslu, þeim er gjaldfrest vilja
25. maí fá. Ef boð þykir eigi tækt, er sá, er næst hæst bauð, bundinn við boð sitt, nema öðru-
vísi sé mælt í uppboðsskilmálum.

Greina skal í uppboðsbók nægilega skýrt hvert verðmæti í framhaldandi töluröð, söluverð þess og kaupanda. Nú er greitt við hamarshögg, og þarf þá ekki að greina kaupanda, nema hann óski þess sérstaklega, en einungis geta þess, að þegar sé greitt.

Enginn á heimtingu á því, að honum sé slegið söluverðmæti, þótt hann hafi boð gert í það, nema öðruvísi sé mælt í uppboðsskilmálum.

45. gr.

Nú þykir það orka tvímælis, hvort nægilega hátt boð hafi fengizt í einstakt söluverðmæti, eða rétt þykir að veita kaupanda frest til þess að fullnægja uppboðsskilmálum, og getur uppboðshaldari (hreppstjóri) þá frestað ákvörðun um það, hvort boð skuli samþykkja, eða til að veita kaupanda færi á fullnægingu skilmála, enda eru hæstbjóðandi og næstbjóðandi þá bundnir við boð sitt næstu viku.

46. gr.

Jafnskjótt sem uppboðsandvirði er komið í hendur uppboðshaldara (hreppstjóra), gerir hann reikning yfir kostnað, þar á meðal innheimtulaun, ef þau hafa eigi þegar verið frá dregin, og uppboðsandvirði og greiðir síðan til uppboðsbeiðanda það, er honum ber, og afganginn til fyrri eiganda, ef því er að skipta.

Ef fleiri kröfuhafar en uppboðsbeiðandi gefa sig fram, skal svo með fara sem í 34. gr. segir, eftir því sem við á.

47. gr.

Taka má uppboðsandvirði lögtaki næstu 12 mánuði eftir gjalddaga.

Heimta má uppboðsandvirði með lögsókn á varnarþingi uppboðs.

Ákvæði 35. og 36. gr. taka til uppboða samkvæmt þessum kafla, eftir því sem við er getur átt.

48. gr.

Ef innheimtumaður uppboðsandvirðis er ráðinn, fara innheimtulaun eftir samkomulagi, enda setur hann þá tryggingu, sem allir þeir, er hluta eiga að fá af uppboðsandvirði, verða á sáttir og um er kunnugt. Annars kostar ákveður uppboðshaldari (hreppstjóri) tryggingu.

Sá, er innheimtir uppboðsandvirði, ábyrgist það sem sjálfs sín skuld, enda ræður hann, hvort og hverjum gjaldfrest skuli veita, og hverja tryggingu uppboðskaupandi skuli setja, ef því er að skipta.

Ráðnum innheimtumanni ber að standa skil á uppboðsandvirði til uppboðshaldara (hreppstjóra) með þessum hætti:

1. Því, sem greitt er við hamarshögg, viku eftir lok uppboðs.
2. Því, er síðar skal greiða, 2 vikum að gjaldfresti liðnum.

Uppboðshaldari getur þó veitt lengri frest, þegar sérstakar ástæður eru til, svo sem ef uppboð hefur verið mjög yfirgripsmikið, ef uppboðsskuld hefur ekki greiðzt á gjalddaga o. s. frv.

Ef brestur verður á greiðslum af hálfu ráðins innheimtumanns, ber honum að greiða 5% ársvöxtu af því fé, er greiðsludráttur verður á, enda má sækja hann til greiðslu á varnarþingi uppboðs. Dómari leitar sátta í því máli.

49. gr.

Nú hafa verðbréf með skráðu gengi hér á landi eða erlendis, svo sem ríkis-skuldabréf, veðdeildarbréf, hlutabréf o. s. frv., verið tekin fjárnámi, og er uppboðshaldara þá rétt að selja þau eða láta banka eða miðlara selja þau.

Kröfur, sem teknar hafa verið fjárnámi, er uppboðshaldara rétt að innheimta 57
eða láta innheimta, jafnskjótt sem þær falla í gjalddaga. Ef annar en uppboðshaldari 25. maí
annast innheimtu, þá kveður hann á um tryggingu af hendi innheimtumanns og
semur um þóknun fyrir starfann, að því leyti sem hún greiðist ekki af skuldunaut,
enda hafi fógeti eða skiptaráðandi ekki gert slíkar ráðstafanir áður. Eftirrit af fjár-
námsgerð um innheimtukuröfur og vottorð uppboðshaldara um innheimtumboð er
full sönnun innheimtuheimildar.

Ráðinn innheimtumaður greiðir innheimtufé til uppboðshaldara með þeim hætti,
er uppboðshaldari ákveður. Hann fer síðan með það fé sem áður er mælt um upp-
boðsandvirði.

IV. KAFLI Niðurlagsákvæði.

50. gr.

Lög þessi koma til framkvæmda 1. júlí 1949.

Frá sama tíma eru úr gildi numin þessi lagaákvæði:

Jónsbók, Kaupbálkur 22. kap., um heimild handveðshafa til útlagningar veðs
til eignar eftir virðingu og sölu veðs.

Tilskipun 21. júní 1793, um lögsagnarmörk borgaralegra uppboðshaldara og
skiptaráðenda, 3. gr.

Kancellibréf 22. apríl 1817, um veðskuldabréf yngri veðhafa, 1. og 2. gr.

Opið bréf 3. júní 1818, um ýmsar ráðstafanir varðandi uppboð í dánar- og þrota-
búum.

Kancellibréf 19. marz 1819, um skyldur uppboðshaldara.

Kancellibréf 25. jan. 1820, um boð á uppboðum.

Skiptalög nr. 3 12. apríl 1878, 31. gr., 1. málsg., 1. og 2. málsl., sbr. við 90. gr.

Lög nr. 29 16. des. 1885, um lögtök o. fl., 10. gr., 2. og 3. másl.

Lög nr. 16 16. sept. 1893, um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr
veðmálabókum, 1. gr.

Lög nr. 32 11. júlí 1911, um úrskurðarvald sáttanefnda, 12. gr., að því leyti sem
þar segir um uppboðshald hreppstjóra.

Lög nr. 27 27. júní 1921, um aukatekjur ríkissjóðs, 38. gr., 1. og 2. málsg., að
því leyti sem þar segir um birtingu nauðungaruppboðs.

Lög nr. 42 15. júní 1926, um skipströnd og vogrek, 17. gr., 2. málsg., nema
1. másl.

Lög nr. 23 7. maí 1928, um nauðungaruppboð á fasteignum og skipum.

Lög nr. 95 5. júní 1947, um lögræði, 39. gr., 2. másl.

Svo eru og úr lögum numin öll önnur lagaákvæði, er fara í bága við lög þessi.

51. gr.

Aðgerðir, sem fram fara vegna uppboðs eftir gildistöku laga þessara, fara eftir
þeim. Þó skal uppboð, sem byrjað er áður en lög þessi koma til framkvæmdar, en
heldur síðan áfram, fara eftir eldri lögum.

Nú hefur uppboð verið birt, áður en lög þessi komu til framkvæmdar, og skal
þá, ef þess er kostur, tilkynna uppboð samkvæmt 22. eða 40. gr., svo og birta uppboð
framar en gert hefur verið samkvæmt ákvæðum téðra greina, ef því verður við
komið og einhver aðila krefst þess.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um breyting á raforkulögum, nr. 12 2. apríl 1946.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

35. gr. laganna skal orða svo:

1. Úr raforkusjóði má veita rafmagnsveitum ríkisins lán, sem veitast til allt að 30 ára, til að koma upp tilteknum mannvirkjum.
2. Úr raforkusjóði má einnig veita rafmagnsveitum ríkisins rekstrarlán og bráðabirgðalán til skemmri tíma, þar á meðal til að greiða rekstrarhalla, sem verða kann af mannvirkjum fyrstu árin eftir að þau eru gerð.
3. Úr raforkusjóði má og veita einstökum bændum, sem einir eða fleiri saman reisa vatnsaflsrafstöðvar til heimilisnota utan þess svæðis, sem héraðsrafmagnsveitum er ætlað að ná til í náinni framtíð, lán úr raforkusjóði, að upphæð allt að $\frac{2}{3}$ stofnkostnaðar viðkomandi vatnsvirkjana og línulagna heim að bæjarvegg. Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um lánskjör og skilyrði til lánveitinga.
4. Úr raforkusjóði má enn fremur veita bændum, sem eru svo í sveit settir sem um getur í 3. tölulið og ekki hafa aðstöðu til vatnsvirkjunar, lán til að koma upp mótorráfstöðvum á heimilum sínum, að upphæð allt að $\frac{3}{5}$ stofnkostnaðar rafstöðvarinnar. Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um lánskjör og skilyrði til lánveitinga.

2. gr.

2. málsg. 38. gr. laganna skal orða svo:

Lán þau, sem um getur í 35. gr., tölulið 2, 3 og 4, ákveður ráðherra að fengnum tillögum raforkumálastjóra.

3. gr.

Aftan við 39. gr. laganna bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Útlánsvextir lána skv. 35. gr., tölulið 3, þurfa þó ekki að vera hærri en 2% og skv. tölul. 4 $2\frac{1}{2}\%$.

4. gr.

Aftan við 53. gr. laganna bætist nýr tölul., svo hljóðandi:

15. umsóknir um lánveitingar úr raforkusjóði skv. 35. gr., tölulið 3 og 4.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Bjarni Ásgeirsson.

L Ö G

59

25. maí

um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1945.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

Ríkisreikningurinn fyrir árið 1945 samþykkist með eftirgreindum niðurstöðutölum:

Innborganir:					Áætlun:	Reikningur:
1. Tekjur samkvæmt	2. gr.	fjárlaga	kr.	77 410 000.00	kr.	120 444 668.20
2. —	3. —	A. —	—	29 935 255.00	—	43 249 767.93
3. —	3. —	B. —	—	10 193.00	—	5 556.39
4. —	4. —	—	—	722 430.00	—	842.112.78
5. —	5. —	—	—	100 000.00	—	1 303 264.91
6. Eignahreyfingar samkv.	20. gr. fjárlaga	—	—	1 742 773.00	—	9 824 911.93
	Greiðslujöfnuður	—	—	234 743.00	—	12 055 450.08
				Kr. 110 155 394.00	kr.	187 725 732.12

Útborganir:						
1. Gjöld samkvæmt	7. gr.	fjárlaga	kr.	1 575 650.00	kr.	1 424 846.64
2. —	8. —	—	—	200 000.00	—	315 326.27
3. —	9. —	—	—	1 214 357.00	—	1 430 443.71
4. —	10. —	I. —	—	1 698 982.00	—	2 463 451.35
5. —	10. —	II. —	—	244 668.00	—	243 350.53
6. —	10. —	III. —	—	883 800.00	—	1 270 388.12
7. —	11. —	A. —	—	6 989 008.00	—	9 161 992.12
8. —	11. —	B. —	—	607 810.00	—	1 049 060.91
9. —	11. —	C. —	—	2 756 675.00	—	3 392 624.10
10. —	11. —	D. —	—	650 000.00	—	814 449.53
11. —	12. —	—	—	8 174 535.00	—	9 914 592.57
12. —	13. —	A. —	—	17 823 947.00	—	22 936 730.27
13. —	13. —	B. —	—	3 572 950.00	—	2 768 395.99
14. —	13. —	C. —	—	4 551 350.00	—	4 720 033.52
15. —	13. —	D. —	—	700 000.00	—	376 839.32
16. —	14. —	A. —	—	2 362 218.00	—	2 603 147.48
17. —	14. —	B. —	—	14 167 848.00	—	18 795 333.85
18. —	15. —	A. —	—	1 741 418.00	—	2 092 597.82
19. —	15. —	B. —	—	1 855 150.00	—	2 104 613.35
20. —	16. —	A. —	—	8 044 898.00	—	9 549 968.85
21. —	16. —	B. —	—	819 150.00	—	2 049 568.10
22. —	16. —	C. —	—	924 350.00	—	924 486.25
23. —	17. —	—	—	7 580 325.00	—	9 296 392.30
24. —	18. —	—	—	2 322 586.00	—	4 304 721.06
25. —	19. —	1. —	—	4 000 000.00	—	„
26. —	19. —	2. —	—	4 500 000.00	—	„

59	27.	Gjöld samkvæmt 19. gr. 3. fjárlaga	kr. 250 000.00	kr. 29 208 149.65
25. maí	28.	Eignahreyfingar samkv. 20. gr. fjárlaga	— 9 943 719.00	— 44 514 228.46
			Kr. 110 155 394.00	kr. 187 725 732.12

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 6 9. jan. 1935, um tekjuskatt og eignarskatt.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

45. gr. laganna orðist svo:

Lögreglustjórar — í Reykjavík tollstjóri — innheimta tekju- og eignarskatt á manntalsþingum ár hvert. Sé skatturinn eigi greiddur innan mánaðar frá gjalddaga, skal greiða dráttarvexti, $\frac{1}{2}\%$ fyrir hvern mánuð eða brot úr mánuði, sem greiðsla dregst. Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett fyllri ákvæði um innheimtuna, svo sem að gjalddagar skuli vera fleiri en einn á ári, þar sem það þykir henta, um tilbúning og sölu skattmerkja og þess háttar. Einnig getur fjármálaráðherra með reglugerð skyldað kaupgreiðendur til að gefa skýrslur um mannahald og halda eftir og skila til innheimtumanns upp í þinggjöld manna hluta af kaupi þeirra til lúkn-ingar gjöldunum, og má í reglugerðinni setja ýtarlegri ákvæði um allt, er að þessu lýtur. Kaupgreiðandi ábyrgist þá fé það, er hann hefur haldið eftir sem geymslufé. Fé þetta og gjöld, er ekki hefur verið haldið eftir vegna vanrækslu kaupgreiðanda, má taka lögtaki hjá honum sem eigin skattar væru. Nú vanrækir kaupgreiðandi að halda fé eftir upp í gjöldin, skila innheimtufé eða umkröfðum skýrslum, og má þá einnig beita sektum, ef eigi er úr bætt innan hæfilegs frests, er innheimtumaður ákveður.

Enn fremur getur ráðherra með reglugerð ákveðið, að innheimta skuli fyrir fram upp í væntanlega skatta yfirstandandi árs hjá hverjum gjaldanda fjárhæð, er nemi allt að helmingi þeirra þinggjalda, sem honum bar að greiða næstliðið ár. Nú breytir ríkisskattaneftnd skatti svo seint, að tilkynning um það hefur eigi náð innheimtumanni fyrir gjalddaga skattsins, og skal hann þá innheimta eða endurgreiða þann skatt síðar á árinu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 37 29. apríl 1946, um áhrif kjötverðs
á framfærsluvísitölu.

61

25. maí

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki
voru:

1. gr.

3. gr. laganna orðist svo:

Rétt til niðurgreiðslu samkvæmt 2. gr. hafa þó ekki:

1. Þeir, sem hafa landbúnað að atvinnu að einhverju leyti.
2. Atvinnurekendur, sem hafa 3 menn eða fleiri í þjónustu sinni.
3. Þeir, sem fá laun sín greidd að nokkru eða öllu leyti með fæði.
4. Þeir, sem hafa hreinar tekjur, sem nema persónufrádrætti margfölduðum með 2,5 eða meira, umreiknuðum með þeirri vísitölu, sem umreikningur tekua miðast við á hverjum tíma. Nú eru hreinar tekjur lægri en að framan greinir, en þó ekki þeim mun lægri sem niðurgreiðslunni nemur, og skal þá borga hluta hennar unz tekjurnar að viðbætti niðurgreiðslu nema 2,5 sinnum persónufrádrætti samkvæmt framansögðu.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og skulu ákvæði þeirra lögð til grundvallar við útreikning og framkvæmd niðurgreiðslna frá 20. september 1948 að telja.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

L Ö G

um eignarnám á lóðum vegna bygginga fyrir Menntaskólann í Reykjavík

62

25. maí

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki
voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að láta taka eignarnámi eftirtaldar lóðir í Reykjavík og mannvirki, er á þeim standa, vegna bygginga fyrir Menntaskólann í Reykjavík:

- a. Nr. 2 c og 4 a við Amtmannsstíg.
- b. Nr. 7 við Bókhöðustíg.
- c. Neðri hluta lóðarinnar nr. 14 við Þinghóltsstræti, allt að 105 flatarmetrum.

1949

196

62

2. gr.

25. maí

Eignarnámið skal fara fram samkvæmt lögum nr. 61 14. nóv. 1917.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Eysteinn Jónsson.

63

17. maí

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forsetinn, herra Sveinn Björnsson, hefur tekið sér hvíld frá störfum um stundarsakir og mun dvelja erlendis nokkrar vikur. Í fjarveru hans fara forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Forsætisráðuneytið, 17. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Birgir Thorlacius.

64

20. maí

AUGLÝSING

um samning milli Íslands og alþjóðaflugmálastofnunarinnar
varðandi flugþjónustu.

Hinn 16. september 1948 var í Montreal undirritaður samningur milli Íslands og ráðs alþjóðaflugmálastofnunarinnar um flugþjónustu á Íslandi. Samkvæmt samningi þessum ber Íslandi að láta í té tiltekna flugþjónustu vegna millilandaflugs, en kostnaðurinn greiðist af Íslandi, Bandaríkjunum, Belgíu, Bretlandi, Canada, Danmörku, Frakklandi, Hollandi, Noregi og Svíþjóð.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 20. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um afnám vegabréfsáritana.

65

25. maí

Með orðsendingum sendiherra Íslands og sendiherra Írlands í London, dags. 19 og 20. maí 1949, munu vegabréfsáritanir vegna ferðalaga milli Íslands og Írlands verða felldar niður frá 1. júní 1949 að telja.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanrikisráðuneytið, 25. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um staðfestingu alþjóðasamnings varðandi loftflutninga milli landa.

66

30. maí

Hinn 21. ágúst 1948 tilkynnti sendiherra Íslands í Póllandi utanrikisráðuneyti Póllands í umboði forseta Íslands, að Ísland óskaði eftir að gerast aðili að alþjóðasamningi þeim um samræmingu nokkurra reglna varðandi loftflutninga milli landa, er undirritaður var í Varsjá hinn 29. október 1929. Samkvæmt 38. gr. samningsins telst aðild Íslands frá og með 21. nóvember 1948.

Auk Íslands eru þessi ríki aðilar að Varsjársamningnum: Ástralía, Bandaríki Ameríku, Belgía, Brazílía, Bretland, Canada, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Írland, Ítalía, Júgóslavía, Lettland, Líbería, Liechtenstein, Mexíko, Noregur, Nýja-Sjáland, Pólland, Rúmenía, Sovétríkin, Spánn, Suður-Afrika, Sviss, Svíþjóð, Tékkóslóvakía, Ungverjaland og Þýzkaland.

Texti samningsins er birtur sem fylgiskjal með lögum nr. 41/1949.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanrikisráðuneytið, 30. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

um viðbótarsamning milli Íslands og Póllands.

67

31. maí

Hinn 7. apríl 1949 var undirritaður í Varsjá viðbótarsamningur við pólsk-íslenska viðskiptasamninginn frá 14. júní 1948. Viðbótarsamningur þessi gildir til ársloka 1949.

Samkvæmt samningi þessum selja Íslendingar Pólverjum meðal annars 650 smálestir af gærum, 20000 tunnur af saltsild, en kaupa í staðinn 60000 smálestir

67 af kolum, 600 smálestir af ómöluðum rúgi, 3000 smálestir af rúgmjöli, 1000 smá-
31. maí lestir af sykri og nokkuð af járn- og stálvörum.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 31. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G

um bifreiðaskatt o. fl.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Að vér höfum samkvæmt 7. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting
á lögum nr. 84 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl., höfum látið fella megin-
mál þeirra og 3. gr. laga nr. 34 1933 inn í lög nr. 84 1932 og gefum þau út
svo breytt:

1. gr.

- Greiða skal sérstakt innflutningsgjald og skatt af bifreiðum, sem hér segir:
- af benzíni 31 eyri innflutningsgjald af hverjum lítra, og tekur gjald þetta
einnig til benzinbirgða innflytjenda, sem til eru í landinu, þá er lög þessi ganga
í gildi, og sömuleiðis til birgða einstakra manna eða félaga, en undanþegnir
hækkun þessari skulu þó vera 300 lítrar hjá hverjum eiganda;
 - af hjólbörðum og gúmmíslöngum á bifreiðar 3 — þrjár — krónur í innflutn-
ingsgjald af hverju kg;
 - af bifreiðum, sem aðallega eru gerðar til fólksflutninga, 36 — þrjátíu og sex —
krónur á ári af hverjum fullum 100 kg þunga þeirra;
 - af bifreiðum, sem nota annað eldsneyti en benzin, 90 — níutíu — krónur í
þungaskatt árlega af hverjum fullum 100 kg af þunga þeirra.
Verði ágreiningur um gerð bifreiðar, sker fjármálaráðherra úr;
 - af bifhjólum 60 — sextíu — krónur árlega af hverju hjóli.
Undanþegnar gjaldi samkvæmt c- og d-liðum eru skólabifreiðar.

2. gr.

Undanþegnar skatti samkvæmt 1. gr. c- og d-lið eru bifreiðar erlendra sendi-
sveita og erlendra ræðismanna, ef þeir eru eigi íslenskir ríkisborgarar. Enn fremur
eru undanþegnir þessum skatti vagnar, sem renna á spori eða eru notaðir eingöngu
af slökkviliði eða til sjúkraflutninga, eða til aksturs á snjó.

Eigendur jeepbifreiða eigi rétt á endurgreiðslu skatts samkvæmt c-lið 1. gr.,
ef þeir sanna með vottorðum frá hlutaðeigandi skattanefndum, að bifreiðarnar hafi
verið notaðar næstliðið ár að mestu eða öllu leyti við framleiðslu og jarðyrkju-
störf.

3. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um skilgreiningu á
benzíni, um hvernig skuli reikna gjaldið af benzíni, svo og önnur atriði, er þurfa
þykir vegna innheimtu innflutningsgjalds og skatts samkv. 1. gr.

Heimilt er að setja í slíka reglugerð ákvæði um gjaldfrest á innflutningsgjaldi af benzíni, er miðast við sölu af birgðum innflytjanda. **68**

25. maí

Sama innflutningsgjald, sem segir í 1. gr. b-lið, skal greiða af hjólbörðum og gúmmislöngum, sem fylgja bifreiðum, er fluttar eru til landsins.

4. gr.

Eindagi skatts þess, sem um ræðir í 1. gr., c—e-lið, er 1. janúar ár hvert, og skal skatturinn innheimtast þar, sem bifreið er skrásett. Skattskyldan telst frá afhendingu bifreiðamerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. jan. næsta ár á undan, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir hluta úr ári, hvort svo sem stendur á, að merki hefur verið afhent á skattárinu eða skattskyld bifreið hefur ónýtt. Skatturinn telst aðeins fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti er sleppt. Lækka skal þó skattinn samkvæmt c—e-lið 1. gr. að rétttri tiltölu, ef einkennismerki bifreiðar er afhent lögreglustjóra í skrásetningarumdæmi hennar til geymslu um tíma, þó aldrei skemur en 3 mánuði, en sleppa skal broti úr mánuði við frádrátt skattsins, þannig að meira en hálfur mánuður skal reiknast sem heill mánuður, en hálfum mánuði eða minna broti skal sleppt.

Skattinn skal sá greiða, sem er skráður eigandi á gjalddaga, eða síðast var það, ef bifreið er ónýt. Hafi bifreið skipt um eiganda (nothafa), án þess að það hafi verið tilkynnt til skráningar, hvílir greiðsluskyldan jafnframt á hinum nýja eiganda (nothafa).

Við aðalskoðun bifreiðar ár hvert skal eigandi hennar eða umráðamaður færa sönnur á, að greiddur hafi verið af henni bifreiðaskattur fyrir síðastliðið skattár, svo og skoðunargjald og váttryggingariðgjald ökumanns fyrir sama tímabil. Að öðrum kosti skal skoðunarmaður neita um skoðun á henni, taka af henni einkennismerki hennar og afhenda þau lögreglustjóra, en lögreglustjóri skal ekki afhenda þau aftur, fyrr en færðar hafa verið sönnur á greiðslu fyrrgreindra gjalda.

Sé ekki komið með bifreið til skoðunar á tilsettum tíma og gjöldin af henni eru ekki greidd, skal lögreglustjóri eftir kröfu skattheimtumanns eða skoðunarmanns stöðva bifreiðina, hvar sem hún hittist, og taka merki hennar til geymslu, svo sem að framan segir.

Bifreiðaskatturinn, skoðunargjald af bifreiðum og váttryggingariðgjald ökumanns hafa lögtaksrétt, og skal bifreiðin vera að veði fyrir gjöldum þessum, og skal það veð ganga fyrir öðrum veðum.

5. gr.

Sama gjald af benzíni, er segir í 1. gr. a., skal greiða af öllum benzínbirgðum innflytjenda, sem til eru í landinu þá er lög þessi ganga í gildi, sömuleiðis af birgðum einstakra manna eða félaga. Þó skulu gjaldfrjálsir 300 lítrar hjá hverjum eiganda.

Gjaldið skal greiða hvort heldur benzínið er í vörzlum eiganda sjálfs eða ekki.

Sérhver sá, er á eða hefur umráð yfir 300 lítrum af benzíni eða meira þann dag, er lög þessi ganga í gildi, skal skyldur að tilkynna það innheimtumanni innan 10 daga. Skal hann skyldur að aðstoða við að kanna birgðir hans og mæla, ef til kemur.

Sama gjald af hjólbörðum og gúmmislöngum á bifreiðar og segir í 1. gr. b. skal og greiða af öllum birgðum innflytjenda og heildverzlana, sem til eru í landinu, þá er lög þessi ganga í gildi.

Innheimtumaður getur krafist upplýsinga hjá benzininnflytjendum og benzin-sölum um sölu samkvæmt verzlunarbókum til viðskiptamanna, áður en lög þessi ganga í gildi.

Innheimtu gjaldsins annast lögreglustjórar, en í Reykjavík tollstjóri, og fer um reikningsskil eftir því, sem ráðuneytið skipar fyrir.

7. gr.

Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett ákvæði um endurgjald á innflutningsgjaldi af benzíni, er sönnur eru færðar á, að það hafi ekki verið notað eða verði ekki notað til bifreiða. Má í reglugerðinni setja ákvæði, er takmarki endurgreiðslu við ársnotkun, er nemi að minnsta kosti 250 lítrum hjá hverjum notanda, svo og aðrar takmarkanir, er nauðsynlegar þykja til að tryggja, að heimildin til endurgreiðslu gjaldsins nái réttum tilgangi.

Enn fremur er ríkisstjórninni heimilt að setja reglur um atvinnuréttindi bifreiðastjóra samtímis því, sem benzínskömmtunin væri afnumin.

8. gr.

Tekjum samkvæmt lögum þessum skal varið sem hér segir:

- a. Í brúasjóð renni fjárhæð, sem svarar 5 auru innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni, er Alþingi ráðstafar, og skulu fyrstu tekjur hans ganga til byggingar Þjósárbrúar.
- b. Til viðhalds og umbóta akvegum renni fjárhæð, sem svarar 21 eyris innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni og tekjum samkvæmt b—e-lið 1. gr.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum og gegn reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 10—500 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

Mál út af broti gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, sæta sömu meðferð og almenn lögreglumál.

10. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 27 14. apríl 1947, lög nr. 53 7. maí 1946 og lög nr. 101 29. des. 1948.

Ákvæði til bráðabirgða.

Næsta bifreiðaskattsár skal vera 1. apríl til 31. desember 1949, að báðum dögum meðtöldum. Fyrir það ár skal einungis greiða $\frac{3}{4}$ af þeim bifreiðaskatti, sem lögum samkvæmt átti að greiða á skattárinu 1. apríl 1949 til 31. marz 1950.

Gjört í Reykjavík, 25. maí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Jóhann Þ. Jósefsson.

AUGLÝSING

69

13. apríl

um vegabréfsáritanir til hernámssvæða vesturveldanna í Þýzkalandi.

Með orðsendingu, dags. 8. apríl 1949, hefur brezka sendiráðið í Reykjavík tilkynnt utanríkisráðuneytinu að það hafi frá og með 11. apríl fengið heimild til að árita vegabréf íslenzkra ríkisborgara og erlendra manna búsettra á Íslandi, sem fara ætla til hernámssvæða vesturveldanna í Þýzkalandi.

Vegabréfsáritanir verða þó undir flestum kringumstæðum ekki veittar öðrum en þeim, sem ferðast í verzlunarerindum, fara um landið (transit visum), eða fara af fjölskylduástæðum (samúðarástæðum).

Fyrir verzlunarmenn gilda eftirfarandi reglur: Þeir geta fengið 30 daga dvalarleyfi í landinu og er heimilt að koma inn í og fara úr landinu eftir óskum á því tímabili, án sérstakrar heimildar. Til þess að fá áritun í vegabréf sitt þurfa þeir að leggja fram meðmælabréf frá viðskiptamálaráðuneytinu, þar sem m. a. eftirfarandi er tekið fram:

- a. Nafn umsækjanda.
- b. Þjóðerni, fæðingarstaður og fæðingarár.
- c. Á vegum hvaða fyrirtækis umsækjandi fer.
- d. Áætlaður komudagur til Þýskalands.
- e. Hvaða vörur umsækjandi hefur áhuga á að kaupa.

Nauðsynlegt er, að sótt sé um vegabréfsáritun með nægum fyrirvara.

Utanríkisráðuneytið, 13. apríl 1949.

F. r.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

70

31. maí

um viðskiptasamning milli Íslands og Finnlands.

Hinn 20. maí 1949, var undirritaður í Helsingfors viðskiptasamningur milli Íslands og Finnlands. — Samningurinn gekk þegar í gildi, og gildir hann um viðskipti milli landanna á tímabilinu frá 20. maí 1949 til 30. júní 1950.

Samkvæmt samningi þessum er gert ráð fyrir að Finnland kaupi af Íslandi:

25 000 tonn af sild,

60 smálestir af meðalalýsi,

90 smálestir af fódurlýsi,

25 smálestir af iðnaðarlýsi,

3½ af hundraði af því sildarmjöli, sem verður útflutt af framleiðslu sumarsins 1949, þó ekki yfir 1000 smál.,

2 af hundraði af sildarlýsisframleiðslu sumarsins 1949, þó ekki meira en 200 smálestir,

saltaðar gærur fyrir 105 000 sterlingspund,

kindagarnir fyrir 18 000 sterlingspund.

Auk þess eru möguleikar á sölu til Finnlands á niðursoðnum fiskafurðum, hraðfrystum fiski og ýmsum vörum fyrir 100 000 sterlingspund.

70

31. maí

Frá Finnlandi er gert ráð fyrir að Ísland kaupi eftirtaldar vörur:

Timbur	223 000	sterlingspund
Staura og fleira	17 000	—
Krossvið	23 000	—
Pilplötur og aðrar plötur til bygginga	19 000	—
Blaðapappír	46 000	—
Prentpappír og skrifpappír	20 000	—
Umbúðapappír	18 000	—
Annan pappír og pappa	21 000	—
Ýmislegar vörur	40 000	—

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 31. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

71

31. maí

AUGLÝSING

um viðskiptasamning milli Íslands og Bretlands 1949.

Á árinu 1949 hafa verið gerðir eftirfarandi samningar um viðskipti milli Íslands og Bretlands:

1. Samningur um fisklandanir í Bretlandi frá 1. apríl til 31. ágúst 1949, undirskrifaður í London hinn 1. apríl 1949.
2. Samningur um fisksölur til hernámssvæða vesturveldanna í Þýzkalandi á tímabilinu frá 15. febrúar 1949 til 31. október 1949, undirskrifaður í London hinn 20. maí 1949.
3. Almenn bókun um samningaumleitanir, sem fram fóru í London dagana 10. febrúar til 13. apríl 1949, undirskrifuð í London 13. apríl 1949.

Á grundvelli þessarar almennu bókunar, hafa eftirtaldir sérsamningar verið gerðir:

- a. Samningur um síldarmjöl af sumarframleiðslu 1949, undirskrifaður í London hinn 30. apríl 1949.
- b. Samningur um síldarlýsi og hvallýsi af sumarframleiðslu 1949, undirskrifaður í London hinn 30. apríl 1949.
- c. Samningur um hraðfrystan fisk, undirskrifaður í London hinn 30. apríl 1949.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 31. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

72

29. júní

um breyting á lögum nr. 85 15. desember 1948, um aðstoð til útvegsmanna, er sildveiðar stunduðu sumarið 1948.

HANDHAFAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Að sjávarútvegsmálaráðherra hefur tjáð oss, að 1. júlí 1949 renni út, samkvæmt 4. gr. laga nr. 85 1948, greiðslufrestur á skuldum útgerðarmanna, sem stunduðu sildveiðar sumarið 1948 og aðstoð hafa fengið samkvæmt 2. gr. téðra laga. Nú sé skuldaskilum sildarútvegsmanna ekki lokið og til þess að gera þeim kleift að hefja sildveiðar á þessu sumri vegna útvegunar reksturslána o. fl., beri brýna nauðsyn til að framlengja framangreindan greiðslufrest til 15. október 1949.

Vegna þessa gefum vér út bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Útgerðarmenn og útgerðarfyrirtæki, sem stunduðu sildveiðar sumarið 1948 og aðstoð fá samkvæmt 2. gr., skulu hafa greiðslufrest til 15. október 1949 á öllum skuldum og vöxtum af þeim, sem stofnað hefur verið til vegna útgerðarinnar.

Greiðslufrestur þessi nær ekki til þeirra krafna, sem tryggðar eru með lögveði eða sjóveði í eignum útgerðarmanna eða útgerðarfyrirtækja.

Tímabilið frá gildistöku laga þessara til 15. október 1949 telst ekki með fyrningartíma skulda, sem greiðslufrestur er veittur á, víxilréttur né neinna réttargerða.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. júní 1949.

Emil Jónsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Jóhann Þ. Jósefsson.

73

2. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um viðauka við lög nr. 100 29. desember 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Að forsætisráðherra hefur tjáð oss, að við framkvæmd á 11. gr. laga nr. 100 29. desember 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna, hafi komið í ljós að brýna nauðsyn beri til að fulltrúar útgerðarinnar, sem um ræðir í lagagreininni, hafi atkvæðisrétt á fundum viðskiptanefndar um verðlags-ákvarðanir á nauðsynjavörur til útgerðarinnar, svo og skipaviðgerðir.

Vegna þessa gefum vér út bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Aftan við 11. gr. laganna bætist nýr málslíður, svo hljóðandi:

Fulltrúar þessir hafa atkvæðisrétt á fundum viðskiptanefndar um verðlags-ákvarðanir á útgerðarvörur og skipaviðgerðir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. júlí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.

Árni Tryggvason.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson

74

2. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um togarakaup ríkisins.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Með lögum nr. 50 25. maí 1949, um viðauka við lög nr. 109 31. desember 1945, um togarakaup ríkisins, var ríkisstjórninni veitt heimild til lántöku vegna togarakaupa. Í samningsviðræðum, sem fram hafa farið um lán þetta, hefur komið í ljós, að nauðsynlegt sé að lánsheimild þessi sé orðuð nokkuð á annan veg en gert var. Telur ríkisstjórnin því brýna nauðsyn bera til þess, að sett verði bráðabirgðalög um lántöku þessa í stað tilgreindra laga.

Fyrir því eru hér sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. grein stjórnarskrárinnar nr. 33 1944 á þessa leið:

1. gr.

74

Ríkisstjórninni er heimilt að láta smíða allt að tíu togara í Bretlandi með það fyrir augum, að þeir verði seldir einstaklingum, félögum eða bæjar- og sveitarfélögum.

2. júlí

Til þessara framkvæmda er ríkisstjórninni heimilt að taka allt að kr. 32 775 000 eða £ 1 250 000 lán til þess tíma og með þeim kjörum, sem um semst. Veðsetja skal togarana með 1. veðrétti til tryggingar láninu og skal sú veðsetning halda fullu gildi þótt togararnir verði seldir.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast lán eða lána bæjar- og hreppsfélögum, sem kaupa togara þessa, allt að 10% af kostnaðarverði skipanna, enda þarfnist viðkomandi bæjar- eða hreppsfélög þessa fjárstuðnings að áliti ríkisstjórnarinnar.

Ábyrgðirnar eða lánin eru bundin því skilyrði, að viðkomandi skip verði rekin af bæjar- eða hreppsfélögum eða félögum, sem njóta bakábyrgðar bæjar- eða hreppfélaga. Lán þessi mega vera afborgunarlaus fyrstu tvö árin, en greiðist síðan upp með jöfnum afborgunum á 10 árum.

Samkvæmt þessu er ríkisstjórninni heimilt að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs eða lána allt að 1,5 millj. króna.

3. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 50 25. maí 1949, um viðauka við lög nr. 109 31. desember 1945 um togarakaup ríkisins.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 2. júlí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Stefán Jóh. Stefánsson.

75

19. apríl

AUGLÝSING**um afnám vegabréfsáritana.**

Með orðsendingum sendiherra Íslands og sendiherra Írlands í London, dags. 30. marz og 12. apríl 1949, hafa vegabréfsáritanir vegna ferðalaga milli Íslands og Írlands verið felldar niður frá 12. apríl 1949 að telja.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 19. apríl 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

76

31. maí

AUGLÝSING**um viðskiptasamning milli Íslands og Tékkóslóvakíu.**

Hinn 16. febrúar 1949 var undirritaður í Prag viðskiptasamningur milli Íslands og Tékkóslóvakíu.

Samkvæmt samningi þessum, er gildir frá 1. marz 1949 til 30. apríl 1950, selja Íslendingar Tékkum hraðfrystan fisk, fiski- og síldarmjöl, lýsi, gærur, saltsíld, niðursoðnar fiskafurðir, ull, loðskinn, hreistur og sútuð fiskroð.

Frá Tékkóslóvakíu verða keyptar meðal annars eftirtaldar vörur: sykur, vefnaðarvörur ýmiss konar, skófatnaður, byggingarvörur, vélar og verkfæri, hjólbarðar og búsaðhöld.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 31. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING**um viðskiptasamning milli Íslands og Hollands.**

77

31. maí

Hinn 17. desember s. l. var undirritaður í Haag viðskiptasamningur milli Íslands og Hollands, og er aðalefni hans sem hér segir:

1. Ríkisstjórnir Íslands og Hollands skulu gefa út nauðsynleg leyfi á tímabilinu frá 1. desember 1948 til 30. nóvember 1949, fyrir vörum, útfluttum frá Íslandi til Hollands, samkvæmt lista I, sem fylgir samningnum, og skal þar ráða magn það eða upphæð, sem talið er á eftir hverri vörutegund.
2. Ríkisstjórn Íslands skal gefa út gjaldeyris- og innflutningsleyfi, en ríkisstjórn Hollands útflutningsleyfi fyrir vörum, sem keyptar verða í Hollandi á tímabilinu frá 1. desember 1948 til 30. nóvember 1949, og skulu þau nema sömu

- upphæð og þeirri, sem hollenzk vörukaup frá Íslandi nema, samkvæmt 1. 77 grein. Að því er tekur til vörutegunda þeirra, sem taldar eru upp í lista II, 31. maí sem fylgir samningnum, skulu leyfi þau, er ríkisstjórnir Íslands og Hollands gefa út, gilda um útflutning til Íslands, er nemi að minnsta kosti vörumagni því eða upphæðum, sem þar eru talin, þó hafa íslensk stjórnarvöld óbundnar hendur varðand veitingu innflutnings- og gjaldeyrisleyfa fyrir þeim vörum, sem merktar eru nr. 1, 13, 14, 15, 18, 28, 29, 30, 31 og 32 á lista II.
3. Greiðslur fyrir vörur, sem keyptar verða eða seldar samkvæmt samningnum, skulu af hálfu beggja aðila fara fram í sterlingspundum.
 4. Þá er tekið fram, að eigi megi skilja neitt ákvæði samningsins á þann veg, að einstaklingar eða fyrirtæki, í hvoru landinu sem er, geti fengið leyfi þau, sem hér um ræðir, eigi þau ekki rétt til þeirra samkvæmt gildandi ákvæðum í hlutaðeigandi landi.
 5. Ekkert ákvæði samningsins eða lista þeirra, sem honum fylgja, má skilja á þá leið, að það hamli frekari viðskiptum milli landanna.

Listi I.**Útflutningur frá Íslandi til Hollands.**

	Magn	Verðmæti í 1000 kr.
1. Sildarmjöl	30% af heildarframleiðslu vetrarins 1948—49, og skulu þar með teljast þau 25%, sem þegar hefur verið um samið.	
2. Fiskimjöl	3000 smál. Verði ekki nægilegt fiskimjöl til reiðu, skal afhenda sildarmjöl til jafns við það, sem á vantar.	
3. Offalmjöl	280 smál.	
4. Þorskalýsi	800 smál.	
5. Söltuð fiskflök	4000 tonnur	
6. Kálfskinn	50 smál.	
7. Fiski- og loðskinn .		625
8. Hraðfryst þorsklök	4500 smál.	

Þá varð og samkomulag um, að Ísland selji Hollandi eftirfarandi vörur:

1. 30% af þeirri framleiðslu sildarmjöls frá sumrinu 1949, er til útflutnings kæmi.
2. 7½% af sumar- og vetrarsildarlýsi, er til útflutnings kæmi, þó ekki yfir 2000 smálestir.

Að því er varðar sildarlýsi, var svo um samið, að íslenska ríkisstjórnin veitti útflutningsleyfi fyrir ofangreindu magni, svo fremi að kaupendur og seljendur kæmu sér saman um verð og skilmála.

Ákveðið er, að greiðsla fyrir þessar tvær vörutegundir fari fram í sterlingspundum utan við samninginn um jafnvirðis kaup.

Listi II.**Útflutningur frá Hollandi til Íslands.**

	Magn smál.	Verðmæti í 1000 kr.
1. Smjör	200	„
2. Kartöflumjöl	„	260
3. Dextrin, glukóse, sterkja til manneldis, þ. á m. framleiðsla úr maís, hrisgrjónum og hveiti í pökkum, svo og aðrar matvörur af svipuðu tagi	„	400
4. Kakósmjör, kakóduft og kakóhúð	„	800
5. Haframjöl	„	700
6. Bökunarvörur, þ. á m. bökunarduft, maizenamjöl, ger, búðingsduft, rismjöl, kjötseyðisteningar, Coco-Cola sýróp, ýmsar súpur	„	700

	Magn smál.	Verðmæti í 1000 kr.
7. Aldinmauk	„	100
8. Þurrkaðar síkoriúrætur	„	200
9. Blómlaukar, þ. á m. blómfræ og plöntur	„	200
10. Laukur, nýtt grænmeti, þurrkað og niðursoðið grænmeti	„	700
11. Framleiðsla úr ávöxtum, þ. á m. pulp og safi	„	100
12. Vegna Áfengisverzlunar ríkisins:		
a. Spíritus og brennd vín	„	450
b. Kjarnar	„	350
c. Lyf, deyfilyf o. fl.	„	150
13. Línolía	100	„
14. Kókosolía	150	„
15. Sojuolía	100	„
16. Olein	30	„
17. Feitisýrur (acid oils), tengkawanfeiti, sterin og salatolía	„	500
18. Hreinsað parafínvax	5	„
19. Skófátnaður (nema gúmmískófátnaður)	„	350
20. Bifreiðaútbúnaður (gljálögur o. fl.)	„	25
21. Búsáhöld (nema rafmagns)	„	100
22. Gervileður (þ. á m. rexín)	„	75
23. Hreinlætisvörur, þ. á m. tannpasta, gólf- og skógljái, línsterkja og hreinlætisvörur úr plasti	„	100
24. Málning, lakk og fernis	„	250
25. Tilbúinn fatnaður, þ. á m. kvenkápur og kjólar, regnkápur, skyrtur, náttföt, brjóstahaldarar, belti, hálsbindi, treflar, hattar, húfur, sokkabönd, axlabönd	„	625
26. Lampar til logsuðu og kveikinga	„	10
27. Hrájárn (pigiron)	170	„
28. Boltar, rær, skrúfur o. fl.	80	„
29. Galvanhúðað vírnet	75	„
30. Galvanhúðaður gaddavír nr. 14 eða 12½ með 4 göddum á 4 þuml. bili	350	„
31. Logsuðuvír	20	„

Jafnframt hefur orðið samkomulag um, að ríkisstjórn Íslands muni eins og áður veita innflutningsleyfi fyrir vindlum (og e. t. v. skornu tóbaki, ef svo um semst).

Íslenzka samninganefndin tjáði sig hafa áhuga á að kaupa frá Hollandi nokkurt magn af sildartunnum og sólaleðri, og svaraði hollenzka nefndin því til, að þessar vörur mundu fást keyptar í Hollandi með nokkrum takmörkunum.

Íslenzka samninganefndin gerði sölusamninga um magn það af hraðfrystum þorskflökum, sildar- og fiskimjöli, er greinir hér að framan.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 31. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

TILSKIPUN

78

29. júní

um viðauka við tilskipun nr. 8 11. apríl 1933, um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Samkvæmt lögum nr. 56 23. júní 1932, um ráðstafanir til öryggis við siglingar, og tilskipun nr. 8 11. apríl 1933, um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum, setjum hér með eftirfarandi nánari fyrirmæli og reglur, er fylgja skal á síldveiðum á íslenskum skipum:

1. gr.

Með orðinu „herpinót“ er í reglum þessum átt við síldarnót, sem kastað er frá tveimur bátum, sem hvor um sig hefur helming nótarinnar innanborðs. „Hringnót“ er síldarnót, sem öll er höfð í einum báti og kastað frá honum eða sjálfu veiðiskipinu.

2. gr.

Nótabátar, sem hreyfast fyrir einhvers konar vélaafli, skulu hlíta sömu reglum um stjórn og siglingu sem önnur vélskip. Að nýttu til skulu þeir hafa uppi lögboðin siglingaljós samkvæmt 1. og 2. lið 7. gr. hinna alþjóðlegu sjóferðareglna, meðan þeir eru lausir við veiðiskipið og hafa ekki byrjað að kasta nótinni. Sé um herpinótabáta að ræða, skal ein slík ljósasamstæða vera fyrir háða.

Eftir að byrjað er að kasta nótinni, skal hvor báturinn um sig aðeins hafa ljós samkvæmt 4. lið 7. gr. sjóferðareglnanna. Þetta ákvæði á einnig við um hringnótabáta.

3. gr.

Skip eða bátur telst þá fyrst hafa byrjað að kasta nótinni, er hún rennur út viðstöðulaust. Það losar ekki skip eða bát frá skyldu til að víkja fyrir öðrum skipum eða bátum, þótt nokkur hluti nótarinnar sé dreginn á eftir skipinu eða bátinum í sjónum.

4. gr.

Þegar mörg skip eru saman komin til síldveiða á takmörkuðu svæði, skal skipstjórnarmönnum skylt að gæta fyllstu varúðar og fylgja nákvæmlega ákvæðum hinna alþjóðlegu sjóferðareglna.

Enginn skipstjórnarmaður má aðhafast neitt það, er truflað geti veiðar annarra skipa, svo sem að meina nótabátum að komast að síldartorfu, styggja síldartorfu að þarflausu eða kasta fyrir torfu, sem aðrir eru byrjaðir að kasta fyrir.

5. gr.

Brot á tilskipun þessari varða sektum allt að kr. 50 000.00, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

6. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi þegar í stað.

Gjört í Reykjavík, 29. júní 1949.

Emil Jónsson.

Jón Pálmason.
(L. S.)

Árni Tryggvason.

Emil Jónsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamning milli Íslands og Danmerkur.

Hinn 17. júní var í Reykjavík undirritaður svohljóðandi viðbótarsamningur við samning frá 4. júní 1948, um viðskipti milli Íslands og Danmerkur:

Með tilvísun til 8. greinar í samningi þeim um vöruskipti milli Íslands og Danmerkur, sem undirskrifaður var hinn 4. júní 1948, hafa ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórn Danmerkur orðið ásáttar um eftirfarandi samning:

Tímabilið 1. maí 1949 til 30. apríl 1950, að báðum dögum meðtöldum, skulu kvótar þeir, sem nefndir eru í vörulistum þeim I og II, sem hér með fylgja, gilda fyrir danskan útflutning til Íslands og íslenskan útflutning til Danmerkur.

Gjört í Reykjavík í tveim eintökum á íslenzku og dönsku, en báðir textarnir hafa sama gildi.

Hinn 17. júní 1949.

Fyrir hönd ríkisstjórnar Íslands

Agnar Kl. Jónsson.

Fyrir hönd ríkisstjórnar Danmerkur

Sandager Jeppesen.

LISTI I

Danskar vörur, sem innfluttar verða til Íslands.

Undir vörulista þennan falla allar vörur, sem fluttar eru út eftir 1. maí 1949, svo og danskar vörur, sem liggja í íslenskum vörugeymslum og ekki hafa þegar verið tollafgreiddar.

Vöruheiti	Magn í smál. Verð í 1000 d.kr.	
Smjör	400	„
Hafragrjón	1000	„
Rúgur og/eða rúgmjöl	1000	„
Malt	250	„
Ávextir, nýir	„	100
Niðursoðinn fiskur	„	100
Útsæðis- og neyzlukartöflur	3500	„
Grænmeti, nýtt, þurrkað og niðursoðið	„	200
Sykur	2000	„
Vínandi, ákavíti og líkör	„	600
Munntóbak og neftóbak	„	50
Ger	„	100
Efnavörur, lyfja- og lyfjabúðarvörur	„	500
Litir og lökk	„	150
Gúmmívörur, færslubönd og vélareimar	„	100
Húsgögn	„	P. M.
Aðrar vörur úr tré	„	200
Korkeinangrunarvörur og aðrar korkvörur	„	P. M.
Bækur og tímarit, pappír, pappi og pappavörur, þar með talið veggfóður	„	750
Sement	20000	„
Vörur úr steini, leir, fajance og teknískt postulín, aðallega búshöld úr postulíni	„	100

Vöruheiti	Magn í smál. Verð í 1000 d.kr.	79
Málmblöndur	„	150
Vörur úr jární, stáli og öðrum ódýrum málum, steypu- járnvörur innifaldar	„	1000
Varahlutir til bifreiða	„	100
Vélar, tæki og varahlutar til þeirra	„	3500
Útvarps-, ritsíma- og síma- og tæki, svo og raf- magnsinnlagningavörur	„	1000
Rafstrengir og leiðslur	„	600
Rafhlöður, þurrar	„	100
Garnir	„	50
Gras- og garðfræ	„	400
Gróðrarstöðvarvörur	„	50
Penslar og burstar	„	50
Ýmislegt	„	2000

LISTI II

Íslenzkar vörur, sem innfluttar verða til Danmerkur.

Vöruheiti	Magn
Saltsíld:	
hausuð og magadregin	} 20000 tonn
sykursöltuð	
krydduð	
Saltfiskur	500 tonn
Síldarmjöl	10% af útfluttri sumarframleiðslu 1949 til 15. sept. og 20% af vetrar- framleiðslu 1949/50.
Síldarlýsi	7½% af sumarframleiðslunni 1949 til 15. sept. og 15% af vetrarfram- leiðslu 1949/50.

Verð í 1000 d.kr.

Niðursoðinn fiskur	200
Hestar	P. M.
Ull og ullargarn	1000
Gærur, saltaðar og sútaðar	1500
Húðir saltaðar	P. M.
Kálfskinn, söltuð og görfuð	P. M.
Selskinn, hert og söltuð	100
Steinbítsroð, söltuð og görfuð	200
Æðardúnn	P. M.
Lamba- og kindagarnir	800
Þorskalýsi og stearin	2500
Ýmislegt	2000

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Útanríkisráðuneytið, 9. júlí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

80

29. júlí

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 30 1. febrúar 1936, um breyting á
og viðauka við siglingalög nr. 56 30. nóvember 1914.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að samgöngumálaráðherra hefur tjáð mér, að vegna þeirra fjárhagsörðugleika, sem síldveiðiflotinn á nú við að búa vegna aflabrests það sem af er vertíðinni, geti skipstjóri síldveiðiskipanna hvergi fengið keyptar vistir til skipanna, nema því aðeins að kröfur, sem stofnaðar hafa verið eða stofnaðar verða vegna kaupa á vistunum verði látnar njóta sjóveðsréttar.

Vegna þessa gef ég út bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Þó skulu kröfur, sem skipstjóri hefur stofnað til vegna úttektar á vistum til skipa þeirra, er síldveiðar stunda sumarið 1949, vegna síldveiðanna, njóta sjóveðsréttar, þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. þessarar greinar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. júlí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

81

21. júlí

AUGLÝSING

um, að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, herra Sveinn Björnsson, kom í dag úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Forsætisráðuneytið, 21. júlí 1949.

Stefán Jóh. Stefánsson.

Birgir Thorlacius.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 3 14. febrúar 1949, um samkomudag
reglulegs Alþingis 1949.

82

16. ágúst

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Forsætisráðherra hefur tjáð mér, að þar sem Alþingi hafi verið rofið og efnt til kosninga af nýju 23. dag októbermánaðar n. k., beri brýna nauðsyn til að breyta lögum nr. 3/1949, um samkomudag reglulegs Alþingis 1949, er mæli svo fyrir, að reglulegt Alþingi 1949 skuli koma saman eigi síðar en 11. október þ. á. Fellst ég því á, með skirskotun til 28. gr. stjórnarskrárinnar, að gefa út svofelld bráðabirgðalög:

1. gr.

1. gr. laga nr. 3/1949 orðist þannig:

Reglulegt Alþingi 1949 skal koma saman 14. nóvember 1949, hafi forseti eigi tiltekið annan samkomudag fyrr á árinu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. ágúst 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum um kosningar til Alþingis, nr. 80 7. sept. 1942.

83

16. ágúst

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Dómsmálaráðherra hefur tjáð mér, að við kosningar þær til Alþingis, er fram eiga að fara á næsta hausti, sé nauðsynlegt að hafa fleiri en einn kjördag, sakir þess hve kosningarnar fara fram seint að hausti.

Með því að ég fellst á, að brýna nauðsyn beri til að setja bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar um framangreint efni, tel ég rétt að gefa út bráðabirgðalög á þessa leið:

1. gr.

Í kosningum þeim, sem fram fara til Alþingis í október 1949 skulu vera tveir kjördagar, þó ekki í þeim kjördeildum, sem eru að öllu leyti innan takmarka kaupstaðar eða kaupsþings.

Þegar kosningu er lokið hinn fyrri kjördag, skal í öllu svo að farið sem fyrir er mælt í 104. gr. laga nr. 80 7. sept. 1942, að því viðbættu, að kjörskráin og þau eftirrit hennar, sem kjörstjórn hefur haft til afnota, skulu lögð með öðrum kjör-

83 gögnum í poka þann, sem innsiglaður er. Eftir að kjörfundur er settur hinn síðari 16. ágúst kjördag, opnar kjörstjórn hinn innsiglaða poka og umslög, sem í honum eru, í viðurvist frambjóðenda eða umboðsmanna þeirra. Sé frambjóðandi eigi mættur eða umboðsmaður hans, kveður hún til valinkunnan mann að vera umboðsmaður frambjóðanda. Sé eigi unnt að fullnægja þessu ákvæði, má þó rjúfa innsigli, opna umslögin og hefja kosningu, þegar klukkustund er liðin frá setningu kjörfundar. Um hinn síðari kjördag gilda ákvæði XII. kafla laga nr. 80 7. sept. 1942, eftir því sem við á.

Ef öll kjörstjórnin er sammála og allir frambjóðendur eða umboðsmenn þeirra, sem mættir eru, samþykkja, má kjörstjórn, þegar kosningu er lokið hinn fyrri kjördag, ákveða, að eigi skuli vera fleiri kjördagar í kjördeildinni, enda sé kjörbókin undirrituð af frambjóðendum og umboðsmönnum, sem samþykkt hafa. Hafi 80% eða fleiri af kjósendum í kjördeildinni kosið eða fengið vottorð samkvæmt 85. gr. laga nr. 80 7. sept. 1942, nægir einróma samþykki kjörstjórnar til slíkrar ákvörðunar.

Hinn fyrri kjördag skal setja kjörfund kl. 10 árdegis og hinn síðari kjördag kl. 12 á hádegi.

Nú hefur veður hamlað kjörsókn og geta þá einn eða fleiri úr undirkjörstjórn við lok kjörfundar síðari kjördaginn, óskað að kjördagar verði þrír. Skal þá kosningu haldið áfram í þeirri kjördeild næsta dag eftir síðari kjördaginn.

Gilda þá ákvæði greinar þessarar um annan kjördag einnig um þriðja kjördaginn.

Við kosningar þessar skal hvergi á landinu hefja talningu atkvæða, fyrr en kosningu er alls staðar lokið.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 16. ágúst 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

84

12. ágúst

FORSETABRÉF

um þingrof.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Forsætisráðherra hefur í dag borið upp fyrir mér tillögu um, að Alþingi verði rofið. Ég hef fallizt á tillöguna, og er Alþingi hér með rofið frá 23. október 1949 að telja.

Gjört í Reykjavík, 12. ágúst 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

FORSETA BRÉF

um kosningar til Alþingis.

85

12. ágúst

FORSETI ÍSLANDS*gjörir kunnugt:*

Þar sem ég hef með bréfi, dagsettu í dag, rofið Alþingi, mæli ég svo fyrir, að almennar kosningar til Alþingis skuli fara fram 23. október 1949 og tvo næstu daga að því leyti, sem ákveðið verður í lögum.

*Gjört í Reykjavík, 12. ágúst 1949.***Sveinn Björnsson.**

(L. S.)

*Stefán Jóh. Stefánsson.***AUGLÝSING**

um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Svíþjóðar.

86

20. júlí

Hinn 16. júní 1949 var gert samkomulag milli íslenzkrar samninganefndar og sænskrar um viðskipti milli Íslands og Svíþjóðar, var bókun um samkomulagið undirrituð 15. júlí.

Samkvæmt samkomulaginu munu Svíar veita innflutningsleyfi fyrir saltsild, sykursaltaðri sild og kryddsild frá Íslandi innan takmarka áætlunar Svía um innflutning sildar að svo miklu leyti, sem samkomulag næst milli íslenzkra útflytjenda og sænskra innflytjenda sildar, og enn fremur fyrir öðrum íslenzkum vörum, eins og hrognum og kjöti á sama hátt og undanfarin ár. Innflutningsleyfi fyrir sænskum vörum til Íslands munu fara eftir því vörumagni, er Svíar kaupa af Íslendingum.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

*Utanríkisráðuneytið, 20. júlí 1949.***Bjarni Benediktsson.**

*Agnar Kl. Jónsson.***AUGLÝSING**

um framlengingu gengistryggingarsamnings milli Íslands og Frakklands.

87

19. ágúst

Hinn 9. ágúst 1949 skiptust sendiráð Íslands í París og utanríkisráðuneyti Frakklands á orðsendingum, varðandi framlengingu á gengistryggingu þeirri, er felst í íslenzk-franska viðskiptasamkomulaginu frá 25. júní 1948, sbr. auglýsingu nr. 32 30. marz 1949.

Gengistryggingin er framlengd til 30. desember 1949.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

*Utanríkisráðuneytið, 19. ágúst 1949.***Bjarni Benediktsson.**

Hans G. Andersen.

L Ö G

um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk og þurrmjólk.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 5. gr. laga nr. 88 17. des. 1948, um breyting á lögum nr. 91 frá 19. júní 1933, um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk, hef látið fella breytingarnar inn í lög nr. 91 frá 1933, og gef þau út svo breytt.

1. gr.

Bannað er að flytja til landsins niðursoðna mjólk og þurrmjólk.

2. gr.

Komi það í ljós, að vöntun verði á niðursoðinni eða þurrkaðri mjólk, getur atvinnumálaráðherra veitt undanþágu um stundarsakir frá ákvæðum 1. gr., ef framleiðsluráð landbúnaðarins mælir með því.

3. gr.

Brot gegn ákvæðum 1. gr. varða sektum frá 200—5000 kr., og renna þær í rikissjóð. Ólöglega innflutt mjólk skal upptæk gerð og andvirði hennar renna í rikissjóð.

4. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skulu sæta meðferð almennra lögreglu-mála.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. júlí 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

AUGLÝSING

varðandi ferðalög milli Íslands og Saar.

Ákveðið hefur verið, að samkomulag milli Íslands og Frakklands frá 5. og 7. júní 1947, um afnám vegabréfsáritana fyrir borgara annars landsins, sem ferðast vilja í hinu, skuli einnig ná til Saar.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 28. ágúst 1949.

Bjarni Benediktsson.

Gunnlaugur Pétursson.

AUGLÝSING

90

20. maí

um samning milli Íslands og alþjóðaflugmálastofnunarinnar
varðandi flugþjónustu.

Hinn 16. september 1948 var í Montreal undirritaður samningur milli Íslands og ráðs alþjóðaflugmálastofnunarinnar um flugþjónustu á Íslandi. Samkvæmt samningi þessum ber Íslandi að láta í té tiltekna flugþjónustu vegna millilandaflugs, en kostnaðurinn greiðist af Íslandi, Bandaríkjunum, Belgíu, Bretlandi, Canada, Danmörku, Frakklandi, Hollandi, Noregi og Svíþjóð.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 20. maí 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

91

21. sept.

um breyting á lögum nr. 56 7. maí 1946 um breyting á lögum nr. 80 7. sept. 1942,
um kosningar til Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Dómsmálaráðherra hefur tjáð mér að nauðsyn sé á, að lögum um kosningar til Alþingis verði breytt á þann hátt, að íslenskum kjörræðismönnum Íslands erlendis verði heimilað að vera kjörstjórar við atkvæðagreiðslu utan kjörfunda.

Með því að ég fellst á að brýna nauðsyn beri til að setja bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar um framangreint efni, tel ég rétt að gefa út svo hljóðandi bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 56 7. maí 1949, um breyting á lögum nr. 80 7. sept. 1942, um kosningar til Alþingis:

1. gr.

Á eftir orðunum „vararæðismenn Íslands erlendis“ í 13. gr. laga um kosningar til Alþingis, komi: svo og kjörræðismenn, ef þeir eru íslenskir ríkisborgarar eða af íslenzku þjóðerni og mæla á íslenzka tungu,

2. gr.

Á eftir orðunum „vararæðismanns Íslands“, í 65. gr. laga um kosningar til Alþingis, komi: eða kjörræðismanns, er uppfyllir skilyrði 13. gr.,

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. september 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

92

21. sept.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 51/1940, um gengisskráningu og ráðstafanir í því sambandi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Viðskiptamálaráðherra hefur tjáð mér, að vegna breytingar á gengi sterlingspunds gagnvart dollar, og til að halda gengi íslenzkrar krónu gagnvart sterlingspundi óbreyttu og þannig koma í veg fyrir að íslenzkar útflutningsafurðir lækki í verði, telji ríkisstjórnin brýna nauðsyn bera til að breyta nú þegar lögum nr. 51/1940, um gengisskráningu og ráðstafanir í því sambandi.

Með skírskotun til framanritaðs eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt heimild í 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

1. gr. laga nr. 51/1940, um gengisskráningu og ráðstafanir í því sambandi, hljóði þannig:

Sölugengi erlends gjaldeyris skal vera kr. 26.22 — krónur tuttugu og sex tuttugu og tveir — hvert sterlingspund (£), og annarrar erlendrar myntar í samræmi við það.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. september 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

93

4. ágúst

BRÁÐABIRGÐALÖG

um viðauka við lög nr. 15 8. marz 1948, um innflutning búfjár.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Atvinnumálaráðherra hefur tjáð mér, að fyrir síðasta Alþingi hafi verið lagt frumvarp til laga um viðauka við lög nr. 15 8. marz 1948, um innflutning búfjár, og var frumvarpið samþykkt í neðri deild þingsins og fjórir af fimm nefndarmönnum landbúnaðarnefndar efri deildar mæltu með samþykkt þess, en frumvarpið náði þó ekki fram að ganga á því þingi. Hins vegar þurfa lög þessa efnis að koma til framkvæmda nú þegar, ef þau eiga að ná tilgangi sínum.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt heimild 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

93

Veita má Sambandi íslenzkra samvinnufélaga og Reykjavíkurbæ, öðrum aðila eða báðum, leyfi til þess að flytja inn nautgripi eða sæði úr nautum af hreinræktuðum holdakynjum og mjólkurkynjum, til þess að kynbæta hinn innlenda nautgripastofn til kjötframleiðslu og mjólkurframleiðslu.

4. ágúst

2. gr.

Leyfi til þess að flytja inn nautgripi eða sæði samkvæmt 1. gr. skal bundið þeim skilyrðum, að hlutaðeigandi aðili stofni og reki bú í eyju í nágrenni Reykjavíkur og setji á stofn sóttvarnarstöð í sambandi við búið. Þar skulu viðhafðar fullkomnar varúðar- og sóttvarnarráðstafanir í öllum greinum. Skal rekstri búins og einangrun að öllu leyti hagað svo sem fyrir er mælt í 4.—10. gr. laganna.

Á meðan ríkið hefur ekki reist sérstaka sóttvarnarstöð, skal sóttvarnarstöð sú, er hér greinir, taka að sér hlutverk hennar samkvæmt samningi við ríkisstjórnina.

3. gr.

Heimild þá, sem felst í lögum þessum, má landbúnaðarráðherra því aðeins nota, að Búnaðarfélag Íslands og Tilraunaráð búfjárræktar mæli með því og yfirdýralæknir samþykki innflutninginn. Búnaðarfélag Íslands og Tilraunaráð búfjárræktar skulu samþykkja val nautgripakynja þeirra, sem inn eru flutt eða sæði er flutt inn úr, svo og val hinna innlendu nautgripa, sem notaðir eru til kynblöndunarinnar.

4. gr.

Landbúnaðarráðherra setur reglugerð um framkvæmd laga þessara, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands og Tilraunaráðs búfjárræktar með samþykki yfirdýralæknis. Skal þar setja greinileg ákvæði um rekstur sóttvarnar- og kynblöndunarbúsins, svo og um hvenær og á hvern hátt má flytja þaðan sæði og búpening til frekari kynbóta annars staðar.

5. gr.

Ef fluttir verða inn nýfæddir kálfar, þá getur ráðuneytið ákveðið að stytur verði einangrunartími sá, er um ræðir í 2. mgr. 5. gr. laganna.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 4. ágúst 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Ásgeirsson.

94

21. sept.

TILSKIPUN

um að vernd sú, sem heimiluð er fyrir vörumerki með lögum 13. nóv. 1903, skuli einnig ná til Hollands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að með því að þeim, sem á Íslandi reka verksmiðjuiðnað eða handiðnað, jarðrækt, málmnám, verzlun eða aðra atvinnu, er veittur sami kostur á að öðlast vernd á vörumerkjum í Hollandi, eins og eigin þegnum, þá vil ég samkvæmt heimild þeirri, sem gefin er í 15 gr. laga um vörumerki, 13. nóvember 1903, skipa svo fyrir sem hér segir:

Þeir, sem í Hollandi reka verksmiðjuiðnað eða handiðnað, jarðrækt, málmnám, verzlun eða aðra atvinnu, skulu verða þeirrar verndar á vörumerkjum, sem lög 13. nóvember 1903 heimila, aðnjótandi með þeim skilyrðum, er hér greinir:

1. Tilkynningu skal fylgja sönnun fyrir því, að beiðandi hafi fullnægt skilyrðum þeim, sem sett eru í Hollandi fyrir því, að vörumerkið njóta þar verndar.
2. Beiðandi skal undirgangast, að bæjarþing Reykjavíkur sé varnarþing hans í öllum málum viðvikjandi vörumerkjum og tilnefna umboðsmann búsettan á Íslandi, er taki á móti málsókn fyrir hans hönd.
3. Vörumerkið skal ekki njóta viðtækari verndar eða verndar fyrir lengri tíma en í Hollandi.
4. Vörumerkið skal skrásetja í þeirri mynd, sem löggilt er í Hollandi, nema gagnstætt sé velsæmi og allsherjarreglu.
5. Nú er synjað um skrásetningu samkvæmt 5. gr. nr. 5 frammannefndra laga 13. nóvember 1903, og beiðandi höfðar mál gegn þeim, sem áður hefur tilkynnt merkið og fengið það skrásett, og sannar, að hann hafi fyrstur notað merki þetta, en hinn hafi síðan tekið það upp, og má þá með dóm úrskurða honum rétt til að fá merkið skrásett með einkarétti til þess að nota það á þær vörutegundir, sem hann notaði merkið á, þegar vernd komst á í háðum löndunum, en höfða skal hann þá mál út af þessu innan 6 mánaða frá því verndin komst á. Þetta skerðir þó að engu leyti rétt þann, sem heimilaður er í 11. gr. 3. málsg. nefndra laga.

Tilskipun þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 21. september 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

AUGLÝSING

95

27. sept.

um fullgildingu alþjóðasamnings um ráðstafanir gegn hópmorðum.

Hinn 29. ágúst 1949 var afhent fullgildingarskjal Íslands að alþjóðasamningi um ráðstafanir gegn hópmorðum (Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide), en samningur þessi var samþykktur af allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna hinn 9. desember 1948.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 27. september 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

AUGLÝSING

96

11. okt.

um fullgildingu Norður-Atlantshafssamningsins.

Hinn 22. júlí 1949 fullgilti forseti Íslands Norður-Atlantshafssamninginn, sem undirritaður var í Washington hinn 4. apríl 1949. Alþingi samþykkti hinn 30. marz þingsályktun, þar sem ríkisstjórninni var falið að gerast stofnaðili fyrir Íslands hönd að þessum samningi. Fullgildingarskjal Íslands var skrásett í utanríkisráðuneyti Bandaríkja Ameríku hinn 1. ágúst 1949, og hinn 24. s. m. gekk Norður-Atlantshafssamningurinn í gildi.

Hér með fylgir texti samningsins á ensku og í þýðingu á íslensku.

NORÐUR-ATLANTSHAFSSAMNINGUR

NORTH ATLANTIC TREATY

Inngangsorð.

Aðilar samnings þessa lýsa yfir af nýju tryggð sinni við markmið og meginreglur sáttmála Sameinuðu þjóðanna og ósk sinni um að lifa í friði við allar þjóðir og allar ríkisstjórnir.

Þeir eru staðráðnir í því að varðveita frelsi þjóða sinna, sameiginlega arfleifð þeirra og menningu, er hvíla á meginreglum lýðræðis, einstaklingsfrelsi og lögum og rétti.

Þeir leitast við að efla jafnvægi og velmegun á Norður-Atlantshafssvæðinu.

Þeir hafa ákveðið að taka höndum saman um sameiginlegar varnir og varðveislu friðar og öryggis.

Þeir hafa því orðið ásáttir um Norður-Atlantshafssamning þennan.

Preamble.

The Parties to this Treaty reaffirm their faith in the purposes and principles of the Charter of the United Nations and their desire to live in peace with all peoples and all governments.

They are determined to safeguard the freedom, common heritage and civilization of their peoples, founded on the principles of democracy, individual liberty and the rule of law.

They seek to promote stability and well-being in the North Atlantic area.

They are resolved to unite their efforts for collective defense and for the preservation of peace and security.

They therefore agree to this North Atlantic Treaty:

96

11. okt.

1. gr.

Aðilar takast á hendur, svo sem segir í sáttmála hinna Sameinuðu þjóða, að leysa hvers konar milliríkja deilumál, sem þeir kunna að lenda í, á friðsamlegan hátt, þannig að alþjóðafriði, öryggi og réttlæti sé eigi stofnað í hættu, og að heita ekki hótunum né valdi í milliríkjaskiptum á nokkurn þann hátt, sem ósamrým-anlegur er markmiðum Sameinuðu þjóðanna.

2. gr.

Aðilar munu stuðla að frekari þróun friðsamlegra og vinsamlegra milliríkja-viðskipta, með því að styrkja frjálsar þjóðfélagsstofnanir sínar, með því að koma á auknum skilningi á meginreglum þeim, sem þær stofnanir eru reistar á, og með því að auka möguleika jafnvægis og velmegunar. Þeir munu gera sér far um að komast hjá árekstrum í efnahagslegum milliríkjaviðskiptum sínum og hvetja til efnahagssamvinnu sín á milli, hvort heldur er við einstaka samningsaðila eða alla.

3. gr.

Í því skyni að ná betur markmiðum samnings þessa, munu aðilar hver um sig og í sameiningu, með stöðugum og virkum eigin átökum og gagnkvæmri aðstoð, varðveita og efla möguleika hvers um sig og allra í senn til þess að standast vopnaða árás.

4. gr.

Aðilar munu hafa samráð sín á milli, hvenær sem einhver þeirra telur friðhelgi landssvæðis einhvers aðila, pólitísku sjálfstæði eða öryggi ógnað.

5. gr.

Aðilar eru sammála um, að vopnuð árás á einn þeirra eða fleiri í Evrópu eða Norður-Ameríku skuli talin árás á þá alla; fyrir því eru þeir sammála um, ef slík vopnuð árás verður gerð, að þá muni hver þeirra í samræmi við rétt þann til eigin varnar og sameiginlegrar, sem viðurkenndur er í 51. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, aðstoða aðila þann eða þá, sem á er ráðizt, með því að gera þegar

Article I.

The Parties undertake, as set forth in the Charter of the United Nations, to settle any international disputes in which they may be involved by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered, and to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

Article II.

The Parties will contribute toward the further development of peaceful and friendly international relations by strengthening their free institutions, by bringing about a better understanding of the principles upon which these institutions are founded, and by promoting conditions of stability and well-being. They will seek to eliminate conflict in their international economic policies and will encourage economic collaboration between any or all of them.

Article III.

In order more effectively to achieve the objectives of this treaty, the Parties, separately and jointly by means of continuous and effective self-help and mutual aid, will maintain and develop their individual and collective capacity to resist armed attack.

Article IV.

The Parties will consult together whenever, in the opinion of any of them, the territorial integrity, political independence or security of any of the Parties is threatened.

Article V.

The Parties agree that an armed attack against one or more of them in Europe or North America shall be considered an attack against them all; and consequently they agree that, if such an armed attack occurs, each of them, in exercise of the right of individual or collective self-defense recognized by Article 51 of the Charter of the United Nations, will assist the Party or Parties so attacked

í stað hver um sig og ásamt hinum aðilunum þær ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar, og er þar með talin beiting vopnvalds, til þess að koma aftur á og varðveita öryggi Norður-Atlantshafssvæðisins.

Tilkynna skal Öryggisráðinu tafarlaust allar þvilíkar vopnaðar árásir og allar ráðstafanir, sem gerðar eru vegna þeirra. Hætta skal slíkum ráðstöfunum, þegar Öryggisráðið hefur gert þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru til þess að koma á aftur og varðveita alþjóðafrið og öryggi.

6. gr.

Ákvæði 5. gr. um vopnaða árás á einn eða fleiri samningsaðila skulu taka til vopnaðrar árásar á lönd hvaða aðila sem vera skal í Evrópu eða Norður-Ameríku, á hin frönsku héruð í Algier, á hernámslið hvers aðila sem vera skal í Evrópu, á eyjar undir lögsögu hvers aðila sem vera skal í Norður-Atlantshafi norðan hvarfbaugs krabbans, eða á skip eða loftför hvers aðila sem vera skal á þessu svæði.

7. gr.

Samningur þessi breytir engu um réttindi og skyldur þeirra aðila, sem eru meðlimir Sameinuðu þjóðanna, samkvæmt sáttmála þeirra né frumskyldu Öryggisráðsins til varðveizlu alþjóðafriðar og öryggis, og má á engan hátt túlka hann á þann veg.

8. gr.

Hver aðili um sig lýsir yfir því, að engar milliríkjaskuldbindingar, sem nú eru í gildi milli þess aðila og nokkurs annars aðila samnings þessa eða nokkurs þriðja ríkis, brjóti í bága við ákvæði samnings þessa, og lofar að gerast ekki aðili að nokkurri milliríkjaskuldbindingu, sem brjóta mundi í bága við samning þennan.

9. gr.

Með samningi þessum setja aðilar á stofn ráð, og skal hver þeirra eiga þar

by taking forthwith, individually and in concert with the other Parties, such action as it deems necessary, including the use of armed force, to restore and maintain the security of the North Atlantic area. 96 11. okt.

Any such armed attack and all measures taken as a result thereof shall immediately be reported to the Security Council. Such measures shall be terminated when the Security Council has taken the measures necessary to restore and maintain international peace and security.

Article VI.

For the purpose of Article V an armed attack on one or more of the Parties is deemed to include an armed attack on the territory of any of the Parties in Europe or North America, on the Algerian departments of France, on the occupation forces of any Party in Europe, on the islands under the jurisdiction of any Party in the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer or on the vessels or aircraft in this area of any of the Parties.

Article VII.

This Treaty does not affect, and shall not be interpreted as affecting, in any way the rights and obligations under the Charter of the Parties which are members of the United Nations or the primary responsibility of the Security Council for the maintenance of international peace and security.

Article VIII.

Each Party declares that none of the international engagements now in force between it and any other of the Parties or any third state is in conflict with the provisions of this Treaty, and undertakes not to enter into any international engagement in conflict with this Treaty.

Article IX.

The Parties hereby establish a Council, on which each of them shall be represen-

96 sæti til þess að athuga mál, sem varða framkvæmd samnings þessa. Haga skal svo skipun ráðsins, að það geti komið til funda tafarlaust hvenær sem er. Ráðið skal setja á stofn þær undirnefndir, sem nauðsynlegar kunna að þykja; fyrst og fremst skal það stofnsetja þegar í stað varnarnefnd, er geri tillögur um ráðstafanir til framkvæmdar 3. og 5. grein.

10. gr.

Aðilar geta, ef þeir eru allir sammála um það, boðið hverju öðru Evrópuríki, sem vera skal og aðstöðu hefur til að vinna að framgangi meginreglna samnings þessa og stuðla að öryggi Norður-Atlantshafssvæðisins, að gerast aðili að honum. Ríki, sem boðin er þátttaka, getur orðið aðili að samningnum með því að afhenda ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku staðfestingarskjal sitt. Ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku mun tilkynna hverjum aðila um afhendingu hvers slíks staðfestingarskjals.

11. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og skulu ákvæði hans framkvæmd af aðilum í samræmi við stjórnлагаákvæði hvers um sig. Fullgildingarskjölin skulu afhent ríkisstjórn Bandaríkja Ameríku svo fljótt sem unnt er, en hún tilkynnir síðan öllum öðrum ríkjum, sem undirritað hafa, um afhendingu hvers skjals. Samningurinn skal ganga í gildi milli þeirra ríkja, sem hafa fullgilt hann, jafnskjótt sem fullgildingarskjöl meiri hluta þeirra ríkja, sem undirritað hafa, þ. á m. Bandaríkjanna, Belgíu, Bretlands, Frakklands, Hollands, Kanada og Luxemborgar, hafa verið afhent, og að því er önnur ríki varðar, skal hann ganga í gildi þann dag, sem fullgildingarskjöl þeirra eru afhent.

12. gr.

Þegar tíu ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa, eða hvenær sem er eftir það, skulu aðilar ráðgast um endurskoðun hans, ef einhver þeirra óskar þess. Skal þá höfð hliðsjón af þeim atriðum,

ted, to consider matters concerning the implementation of this Treaty. The Council shall be so organized as to be able to meet promptly at any time. The Council shall set up such subsidiary bodies as may be necessary; in particular it shall establish immediately a defense committee which shall recommend measures for the implementation of Articles III and V.

Article X.

The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European state in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty. Any state so invited may become a Party to the Treaty by depositing its instrument of accession with the Government of the United States of America. The Government of the United States of America will inform each of the Parties of the deposit of each such instrument of accession.

Article XI.

This Treaty shall be ratified and its provisions carried out by the Parties in accordance with their respective constitutional processes. The instruments of ratification shall be deposited as soon as possible with the Government of the United States of America which will notify all the other signatories of each deposit. The Treaty shall enter into force between the states which have ratified it as soon as the ratifications of the majority of the signatories including the ratifications of Belgium, Canada, France, Luxembourg, the Netherlands, the United Kingdom and the United States have been deposited and shall come into effect with respect to other states on the date of the deposit of their ratifications.

Article XII.

After the Treaty has been in force for ten years or at any time thereafter the Parties shall, if any of them so requests, consult together for the purpose of reviewing the Treaty, having regard for

sem þá hafa áhrif á frið og öryggi á Norður-Atlantshafssvæðinu, þ. á m. framvindu almennra samninga og svæðissamninga samkvæmt sáttmála hinna Sameinuðu þjóða til varðveislu alþjóðafriðar og öryggis.

the factors then affecting peace and security in the North Atlantic area, including the development of universal as well as regional arrangements under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security. 96 11. okt.

13. gr.

Begar tuttugu ár eru liðin frá gildistöku samnings þessa, getur hver aðili sagt honum upp með eins árs fyrirvara, talið frá afhendingu tilkynningar þess efnis til ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku, en hún skýrir ríkisstjórnnum annarra aðila frá afhendingu slíkra tilkynninga.

Article XIII.

After the Treaty has been in force for twenty years, any Party may cease to be a Party one year after its notice of denunciation has been given to the Government of the United States of America, which will inform the Governments of the other Parties of the deposit of each notice of denunciation.

14. gr.

Samningur þessi er gerður á ensku og frönsku, og skulu báðir textar jafngildir. Skulu þeir varðveittir í skjalasafni ríkisstjórnar Bandaríkja Ameríku. Skal hún senda staðfest eftirrit af samningnum til ríkisstjórna annarra ríkja, er undirritað hafa.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar skrifað undir samning þennan.

Article XIV.

This Treaty, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof will be transmitted by that Government to the Governments of the other signatories.

In witness whereof the undersigned plenipotentiaries have signed this Treaty.

*Gjört í Washington,
hinn 4. apríl 1949.*

*Done at Washington
the 4th day of April 1949.*

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 11. október 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

97

AUGLÝSING

21. sept.

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands,
nr. 47 frá 30. júní 1942.

Samkvæmt tillögu ráðuneytisins hefur forseti Íslands í dag staðfest eftirfarandi
breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands:

1. gr.

31. gr. reglugerðarinnar orðist svo:

Í laga- og hagfræðideild eru kenndar þessar greinar:

1. Fjármunaréttur.
2. Sifjaréttur, erfðaréttur og persónuréttur.
3. Stjórnлагаfræði og stjórnarfarsréttur.
4. Refsiréttur.
5. Réttarfar.
6. Réttarsaga.
7. Sjóréttur og félagaréttur.
8. Þjóðaréttur og alþjóðlegur einkamálaréttur.
9. Æfingar í úrlausn raunhæfra verkefna.
10. Almenn lögfræði.
11. Lögfræðileg skjalaritun.
12. Þjóðhagfræði almenn.
13. Þjóðhagfræði hagnýt.
14. Rekstrarhagfræði almenn.
15. Rekstrarhagfræði sérgreind.
16. Fjármálafræði.
17. Íslensk haglýsing.
18. Bókfærsla, endurskoðun og skattaskil.
19. Reikningshald.
20. Tölfræði.
21. Viðskiptareikningur.
22. Enska.
23. Vélritun.

Skriflegar æfingar skulu vera í þeim greinum, sem sérstakt skriflegt próf er haldið í.

2. gr.

49. gr. reglugerðarinnar orðist þannig:

Próf í laga- og hagfræðideild.

A. Embættispróf í lögfræði.

Embættisprófinu skal skipt í tvennt, fyrra hluta og síðara hluta. Prófgreinar í fyrra hluta eru þessar:

1. Fjármunaréttur.
2. Sifjaréttur, erfðaréttur og persónuréttur.
3. Stjórnлагаfræði og stjórnarfarsréttur.
4. Raunhæft úrlausnarefni, þar sem reynir á atriði úr 1.—3. prófgrein fyrra hluta.

Prófið er bæði munnlegt og skriflegt í 1.—3. prófgrein, en eingöngu skriflegt 97 í 4. prófgrein. Úr 1. prófgrein skal velja 2 skrifleg verkefni, er leysa skal í tveim 21. sept. prófum, en eitt skriflegt verkefni skal taka úr 2. og 3. prófgrein, hvorri um sig.

Áður en stúdent segir sig til fyrra hluta prófsins, skal hann leggja fram skilríki fyrir því, að hann hafi staðizt próf í almennri lögfræði, þjóðhagfræði og bókfærslu. Til þess að standast próf í almennri lögfræði, þarf stúdent að sýna slíka þekkingu á prófi, að virt verði til lægstu I. einkunnar hið minnsta. Kostur er, að áskilja svipaða lágmarkseinkunn við próf í þjóðhagfræði með einróma samþykkt kennara í laga- og hagfræðideild, enda sé slík samþykkt birt nemendum á trygglegan hátt.

Prófgreinar í síðara hluta prófsins eru þessar:

1. Refsiréttur.
2. Réttarfar.
3. Réttarsaga.
4. Sjóréttur og félagaréttur.
5. Þjóðaréttur og alþjóðlegur einkamálaréttur.
6. Raunhæft úrlausnarefni, þar sem reyna skal á sem flesta þætti úr prófgreinum fyrra og síðara hluta, nema 3. prófgrein síðara hluta.

Prófið er bæði munnlegt og skriflegt í 1. og 2. prófgrein, aðeins munnlegt í 3—5. prófgrein og skriflegt í 6. prófgrein og hefur einkunn í þeirri grein tvöfalt gildi.

Áður en stúdent segir sig til síðara hluta prófsins, skal hann leggja fram skilríki fyrir því, að hann hafi samvirkusamlega tekið þátt í æfingum í vélritun og lögfræðilegri skjalritun. Enn fremur skal hann leggja fram skilríki fyrir því, að hann hafi unnið í lögfræðiskrifstofu undir handleiðslu lögfræðings með embættisprófi um a. m. k. tveggja mánaða skeið eftir að hann lauk fyrra hluta embættisprófs. Loks skal hann sýna skilríki fyrir því, að hann hafi tekið samvirkusamlega þátt í námskeiði í þeim þáttum úr sérstaka hluta kröfuréttarins, sem ekki eru próftekniir með 1. prófgrein fyrra hluta. Heimilt er að koma við prófi í lok æfinga og námskeiða.

Nú líða meira en fjögur ár frá því að stúdent lauk fyrra hluta embættisprófs til þess að hann segir sig til síðara hluta prófsins, og er gildi fyrra hluta prófsins þá úti. Verður stúdentinn þá að þreyta fyrra hluta próf af nýju, ef hann kys að halda áfram náminu. Undirbúningspróf í almennri lögfræði og þjóðhagfræði halda þó gildi sínu. Undanþágu undan því að þreyta fyrra hluta próf af nýju má veita, ef stúdentinn hafa багаð veikindi eða svipaðar vítaleysisástæður, að mati kennara deildarinnar.

Stúdentar þeir, er innritast í laga- og hagfræðideild haustið 1949, skulu hlíta prófháttum þeim, sem hér er mælt um. Fyrra hluta próf eftir eldri reglum verður háð í síðasta sinn vorið 1951, en síðara hluta próf vorið 1954.

B. Fullnaðarpróf í viðskiptafræðum.

Prófgreinar eru þessar:

1. Rekstrarhagfræði, skriflegt próf.
2. Rekstrarhagfræði almenn, munnlegt próf.
3. Rekstrarhagfræði sérgreind, munnlegt próf.
4. Þjóðhagfræði, skriflegt próf.
5. Þjóðhagfræði almenn, munnlegt próf.
6. Þjóðhagfræði hagnýt og fjármálafræði, munnlegt próf.
7. Íslensk haglýsing, munnlegt próf.

- 97 8. Lögfræði, munnlegt próf.
 21. sept. 9. Bókfærsla almenn, skriflegt próf.
 10. Reikningshald, munnlegt próf.
 11. Bókfærsla, endurskoðun og skattaskil, skriflegt próf.
 12. Tölfræði, skriflegt próf.
 13. Viðskiptareikningur, skriflegt próf.
 14. Enska, skriflegt og munnlegt próf.
 15. Ritgerð um hagfræðilegt efni, er hagfræðikennarar deildarinnar fá stúdentinum til meðferðar í lok fjórða misseris, er hann stundar nám í viðskiptafræðum í deildinni.

Stúdentum er heimilt að ganga hvenær sem er á námstíma sínum undir próf í 3., 7., 8., 9., 10., 12., 13. og 14. prófgrein, og skulu slík próf að jafnaði haldin að aflokinni yfirferð yfir hlutaðeigandi námsgrein. Teljast próf þessi til fullnaðarprófs, þótt ekki séu þau tekin samtímis því. Áður en stúdent tekur þátt í æfingum í bókfærslu verklegri, endurskoðun og skattaskilum, skal hann hafa lokið prófi í almennri bókfærslu og hlotið a. m. k. einkunnina miður vel.

Áður en stúdent segir sig til fullnaðarprófs, skal hann afhenda prófritgerð sína vélritaða og leggja fram skilríki um, að hann hafi tekið þátt í æfingum í eftirtöldum greinum:

1. Rekstrarhagfræði, m. a. haldið eitt erindi og afhent kennaranum það vélritað.
2. Þjóðhagfræði, m. a. haldið eitt erindi og afhent kennaranum það vélritað.
3. Verklegrri bókfærslu, endurskoðun og skattaskilum, m. a. tekið þátt í a. m. k. 12 verklegum æfingum.
4. Ensku, m. a. leyst úr 25 skriflegum verkefnum.

Nái stúdentinn ekki einkunninni miður vel að meðaltali í 1., 2., 4., 5., 10. og 11. prófgrein, stenzst hann ekki fullnaðarprófið. Við útreikning aðaleinkunnar reiknast einkunnir í 1., 2., 4., 5. og 11. prófgrein tvöfaldar.

Þetta tilkynnist hér með þeim, sem hlut eiga að máli.

Menntamálaráðuneytið, 21. september 1949.

F. h. r.

Birgir Thorlacius.

98

12. ágúst

BRÁÐABIRGÐALÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast allt að 2 250 000 króna lán til útgerðarmanna, er stunda síldveiðar á þessu sumri.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til að gefa út lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast bráðabirgðalán til útgerðarmanna, sem síldveiðar stunda í ár.

Sökum þess, að síldveiði hefur enn brugðizt í sumar fram að þessu, og hætta er á, að hún stöðvist alveg vegna erfiðleika síldarútgerðarmanna á að greiða kaup háseta og nauðsynjar til útgerðarinnar, hefur ríkisstjórnin leitað til Landsbanka Íslands og Útveggsbanka Íslands um lánveitingu að fjárhæð, allt að kr. 2 250 000.00 í þessu skyni, og verði lánin tryggð með ábyrgð ríkissjóðs.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt heimild í 28. gr. 98
stjórnarskrárinnar á þessa leið:

12. ágúst

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast bráðabirgðalán til þeirra útgerðar-
manna, er sildveiðar stunda á þessu sumri, og Landsbanki Íslands og Útvegsbanki
Íslands h/f veita.

2. gr.

Samanlögð ábyrgð ríkissjóðs vegna þessara lánveitinga má ekki fara fram úr
kr. 2 250 000.00.

3. gr.

Taka skal á fjárlög fyrir 1950 fjárveitingu til endurgreiðslu lánanna, er sam-
svari því sem ógreitt er af þeim 31. jan. n. k.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 12. ágúst 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

99

28. okt.

um framkvæmd gildandi viðskiptasamninga milli Íslands og Póllands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Viðskiptamálaráðherra hefur tjáð mér, að vegna gengislækkunar
islenzkrar krónu gagnvart Bandaríkjagjaldeyri, og þar eð greiðslur sam-
kvæmt gildandi viðskiptasamningi við Pólland fari reikningslega fram í
þeim gjaldeyri, muni grundvöllur viðskiptanna við það land raskast og það
hafa í för með sér óheppileg áhrif á verðlagsþróunina innanlands, nema
gerðar séu sérstakar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir það. Telur
ríkisstjórnin brýna nauðsyn bera til að gefa út sérstök bráðabirgðalög í
þessu skyni, og eru því hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt heimild í
28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Af andvirði þeirra vara, sem fluttar eru út til Póllands, samkvæmt viðskipta-
samningi milli Íslands og Póllands, undirrituðum 14. júní 1948, og viðbótarsamn-
ingi, undirrituðum 7. apríl 1949, skal fyrir fullt og allt haldið eftir kr. 284.48 af
hverju 100 dollara gjaldeyrisverðmæti, sem skilað er til Landsbanka Íslands, þannig
að útflytjendur fái greitt það sama í islenzkum krónum og þeir hefðu fengið, ef
kaupgengi Bandaríkjagjaldeyris hefði verið kr. 647.27 á hverja 100 dollara, en
ekki kr. 931.75, eins og það nú er orðið. Sama regla skal gilda um þjónustu, sem
innt er af hendi samkvæmt þessum samningum.

99

28. okt.

2. gr.

Landsbanki Íslands heldur eftir mismun þeim, sem um getur í 1. gr., við hver kaup á gjaldeyri frá Póllandi, samkvæmt samningum þeim, sem taldir eru í 1. gr., og leggur um leið viðkomandi fjárhæðir á sérstakan reikning í bankanum, er nefnist verðjöfnunarsjóður Póllandsviðskipta. Skal fé þetta nota til þess að lækka verð á dollurum til kaupa á vörum og greiðslu á þjónustu samkvæmt fyrrnefndum samningum um kr. 284.48 á hverja 100 dollara frá skráðu sölugengi Bandaríkjagjalds. Enn fremur skal fé þetta notað til þess að jafna það gengistap ríkissjóðs, sem af því leiðir, að skuld Landsbanka Íslands við pólska þjóðbankann hækkar í íslenskum krónum við gengisbreytinguna.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. október 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Emil Jónsson.

100

3. nóv.

AUGLÝSING

um Norðurlandasamning um gagnkvæma veitingu ellilífeyris.

Hinn 31. ágúst 1949 var undirritaður í Oslo milliríkjasamningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um gagnkvæma veitingu ellilífeyris. Samningurinn var hinn 21. september 1949 fullgiltur af forseta Íslands. Ríkisstjórnir allra fimm ríkjanna hafa fyrir 1. október þ. á. afhent fullgildingarskjölin í norska utanríkisráðuneytið og gengur samningurinn í gildi hinn 1. desember 1949.

Samningurinn er gerður á íslenzku, dönsku, norsku, finnsku og sænsku og birtist hér með íslenzki textinn, en hann er undirskrifaður af fulltrúa Íslands einum.

MILLIRÍKJASAMNINGUR

milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar,
um gagnkvæma veitingu ellilífeyris.

Forseti lýðveldisins Íslands, Hans Hátign konungur Danmerkur, forseti lýðveldisins Finnlands, Hans Hátign konungur Noregs og Hans Hátign konungur Svíþjóðar, sem hafa komið sér saman um að gera með sér milliríkjasamning um gagnkvæma veitingu ellilífeyris, hafa útnefnt sem umboðsmenn sína:

Forseti lýðveldisins Íslands:

Skrifstofustjóra í félagsmálaráðuneytinu, *Jónas Guðmundsson;*

Hans Hátign konungur Danmerkur:

Félagsmálaráðherra *Johan Ström;*

Forseti lýðveldisins Finnlands:

Ráðherra *T. Leivo-Larsson;*

Hans Hátign konungur Noregs:

Félagsmálaráðherra *Aaslaug Aasland;*

Hans Hátign konungur Svíþjóðar:
Félagsmálaráðherra *Gustav Möller*;

100
3. nóv.

sem, að fengnum nauðsynlegum umboðum, hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. gr.

Sérhvert samningsríkja skuldbindur sig til að veita ríkisborgurum hinna samningsríkjanna ellilífeyri samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

Nú hefur maður áður átt ríkisfang í einhverju samningsríkja og hefur ekki öðlzt ríkisfang í neinu öðru ríki, og nýtur hann þá samkvæmt þessum samningi sama réttar og ríkisborgarar þess samningsríkis, er hann átti ríkisfang í.

2. gr.

Ellilífeyrir tákna í samningi þessum ellistyrk ásamt uppbótarstyrkjum, sem í sambandi við hann eru, og veittur er samkvæmt hinni almennu tryggingalöggjöf, er gildir á hverjum tíma í viðkomandi landi. Samningurinn tekur ekki yfir samþykktir um lífeyri, sem einkafyrirtæki eða sveitarfélög hafa gengið undir að inna af hendi, né heldur til annars konar lífeyris, er tilteknir hópar landsmanna njóta.

3. gr.

Um aldurstakmark og önnur skilyrði til að fá lífeyri og halda honum, svo og um fjárhæð og útreikning lífeyris, fer eftir ákvæðum þeim, sem í dvalarlandinu gilda.

Skilyrði réttar til ellilífeyris í dvalarlandinu er að aðili hafi dvalið þar samfleytt að minnsta kosti 5 síðustu árin, áður en hann gerir tilkall til lífeyris. Vist um stundarsakir utan dvalarlands á þessu tímabili skiptir ekki máli.

4. gr.

Dvalarlandið skal standa straum af öllum útgjöldum, sem veiting ellilífeyris hefur í för með sér samkvæmt samningi þessum.

5. gr.

Samningur þessi leggur engar hömlur á rétt samningsríkja til þess að setja almenn ákvæði um rétt útlendinga til dvalar í viðkomandi landi, enda verði þau ákvæði ekki til þess að auðvelda það, að gengið verði á snið við þennan samning.

6. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og fullgildingarskjölum komið til varðveislu í norska utanríkisráðuneytinu eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tveir almanaksmánuðir frá afhendingardegi fullgildingarskjálanna.

7. gr.

Nú vill eitthvert samningsríkja segja upp samningi þessum og skal það þá tilkynna það skriflega norsku ríkisstjórninni, sem skal tafarlaust skýra hinum samningsríkjunum frá tilkynningunni og á hvaða degi hún hafi borizt.

Uppsögnin gildir aðeins fyrir það land, sem upp segir, og öðlast gildi frá næsta 1. janúar eftir að 6 mánuðir minnst eru liðnir frá því er norsku ríkisstjórninni barst uppsögnin.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmenn hvers ríkis fyrir sig undirritað þennan milliríkjasamning.

- 100 Gert í Osló hinn 27. ágúst 1949 í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku
3. nóv. og sænsku. Samninginn skal varðveita í skjalasafni norska utanríkisráðuneytisins, sem senda skal staðfest eftirrit hverju hinna samningsríkjanna.

Jónas Guðmundsson.

LOKABÓKUN

Í sambandi við undirritunina í dag á samningnum milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um gagnkvæma veitingu ellilífeyris, hafa umboðsmenn samningsríkjanna lýst yfir því, sem hér fer á eftir:

Það hefur verið tilætlun samningslandanna að koma á jafnræði með ríkisborgurum hinna landanna og landsins eigin ríkisborgurum að því er snertir þau framlög, sem af hálfu hins opinbera eru veitt til ellilífeyrisþega.

Þegar um er að ræða lögheimiluð framlög, skulu því framlögin til manna, sem samningurinn nær til, vera þau sömu og til ríkisborgara dvalarlandsins. Þegar um er að ræða uppbætur frá sveitarfélögum, skal sérhvert landanna leitast við að tryggja þeim mönnum, sem samningurinn nær til, einnig slíkar uppbætur.

Til þess að sýna, hve langt samningur þessi nær, hafa hin einstöku lönd skýrt svo frá, að samkvæmt gildandi löggjöf falli undir samninginn þær greiðslur, sem hér greinir:

Á Íslandi:

1. Ellilífeyrir	}	Lögboðinn.
2. Barnalífeyrir		
3. Bætur til konu	}	Lögheimilað að nokkru leyti.
4. — til ósjálfbjarga gamalmenna		
5. Sjúkrasamlagstillag		

Í Danmörku:

1. Ellilífeyrir ásamt eftirfarandi viðbótum samkvæmt almannatryggingalögum: hækkun lífeyris vegna frestunar lífeyristöku, hækkun vegna örorku, hækkun til þeirra, sem eru ósjálfbjarga, makabætur, ekkju- eða ekkilshættur, hækkun vegna blindu, lífeyrishækkun, hækkun vegna aldurs, fatastyrkur, eldiviðarstyrkur, hækkun vegna barna, persónuleg hækkun.
2. Réttur til upptöku á elliheimili eða í íbúð fyrir lífeyrisþega.
3. Læknishjálp, hjúkrun og umönnun (79. gr.).

Í Finnlandi:

1. Ellilífeyrir.
2. Lífeyrishækkun, þar með talin hækkun vegna barna samkvæmt 41. og 42. gr. laga um almennan ellilífeyri.
3. Jarðarfararstyrkur.

Í Noregi:

1. Ellilífeyrir.
2. Makabætur.
3. Barnalífeyrir.
4. Greiftrunarstyrkur.

Í Svipjóð:

100

3. nóv.

1. Almennur ellilífeyrir.
2. Staðaruppbót á ellilífeyri.
3. Makabætur.
4. Hækkun vegna blindu.
5. Sérstakur styrkur vegna barna ellilífeyrisþega.

Með orðunum „fjarvera um stundarsakir“ í 3. gr. samningsins er átt við fjarveru, sem ekki er lengri en 4 mánuðir. Þó getur lengri fjarvera talizt fjarvera um stundarsakir, þegar sérstaklega stendur á. Þannig má taka tillit til þess, hve lengi lífeyrisþegi hefur alls dvalizt í dvalarlandinu og hvað það er, sem veldur fjarveru hans.

Samningsríkin eru ásátt um, að lengri dvöl í dvalarlandinu en þau 5 ár, sem nefnd eru í 2. mgr. 3. gr., verði ekki gerð að skilyrði til réttar til ellilífeyris að því er varðar fólk það, sem samningurinn tekur yfir.

Lokaákvæði þessi öðlast gildi um leið og ofangreindur samningur og skulu hafa sömu verkanir og ná til sama tíma og hann.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmenn hvers ríkis fyrir sig undirritað þessa lokabókun.

Gert í Osló hinn 27. ágúst 1949 í einu eintaki á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku. Lokabókunina skal varðveita í skjalasafni norska utanríkisráðuneytisins, sem senda skal staðfest eftirrit hverju hinna samningsríkjanna.

Jónas Guðmundsson.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 3. nóvember 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

FORSETA BRÉF

101

8. nóv.

um að reglulegt Alþingi 1949 skuli koma saman til fundar
mánudaginn 14. nóvember 1949.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að reglulegt Alþingi 1949 skuli koma saman til fundar mánudaginn 14. nóvember n. k.

Um leið og ég birti þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá Alþingi sett að lokinni guðsþjónustu í dómkirkjunni, er hefst kl. 13.30.

Gjört í Reykjavík, 8. nóvember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

102

2. nív.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 47 30. júní 1942,
fyrir Háskóla Íslands.

Samkvæmt tillögu ráðuneytisins staðfesti forseti Íslands í dag svofellda breytingu á reglugerð nr. 47 30. júní 1942, fyrir Háskóla Íslands:

1. gr.

30. gr., b, orðist þannig:

Til prófs í tannlækningum:

1. Efnafræði: Kennst það sama og í læknisfræði.
2. Líffærafræði: Kennslan er bókleg og lögð sérstök áhersla á lýsingu og gerð tanna og munnsvæðis.
3. Lífeðlisfræði: Kennslan er bókleg og lögð sérstök áhersla á næringarfræði og meltingu.
4. Meinafræði: Kennslan er bókleg. Auk almennrar sjúkdómafræði og sóttkveikjufræði skal lögð rækt við kennslu í sjúkdómafræði tanna og munnhols.
5. Lyfjafræði: Kennslan er bókleg. Auk almennrar lyfjafræði skal lögð sérstök rækt við deyfilyf og sótthreinsandi efni.
6. Handlæknisfræði:
 - I. Almenn handlæknisfræði: Kennslan er bókleg og sameiginleg með læknanemum, er búa sig undir fyrsta hluta læknaprófs.
 - II. Sérhæf handlæknisfræði. Kennslan er bókleg og verkleg.
7. Tannholds- og beinhimnusjúkdómar: Kennslan er bókleg og verkleg.
8. Krónu- og brúargerð, ásamt tannréttingu: Kennslan er bókleg og verkleg.
9. Tannsmíði: Kennslan er bókleg og verkleg.
10. Tannfylling: Kennslan er bókleg og verkleg.

2. gr.

48. gr., B, orðist svo:

Próf í tannlækningum:

Prófinu er skipt í þrennt.

Áður en stúdentinn segir sig til fyrsta hluta prófsins, skal hann hafa lokið undirbúningsprófi í efnafræði.

Prófgreinar í fyrsta hluta tannlæknaprófs eru:

1. Líffærafræði (anatomia).
2. Lífeðlisfræði (physiologia).

Prófið er munnlegt.

Prófgreinar í öðrum hluta tannlæknaprófs eru:

1. Meinafræði (pathologia).
2. Lyfjafræði (pharmacologia).

Prófið er munnlegt.

Prófgreinar í þriðja hluta tannlæknaprófs eru:

1. Handlæknisfræði (chirurgia).
2. Tannholds- og beinhimnusjúkdómar (periodontia).
3. Krónu- og brúargerð og tannrétting.

4. Tannsmíði.
 5. Tannfylling.
- Prófið er munnlegt og verklegt (tvöföld einkunn).

102

2. nóv.

Eigi má líða lengur en þrjú kennslumissiri milli undirbúningsprófs og fyrsta hluta, þrjú kennslumissiri milli fyrsta og annars og sex kennslumissiri milli annars og þriðja hluta. Ef lengra liður á milli, eru undangengnir prófhlutar ógildir. Undanþágu má veita, ef stúdent hefur verið veikur, enda sé það staðfest af lækni háskólans.

Fyrsti og annar hluti embættisprófs í læknisfræði jafngildir fyrsta og öðrum hluta prófs í tannlæknisfræði. Nái stúdent eigi 2. einkunn lakari í handlæknisfræði og tannholds- og beinhimnusjúkdómum, stenztt hann eigi prófið.

Þetta birtist hér með þeim, er hlut eiga að máli.

Menntamálaráðuneytið, 2. nóvember 1949.

F. h. r.

Birgir Thorlacius.

FORSETABRÉF

103

29. nóv.

um breyting á forsetabréfi 11. júlí 1944, um hina íslenzku fálkaorðu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Samkvæmt tillögu forsætisráðherra fellst ég á eftirfarandi breytingu á forsetabréfi frá 11. júlí 1944, um hina íslenzku fálkaorðu:

Aftan við 6. gr. bætist:

Keðjan, ásamt stórkrossstjórnunni, er jafnframt æðsta stig orðunnar, og ber stórmeistari það einn íslenzkra manna. Stórmeistari getur sæmt þjóðhöfðingja annarra ríkja þessu stigi orðunnar.

Gjört í Reykjavík, 29. nóvember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Stefán Jóh. Stefánsson.

AUGLÝSING

um viðskiptasamning milli Íslands og Frakklands.

Í samningaviðræðum, sem fram hafa farið í París, hafa samninganefndir Íslendinga og Frakka komið sér saman um það, sem hér fer á eftir, fyrir tímabilið 5. október 1949 til 30. september 1950:

1. Fyrir vörur, sem útflutningur er eða verður bannaður á frá Frakklandi og upp eru taldar í hjálögðum lista A, skal franska ríkisstjórnin veita útflutningsleyfi, en íslenska ríkisstjórnin tilsvaramið innflutningsleyfi. Þar sem verðmæti vöruflokka er tilgreint á nefndum lista, skal samanlögð upphæð leyfa eigi vera lægri en verðmæti það, sem tilgreint er.
2. Ríkisstjórn Íslands skal leyfa útflutning til Frakklands á vörum þeim, sem upp eru taldar í hjálögðum lista B, með því magni, sem þar greinir; franska ríkisstjórnin skal veita tilsvaramið innflutningsleyfi.
3. Greiðsla á vörum þeim, sem taldar eru upp í lista B, svo og greiðsla á þeim kostnaði, sem þar af leiðir, skal fara fram með greiðslum inn á opinn reikning í frönkum hjá Frakklandsbanka á nafn Landsbanka Íslands, svo sem ráð er fyrir gert í fransk-íslenska viðskiptasamningnum 15. júní 1946.
4. Fé það, sem greitt er inn á þann reikning, má nota til greiðslu á vörum, sem upp eru taldar í lista A og verða fluttar út frá frankasvæðinu til Íslands, svo og kostnað, sem af þeim kaupum leiðir.
5. a. Í framkvæmd þessa samnings skulu Frakklandsbanki og Landsbanki Íslands reikna með gengi því á frönkum og íslenskum krónum, sem svarar til gengis sterlingspunds í París og Reykjavík.

Gengi sterlingspundsins í Reykjavík skal vera meðalgengi það, sem gildir fyrir þá mynt.

Gengi sterlingspunds í París skal ákveðið í byrjun hvers mánaðar, og skal þá tekið tillit til gengis Bandaríkja-dollars í London og París. Gengi Bandaríkja-dollars í London skal vera hið opinbera gengi þeirrar myntar. Gengi Bandaríkja-dollars í París skal ákvarðað með því að taka meðaltal gengis þeirrar myntar á frjálsum markaði í París yfir ákveðið tímabil. Það gengi skal kallað „samanburðargengi“.

Frakklandsbanki skal tilkynna Landsbanka Íslands hvaða tímabil tekið er til samanburðar til þess að reikna gengi Bandaríkja-dollars í París, svo sem ráð er fyrir gert hér að framan, svo og um aðferðir þær, sem notaðar verða til þess að ákvarða og endurskoða gengi sterlingspunds í París.

- b. Í hvert skipti sem breytt verður gengi sterlingspunds í París, svo sem það hefur verið ákvarðað samkvæmt a-lið hér að framan, skal Frakklandsbanki færa inneign Landsbanka Íslands í frönkum á hinum opna reikningi til samræmis við þá breytingu, sem átt hefur sér stað.
6. Hverju sinni sem innstæðan á reikningi Landsbankans hjá Frakklandsbanka er ekki nægileg til að fullnægja þörf Landsbanka fyrir frankagjaldeyri þá getur hann aukið innstæðu sína með því að láta af hendi við Frakklandsbanka, samkvæmt skilmálum hins síðarnefnda, íslenskar krónur allt að jafngildi 75 millj. franka — eða hvern annan gjaldeyri, sem er eftir samkomulagi þjóðbankanna.

Frakklandsbanki endurselur Landsbankanum gegn frönkum þá upphæð í íslenskum krónum eða öðrum gjaldeyri, sem hann hefur tekið við, eftir því sem upphæðir verða síðar fyrir hendi á reikningi Landsbankans hjá Frakklandsbanka, eftir reglum, sem þjóðbankarnir koma sér saman um.

Krónuupphæðir þær, sem Frakklandsbanki kann að kaupa samkvæmt 104
 ofangreindu skulu færast honum til tekna á reikningi er honum verður opn- 12. nóv.
 aður hjá Landsbankanum. Ef til þess kæmi, að pundsgenginu í Reykjavík yrði
 breytt, þá skal Landsbankinn hækka eða lækka upphæðina á reikningnum til
 samræmis við gengisbreytinguna.

Samkomulag þetta er undirskrifað af Péttri Benediktssyni, sendiherra fyrir,
 hönd Íslands og Hervé Alphand, forstjóra viðskiptadeildar franska utanríkisráðu-
 neytisins fyrir hönd Frakklands.

A-LISTI

Franskur útflutningur til Íslands.

Framleiðsla úr dýraríkinu og jurta-
ríkinu:

Niðursuðuvörur	Verðmæti í milljón
Nýir ávextir	frönkum
Vín og sterkir drykkir	40

Málmar og efnavörur:

Fósfat-áburður
 Kaliáburður
 Sjávarsalt
 Lyf
 Snyrtivörur
 Ljósmyndafilmur
 Kvikmyndafilmur, ólýstar og lýstar

Raftækjakol
 Ýmsar kemiskar vörur
 Hjólbarðar

Timbur og Pappír:

Spónn og krossviður 20

Vefnaðarvara:

Bómullargarn

Netagarn

Vefnaðarvara

Prjónles (nærföt, sokkar, efni til
 kvenhattagerðar o. fl.) 50

Glervörur:

Vörur úr gleri, einkum rúðugler

Leir og postulínsvörur

LISTE A

Exportations Françaises vers l'Islande.

Produits animaux et
végétaux:

Conserves	Valeurs en millions
Fruits frais	de francs
Vins et spiritueux	40

Produits minéraux et Chimiques:

Phosphates
 Potasse d'Alsace
 Sel marin
 Spécialités pharmaceutiques
 Articles de parfumerie
 Pellicules photographiques
 Films cinématographiques vierges
 et impressionnés
 Charbons électro-techniques
 Produits chimiques divers
 Pneumatiques

Bois et papiers:

Placages et contreplaqués 20

Articles textiles:

Fils de coton préparés pour la vente
 au détail
 Fils pour la fabrication des filets
 de pêche
 Tissus
 Bonneterie 50

Verrerie:

Articles en verre, notamment verre
 à vitres
 Faïence et porcelaine

104 Málmar, vélar og rafmagnsvörur:
12. nóv.

Járnsmiðavörur	
Járnvörur („Isenkram“) og véla- verkfæri	5
Efni til sjómerkja	
Efni til miðstöðvarhitunar	
Vinnuvélar	
Landbúnaðarvélar og varahlutir	
Mótorar	
Netahnýtingavélar	
Fólksbilar, vörubilar, sendiferðabíl- ar, almenningsbilar og varahlutir	60
Úr og úrsmiðavörur	5
Ljósmynda og kvikmyndatæki, op- tísk tæki	5
Ýmisleg efni til véla og raftækja	
Ýmislegt:	
Nylon-práður til veiðarfæra	
Reykjarpípur og glysvarningur	2
Ýmislegt	

Métaux, matériel mécanique et électrique:	
Produits sidérurgiques	
Quincaillerie, outillage mécanique .	5
Matériel de balisage maritime	
Matériel de chauffage central	
Machines-outils	
Machines agricoles et pieces de rechange	
Moteurs a combustion interne	
Machines a fabriquer les filets de peche	
Automobiles de tourisme, fourgon- nettes, camionnettes, autocars, pieces détachées et accessoires ..	60
Horlogerie	5
Appareils photographiques et ciné- matographiques, instruments d'optique	5
Matériel mécanique et électrique divers	
Divers:	
Crin nylon pour la peche	
Pipes et articles de Paris	2
Divers	

B-LISTI

Íslenzkur útflutningur til Frakklands.

Frystur fiskur	4.500 smálestir
Harðfiskur	300 —
Fryst og söltuð sild ..	1.200 —
Þorskhrogn	15.000 tonnur
Sildarlýsi	300 smálestir
Ýmislegt svo sem nið- ursoðinn fiskur, þorskalýsi, steinbíts- roð, fryst hrogn o. fl.	40 millj. frankar

LISTE B

Exportations Islandaises vers la France.

Poissons congelés	4.500 T.
Stockfish	300 T.
Harengs congelés ou salés	1.200 T.
Rogue de morue	15.000 barils
Huile de hareng	300 T.
Divers, notamment conser- ves de poissons, huile de fole de morue, peau de loup marin, rogue con- gelés, etc.	40 mill. de Frs.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 12. nóvember 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

FORSETAÚRSKURÐUR

105

6. des.

um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Samkvæmt 15. gr. stjórnarskrárinnar og tillögu forsætisráðherra set ég hér með eftirfarandi ákvæði um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl.:

- I. Forsætisráðherra Ólafur Thors. Undir hann heyra eftirgreind mál: Stjórnarskráin, Alþingi, nema að því leyti sem öðruvísi er ákveðið, almenn ákvæði um framkvæmdastjórn ríkisins, skipun ráðherra og lausn, forsæti ráðuneytisins, skipting starfa ráðherranna, mál, sem varða stjórnarráðið í heild, Þingvalla-nefnd og mál varðandi meðferð Þingvalla. Enn fremur félagsmál, þar undir alþýðutryggingar, atvinnubætur, vinnudeilur, sveitarstjórnar- og framfærslumál. Félagsdómur. Almenn styrktarstarfsemi, þar undir styrkveitingar til berkla-sjúklinga og annarra sjúklinga, sem haldnir eru langvinnum sjúkdómum, sjúkra-sjóðir, ellistyrktarsjóðir, öryrkjasjóðir, slysatryggingasjóðir, lífsábyrgðasjóðir og aðrir tryggingasjóðir, þar með talið Brunabótafélag Íslands, nema sérstaklega séu undan teknir. Byggingarfélög.
- II. Ráðherra Bjarni Benediktsson. Undir hann heyrir dómaskipun, dómsmál, önnur en félagsdómur, þar undir framkvæmd refsidóma, hegningar- og fangahús, til-lögur um náðun, veiting réttarfarslegra leyfisbréfa, málflutningsmenn, lög-reglumálefni, þar á meðal gæzla landhelginnar, áfengismál, strandmál, sífja-réttarmál, erfðaréttarmál, persónuréttarmál, eignarréttarmál, yfirfjárráðamál, lög um kosningar til Alþingis og kjördæmaskipting, umsjón með framkvæmd alþingiskosninga, ríkisborgararéttur, útgáfa Stjórnartíðinda og Lögbirtingablaðs, húsameistari ríkisins, verzlunarmál, sem ekki eru í úrskurði þessum falin öðr-um ráðherrum, þar undir verzlunarskólar. Menntamál, þar undir skólar, sem ekki eru sérstaklega undan teknir, útvarpsmál og viðtækjaverzlun. Barnavernd-armál. Menntamálaráð. Leikhúsa- og kvikmyndamál. Kirkjumál. Enn fremur utanríkismál.
- III. Ráðherra Björn Ólafsson. Undir hann heyra fjármál ríkisins. Þar undir skatta-mál, tollamál og önnur mál, er varða tekjur ríkissjóðs, svo sem ef verzlun er rekin til að afla ríkissjóði tekna. Undirskrift ríkisskuldabréfa, fjárlög, fjár-aukalög og reikningsskil ríkissjóðs, hin umboðslega endurskoðun, embættisveð. Eftirlit með innheimtumönnum ríkisins, laun embættismanna, eftirlaun, lífeyrir embættismanna og ekkna þeirra, peningamál, þar undir peningasláttar. Yfirleitt fer þessi ráðherra með öll þau mál, er varða fjárhag ríkisins eða landsins í heild, nema þau eftir eðli sínu eða sérstöku ákvæði heyri undir annan ráðherra. Hagstofan. Viðskiptamál, þar undir innflutningsverzlun og utanríkisverzlun, önnur en verzlun með sjávarafurðir. Bankar, sparisjóðir, gjaldeyrismál og verðlagsmál (dýrtíðarráðstafanir).
- IV. Ráðherra Jóhann Þ. Jósefsson. Undir hann heyra sjávarútvegsmál, þar undir Fiskifélagið og fiskimálanefnd, síldarútvegsmál (síldarverksmiðjur, síldarút-vegsnefnd), utanríkisverzlun með sjávarafurðir. Landssmiðjan. Mælitækja- og vogaráhaldamál. Skipagöngur. Atvinna við siglingar. Stýrimannaskólinn. Skipa-

107
6. des.

skoðun ríkisins. Mæling og skrásetning skipa. Vitamál. Hafnarmál. Iðnaðarmál, þar undir iðnskólar, iðnaðarnám, iðnfélög. Eftirlit með verksmiðjum og vélum. Einkaréttarleyfi. Veðurstofan. Ríkisprentsmiðjan. Heilbrigðismál, þar á meðal sjúkrahús og heilsuhæli. Enn fremur flugmál, þar undir flugvallarekstur.

V. Ráðherra Jón Pálmason. Undir hann heyra landbúnaðarmál, þar undir ræktunarmál, þar á meðal skógræktarmál og sandgræðslumál, búnaðarfélög, búnaðarskólar, garðyrkjuskólar, húsmæðraskólar í sveitum, dýralækningamál, þjóðjarðamál, Búnaðarbanki Íslands. Enn fremur rafmagnsmál, þar á meðal rafmagnsveitur ríkisins og rafmagnseftirlit. Vatnamál, þar undir sérleyfi til vatnsorkunotkunar, jarðboranir eftir heitu vatni og gufu. Námurekstur. Kaupfélög og samvinnufélög. Atvinnudeild háskólans. Rannsóknarráð ríkisins. Vegamál. Póst-, síma- og loftskýtamál.

Ráðherrafundi skal halda um nýmæli í lögum og mikilvæg stjórnarmálefni. Svo skal og ráðherrafundi halda, ef einhver ráðherra æskir að bera þar upp mál.

Með úrskurði þessum er úr gildi felldur forsetaúrskurður frá 4. febrúar 1947, um skipun og skipting starfa ráðherra o. fl., svo og forsetaúrskurður frá 28. febrúar 1947, um breyting á þeim úrskurði.

Gjört í Reykjavík, 6. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.

106
14. des.

AUGLÝSING

um afnám vegabréfsáritana.

Samkomulag hefur náðst við ríkisstjórn Hollands um afnám vegabréfsáritana fyrir íslenzka ríkisborgara, sem ferðast vilja til Hollands, og gagnkvæmt, enda sé ekki um lengri dvöl að ræða en 3 mánuði og eigi dvöl í atvinnuskyni.

Samkomulagið gekk í gildi 1. desember 1949.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 14. desember 1949.

Bjarni Benediktsson.

Agnar Kl. Jónsson.

L Ö G

107

30. des.

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta ýmis gjöld 1950 með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1950 með 100% viðauka vitagjald, þær aukatekjur ríkissjóðs, sem taldar eru í I.—VI. kafla laga nr. 27 27. júní 1921, stimpilgjald samkvæmt lögum nr. 75 27. júní 1921 og síðari lögum, sem hafa ákvæði um stimpilgjald, leyfisbréfagjöld og lestagjald.

Enn fremur heimilast ríkisstjórninni að innheimta á sama tíma með 50% viðauka eignarskatt samkvæmt 14. gr. I. nr. 6 9. jan. 1935, álagðan á árinu 1950, svo og gjöld til ríkissjóðs samkv. IX. kafla laga nr. 68 5. júní 1947, um eftirlit með skipum, að undanskildum gjöldum samkvæmt 58. gr. laganna, með 200% viðauka.

2. gr.

Viðaukann skal reikna þannig, að hver gjaldeining hækki um þann hundraðshluta, sem um ræðir í 1. gr., en broti úr eyri, sem myndast við viðbót þessa, skal sleppt.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

108

30. des.

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að innheimta skemmtanaskatt með viðauka árið 1950.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Skemmtanaskatt samkvæmt lögum nr. 56 31. maí 1927 skal árið 1950 heimilt að innheimta af kvikmyndasýningum með 200% álagi og af öðrum skemmtunum með 20% álagi. Þó skulu leiksýningar, hljómleikar og söngskemmtanir innlendra manna undanþegnar álagningu, svo og sýningar á íslenskum kvikmyndum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

L Ö G

um bæjarstjórn í Húsavík.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Húsavíkurkaupþún skal vera kaupstaður og sérstakt lögsagnarumdæmi. Nær umdæmið yfir allan núverandi Húsavíkurhrepp og heitir Húsavíkurkaupstaður.

Umdæmi þetta er hér eftir sem hingað til í alþingiskjördæmi Suður-Þingeyjarsýslu. Þar sem í lögum þessum er talað um kaupstað eða kaupstaðarbúa, er átt við allt hið nýja umdæmi og íbúa þess.

2. gr.

Sýslumaður Þingeyjarsýslu er jafnframt bæjarfógeti Húsavíkurkaupstaðar.

3. gr.

Verzlunarlóð kaupstaðarins skal vera hin sama og nú er.

4. gr.

Málefnum kaupstaðarins skal stjórnað af bæjarstjórn. Í henni eru kjörnir bæjarfulltrúar, kosnir af bæjarbúum, sem kosningarrétt hafa eftir gildandi lögum.

Bæjarstjórn kys bæjarstjóra og ákveður laun hans, enda greiðast þau úr bæjarsjóði.

5. gr.

Um kosningu bæjarfulltrúa, tölu þeirra og kjörtímabil fer samkv. lögum um sveitarstjórnarkosningar.

6. gr.

Bæjarstjórn kys sér forseta úr flokki bæjarfulltrúa, og stjórnar hann umræðum á fundum og sér um, að það, sem ályktað er, sé ritað í gerðabókina. Fundir bæjarstjórnar skulu fara fram í heyranda hljóði. Einstök mál má þó ræða innan luktra dyra, þegar bæjarstjórn ákveður.

Til þess að lögmæt ákvörðun sé gerð, verður minnst helmingur bæjarfulltrúa að vera á fundi. Atkvæðamagn skal ávallt ráða. Séu jafnmörg atkvæði með og móti, fellur atkvæðisefnið, nema við kosningar, þá ræður hlutkesti. Um kosningu nefnda skal farið samkv. lögum um sveitarstjórnarkosningar.

Það skal kunnbert bæjarbúum, hvar og hvenær bæjarstjórn heldur almenna fundi. Aukafundi má halda, þegar bæjarstjóra þykir nauðsyn til bera eða þegar minnst helmingur bæjarfulltrúa æskir þess. Bæjarstjóri skal á undan fundum skýra bæjarfulltrúum frá, hver málefni koma fyrir. Allir bæjarfulltrúar, sem eru á fundi, skulu rita nöfn sín undir gerðabókina, strax og bókun er lokið, og á sérhver fulltrúi rétt á að fá ágreiningsatriði sitt stuttlega bókað.

Bæjarstjórn setur sjálf fundarskóp sín, en ráðherra staðfestir þau.

7. gr.

Framkvæmd ákvarðana þeirra, sem bæjarstjórn tekur, og forstaða bæjarmálafna er á hendi bæjarstjóra, nema þar, sem annað er sérstaklega ákveðið af bæjarstjórn.

Virðist forseta einhver ákvörðun bæjarstjórnar ganga út yfir valdsvið hennar, **109**
vera gagnstæð lögum eða skaðleg fyrir bæjarfélagið eða miði til að færast undan 30. des.
skyldum þeim, er á því hvíla, má hann fella hana úr gildi um sinn með því að
rita álit sitt um hana í gerðabókina. Um þetta skal hann, svo fljótt sem verða
má, senda ráðherra skýrslu, og leggur hann úrskurð á málið. Eftirrit af skýrslu
forseta skal senda bæjarstjórninni, svo að hún geti gert athugasemdir við hana,
áður en hún fer til ráðherra. Með samþykkt, er ráðherra staðfestir, skal setja
fastar nefndir til að fara með einstök bæjarmál, og skal í henni kveðið á um skipun,
verksvið og vald þeirra. Þó má bæjarstjórn fela einum eða fleirum bæjarfulltrú-
anna framkvæmd einstakra bæjarstarfa eftir reglum, er hún setur um það.

Allir bæjarfulltrúar eru skyldir að taka að sér þau sérstöku bæjarstörf, sem
þeim eru falin á hendur. Fyrir nefndarmenn kosna utan bæjarstjórnar gilda
sömu synjunarástæður og starfstímatakmörk og um bæjarfulltrúana.

8. gr.

Í málefnum, er snerta uppeldi og fræðslu barna, hefur formaður skólanefndar
sæti og tillögurétt á fundum bæjarstjórnar, en atkvæðisrétt því aðeins, að hann sé
bæjarfulltrúi.

9. gr.

Bæjarstjórn skipar sýslunarmenn bæjarins og veitir þeim lausn.

Lögregluþjóna og næturverði skipar bæjarstjórn eftir tillögu bæjarfógeta, en
hann getur veitt þeim lausn án samþykkis bæjarstjórnar.

Bæjarstjórn gerir tillögur um skipun yfirsetukvenna og sáttanefndarmanna.

10. gr.

Bæjarstjórn ræður byggingarmálum bæjarins, en byggingarnefnd annast fram-
kvæmd þeirra. Skipa hana bæjarstjóri, sem er formaður hennar, og fjórir menn, er
bæjarstjórn kýs, tvo úr sínum flokki.

Þyki lóðareiganda eða lóðarhafa rétti sínum hallað með úrskurði bæjarstjórnar
eða byggingarnefndar, má skjóta honum til ráðherra.

Nú þykir bæjarstjórn rétt, að sett verði fyllri ákvæði um byggingarmál bæjar-
ins en þá eru í lögum, og má setja þau með samþykkt, er bæjarstjórn semur eftir
tillögum byggingarnefndar og ráðherra staðfestir.

Í byggingarsamþykkt má ákveða sektir fyrir brot svo og setja reglur um
greiðslu þess kostnaðar, er ákvæði byggingarsamþykktar hafa í för með sér. Svo
má og ákveða þar hæfileg gjöld fyrir leyfi þau, sem bæjarstjórn og byggingar-
nefnd veitir.

11. gr.

Bæjarstjórn ræður hafnarmálum bæjarins samkv. almennum hafnarlögum.

12. gr.

Bæjarstjórn og bæjarstjóri sérstaklega skal hafa nákvæmar gætur á fjárstjórn
bæjarins og sjá um, að skattar, útsvör og aðrar tekjur séu rétt heimtar og í tækan
tíma og teknar lögtaki, ef þess þarf með; enn fremur gæta þess, að geymt sé og
eftir atvikum ávaxtað fé bæjarins, þangað til á því þarf að halda til þess að greiða
gjöld hans. Bæjarstjórn hefur ábyrgð á innistæðum, skuldabréfum og öðrum eign-
um bæjarins.

13. gr.

Gjaldkeri skal, þegar þess er krafist, gefa bæjarstjórninni nákvæma skýrslu,
er sýni bæði, hvað goldizt hafi í bæjarsjóð og hvað úr honum hafi verið greitt.

109 Eigi má greiða neitt úr bæjarsjóði nema eftir ávísun bæjarstjóra. Bæjarstjóri ávísar
30. des. útgjöldum kaupstaðarins samkvæmt reglum þeim, sem um það eru settar í sam-
þykktinni um stjórn málefna kaupstaðarins.

14. gr.

Fyrir opinber uppboðsþing, sem bærinn lætur halda í sínar þarfir, skal ekkert gjald greiða í rikissjóð.

15. gr.

Bæjarstjórninni er skylt að láta rikisstjórninni og hagstofunni í té skýrslur þær, sem beðið er um, svo sem um fólkstölu, skepnuhöld, atvinnuvegi og annað ástand.

16. gr.

Bæjarstjórnin má ekki án samþykkis ráðherra takast á hendur neina skuld-bindingu til langframa, sem hvílir ekki á henni samkvæmt lögum, ekki taka af innistæðufé bæjarins, ekki selja né veðsetja fasteignir hans né kaupa nýja fasteign, ekki taka stærri lán eða til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem í hönd fer, né heldur endurnýja slík lán eða fresta greiðslu þeirra.

17. gr.

Þegar við lok hvers reikningsárs skal gjaldkeri semja reikning um tekjur og gjöld bæjarins umliðið ár og senda bæjarstjóra fyrir lok marzmanaðar. Lætur bæjarstjóri reikninginn liggja bæjarbúum til sýnis fimmtán daga á hentugum, auglýstum stað.

Endurskoðendur kaupstaðarins eru tveir, og kýs bæjarstjórn þá hlutfallskosningu. Starf það hafa þeir á hendi í þrjú ár og mega ekki eiga sæti í bæjarstjórn þann tíma. Þeir hafa þóknun úr bæjarsjóði fyrir starfa sinn. Auk reikninga bæjarsjóðs skulu þeir rannsaka reikninga þeirra sjóða og stofnana, sem bæjarstjórn hefur umsjón með. Þeir skulu hafa lokið rannsókn á reikningunum innan mánaðar frá því, er þeir fengu þá í hendur.

Þegar gjaldkeri hefur svarað athugasemdum endurskoðenda. — en það skal hann hafa gert innan fimmtán daga, — skal leggja reikninginn fyrir bæjarstjórn, er úrskurðar hann og veitir gjaldkera kvittun. Þó má enginn taka þátt í úrskurði, er snertir þau störf, er honum hafa verið sérstaklega á hendur falin.

Nú vill reikningshaldari eða annar, sem hlut á að máli, eigi viðurkenna, að úrskurður bæjarstjórnar sé réttur, enda sé honum lögð peningaábyrgð á hendur, og má hann þá skjóta málinu til dómstólanna.

Þegar lagður hefur verið úrskurður á reikning gjaldkera, á að auglýsa ágrip af honum, er bæjarstjóri semji. Á það ágrip að vera svo fullkomið, að í því séu tilgreind aðalatriði í tekjum og gjöldum bæjarins.

18. gr.

Fyrir lok septembermánaðar ár hvert skal senda ráðherra reikninga yfir umliðið reikningsár.

Komi það fram, að bæjarstjórn hafi greitt ólögmæt gjöld, neitað að greiða gjöld, er hvíla á bænum að lögum, eða á annan hátt ranglega beitt valdi sínu, skal ráðherra gera þær ráðstafanir, er við þarf, og — ef nauðsyn krefur — með lögsókn koma fram ábyrgð á hendur þeim bæjarfulltrúum, sem átt hafa þátt í þessum ályktunum.

19. gr.

Bæjarstjórn semur reglugerð fyrir slökkviliðið, en ráðherra staðfestir hana. Má ákveða sektir fyrir brot gegn ákvæðum reglugerðarinnar, og renna þær í bæjar-sjóð. Með mál út af brotum gegn þeirri reglugerð skal farið sem almenn lögreglumál.

109

30. des.

20. gr.

Bæjarstjórn hefur umsjón með öllum þeim fyrirtækjum, er bærinn á eða starf-rækir, en falið getur hún sérstökum mönnum alla nánari stjórn og umsjón stofn-ana þessara.

21. gr.

Með samþykkt þeirri, er um getur í 7. gr., má setja nánari reglur um sérhvert atriði í stjórn bæjarins samkvæmt grundvallarreglum þessara laga, þar á meðal ákveða sektir fyrir brot á þeim.

22. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gerir ráðherra ráðstafanir til, að þau komi þá þegar til framkvæmda.

Ákvæði um stundarsakir.

1. Hreppsnefnd Húsavíkurhrepps fer með stjórn kaupstaðarins, þangað til bæjar-stjórnarkosningar hafa farið fram.
2. Skipti á eignum og skuldum Suður-Þingeyjarsýslu — svo og ábyrgðarskuld-bindingum — á milli sýslunnar og Húsavíkurkaupstaðar skulu fara fram hið fyrsta. Rísi nokkur ágreiningur, sker ráðherra úr.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.

L Ö G

110

30. des.

um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947,
um váttryggingarfélög fyrir fiskiskip.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-þykki mínu:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Bátaábyrgðarfélag það, sem nú starfar í Vestmannaeyjum, er undanþegið ákvæðum þessara laga. Þó skal því skylt að tryggja skip og báta, sem skrásett eru í Vestmannaeyjum og eru innan þeirra stærðartakmarka, sem ákveðin eru í 2. gr. laganna. Einnig skal það háð 22. gr. laganna um aðstoð.

2. gr.

Bráðabirgðaákvæði laganna og lög nr. 25 1. apríl 1948, um breyting á lögum nr. 61 31. maí 1947, um váttryggingarfélög fyrir fiskiskip, eru úr gildi numin.

1949

246

110

3. gr.

30. des.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

111

L Ö G

des.

um breyting á lögum nr. 8/1944, um breyting á lögum nr. 44/1932,
um skipun læknishéraða, verkvið landlæknis og störf héraðslækna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í 3. gr. laga nr. 8/1944 færist Bakkagerðishérað aftur fyrir Egilsstaðahérað.

2. gr.

Í stað b-liðar 4. gr. l. nr. 8/1944 koma tveir liðir, svo hljóðandi:

- a. *Selfosshérað:* Villingaholtshreppur, Hraungerðishreppur, Gaulverjabæjarhreppur, Sandvíkurhreppur, Selfosshreppur og Grafningshreppur. Læknissetur að Selfossi.
- b. *Hveragerðishérað:* Ölfushreppur, Hveragerðishreppur og Selvogshreppur. Læknissetur í Hveragerði.

3. gr.

Í stað breytinganna í 6. gr. l. nr. 8 1944 á 43. tölul. 1. gr. laga nr. 44/1932 komi:
Síðuhérað verði: Kirkjubæjarhérað.
Læknissetur á Breiðabólstað á Síðu verði: Læknissetur á Kirkjubæjarklaustri.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Jóhann P. Jósefsson.

L Ö G

112

30. des.

um breyting á lögum nr. 98 9. júlí 1941, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ráðstafana og tekjuöflunar vegna dýrtíðar og erfiðleika atvinnuveganna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimildir þær, sem ríkisstjórninni voru veittar með ákvæðum 3. gr. laga nr. 98 9. júlí 1941, sbr. lög nr. 129 29. desember 1947, skulu gilda til ársloka 1950.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört i Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

113

30. des.

um breyting á lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1950 með 450% álagi gjald samkvæmt lögum nr. 60 1939, um gjald af innlendum tollvörutegundum, nema af gosdrykkjum samkvæmt 1. tölulið 4. kafla 2. gr. laganna, sem henni heimilast að innheimta með 550% álagi, og öli samkvæmt 3. tölulið sama kafla, sem heimilað er að innheimta með 600% álagi.

Hækkun þessi tekur þó ekki til gjalds af kaffibæti samkvæmt 1. lið 3. kafla laganna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört i Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

114

30. des.

L Ö G

um bráðabirgðafjárgreiðslur úr ríkissjóði á árinu 1950.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til 1. febrúar 1950 er ríkisstjórninni heimilt að greiða úr ríkissjóði til bráðabirgða, í samræmi við ákvæði fjárlaga fyrir árið 1949, öll venjuleg rekstrarútgjöld ríkisins og önnur gjöld, er talizt geta til venjulegra fastra greiðslna þess, þótt ákveðin séu og heimiluð til eins árs í senn.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

115

30. des.

L Ö G

um framlengingu heimilda í l. nr. 92 29. des. 1948, um viðauka við lög nr. 50 7. maí 1946, um almannatryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimildir þær, sem veittar eru í 1. gr. laga nr. 92 29. des. 1948, tölulíðum 1—6 og 8—13, skulu vera í gildi á árinu 1950.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1950.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Ólafur Thors.

L Ö G

116

30. des.

um framlenging á III. kafla laga nr. 100 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ákvæði III. kafla laga nr. 100 1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna, skulu gilda til 1. febr. 1950.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

L Ö G

117

30. des.

um tekjuskattsviðauka 1950.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Auk skatta þeirra, sem í 6. gr. laga nr. 6 1935, sbr. 1. gr. laga nr. 20 1942, og í lögum nr. 21 1942 getur, skal árið 1950 leggja á tekjur ársins 1949 skattauka samkvæmt eftirfarandi reglum:

Af skattskyldum tekjum lægri en 8000 kr. greiðist enginn skattauki.

Af skattskyldum tekjum yfir 8000 kr., en undir 9000 kr., greiðast 2%.

Af	9—10 þús. kr.	greiðist	20 kr. af	9 þús. og	4 % af afgangi.
— 10—12 — — —	60	— —	10 — —	5 — —	—
— 12—14 — — —	160	— —	12 — —	6 — —	—
— 14—17 — — —	280	— —	14 — —	7 — —	—
— 17—20 — — —	490	— —	17 — —	8 — —	—
— 20—25 — — —	730	— —	20 — —	9 — —	—
— 25—30 — — —	1180	— —	25 — —	10 — —	—
— 30—40 — — —	1680	— —	30 — —	11 — —	—
— 40—100 — — —	2780	— —	40 — —	12 — —	—
— 100—125 — — —	9980	— —	100 — —	10 — —	—
— 125—150 — — —	12480	— —	125 — —	7 — —	—
— 150—200 — — —	14230	— —	150 — —	5 — —	—
— 200 — — —	16730	— —	200 — —	—	—

117
30. des.

2. gr.

Um álagningu, gjalddaga, lögtaksrétt, viðurlög og innheimtu þessa skatts fer að lögum um tekjuskatt og eignarskatt (sbr. lög nr. 20 20. maí 1942, 14. gr. a.).

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 30. desember 1949.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Björn Ólafsson.

